

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF ILLINOIS
AT URBANA-CHAMPAIGN

Emblems
x272
B54s
v.2

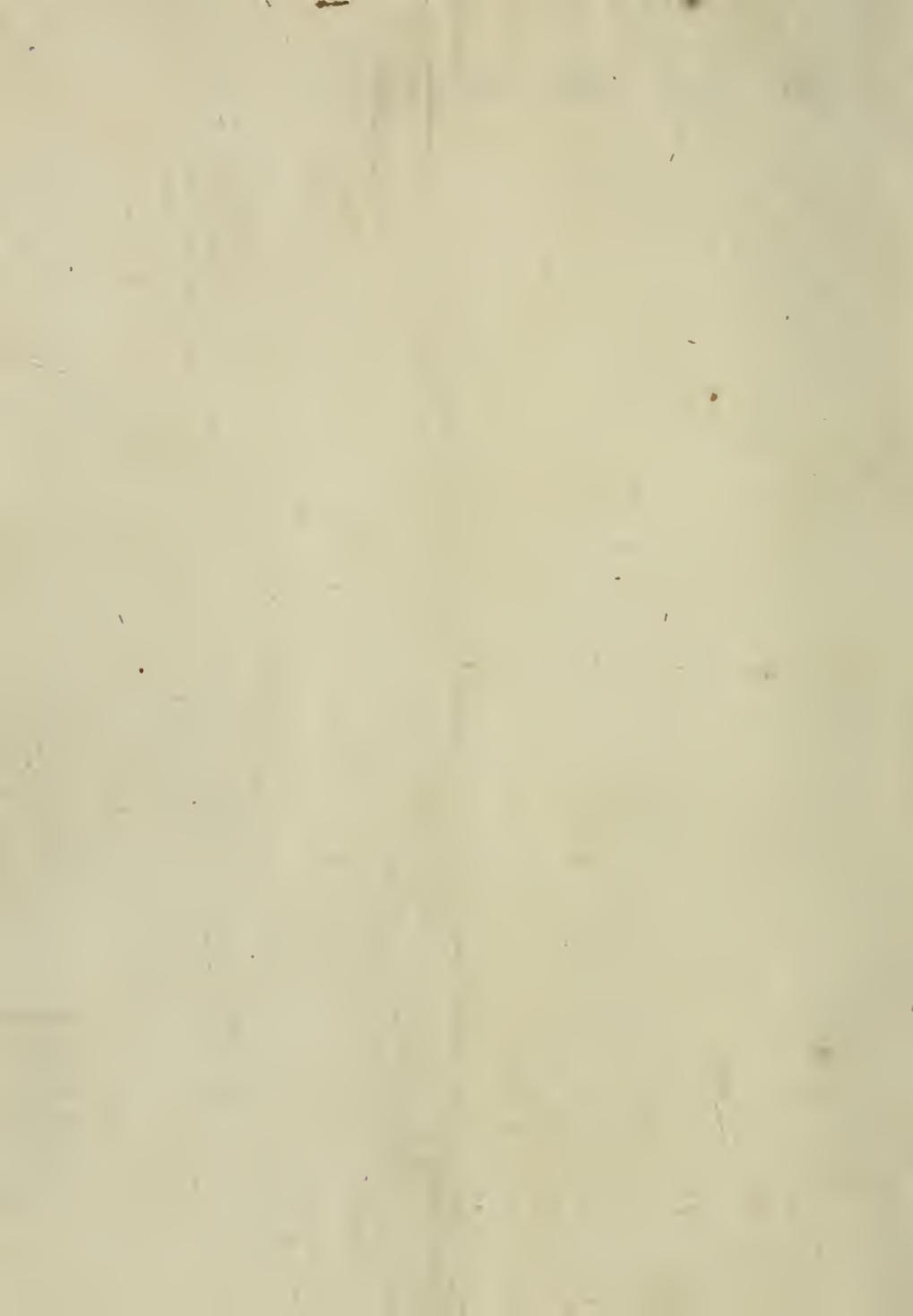

RARE BOOK ROOM

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Illinois Urbana-Champaign

ex Libris ebraeis et hebreis

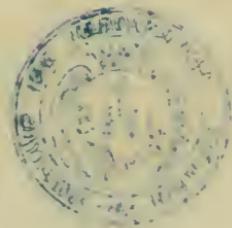
S A C R I
 S A N C T V A R I I
 C R V C I S
 E T
 P A T I E N T I A E
 P A R S S E C V N D A
 D E
 S V B D I T I S C R V C I F I X I S
 E T C R V C I F E R I S .

Figura Crvcis vbique inuenitur , apud Prin-
 cipes, apud Svbdito s, apud mulieres.

Chrysostomus , Quòd Christus sit Deus.

T

I M A G I N E S
 E M B L E M A T I C Æ
 P A R T I S S E C V N D Æ
 S A C R I S A N C T V A R I I .

Boni Latronis.	SS. Leontij & Carpophori.
Discipulorum Petri & Pauli.	SS. Zotici & Discipulorum.
S. Vitalis.	SS. Claudij, Asterij & Neonis.
S. Agricola.	SS. Diomedis & sociorum.
SS. Cosmae & Damiani.	S. Gemelli.
S. Vincenty.	S. Philemonis.
S. Alexandri.	SS. Decem crucifixorum.
S. Theodori ducis.	SS. Incognitorum.
S. Theodori militis.	SS. Cleonici, Eutropij & Basiliisci.
SS. Marci & Marciani.	S. Marini.
Exercitus decem millium Martyrum.	BB. in Iaponia crucifixorum.
S. Lycarionis.	Hiorami.
S. Lucilliani.	Alphonsi Castrij.
S. Venantij.	Venerabilis Sacerdotis.
S. Timonis Diaconi.	Petri Helcij.
S. Fausti.	Puerorum crucifixorum,
S. Pionij.	Simonis,
S. Apollonij.	Guilielmi,
S. Theoduli.	Hugonis,
SS. Scillitanorum.	Richardi,
S. Balsami.	Christophori.
SS. Theophimi & Thali.	

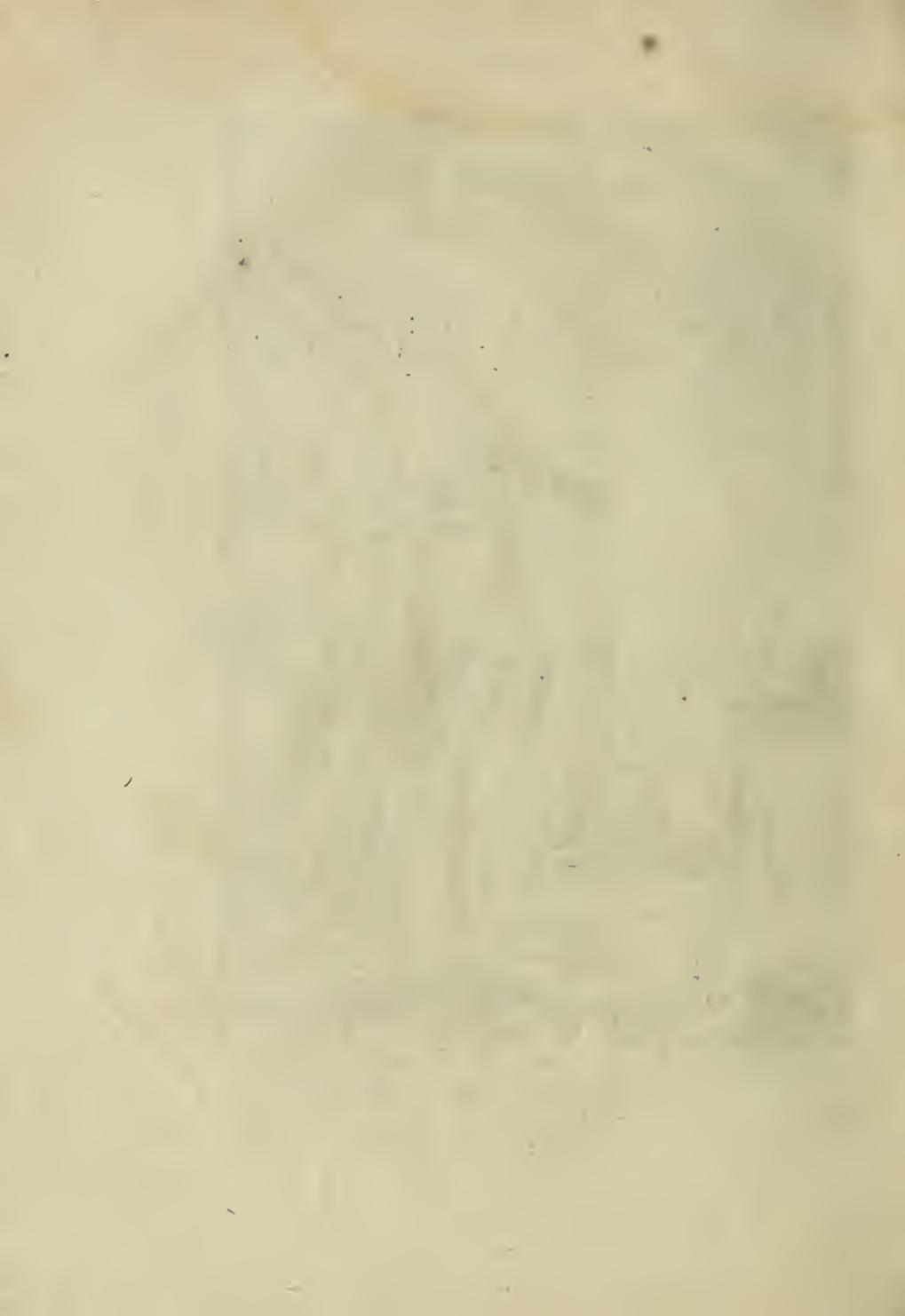
Sanctus Laurentius Iustinianus cap. 21.
de Humilit. Sanctor.

Religionis præclarum speculum, ac diuini cultus quamdam prætendebant imaginem, per quam ad bene vivendum alliciebantur, considerantes illos tanto vehementius, quanto ardentius proficere cupiebant. Et quidem in hoc perlucido speculo, & vita Sanctorum perfecti viri conspicunt.

Prodeat in publicum spectaculum bonus LATRO, in quo perlucido speculo appetit effigies fermentis iustum supplicium & morbum.

Mille mihi lutes peperissent mille dolores:
16. Vnica nunc peperit gaudia mille dies.

EMBLEMATICA IMAGO XVI.
BONI LATRONIS CRVCIFIXI
EXPLICATA.

PRIMVS subditorum crucifixorum apparet in Sanctuario bonus LATRO, qui pro Rege suo glorioſo primus stetit: stetit ille, socius corruit. *Vnus autem de his, qui pendebant, latronibus, blasphemabat eum dicens: Si tu es CHRISTVS, saluum fac temetipsum, & nos.* Respondens autem alter increpabat eum, dicens: *Neque tu times Deum, qui in eadem damnatione es.* Et nos quidem iuste, nam digna factis recipimus: hic verò nihil mali gessit. Bonus LATRO se reum esse fatetur, & supplicium sibi inflictum æquum ducit, & admittit. Quam pretiosa sit, & quanti valeat iniunctæ pœnæ acceptatio cum vera CHRISTI fide & fideli confessione rei coniuncta, hæc declarant: *Et dicebat ad IESVM: Domine, memento mei, cum veneris in regnum tuum.* Et dixit illi IESVS: *Amen dico tibi: hodie tecum eris in paradiſo.* Dignas pœnas luis pro culpis atque flagitiis commissis; patiens esto, vt boni huius LATRONIS crucem feras & sustineas. CHRISTVS ipse quæ non rapuit exsoluebat, soluebat tamen, vt bonum doce-
Luc. 23,
39.
Luc. 23,
42.
Sympathia
Christi
crucifixi
& boni
Latronis
Artificum
acceptati
supplicij.
ret

ret LATRONEM, pro rapinis, quas exercuit, dignam reddere solutionem. Quid inde? Respondet Augustinus Scrin. de bono LATRONE: *Latro de crucis ligno vindictat immortalitatem, & latrocinatur cælesti imperium. Vim facit regno cælorum, non virtute propria, sed per fidem vincens, ipso Domino dicente: Regnum cælorum vim patitur, & violenti rapiunt illud.* Iterum Augustinus lib. de Origine animæ cap.9. Nemo fit membrum CHRISTI, nisi aut Baptismate in CHRISTO, aut morte pro CHRISTO. Unde & LATRO ille non ante crucem Domini sectator, sed in cruce confessor, de quo nonnumquam præiudicium captatur, siue tentatur contra Baptismatis Sacramentum, à Cypriano sancto inter Martyres computatur, qui suo sanguine baptizatur.

Crux boni LATRONIS, Crux acceptati supplicij.

*Instrumen-
tum artis
benè vi-
uendi.*

Nihil prorsus inultum, nihil omnino impunitum Deus relinquit: Deus enim vltionum est. Cum pius ac clemens sit, pœnis nostris ille non gaudet: cum sit Iudex æquus & iustus, exigit debitam à nobis satisfactionem. Quæ quidem crux in coimmodum nostrum vertitur, dum pro meritis inflatum nobis supplicium, & à nobis patienter admissum Deo offertur. Huc pœnitentiæ impositæ in Confes-

Confessione , huc amissiones honorum & fortunarum , huc iactura parentum , propinquorum & amicorum , huc detrimenta salutis siue valetudinis pertinent. Qui culpam dolet, poenam non sentit: dicit enim S. Bernardus de Altitudine cordis : *Culpa ipsa, si intus sentitur perfectè, vtique exterior pœna parum aut nihil sentitur.* Non sentitur poena , ex qua prouenit lucrum , quod ex sententia Cyrilli Ierosolymitani memorat Petrus Damianus cap.2. de Principis officio : *Mors quæ pœnæ causa infertur pro peccato, purgatio est peccati ipsius pro quo iubetur inferri.* Sic itur ad Paradisum : iuit LATRO , nec non fortissimi Martyres , de quibus agit Ephræm Sermone de Pœnitent. & patient. *Martyres, inquit, in terra certantes crimina deleuerunt, & munera non acceperunt in hac vita, sed, quod amplius est, regnum cælorum atque paradisum consecuti sunt.*

Crux boni LATRONIS, Crux morbi pro meritis acceptati.

Nemo salutis gaudet dominio. *Domini est salus:* Instrumen-
tum benè
 hic est , qui dat salutem Regibus. Deus est , qui moriendi.
Psal. 3,9.
 sanitatem impendit , vt benè valentes sibi debitum obsequium reddant. Cùm quis salutis abutitur beneficio , & in malos usus impendit , inuito Domino :

facit , & furtum comittit. Furti reus lecto crucis affixus æger caueat , ne mali latronis instar impatienter crucem ferat , & pereat ; boni potius LATRONIS exemplo ductus , recognoscat crimen suum, pœnam acceptet & dicat : *Iustus es Domine, & rectum iudicium tuum.* Discat in lectulo infirmus agere bonum infirmum , cum bono fateatur LATRONE, *Nos quidem iustè , nam digna factis recipimus.* Non id solùm fateatur cùm patitur infirmitatem , sed etiam cùm Medici & medicinæ non prosunt. Nouit Deus iustus & æquus iudex scientiam Medicorum fallere , & vim à medicinis auferre , vt iustè puniat ægrotum. Nouit sibi reseruare facultatem restaurandæ sanitatis , & tunc potestate sua vtitur , cùm æger peccatum suum recognoscit. Reseruauit sibi Paralytici curationem , quem cùm in Euangeliō curasset , monuit , caueret sibi in posterum , ne recidiuam pateteretur. *Ecce sanus factus es , iam noli peccare , ne deterris tibi aliquid contingat.* Interim dum lecto affixus luit pœnas miser homò , cor suum dabit in similitudinem boni LATRONIS , totusque supplex orabit: Rex gloriose , qui LATRONEM exaudiisti , audi miserum ægrum gementem , & simul reum confitentem atque dicentem : *Nos digna factis recipimus.* Sic itur ad paradisum , sic salus æterna comparatur.

Leua-

Excitatio
ægrotan-
tis.Psal. 118,
137.Luc. 23,
39.Ioan. 5,
14.Luc. 23,
39.

*Fax, hostia, corona
Subditi, leuamini, honoris.*

Leuamen laborantis & ægrotantis.

Rex glorioſus in ara crucis ſuæ , quæ non rā- Virtus Eu-
chariftia.
put exolutebat , vt furta boni LATRONIS.
compensaret : idem ipfe nunc consecratur , & immo-
latur pro venia & indulgentia peccatorum , & ſimul
proponitur laborantibus & ægrotantibus , vt ſuppli-
cium ſibi inflictum melius & facilius ferant . Hæc
virtus venerabilis Sacramenti , cuius institutor & au-
ctor morbis , laboribus , & etiam peccatis grauatos
vocat & inuitat ad ſe , dum ait , *Venite ad me omnes*, Matth.11,
28.

qui laboratis, & oneratis estis, & ego reficiam vos. Confirmat hoc ipsum S. Bonaventura in Compendio Theologiae lib.6.cap.15. vbi munitus D.Bernardi *Viaticum*. stimonio, inquit: *Corpus CHRISTI est aegris medicina, peregrinantibus via, debiles confortat, languorem sanat, sanitatem conseruat.* Errat igitur aegrotus, cum existimat actum esse de se, si Viaticum percipiat: s^epè namque è lecto sacratissimum Corpus CHRISTI sanos eleuat, quos facinora commissa lectulo doloris addixerunt.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiae, corona aurea & laureola.

Honor alit
artem be-
nè viuen-
di & mor-
riendi.
Psal. 50,
19.

Per crucem boni LATRONIS itur ad illud martyrium, siue sacrificium illud, quod est gratissimum Deo, sacrificium Deo, spiritus contribulatus, cor contritum & humiliatum Deus non despicies. Accedit Iustinianus disceptans de Iustitia, cap. 6. Quemadmodum omnis professio, omnisque ars certum habet modum & exercitium, quo ad sui finem facilius ducatur; ita & virtus iustitiae tantò efficitur Deo propinquior, quanto in his exequendis extiterit promptior, quia reuera nulla maior est iustitia, quam seipsum Deo offerre sacrificium immaculatum. Primum enim sacrificium, propter quod homo ad perfectam proficit iustitiam, est sacrificium contriti cordis,

*cordis, pro perpetratione scelerum suorum. Quisquis in Laureola
mente tolerat hoc martyrium, vt iustitiam sibi ac-^{tolerati}
quirat, propter iustitiam patitur, cui merces magna
in cælo promissa est.*

Hæc laureolæ illustris merces respondet sacrificio iustitiae, quo delicta omnia tolluntur, additque propterea citatus Iustinianus: *Aliud quoque est sacrificium iustitiae, quo nihil in hac peregrinatione perfectius gratiusque Deo offerri potest, de quo sic legitur: Tamquam aurum in fornace probauit eos, & quasi holocausti hostiam accepit illos. Utique tales sunt, qui pro veritate & iustitia animas suas tradiderunt tormentis, conuitiis, & morti. Consummatio autem huius est introitus ad gloriam. Ad eò enim placet hoc sacrificium Deo, quod per ipsum omnia mundantur peccata. Huic patent regna cælorum. Nulli namque tam securè datur exire de corpore, quam cui donatum est per iustitiam se Deo offerre. Hic est cursus, & hæc est perfectio veræ iustitiae, pro qua quicumque occubuerit, perpetuam recipiet à Domino coronam gloriae.* Hanc optabat, hanc postulabat bonus LATRO, cùm esset constitutus in extremis, & extrema verba pronuntiaret, & rogaret, *Domine, memento mei, cùm Extrema
veneris in regnum tuum.* Exaudiuit Deus LATRONEM, ^{verba mo-}
*donauit veniam & regnum. Hoc ipsum cupiebat si-
bi, cùm animam ageret, clarissima & sanctissima*

femina Galla, cui D. Petrus apparuit, & intrepida
rogauit, *Quid est, Domine mi, dimissa sunt mihi peccata
mea? Cui ille, benignissimi, vt est, vultus, inclinato ca-
pite annuit, dicens: Dimissa, veni.* Hæc Gregorius li-
bro 4. Dialog. cap. 13.

Prodeant in publicum spectaculum DISCIPVL
P E T R I & P A V L I, perlucidum speculum patien-
tiæ in labore calumniæ & morbi.

Sæuiat immanis ferro, flamma, cruce tortor;
17. Hoc plures aditus aula Tonantis habet.

EMBLEMATICA IMAGO XVII.

DISCIPVLORVM PETRI ET

PAVLI CRVCIFIXORVM

EXPLICATA.

DISCIPVLI Principum Apostolorum PE-
TRI & PAVLI per caluminiam delati sunt apud Neronem, quòd vrbein variis
in locis inflammassent ; quam ob cau-
sam de mandato eiusdem Cæsar is multi feris , mul-
ti flammis , multi crucibus addicti sunt. Calumnia
impiorum hominum grauissima crux est. Confirmat idipsum Aïnbrosius Serm.17.in Psalm.118. Non
unum genus est nostræ afflictionis : est ♂ tentatio , est ♂ calumnia ; sed tentatio leuior , calumnia grauior : siquidem tentatio potest esse calumnia , calumnia in se ♂ tentatio-
nem habet. Est humana tentatio , quam ferre possumus ; ca-
lumnia autem grauis est. ♂ ideò Dominus quæ sunt gra-
uiora suscepit , ♂ calumniis appetitus silentium detulit triumphale. Quantò maior & acerbior est humanæ
calumniæ afflictio , tantò maior & sublimior pa-
tientia est , quam DISCIPVLI Apostolorum in suo
martyrio ostenderunt , præ oculis habentes CHRI-
STVM , & hunc crucifixum , grauibus calumniis af-
fc-

Martyrol.
Rom. Ba-
ron. tom. 1.

Sympathia
Christi
crucifixi
& marty-
rum Arti-
ficium to-
lerata ca-
lumnia.

Heb.12,1. fectum, de quo Paulus : *Ideoque & nos tantam habentes impositam nubem testium, deponentes omne pondus, & circumstans nos peccatum, per patientiam curramus ad propositum nobis certamen : aspicientes in auctorem fidei, & consummatorem IESVM, qui proposito sibi gaudio sustinuit crucem, confusione contempta, atque in dextera sedis Dei sedet. Recogitate enim eum, qui talem sustinuit a peccatoribus aduersum se met ipsum contradictionem : ut ne fatigemini, animis vestris deficientes.*

Crux DISCIPVLORVM PETRI & PAVLI, Crux calumniæ.

*Instrumen-tum artis
benè vi-uendi.
Psal. 118, 134.* **D**Vra ac dira crux falsa calumnia est , à qua liberum se esse cupiens Dauid , orabat : *Redime me à calumniis hominum, vt custodiam mandata tua. Magnum obstaculum seruandæ legis , calumnia ; & species quædam redemptionis est , ab ea posse liberari. Nouit Salomon quantus sit iste labor , cùm te-Ecli. 4,1. stis oculatus fateatur , & simul deponat : Verti me ad alia , & vidi calumnias quæ sub Sole geruntur , & lacrymas innocentium , & neminem consolatorem : nec posse resistere eorum violentiæ , cunctorum auxilio destitutos. Et laudaui magis mortuos quam viuentes : & feliciorem vtroque iudicaui , qui necdum natus est , nec vidit mala quæ sub sole fiunt. Cùm sit adeò grauis crux , vix inueniun-*

ueniuntur homines , qui pares ferendo sint : sunt DISCIPVLI Apostolorum , & quidem non omnes, cùm lib.2.de Perfect. Religiosor. cap.36. dixerit Bonauentura : *Plures videmus castos, abstinentes, pauperes, semetipso humiliantes, eleemosynas facientes, bona discentes, fide constantes, sed paucos admodum contumelias, & detractiones, & despectiones humiliter portantes.* Inuenietur vñus Achilles Abbas , cuius memoria est inter Apophthegmata Patrum , cùm ex ore eiiceret sanguinem , rogatus quid esset , respondit: *Sermo contumeliosus est cuiusdam fratris, qui me contristauit. Et deprecatus sum Deum, vt auferretur à me, & factus est sermo ille sanguis in ore meo. Ecce expui illum, & requieui, & dolorem illum oblitus sum.* Cruci huic subiecta vita humana est, vt Epist.54. Athanasio scripsit ^{Excitatio laboran-} iii.

Basilius : *Quòd quidem vita hominis calumniis non sit obnoxia, difficillimum esse, ne dicam impossibile, & ipse persuasus sum, & bonitatem tuam non ambigere.* Ferebat hanc crucem Gregorius, de quo Basilius Epist.84.Luget & ipse cum omnibus aliis , irremissis contumeliis quasi quibusdam insolentibus plagis percussus.

Crux DISCIPVLORVM PETRI & PAVLI,
Crux ægrotantium.

*Instrumentum artis
bene moriendi.*

PRINCEPS calumniatorum diabolus est, & tunc maximè calumniatur, cùm in extremis est homo. Felix æger, quem calumniæ istæ non tangunt, per omnia similis DISCIPVLIS Apostolorum, & simul beato Martino, qui cùm ageret iam animam, increpauit calumniatorem. *Quid adstas, inquit, cruenta bestia? nihil in me funeste reperies.* Felix ille, in quo tantus calumniator nihil damnationis esse deprehenderit. *Etenim generosi athletæ, teste Basilio Orat. 27. quamuis omni tempore vitæ suæ superarint, tamen cùm animam agunt, à principe huins sæculi examinantur, num vulnera in luctaminibus acceperint, aut maculas aliquas, vel typos à peccatis impressos retineant.* Quòd si nulla vulnera accepisse reperiantur, nullasque maculas concepisse, tamquam iniucti existentes ac liberi, à C H R I S T O reficiuntur: atque hoc ab ipso discere potes, qui tempore passionis suæ dixit: *Venit princeps huius mundi, & in me non habet quidquam.* Satis generosè certauit S. Catharina Senensis, & tamen cùm ageret iam illa animam, vt cius historia tradit, quasi aliquid ipsi obiiceretur, respondit: *Vanam gloriam numquam, sed veram gloriam & laudem Domini vtique.*

Felix

Felix anima, quæ in extremo agone posita, suam sic ^{Excitatio}
agere causam possit. Interim vir Christianus, dum ^{Agrotan-}
^{tis.} calumniis impetratur, exercetur & instruitur ad sub-
eundum certamen, quod cum dæmone calumnia-
tore tandem initurus est. *Quisquis in hoc exercitio*
est, virtutem patientiæ colat, imitator sanctorum
Martyrum factus, qui per calumnias satanæ &
ministrorum eius crucibus adiudicati, cœlestem au-
lam intrarunt. Quotusquisque sanus & æger similes
labores patitur, *Cor suum dabit in similitudinem pœtu-* Eccl. 38,
ræ, recurret supplex ad Deum, orabitque : Rex ^{28.}
gloriose, in quo nihil damnationis esse deprehen-
dit princeps mundi huius, *redime me à calumniis ho-* Psal. 118,
minum, dum apud homines viuo; & à calumniis ^{13.}
dæmonum, dum morior: ut tamen viuens quām mo-
riens mandata tua custodiam. Non est cur timeat
calumnias, nec timeat satanam calumniatorem,
qui viuens & moriens C H R I S T V M suum habet
patronum, defensorem ac redemptorem, suaden-
tem excitantemque ad patientiam, de qua agens
S. Ephræm ait : *Quantum in nos malignus insurgit, tan-*
tò nos in patientia inueniamur viriles ac strenui usque ad
mortem, sicque omnes eius insidiae mox dissoluentur.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

*Virtus Eu-
charistie.*

REx gloriosus in sacra sua passione summis est impetus calumniis , quarum passionis memoria agitur in sacrofæcta Eucharistia , quæ virtutem hausit ex cruento sacrificio , vt fumentibus se afferat robur, quo falsas criminationes facilius sustinere queant. Magnum hoc munimentum est , quo se munit æger contra diaboli calumnias ; Viatico hoc refectus , vel ipsi dæmoni terribilis in lecto apparet. Hostiæ apud veteres dicebantur sacrificia, quæ immolabantur antequam exercitus ad copias ho-
Viaticum. stium accederet : & dux noster IESVS CHRISTVS sacram obtulit hostiam , & adhuc offert & præfert commilitonibus suis, vt tanto sacrificio innixi, non solum cum morte , sed etiam cum ipso mortis auctore, animosè configant. Quòd si veteres pro comparanda victoria suas hostias immolabant , & post hostes iam deuictos victimas sacrificabant , vtrumque hoc sacrificium inuenitur in Eucharistia , quæ victima est & hostia : hostia , cuius vi atque virtute mors vincitur , atque prosternitur hostis : victima , cuius ope & opera parta de hoste victoria celebratur ab eo, qui post acceptum Viaticum victor & triumphator post obitum in cælum recipitur.

Glo-

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiae,
corona aurea & laureola.

CAlumnias patientis martyris vox illa esto: Honor alit
Principes persecuti sunt me gratis: & quidem ex artem be-
ore & calamo diui Ambrosij Serm. 21. in Psalm. 118. nè viuen-
di ego mor-
Benè hoc martyr dicit, quod iniuste persecutionum tormen- riendi.
ta sustineat, qui nihil rapuerit, nullum violentus oppresse-
rit, nullius sanguinem fuderit, nullius torum putauerit es-
se violandum; qui nihil legibus debeat, & grauiora latro-
num cogatur sustinere supplicia: qui loquatur iusta, & non
audiatur: qui loquatur plena salutis, & impugnetur; ut
possit dicere: Cum loquebar illis, impugnabant me gratis.
Gratis igitur persecutionem patitur, qui impugnatur sine
crimine: impugnatur ut noxius, cum sit in tali confessione
laudabilis: impugnatur quasi veneficus, qui in nomine Do-
mini gloriatur; cum pietas omnium virtutum fundamen-
tum sit. Hic martyr sic impetus calumniis, dixerat
paulò antè: Principes persecuti sunt me gratis; subiun- Psal. 118.
gitque consequenter: Lætabor ego super eloquia tua, 161.
sicut qui inuenit spolia multa.

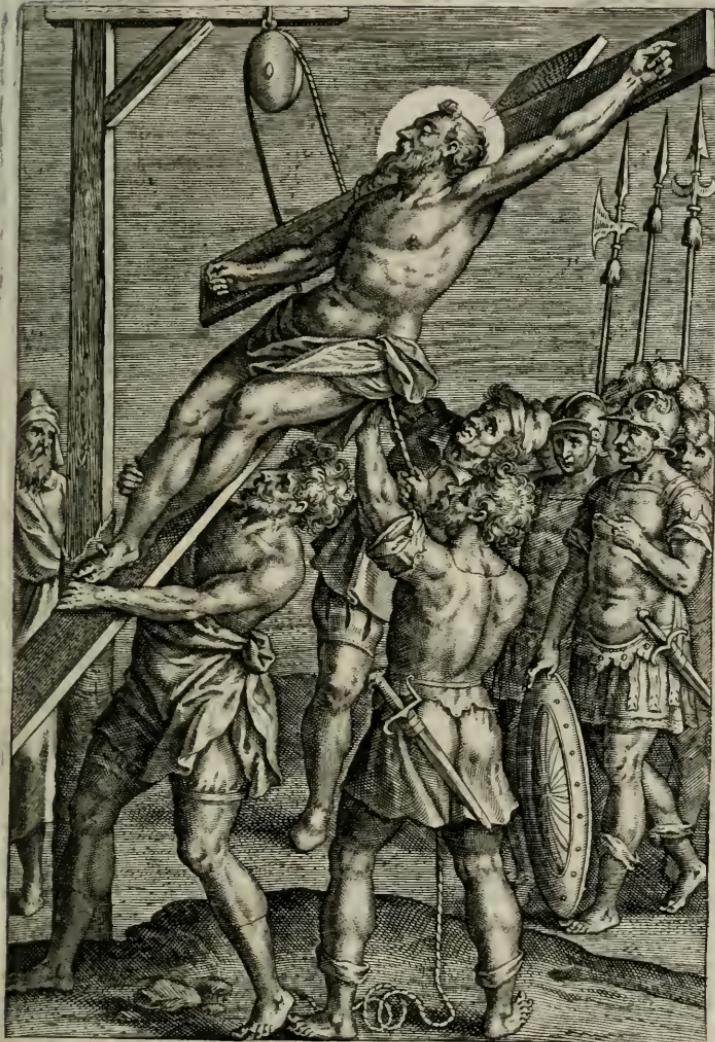
Spolia multa aureæ coronæ, & laureolæ martyrio *Laureola*
calumniæ debentur, & pro meritis suis patiens gra- *tolerate*
ues calumnias rogat & orat Dauid, Redime me à ca- *calumniæ.*
lumniis hominum. postulatque dein præmium: Faciem Psal. 118.
134.

tuam

tuam illumina super seruum tuum. postulat visionem
 Dei, coronam nimirum gloriæ, & illam quidem il-
 lustrem, cælesti laureola decoram. Hæc magna &
 debita merces, quæ persecutionem patientibus fal-
 safque calumnias subeuntibus adiudicatur in Euan-
 gelio: *Beati estis, cum maledixerint vobis homines, &*
Matth. 5, 11. *persecuti vos fuerint, & dixerint omne malum aduersum*
vos, mentientes, propter me. Gaudete, & exultate, quo-
niam merces vestra copiosa est in cælis. Verbum quidem
 asperum calumnia est, de quo Dauid Psalm. 90. *Ipse*
liberabit me de laqueo viuentium, & à verbo aspero. Ba-
 silius in Scholiis: *A calumnia dixit. Tales autem sunt ca-*
lumniatores. Attamen & horum multi sunt per spem in
Deum facti victores, utpote magnus Joseph, & Susanna,
& alij quotquot in calumniam inciderunt, coronati que
sunt. Liber à criminationibus, verbisque asperis ca-
lumniatorum Leo martyr agens iam animam dixit:
Lector, quod in manus Angelorum tuorum, Domine, trado
spiritum, liber conseruandus à iudicio improborum.

*Extrema
verba mo-
rientis.*

Prodeat in publicum spectaculum sancti VITA-
 LIS, in quo veluti in speculo appareat imago ferentis
 seruitutem & morbum.

Hic vitalis erit : disrumpere liuide serpens .
18. Si mortem intuleris, sic mage talis erit.

EMBLEMATICA IMAGO XVIII.

S. VITALIS CRVCIFIXI

EXPLICATA.

DIVVS VITALIS seruus Agricolæ Martyris, post varios ac diuersos cruciatus vitali crucis ligno adstrictus est. Seruitutis cruci adstrictus, CHRISTI Domini cruci affigitur. Et quidem in vna & altera conditio-
ne instructionem CHRISTI habuit, cum CHRISTI-
STVS accipiens formam serui, seruituti natus sit. Non enim veni ministrari, sed ministrare. Huc pertinet quod dicit Bernardus Homilia 1. super Missus est:
Disce homo obedire, disce puluis obtemperare. De auctore tuo loquitur Evangelista: Et erat subditus illis, haud du-
biuum quin Maria & Joseph. Erubescere superbe cinis: Deus se humiliat, & tu te exaltas. Deus se hominibus subdit,
& tu dominari gestiens hominibus, tuo te præponis au-
ctori. Utinam mihi aliquando tale aliquid cogitanti, Deus respondere dignetur, quod & suo increpando respondit Apostolo, Vade post me satana, quia non sapis ea quæ Dei sunt. Accedit Basilius in Regula breviori 125. Alij
aliis obedientiam præstabilitus tamquam serui dominis, conuenienter præcepto Domini: Qui vult esse in vobis

Ambro.
Beda.
Surius.

Sympathia
Christi &
Vitalis

Artificum
tolerata
seruitutis.

Matth. 20,
28.

Luc. 2, 51.

Matth. 8,

35.

Luc. 22,

26.

magnus, sit omnium ultimus, & seruus omnium: sicut filius hominis non venit ut ministraretur ei, sed ut ministraret. Humana seruitus, quæ homini propter hominem impenditur, mortal is est, vitalis verò Christiana, quæ homini propter Deum exhibetur.

Crux VITALIS, Crux seruitutis Christianæ.

*Instrumen-tum artis
bene vi-uendi.*

Excitatio laboran-tis.

Qui se mancipat alieno seruitio, se alterius iure constringit: & cum homo homini obsequium praestat, adstrictus in cruce agitur. Quisquis hoc patitur iugum, non terram inspiciat, sed cælum sublime intueatur. Cælum, non terram; Deum, non hominem suspicit in cruce seruus VITALIS, & officij sui Christianum famulum monet è cruce, quod monuit S. Augustinus Serm. 3. de Dedicat. Ecclesiæ: Audi quisquis temporaliter seruus es, & quisquis teneris iure dominationis adstrictus. Quisquis conditione qualibet obnoxius es, esto seruus, & esto liber: esto seruus, humili ter obediendo; esto liber, fideliter seruiendo. Hic seruus funibus seruitutis adstrictus, liber aliquando dicet,

Psal. 15, 6. ac simul canet: Funes ceciderunt mihi in præclaris, et enim hereditas mea præclara est mihi. Et quidem Christiana obedientia, quid nisi decora seruitus est? Rogat Basilius Epist. 115. quomodo alius alteri obedire debeat. Respondet: Sicut seruus Dominis, iuxta quod à Domino

Domino præceptum est : Qui vult inter vos esse magnus, sit omnium postremus, & omnium seruus. Præstat alienæ voluntatis seruum esse, quām suæ, quemadmodum adstruit Ephræm, agens de rectâ viuendi ratione. *Propriæ voluntati, inquit, ne te seruum feceris. Filij Israël è seruitute liberati, incolumes mare rubrum transierunt, in continenti naufragati sunt, quod propriæ voluntatis imperio nimium se subderent.*

Crux VITALIS, Crux ægrotantis.

Dum homo iustus in hoc mundo detinetur, corruptioni suæ seruit; tunc incipit esse vitalis, cùm ad vitam accedit æternam. accedit autem, cùm iam extremè laborat. *Fustorum animæ in manu Dei sunt,* & non tanget illos tormentum mortis. *Visi sunt oculis insipientium mori, illi autem sunt in pace.* Ergo vir sanctus, cùm desinit esse mortalis, incipit esse immortalis; & affixus lecto suo, similis est VITALI. Excitet seipsum, & dicat: *Conuertere anima mea in requiem tuam, quia Dominus benefecit tibi. Quia eripuit animam meam de morte, oculos meos à lacrymis, pedes meos à lapsu.* Placebo Domino in regione viuorum. Hæc regio cælestis est, quæ mortuos & mortales reiicit, admittit vitales & immortales. Mortalis non potest non ægrotare; non potest, dum viuit, valere & benè habere; ac proin-

Instrumen-
tum artis
benè mo-
riendi.

Excitatio-
nem
ægrotan-
tis.

de necesse est ut, adhuc vitalis cum sit, sustineat crucem VITALIS. Homo semper vtitur medicinis, semper enim occulta ægritudine laborat, ut ostendit Augustinus in Psalm. 102. *Stando lassatus eras, sedendo reficeris: ipsum sedere medicina est lassitudinis.* In ipsa medica rursus lassaris, diu sedere non poteris. Quidquid enim est, ubi fatigationi succurritur, alia fatigatio inchoatur. Quid ergo ista desideras languidus? Aliquando ægrotat homo in domo sua, in lecto suo ægritudine manifестиore. Semper suæ corruptioni seruit, tunc manifestiùs, cum iam laborat in lecto, & gemens sub onere crucis, diuinumque implorans auxilium ait: Rex gloriose, qui natus es seruituti, & conditionem seruilem VITALI tuo tribuisti, succurre misero homini corruptioni naturæ suæ seruienti, & pro libertate sua suspiranti. Haud dubiè, dum homo viuit, libertate sua caret, cum in carcere corporis sit: & si quis è misericordia vinculis, quibus captus detinetur, exire non curat nec optat, VITALIS non est. Captiui, qui in publica detinentur custodia, si suam sperant liberationem, exituum suum desiderant: ij verò, qui adstricti vinculis sunt, & reos se esse cognoscunt, timentque pro meritis damnationem & extremum supplicium, egressum è carcere minimè amant, sed horrent.

Ecli. 38, 28. *Mysticus ergo VITALIS corsuum dabit in similitudinem*

nem picturæ, & optabit se à nexibus corporeæ seruitutis liberari, & in libertatem filiorum Dei cooptari.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

REx gloriosus formam seruilem induit, nec il- *Virtus Eu-
charistia.*lam ad extremum usque spiritum posuit: in cuius seruitutis memoriam, sacram Eucharistiam reliquit, quam seruis humilibus clargitur, ut onus humanæ & mortalis subiectionis patienter tolerent. *O res mirabilis, manducat Dominum seruus, pauper et humiliis!* Manducat Dominum pauper, & ditescit; manducat seruus, & in libertatem vindicatur; manducat humilis, & in cælis exaltatur. Qui corruptio- ni naturæ seruit, de carne CHRISTI, quam sumit, non corruptionem metet, sed potius incorruptionem. Eapropter cum vicina iam est mors, & ut metat, falcem mittit, sapienter æger recurrit ad sacram Hostiam, vt pro carne sua mortali immortalem *Viaticum.* CHRISTI carnem sibi assumat. Magnum certè hoc scenus est, vt pro serua, domina, pro humana, diuina caro detur & accipiatur, in quam mors nullam iam habet ditionem. *Mors illi ultrà non dominabitur:* *Prou. 6,9.* quin potius in mortem illa suum exercet dominatum, & ad eius postea imperium, quam humanam carnem capit, tempore suo restituet.

Glo-

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

Honor alit
artem be-
nè viuen-
di & mo-
riendi.

VEra seruitus propriæ voluntatis abnegatio est, cui adiunctum martyrium est, quemadmodum Thomas Kempensis libro de Fideli dispensat. cap.3. notauit: *Si est aliquod genus supplicij, quod martyres facit, tunc maximè illi martyres funt, qui toties verbo Dei tamquam gladio submissi plectuntur, quoties si bi ipsis per obedientiam moriuntur.*

*Laureola
tolerata
seruitus.* Hoc igitur genus martyrij dignum corona, dignum laureola est, cuius consideratione animans *Ephel.6,8.* seruos Apostolus, *Scientes, inquit, quoniam unusquisque que quodcumque fecerit bonum, hoc recipiet à Domino, siue seruus, siue liber.* Accedit Ambrosius cap.3. ad Coloss. *Si benè egerit, non erit apud Deum seruus despectui, sed remunerabitur quasi liber inter homines.* Liber vtique inter homines cupiebat Simeon esse, cum re & nomine seruus obediens foret, dicens: *Nunc dimittis Extrema
verba mor-
tientis.* seruum tuum Domine secundum verbum tuum in pace.

Prodeat in publicum spectaculum sanctus AGRICOLA; in quo, veluti in speculo, conspicitur forma amoris Dei & patientiæ in morbo.

Parcite tot clavis: me lanea vincla ligabunt:
19. Hæc si defuerint, in cruce figet amor.

EMBLEMATICA IMAGO XIX.
S. AGRICOLÆ CRVCIFIXI
EXPLICATA.

BONONIAE S. AGRICOLA martyr, Mar-
tyris Vitalis Dominus, sub Diocletiano
Imperatore in crucem sublatus est, in
qua sacri eius corporis iuncturæ clavis
perforatae sunt, cuius tormenti vi, breui temporis
interuallo, vitaæ suæ fineim imposuit. Celebrarunt
sacrosanctam eius memoriam Paulinus, Gregorius
Turonensis, & Ambrosius, qui in Exhortatione ad
virgineim ait: *Nomen utique habuit AGRICOLA
aptum Martyris: nam et bonus agricola cum parat ter-
rae solum vertere, & vita alimenta perquirere, non nisi
per signum crucis facere conatur. Dum enim aratro denta-
le subiicit, affigit aures, stiuvam ingerit, formam crucis
imitatur. Qui timore Dei percellitur, alter AGRICO-
COLA est, qui & crucem CHRISTI portat, &
clavis simul configitur. Expende axioma non mi-
nus certum quam sacrum illud Apostoli, Qui sunt Gal.5.24.
CHRISTI, carnem suam cruciferunt. Non manus &
pedes solùm, sed totum etiam corpus crucis clavis
configurerunt. Prædicti clavi diuini timoris sunt, qui-*

bus artus omnes sui corporis transfigi cupiebat, si-
 mulque petebat Dauid, cum diceret: *Confige timo-*
Psal. 118.
120. *re tuo carnes meas.* CHRISTVS ipse tempore passio-
Sympathia
Christi &
Agricola
Artificum
diuini ti-
moris. nis timuit, cœpit pauere, & tædere: cum expauit,
Marc. 14.
33. sacrosancta eius caro quasi quibusdam clavis con-
 fixa est.

Crux AGRICOLÆ, Crux timoris Domini.

Instrumen-
tum artis
benè vi-
uendi. **Q** Vi Deum timet, ad omnem eius offendam
Dan. 13.
22. omnino immobilis est, eius voluntati ac legi
 infixus adhæret. Crucis diuini timoris affixa Susanna
 erat, cum diceret: *Angustiae sunt mihi vndique.* Hære-
 bat prorsus immobilis, nec vlla violentia poterat di-
 moueri. Quanti referat in cruce clavis AGRICOLÆ
 capi, vel ex hoc intelligi potest, quod cum illis ma-
 lus latro careret, vel in ipsa cruce peccauit, & illum
 peccantem plenus diuino timore socius redarguerit,
Luc. 23.
40. *Neque tu times Deum, qui in eadem damnatione es?* Si
 timuisset, non deliquisset: nec bonus latro perstitisset
 fidelis, nisi clavis timoris diuini confixus foret. Cred-
Excitatio
laboran-
tis. de Basilio in Psalm. 33. *Nisi timor instituenda vite nostræ
rudimenta iaciat, impossibile fuerit castitatem sanctimo-
niamque legitimè obseruari.* Confige, inquit Dauid, timore
Psal. 118.
120. tuo carnes meas. Nam quemadmodum qui corporis membra
 habent

habent confixa, ad actionem quamlibet immobilia ea retinent: sic ij quorum animam occupauit Dei timor, omnem prorsus importunam peccati & obstreperam occasionem viuant. Accedit & Augustinus in Psalm. 118. Tali timore carnes crucifiguntur, quando carnales delectationes, quæ legis litera vetantur potius quam vitantur, spiritualium bonorum delectatione vincuntur, & eadem usque ad perfectionem, crescente victoria, perimuntur. De his clavis Iustinianus cap. 2. de Sobrietate benè monet. Non est in hac vita tempus euellendi clavos, de quibus Psalmus, ^{Psal. 118,}
_{120.} Confige clavis à timore tuo carnes meas.

Crux AGRICOLÆ, Crux ægrotantis.

Q Vis tam fortis ac robustus æger, vt diram ^{Instrumen-}
mortem non timeat? Fortis ac robustus Ab-^{tum artis}
bas Elias erat, & relatus in Apophthegmatis Patrum
ait: Ego tres res timeo: Unam, quando egressura est ani-
ma mea de corpore; aliam, quando occursum sum Deo;
tertiam, quando aduersum me proferenda est sententia.
CHRISTVS ipse, cùm partes infirmi ageret, cœpit ^{Marc. 14,}
pauere & tædere. Tædium & pauorem tulit, cùm di-^{23.}
ceret, Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma. ^{Math. 26,}
Magnus Arsenius, vt memorat Metaphrastes, mori
timebat, rogantibusque discipulis, Et tu, Pater, ti-^{41.}
mes mortem? Reuerà, inquit, hic metus, quo nunc me

videtis affici, numquam omnino à me recessit, ex quo fa-
 cetus sum Monachus. Non derogat sanctitati, quòd vir-
 iustus, more CHRISTI, mortem timeat, & affixus
 suo lecto martyris AGRICOLAE clavis transfigatur.
 Transfixus CHRISTVS clavos ipsos dulces omnino
 reddidit. *Dulce lignum, dulces clavos, dulcia ferens pon-
 dera.* Et quidem ita timet iustus mortem, vt & non
 paruam suavitatem & dulcedinem experiatur, illam
 hauriens à crucifijo Rege, qui pendens è cruce cru-
 cem & clavos dulces effecit. Habes in cruce Marty-
 rem totum confixum clavis, qui & exemplo suo
 confirmat, quod iam antè cap. I. dixerat Ecclesiasti-
 cus : *Timenti Dominum benè erit in extremis, & in die
 mortis suæ benedicetur.* Certus & verus hic aphorismus
 est. Timor diuinus salutaris est medicina, & hæc
 cum agricultura magnam habet consonantiam. vn-
 de mirum non est, quòd AGRICOLA partes medici
 è cruce agat. Basilius in Ascet. *Postquam paradiso exu-
 les in hanc terram venimus, & sententiam hanc à Deo*
 Gen. 3, 19. *audiuimus, In sudore vultus tui vesceris pane tuo; per
 longam experientiam, propter accisum terræ prouentum,
 agricolandi artem ad solatium molestiæ, que est ex terræ
 maledictione, intellectu cognitionem nobis eius artis lar-
 giente Deo, instituimus, ita etiam posteaquam iussi sumus
 reuerti ad terram de qua sumpti sumus, & dolorosæ carni*

Excitatio
agrotan-
tis.

ad

ad corruptionem propter peccatum condemnatae coniuncti,
 & ob eam causam passionibus istis subiecti, data est nobis
 etiam hic laborantibus ex medendi arte refocillatio, quæ
 vel aliquò usque nos recreet. Et quidem in eo posita
 est ars agriculturæ, vt terram purget, scindat &
 componat, vt iacta semina recipiat, foueat & fru-
 ctum ferat: & ars medica circa terram corporis no-
 stri negotiatur, vt illam scissione venarum & purga-
 tionum medicamine curet, aptet & ordinet, vt sa-
 lutarem recipiens cibum homo alatur ac sustente-
 tur. Terra non nisi in patientia fructum producit,
 nec æger sine tolerantia poterit corpore & animo
 conualescere.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

Rex gloriosus, dulce lignum, dulces clausos cru- *Virtus Eu-*
cifixus mirabiliter effecit, & ad perpetuam sui *charistia.*
 recordationem, memoriam fecit mirabilium suorum mi- *Psal. 110,*
*sericors & miserator Dominus, escam dedit timentibus se.*⁴
 Dedit se timentibus escam, non vt clausos diuini ti-
 moris tolleret, sed vt eos dulces ac suaues redderet.
 Eapropter qui vel ipsam timent mortem, admoni-
 nendi serio sunt, vt sacra se reficiant Eucharistia, *Vaticum.*
 cuius ea virtus est, vt cor humanum confirmet, &
 totum hominem contra mortis impetum firmet.

Habet

Habet hic mundus magnam consonantiam cum mari, in quo tres virgines vel potius meretrices fingebantur, sirenæ scilicet, quæ illectos nauigantes suo cantu in naufragia traherent. Vna canebat voce, altera tibiis, tertia verò lyra mulcebat auditum. Et ne earum melodia deciperetur, & simul traheretur Vlysses, dum nauigaret, nauis arbori se fortiter alligari permisit. Nauigat in mundo homo, quem ut capiant & deducant in naufragium, cantionibus & simul incantationibus alliciunt *concupiscentia carnis*, *concupiscentia oculorum*, & *superbia vitæ*. Ne rapiatur & trahatur ad miseram ruinam, nexibus ac vinculis, quæ secum sacrosancta Hostia defert, alligetur 1.Ioan.2,
16.

Ioan.6,57. & vinciatur. Vincit & ligat, qui dicit: *Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet.* Manet clavis affixus cruci, manet affixus lecto, in quo iturus è mundo, virtute sacri Viatici appetitionibus carnis, oculorum & vitæ humanæ minimè mouetur.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

*Honor alit
artem be-
nè viuen-
di & mo-
riendi.
Psal.2,11.*

CVm dominorum Dominus unus & solus necessario Deus sit, omnino timendus est, ac proinde Dauid ait: *Seruite Domino in timore, & exultate*

tate ei cum tremore. Comes martyrij diuinus hic timor est, quandoquidem vox illa martyri adscribitur: *Principes persecuti sunt me gratis, & à verbis tuis trepidauit cor meum.* Adscribitur, auctore Ambrosio Serm. 21. in Psalm. 118. vbi martyrem trepidantem proponit ac repræsentat in hæc verba: *Pone ergo martyrem inter pericula constitutum, cum inde immanitas bestiarum ad incutiendum terrorem infremerat, aliunde candalentium stridor laminarum, & flamma ardoris fornacis exæstuet, ex parte alia personent tractus grauium catenarum, hinc carnifex cruentus assistat: pone, inquam, circumspectantem omnia plena suppliciis; deinde cogitantem mandata diuina; illum ignem perpetuum, illud sine fine incendium perfidorum, illam pœnæ recrudescentis ærumnam; trepidare corde, ne, dum præsentibus cedat, perpetuis sedeat exitiis; trepidare animo, dum futuri iudicij rhomphaeam illam terribilem quadam conspectus specie constituetur.* Nónne ad hanc trepidationem fiduciae viri constantis æqualis in eundem concurrit affectum confidentia cupientis æterna, & diuina trepidatio?

Clavis diuini timoris totus confixus Martyr, con-
cupiscit æterna præmia, coronam gloriæ, & laureola
quæ viris virtute præditis destinata est. Quòd
si timere infirmitatis est, & infirmitis negatur laureola,
fortibus conceditur; occurrit sapienter Ambro-

sius, qui martyris constantiam cum eius trepidatione coniungit. Constans animo vir timoratus, est dignus corona & laureola, qui martyrem clavis confixum exprimit in seipso, & de quo canit Dauid:

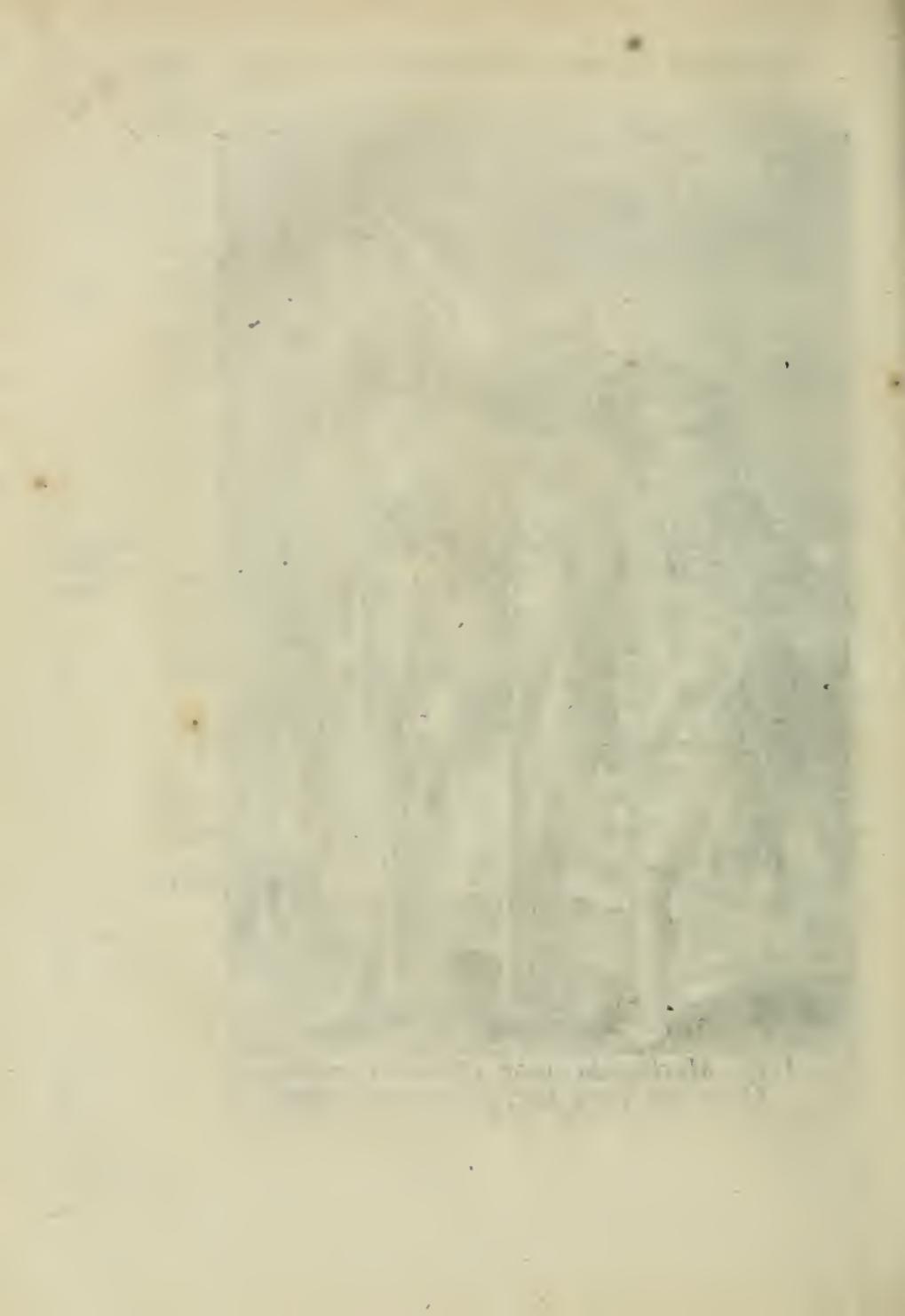
Psal. III, 1. Beatus vir qui timet Dominum, in mandatis eius volet nimis. Potens in terra erit semen eius, generatio rectorum benedicitur. Gloria & diuitiae in domo eius. Hæc gloria viri timorati est cælestis reimuneratio, cuius consideratio dulce lignum, dulces clavos efficit. Mysticus Agricola clavis timoris confixus Hilarion erat,

Exrema verba morientis. *qui iam moriturus dicebat : Egressere, quid times? Egressere anima mea, quid dubitas? septuaginta propè annis seruisti CHRISTO, & mortem times? Quibus in verbis spiritum exhalauit.*

Prodeant in publicum spectaculum sancti COSMAS & DAMIANVS; in quibus, velut in speculo, ferentis ingratitudinem & morbum forma conspicitur.

Arte Machaonia vita producere metas
20. Quis pia cura fuit, qui meruere mori?

EMBLEMATICA IMAGO XX.

SS. COSMÆ ET DAMIANI

CRVCIFIXORVM

EXPLICATA.

ERATRES germani COSMAS & DAMIA-
NVS ; nobiles Medici, ægrotis sine sti-
pendio seruiebant : dominante Diocle-
tiano , rogati de fide , fidei Christianæ
cultores se esse coram Lysiâ responderunt. Quam
ob causam in mare præcipites acti , & diuinitus li-
berati , ad palum tandem damnati , lapidibus im-
petiti , sagittis transfixi , cæsi gladio , martyrium
suum absoluerunt. Venit è cælo C H R I S T Y S . , vt
ministraret ægrotis , quibus opitulatus gratis , loco
mercedis crucem , cluos & lapides benefactor in-
uenit. Sustulerunt ergo lapides Iudei , vt lapidarent eum.
Respondit eis I E S V S : Multa bona opera ostendi vobis ex
Patre meo , propter quod eorum opus me lapidatis ? Glo-
riosum C H R I S T I obsequium , quod humanam
mercedem nec querit , nec expectat. Pulchrè Am-
brosius lib. i. de Abraham c. 3. Minuit fructum trium-
phi mercedis susceptio , & beneficij arrodit gratiam. Plu-
rimum enim refert , vtrum pecuniae , an glorie dimicaueris.

Antonin.
Metaph.
Martyrol.

Sympathia
Christi &
Sanctorum
Artificum
tolerata
ingratitu-
dinis.

Ioan. 10.
31.

Alter mercenarij loco ducitur, alter dignus habitus conseruatoris gloria. Maluerunt itaque martyres COSMAS & DAMIANVS conseruatorum potius quam mercenariorum loco haberi, vt seruatori suo similes per omnia euaderent.

Crux COSMÆ & DAMIANI, Crux obsequij exhibiti ingratis.

Instrumen-
tum artis
bonè vi-
nendi.

CRUCEM suam secum humanum obsequium adfert, & exhibitum ingratis, præter crucem, ictus lapidum & sagittarum importat. Qualis sit is qui pro meritis gratiam non refert, definit Ambrosius libro 1. de Officiis cap. 31. *Conferre gratiam bonum est, et qui referre nescit, durissimus.* Quod si loco gratiæ lapides & sagittas simul mittat, summus iste labor est, summa iniuria, nec tamen propterea gratia omittenda est. Pecunia mutua non datur, si refundenda non sit, conferenda tamen gratia, quamvis irremunerata existat. Adhuc, quod amplius est, benefacere oportet homini, licet malum pro bono red dat, Deus enim compensabit. Monet hoc ipsum Augustinus lib. de Verbis Apostoli Serm. 22. *Benefecisti homini? ingratus est homo? non te pœnitentia benefecisse, ne fundas pœnitendo, quod impleuisti miserando.* Dic in corde tuo: *Non videt iste in quem feci, videt ille propter quem*

Excitatio
laboran-
tis.

quem feci. Hoc est militare gloriæ , vt dixerat ante Ambrosius. Militarunt gloriæ fratres C O S M A S & D A M I A N V S , militauit gloriosus noster I G N A T I V S , qui gratuitum obsequiuū suū multis ingratis consultit , præcepitque Sociis , *Quæ gratis accepistis , gratis date.* Hanc regulam sibi propriam statuit & constituit in Societate, quæ Natalitiis sanctorum C O S M A E & D A M I A N I ad maiorem Dei gloriae nata est.

Crux C O S M A E & D A M I A N I , Crux ægrotantium.

C O S M A S & D A M I A N V S de ingrata eorum manu , quorum prosperam salutem procuraue-
rant, mortis supplicium receperunt, & patienter il-
lud portarunt. Curam ingratorū egisti , & morbum contraxisti adeò grauem , vt parua aut nulla spes salutis affulgeat : ad tolerantiam morbi excitant te C O S M A S & D A M I A N V S , quibus cura ægrotantium crucem & mortem attulit. Ambidexter vterque est, quando non solùm corporibus , sed curandis etiam mentibus operam suam impendit, & instruit Medicos , quales se gerere debeant in curatione infirmorum. C O S M A E & D A M I A N I instar procedebat Eustachius medicus apud Basiliū , de quo Epist. 80. ita legitimus : *Est quidem omnium vestrum officium, quotquot artem*

Instrumen-
tum artis
benè mo-
riendi.

Excitatio
ægrotan-
tis.

artem medendi exerceatis, in philanthropia positum. At tibi maximè ambidextra est ista scientia, latoresque tibi ipsi philanthropiae terminos constituis, dum non medendis dum taxat corporibus scientiae istius gratiam adstringis, sed & de animarum languentium restitutione cogitas. Et quidem quemadmodum salus animæ pendet à Deo, & nemo sibi eam adscribere potest; ita etiam valetudo corporalis à Deo prouenit, ac proinde Medici nec debent nec possunt attribuere sibi restitutionem sanitatis. Discant ex vtroque Martyre, vtriusque salutis auctorem Déum ipsum recognoscere. Iudicabant sic faciendum, & instruebant ægros suos ut facerent, COSMAS & DAMIANVS. Caveant ægri, ne illum committant errorem, quem damnat S. Basilii in Ascet. Propriae salutis spem in manus ponere Medicorum, irrationale est & absurdum, quod miseris quibusdam accidere videmus, qui Medicos non reverentur suos vocare saluatores. Saluator quidem unus est CHRISTVS, qui cunctis laborantibus & ægrotantibus ait: In patientia vestra possidebitis animas vestras. Hoc fac, & viues.

Luc. 21,
19.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

Virtus Eu-
charistia.

REx gloriōsus cum instituit factos sanctam Eucharistiam, in ipsius institutione ingratum Iudeum animum expertus est, nec tamen propter ea destituit

tit tantum Sacramentum condere, ut cùm eius serui indignè compensari præstata beneficia sentirent, recurrerent ad Eucharistiam, in qua malè remuneratus CHRISTVS ipse continetur, reficit, solatur ac recreat malè remuneratos Christianos, qui post eius refectionem humanæ ingratitudinis iugum leue & suaue inueniunt, præsertim ægri, qui, vt ingratis benefacerent, grauem sibi morbum contraxerunt. Et quidem sacrosancta altaris Hostia nominatur & est gratiarum actio, quam exhibuit Patri Filius, & exhibendam tradidit, ac reliquit, vt quod deerat in homine gratitudinis, sua ipse gratitudine suppleret. Hæc autem virtus sacri Viatici est, vt hominis ægro-
Viaticum.
tantis ingratitudini medeatur, soluat & compenset per se, quod in homine désiderabatur. Si quid gratitudinis erga se deesse cognoscat infirmus, nouerit compensare defectum, quem CHRISTVS in ipso sa-
crorum oblatione & communicatione mysteriorum omnino suppleuit.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

REx Martyrum CHRISTVS, quàm sibi acerba
fuerit ingratitudo Iudæ, declarat ipse Psalm. 54.
Quoniam si inimicus meus, &c. Hæc passio adeò grauis
Honor alit
artem be-
nè viuen-
di & mo-
riendi.

psal. 54,3. C H R I S T O erat, vt dixerit in eodem Psalmo : *Con-*
tristatus sum in exercitatione mea, &c. Hoc opus, hic
 labor confessoris C H R I S T I est, qui, teste Ambrosio
 Serm. 21. in Psalm. 118. loquatur iusta, & non audiatur;
 qui loquatur plena salutis, & impugnetur. Cùm hæc pars
 magna martyrij sit, erit etiam causa præmij & re-
 munerationis patienti viro, qui diuino ductus obse-
 quio beneficia ingratis confert. Nam, vt Ambrosius
 declarat, *minuit fructum triumphi mercedis susceptio, &*
beneficij arrodit gratiam. Ergo vt maior existat triu-
 phus, major corona, & laureola fiat illustrior, per-
 mittit interdum Deus, ne gratia pro impensa gratia
 habeatur. Eapropter Eugenius Abbas suorum saluti
 consulens, in puncto mortis suæ exhortabatur: *Oro*
ergo omnes & obsecro, filoli, vt accepta ac tradita Pa-
trum instituta in omnibus inuiolabiliter ad gaudium meum,
Sanctorumque omnium ac vestrum, ad palmam victoriae
perducatis.

Prodeat in publicum spectaculum sanctus V I N-
 CENTIVS; in quo, veluti in speculo, fulget imago
 ferentis carnis passiones & morbos.

*Laureola
tolerata
ingratitu-
dinis.*

*Extrema
verba mo-
rientis.*

Nil opus est flammis, occumban ut victima Christo:
21. Sat mihi diuino pectus ab igne calet.

EMBLEMATICA IMAGO XXI.

S. VINCENTII CRVCIFIXI

EXPLICATA.

VERA X Sanctorum patria , quæ Lauren-
tium victorem protulit, & VINCENTIVM Metaph.
Surius.
Prudent. martyrem laureatum produxit. VINCENTIVS Diocletiano & Maximiano Impp. sub Præside Datiano diuersa tormenta passus , crucis patibulo adiudicatus est. Non multò pòst è cruce iam depositus se subduxit , & vltro ad crucem rediit, flammisq[ue] sacra eius latera concremata sunt. Non poterat auelli à cruce , qui crucem ardenter amabat. Ablatus Martyr è cruce , de mandato Datiani in culcitra molli iacuit ; assuetusq[ue] gloriosæ crucis deliciis, lectuli floridi pœnas ferre non potuit. Ergo VINCENTIVS molles ac floridas delicias pertæsus , nec ferens mollitiem teneræ culcitraq[ue] Datiani, mortem deliciosa vitæ prætulit , & gloriosè mortuus est. S.Ephræm de Patribus agens ait : *Vocem expectant quæ ipsos excitet, & instar florum suauem odorem spirantium efflorescant.* Floridus moritur, floridus excitatitur VINCENTIVS. Crux , & satis grauis , est ægro, cùm ciborum fastidio laborat, ad escam capien-

dam compelli : nec parua crux accedit & incumbit
 cælestibus viris diuino amore languentibus , & car-
 nales delicias horrentibus, si quando ad illas captan-
 das vi tentationis impellantur. Hæc crux VINCEN-
 Heb.12,3. THE IUS est, imò & ipsius CHRISTI, qui *proposito sibi*
Sympathia gaudio, sustinuit crucem. Maluit CHRISTVS crucem
Christi &
Vincentij Artificum contemptus voluptatis. quàm thronum , maluit VINCENTIVS crucem
 quàm thorum , maluit cruciatum quàm volupta-
 tem, maluit mori quàm non pati. *Res tristes, ut scri-*
bit Basilio Gregorius, quæ sponte feruntur, coactis deli-
cis potiores habentur.

Crux VINCENTII, Crux terrenæ voluptatis.

Instrumen-
 tum artis
 bene vi-
 uendi.

Voluptas lenis & blanda , dura & dira crux est
 iis qui sublimi cælo gaudent , & Deo suo re-
 creantur. Arsit in cruce VINCENTIVS, cùm eius la-
 tera tosta sunt, nec non cùm in lectulo molli iacuit:
 & qui carnis deliciis pulsatur, vtrumque tormentum
 patitur ; inflammatur cum VINCENTIO, & cum
 VINCENTIO decumbit. Erat in hoc statu Augu-
 stinus , cùm inter molles flammis positus ac tor-
 tus diceret in Meditat. *Sæpè sine causa alicuius utili-*
tatis cum aliquo loqui incipio, in temptationem incurro, vel
vicio curiositatis ineptæ succumbo, vel malarum cogitatio-
num

num turpitudinis motus illicitos & impudicos in ipsis interioribus meis sustineo. Usque tantæ infelicitati, tantæ perditioni! Dum enim quæ retrò sunt obliuiscens, ad ea quæ ante sunt extendere me volo, subita, nescio qua, miseria relabi ad inania & noxia me conspicio, & tamquam mors subita interueniens, vel quemadmodum canis rabidus, qui nec percussus à laceratione hominis se non temperat; ita delectatio perforat mentem meam. Non defuit in cruce & lepto VINCENTIO martyri Deus, non defuit Augustinus.
 stino patienti, nec deerit tentationes istas sentientibus, si tamen mori malint, quam earum suggestionibus acquiescere. Huc pertinet quod Dei Mater lib.4. Reuelat. cap.16. Birgittæ significauit: *Qui omnem voluntatem suam committunt Deo, & stant reluctantes discretè motibus carnis suæ, hos quasi gallina pullos subiicit sibi Deus, faciens eis iugum suum leue, & consolando eos in difficultatibus.* Huc pertinet quod cap.2. de Sobriet. asserit Iustinianus: *Congruit statui nostro, ut donec peregrinamur in hac miseriarum & periculorum valle, reprimendarum carnalium voluptatum crucem nobis ipsis faciamus, sicut Apostolus dicit cap.5. ad Galatas: Qui autem sunt CHRISTI, carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis.*

Crux VINCENTII, Crux ægrotantis.

Instrumen-
tum artis
benè mo-
riundi.

CVm ætas iuuenilis floret , Deus efficere solet,
Cvt flos ille iuuentutis infirmitatibus emarcescat. Præstat ægro cum VINCENTIO flammæ & ardentæ febres subire , quæm blanditiis & deliciis floridæ iuuentutis perire. Cedat igitur blandus lectus Datiani asperæ & duræ cruci. Cedat lectoru[m] gravis & molestæ infirmitatis deliciosa adolescentia. Custodia castitatis, ægritudo corporalis est , ac proinde pro eius fida custodia gaudebant Sancti se morbis & infirmitatibus afflictari. De horum Sanctorum numero vñus , & satis notus propter morbos à iuuentute contractos , S. Basilius est , qui plus mœroris in deliciis quæm in morbis esse adstruit , cuius hæc sententia est in Psalm.33. *Oblectatio humana plus habet saepenumero doloris quam voluptatis. Deliciae, et satietas, et mollis vietus multos ac varios secum trahunt morbos, ac afflictionum varia genera.* Ex morbis itaque iuuentutis sanitas manat , ex adolescentiæ deliciis ulcerosus morbus procedit , cùm Serm.146. dixerit Augustinus: *Periculoso[rum] vlcis est iuuentutis, quod cupiditatibus ignescit, spe tumescit, voluptatibus tabescit.* Detexit Augustinus morbum adolescentiæ , qui & morbo pellendus est , sicut & ipse Serm.1. de Visitat. infirmorum

firmorum ostendit, & monet : *Certè si toto corpore præualeres, infirmitatem medicinalem à Deo debueras omnibus votis expetere, & ne sanitas corporis infirmitas es- set animæ, metuere. Nihil aliud scio; sed quia infirmaris, ut iliter debes gaudere; quia iusta est vocatio diuina, debes ei totis nisibus latus adesse.* Adfuit crucifixo VINCENTIO Deus, aderit & crucifero, qui cor suum dabit Ecli. 38. in similitudinem picturæ, deprecabiturque suum Regem, vt & ipse sibi assistat : Rex gloriose, qui proposito tibi gaudio, passionem crucis prætulisti, ac VINCENTIO præluxisti, vt crucem spinosam sibi mallet, quām floridum Daciani lectum; concede, vt & ego potius eligam tecum extremè infirmari, quām sine te benè habere atque valere.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

Rex gloriosus, qui, proposito sibi gaudio, passionem crucis tulit ac prætulit, hanc indidit vim venerabili Sacramento, in quo memoria passionis eius celebratur, vt quisquis eius particeps efficatur, crucem laboris & morbi deliciis carnalibus anteponat. Consonat Bernardus, dum Serm. de Cœna Domini ait: *Quis poterit tām efferos motus frangere? quis pruritum ulceris ferre queat?* Confidite, quia & in hoc gratia subuenit, & vt securi sitis, Sacramenti Domini

nisi *Corporis & Sanguinis pretiosi inuestituram habetis.*

Psal. 77.
25. Hæc sacra inuestitura cœlestis omnino est. Panem
Angelorum manducauit homo, vt desinat esse homo, &
Angelus esse incipiat, cui non officiant, sed profi-
ciant corporis & animæ febres. Clavus clavo trudi-
tur, & carnalis ignis igne hostiæ Sacramentalis ex-
stinguitur, ac proinde, sic monente & hortante Da-
masceno lib.4. fidei Orthodoxæ, accedamus desiderio
ardenti, manus in Crucis modum formantis crucifixi corpus
suscipiamus, & apponentis oculos, & labia, & frontem
diuinum carbonem concipiamus, vt ignis in nobis desiderij
eo ex carbone comburat peccata nostra, & illuminet corda
nostra; & participatione diuini ignis igniamur & deifice-
mur. Carbonem vidit Isaias, carbo autem simplex non est,
sed vnitus igni: sic panis Communionis non panis simplex
viaticum. est, sed vnitus diuinitati. Carbo Isaiæ emundauit eius
labia, carbo autem Eucharisticus emundat animam,
vt pura degat, & munda è mundo exeat.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

Honor alit
artem be-
nè viuen-
di & mo-
riendi.

Coronam clari VINCENTII, & laureolam Lau-
rentij demereri sibi contendit, qui igne tribu-
lationis, ægritudinis & tentationis probatur & af-
flictatur. Quisquis in hoc statu est, meminerit

CHRI-

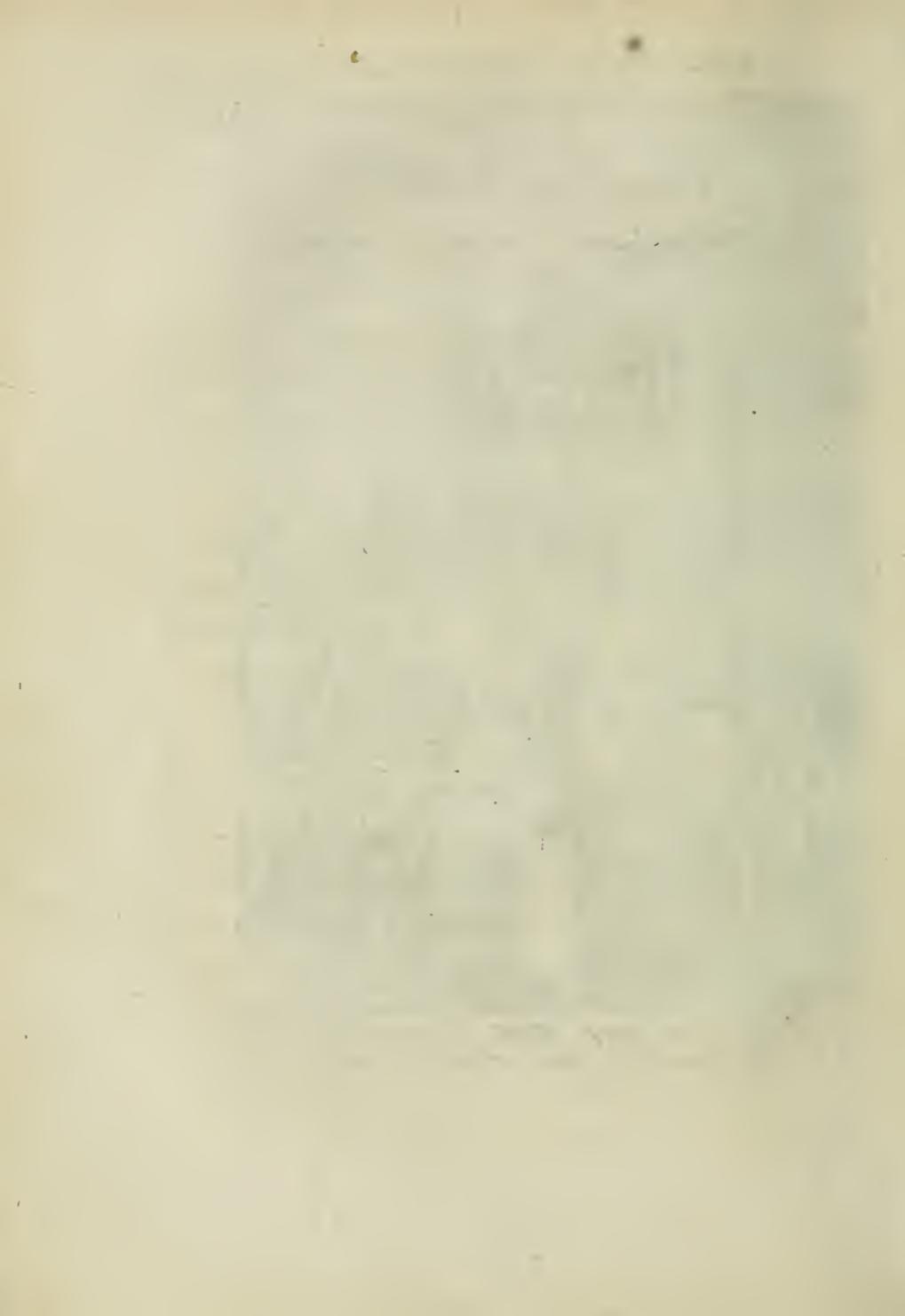
CHRISTI dicentis: *Sint lumbi vestri præcincti, & lu-*^{Luc.12,} *cernæ ardentes in manibus vestris. & vos similes homini-*^{35.} *bus expectantibus dominum suum, quando reuertatur à*
nuptiis. Expectet seruus fidelis dominum remune-
ratorem, dicit enim statim ipse: Beati serui illi, quos^{Luc.12,} *cùm venerit dominus, inuenerit vigilantes: amen dico*^{37.}
vobis, quod præcinget se, & faciet illos discubere, &
transiens ministrabit illis. Et si venerit in secunda vigilia,
& si in tertia vigilia venerit, & ita inuenerit, beati sunt
serui illi. Summa hæc felicitas est, summus honor, in
tali mensa discubere, vbi seruitum seruitio com-
pensat Deus, coronatiq[ue] & laureati Laurentius &
VINCENTIVS sedent. Mortifica ergo corpus tuum, &
crucifige, & accipe huius martyrij coronam. Hæc coro-^{Laureolo}
na VINCENTII est, hæc laurea vincentis Epipodij^{vitæ & vo-}^{luptatis.}
martyris est, qui oblatas sibi delicias recusauit, &
dixit crudeli tyranno: Non ita me CHRISTI ac fidei^{Extrema}
Catholicæ armavit affectus, ut sensum meum misericordiaæ^{verba mo-}^{rientiss.}
tuæ figmenta permoueant. Pietas enim ista crudelitas est:
vobiscum viuere, mors est æterna. Ceterum à vobis per-
ire, gloriosum est. Post hæc Martyr gloriosus purus &
mundus obiit. Mysticus certè VINCENTIVS Vrsi-
nus presbyter erat, de quo Gregorius lib.4. Dialogor.
cap.ii. Hic ergo venerabilis Presbyter, cùm longam
vitæ impletisset ætatem, anno quadragesimo ordina-

tionis suæ inardescente grauitér febre correptus , ad extrema deductus est. Sed cùm eum presbytera sua conspiceret, solutis iam membris, quasi in morte dissentum , si quod adhuc ei vitale spiramen inesset, naribus eius apposita curauit aure dignoscere. Quod ille sentiens , cui tenuissimus erat flatus , quantulo adnisu valuit vt loqui potuisset , inferuescente spiritu collegit vocem, atque erupit, dicens : *Recede à me mulier , adhuc igniculus viuit , paleam tolle.*

Prodeat in publicum spectaculum sanctus ALEXANDER ; in quo , veluti in speculo , conspicitur forma euiscerationis & infirmitatis.

Improbè cur imas animæ scrutare latebras?
22. Quanta sit hæc, dura certior esto cruce.

EMBLEMATIC A IMAGO XXII.

ALEXANDRI CRVCIFIXI
EXPLICATA.

SANCTVS ALEXANDER martyr sub An-
tonino Vero fustibus cæsus , donec eius Beda.
Vſuariſ. Astro.
viscera diffluerent , pænè iam euisceratus
palo crucis affixus est. Retulit in cruce
CHRISTVM , qui tempore passionis suæ viscera cha-
ritatis suæ profudit. In finem dilexit eos. Post CHRI-
STI obitum sacrum eius latus punctum ac perfora-
tum est , & interna præcordia patuerunt , & simul Ioan. 13,2.
Sympathia
Christi &
Alexandri
Artificium
euiscerationis.
apparuerunt exemplaria , ad quorum imitationem
ALEXANDER crucifixus viscera sua effunderet , vt
gratiam de se victimam Deo sacraret. Carpens au-
ritiam , & in auaros inuehens Ecclesiasticus cap.10,9.
ait : *Auaro nihil est scelestius. Quid superbit terra & ci-
nis? Nihil est iniquius quam amare pecuniam; hic enim &
animam suam venalem habet, quoniam in vita sua proiecit
intima sua. Quod vitiosum in auaro est , honestum
in ALEXANDRO , quo patiente nihil melius. Cum
terra & cinis sit , sanctè & altè sic se effert , vt cruci-
fixo similis esse affectet. Nihil æquius , quam pre-
tiosam crucem amare : hic enim & animam Deo
ipſi*

ipsi venalem habet, quoniam in vita sua effudit viscera sua, ut de praecordiis suis oblationem arduam & sublimem, operosam & laboriosam conficiat. CHRISTVS & ALEXANDER ara crucis vni sunt, ut in ea praecordia sua litarent. Omnes igitur qui portatis crucem CHRISTI, effundite coram illo corda vestra, ut gratum & acceptum Deo sacrificium immoletis.

Psal. 61,9.

Crux ALEXANDRI, Crux euiscerationis.

Instrumen-
tum artis
benè vi-
uendi.

Prou. 23,

26.

Psal. 107,

2.

Excitatio
laboran-
tis.

Deus maiestatis rogat: *Fili, præbe mihi cor tuum.* Quis ergo tam excors sit, ut non occurrat roganti, & petenti non respondeat: *Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum,* addens deinde, *Quoniam ego in flagella paratus sum?* Multi Deo offerunt praecordia sua, sed an vera eorum immolatio sit, laboriosa crux probare debet. Ecce ALEXANDER euisceratus in crucem agitur, & in cruce ostendit, veram & non fictam esse cordis donationem & oblationem. Ad crucem per emblema erectæ scalæ apponuntur & appinguntur, ut qui Deo cor obtulerit, animosè in crucem ascendat, & veraciter ostendat, quam certa ac vera sit interna sui ipsius immolatio. Ostendit sancta Catharina Senensis, dum Orat. 13. clamaret: *O resurrectio nostra, alta & æterna Trinitas, euiscera animam meam!*

Crux

Crux ALEXANDRI, Crux ægrotantis.

SI facultas ægio non datur ut fundat vocales pre-
cess, præ oculis constituat fibi **ALEXANDRVM**,
cuius viscera effusa sunt, & **CHRISTO** simul oblata.

Lecto doloris affixus, cor suum sacrificet Deo. Da-
uid, cùm labiis orare posset, dicebat, *Tribulationem* Psal. 141,

meam ante ipsum pronuntio; cùm nequiret, corde lo-
lum vtebatur, *Tibi dixit cor meum*, & audiebatur. Be- Psal. 26, 8.

nè Augustinus in Psalm. 124. *Quia cor querit Deus*, Excitatio
cor inspicit: *intus testis est index*, agrotan-
comprobatoris adiutor, tis.

coronator. Sufficit ut offeras voluntatem, & cùm potes,
ore confitearis ad salutem. Cùm autem non potes ore, cor-
de credis ad iustitiam, corde laudas, corde benedicis, cor-
de in ara conscientiae victimas sacras imponis. Quas ut
præbeat æger, cor suum dabit in similitudinem pictura, Eccli. 38,

& ita adscendet in lectum; quasi crucem ascendet.^{28.}

Nemo crucem C H R I S T I scändit nisi per scalam
patientiæ; scalæ instar habet gradus tolerantia, per
quas ALEXANDER, & similes ALEXANDRO ægri
ascensus suos componunt, ut patienti se **CHRISTO**
iungant, cuius cor in cruce patuit, & ex eo aqua &
sanguis simul promanarunt. Sanguis ille semen
Martyrum extitit, & etiam Confessorum Christianorum,
qui patientes morbos & ægritudines cor-

porum , imitatores Martyrum euaserunt. Quòd si accidat , vt æger difficultatem patiatur in detegendo corporis morbo quo laborat , consideret apud se , quid acciderit ALEXANDRO , quando secreta præcordia propter amorem C H R I S T I patuerunt , & consideratione eius martyrij conetur pudorem ponere , imò & vincere , cùm oportet , in qua quidem victoria multum solet esse difficultatis iis , quibus innata verecundia est. Tunc gloriosior , cùm pro animæ salute quidquid intus in corde habet , effundit in confessione , quam morti vicinus facit.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

Virtus Eucharistia.

REx gloriosus , cuius in cruce cor patuit , viscerata amoris sui aperuit , & effudit in Eucharistia , qua dignus ille est qui nouerit cordis sui penetralia examinare , & in confessione Sacramentali explicitare , cùm dicat Apostolus : *Probet autem seipsum homo , et sic de pane illo edat.* Edat de pane altaris , in quo non solum CHRISTVS aperit viscera sua , sed aperta clauibus confessionis præcordia mirabiliter recreat. Vnde & communicans dicit : *Cor meum et caro mea exultauerunt in Deum viuum.* Habet ars medica certa quædam in apotheca remedia , quorum vsu per violentiam renitentes intus humores foras attrahat;

*1. Cor. 11.
18.*

Psl. 83, 3.

attrahat; ars verò sanctæ Crucis inuenit & dedit Confessionis Sacramentum, cuius virtus nec torquet nec extorquet viscera, sed sponte ac voluntariè aperit & referat. Vnde monetur vnuſquisque nostrūm: *Probet autem ſeipſum homo;* & oīnibus ſua- Pſal.61,9.
detur, *Effundite coram illo corda uestra.* Cùm vltimum vale dicunt, ſolent homines notis & amicis ſua ſecreta detegere, & quamuis viri Christiani, ſani & incolumes ſua corda aperuerint in Confessione, tunc maximè id præſtent, cùm extreum vale dicunt, & ſacrum accepturi ſunt Viaticum.

Viaticum.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ, corona aurea & laureola.

CRUX euiscerationis, qua ſeipſum immolat Deo, martyrium ſecum importat. Auctore Iſidorō lib.7. Originum cap.ii. *Duo ſunt martyrij genera, vnum in aperta paſſione, alterum in occulta animi virtute.* Talis eſt qui tanto eſt animo præditus, vt quod intus in corde habet, effundat exterius, & coimissa ſua Deo & eius Vicario aperiat. Rubet cruore martyrium, rubet & roſeo ſanguine vultus verecunda confessio, vt & ipla martyrium colore, præmio, & reiuneratione referat & amuletur.

*Honor alia
artem be-
nè viuen-
di & mo-
riendi.*

Pulchrum monitum Ecclesiastici: *Pro anima tua* Ecli.4,24.

ne confundaris dicere verum. Est enim confusio adducens peccatum, & est confusio adducens gloriam & gratiam. Euiscerata confessio, & veræ pœnitentiæ erubescencia atque confusio gloriosam secum adducit coronam vitæ. Quapropter Pacianus agens de Pœnitentia & confessione, inquit: Definite vulneratam tegere conscientiam. Peccator erubescat perpetuam vitam præsentis pudore mercari? Nec solùm dignus est corona gloriæ, qui sic aperit præcordia sua, sed etiam laureola triumphatoris, cùm S. Gregorius Nazianzenus Orat. de Baptismo, idem argumentum vertat in eius elogium, qui detegit conscientiam suam: Hoc quoque sempiterni illius supplicij pars est, atque perspicuum facies, te serio atque ex animo peccatum odisse, dum illud tamquam contumelia dignum traducis, ac velut ludibrio exponis, deque eo triumphum agis. De tanto hoste triumphus dignus palma, dignus laureola est. Hunc eudem celebrèm triumphum agens de peccato Leo Martyr, morti vicinus dicebat: Lætor iis, quæ facta sunt, nempe quòd pro meis prioribus peccatis nouum Viaticum accipio martyrium.

*Laureola
vitii pu-
doris.*

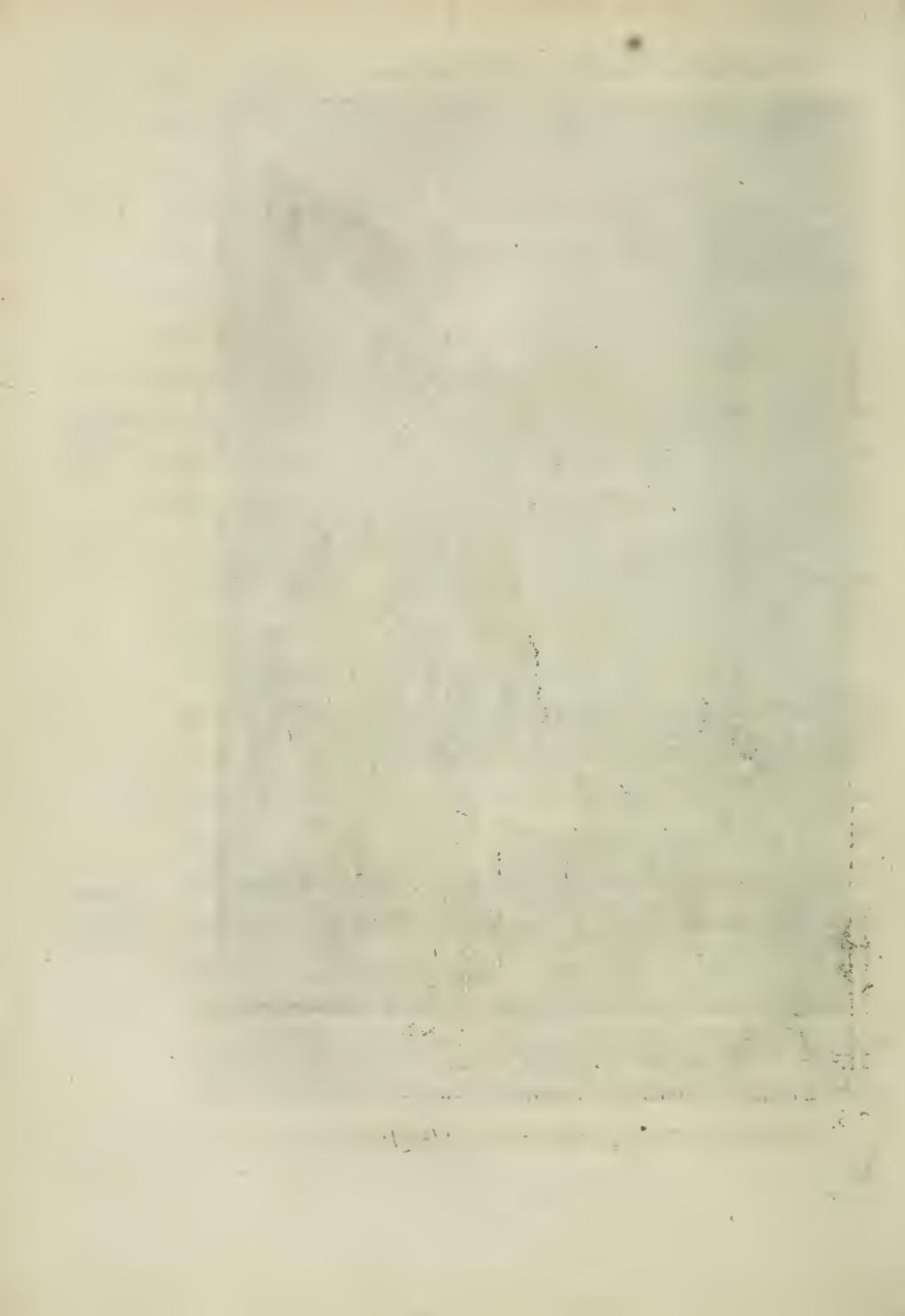
*Extrema
verba mo-
rientis.*

Prodeat in publicum spectaculum sanctus THEODORVS Dux; in quo, veluti in speculo, carentis superiore & laborantis capite forma conspicitur.

EM-

Funereas agedum lunate in vulnera taxos;
23. Dummodo de patulo vulnera vita fluat.

EMBLEMATIC A IMAGO XXIII.

S. THEODORI DVCIS CRVCIFIXI

EXPLICATA.

SANCTVS THEODORVS Dux & martyr Metaph.
Nicephor.
Martyrol. sub Licinio Imperatore , delatus quòd pauperibus fracta idola distribuisset , elatus in crucem , sagittis transfixus , capite tandem truncatus in cælum receptus est. THEODORVS crucifixus pro CHRISTO , & pro CHRISTO capite plexus , ornamentum suum amisit , vt ab eodem CHRISTO in cælestibus ornaretur. Quòd maior ornamenti iactura in terris , eò maior ornatus in cælis est. Pertinet huc quod Serm. 20. in Psalm. 118. de capitibus portione affirmat Ambrosius : *Caput est, vt formam generis humani consideremus , quod souet membra omnia , & dirigit, atque implet sensibus ; sensus enim sapientis in capite est. Inde ductus venarum, meatusque spiritus , sanguinis vires , & totius corporis partes deriuantur. Lustrat omnia, ornat omnia. Sublato capite corpus sine nomine est , non agnoscitur, nec vlla superest vsura viuendi. Propterea , qui in aliquo damnantur criminе , eò quòd ornamentum est totius corporis , capite abdicatur. Misericordia sine capite corpus , totum informe , totum indecorum*

Ecclesi. 1.14.

decorum est. Magna & summa miseria , ingens la-
bor , cùm corpus Reipublicæ , exercitus , & etiam
domus sine capite est, ac truncum è cruce priuatum
regimine pendet. Hunc eundem laborem Ecclesia
Sympathia
crucis Ec-
clesia &
Theodori
Artificium
patientia
in iactura
superioris.
Thren. 5, 1.
experta est, cùm C H R I S T V s eius sponsus defecit,
cuius defectum plorans & lamentans Iereimias , clá-
mabat : *Recordare Domine , quid acciderit nobis , intuere
& respice opprobrium nostrum. Hereditas nostra versa est
ad alienos , domus nostræ ad extraneos. Pupilli facti sumus
absque patre , matres nostræ quasi viduæ.* concludit : *Ce-
cidit corona capitis nostri.*

Crux THEODORI, Crux amissi capitis regentis.

Instrumen-
tum artis
benè vi-
nendi.

I. 21. 4, 1. **C**Orpus, si capite careat, cunctis opprobriis ex-
ponitur : sic exposita sine viro mulier, sine Du-
ce exercitus, sine Principe Respublica, quibus omni-
bus dira ac dura crux ista est. Quam ob rem septem
illæ mulieres Reipublicam Hebraeorum adum-
brantes, nec pares crucem ferendo, apprehenderunt
virum vnum , atque dixerunt : *Panem nostrum come-
demus, & vestimentis nostris operiemur, tantummodo in-
nocetur nomen tuum super nos, aufer opprobrium nostrum.*
Hoc idem periculum , hoc discrimen imminere so-
let Reipublicæ , cùm Princeps officio suo non vacat,
guber-

gubernationem deserit , ac publica negotia quasi aliena omittit , arma non attendit , nec curat. Clamat populus , nec Princeps audit. Clamores verò ^{Excitatio laboran-}
populi Deus non respuit , prouidebit de capite , to-
tumque Reipublicæ corpus , ne pereat , ipse seruabit. Et quidem THEODORVS Dux , & qui similis il-
li est , non carent optimo capite , si Deum apud se
habent , quemadmodum de recta viuendi ratione
monet Ephræm: *Quemadmodum inter corporis tui mem-
bra nullum est tibi praestantius capite, & siue lapide , siue
claua, siue etiam gladio petaris, reliqua tui corporis mem-
bra obiicis, ut ictum à capite repellas, certò sciens te abs-
que illo non posse viuere ; ita rebus tibi anteponenda est om-
nibus fides sanctæ & consubstantialis Trinitatis , quod sine
ea vitam, que verè vita sit, viuere nemo queat.*

Crux THEODORI, Crux ægrotantis.

HVmana vita species militiæ est , in qua duca-
tum suum gerit caput , quod imperat , or-
dinat & disponit ceterorum aciem membrorum.
Quòd si ingruente & simul sœuiente infirmitate,
suo officio & simul functionibus caput priuetur,
corpus totum quasi truncum est : lecto affixum, icti-
busque dolorum transfixum refert Ducis THEODO-
RI corpus , quod truncum capite in cruce appetet.

Ec

Cùm

*Instrumen-
tum artis
benè mo-
riendi.*

Cùm caput suis functionibus caret, iam desit esse, rogandusque corde CHRISTVS, vt vices capitis gerat. Dicat æger: Rex gloriose, qui caput omnium gentium es, adesto mihi ægrotanti, vt qui functionibus capitum sum omnino destitutus, à te, qui meum caput es, non destituar, sed instituar, quo pacto corpus infirmum regere ac moderari valeam. Ergo, cui forma huius regiminis desit, quæ in capite constituta est,

*Eccl. 3, 8,
28.* *cor suum dabit in similitudinem picturæ, & eam sibi formam resumet, & loco capitum substituet, quam assignat Ambrosius lib. i. de Iacob & vita beata, cap. 8. Illam formam iusti quis abnuat, vt nihil metuat, nihil reformidet, nisi virtutis dispensia, aliorumque vanas formidines comprimat, quas habeat è periculum sollicitudine, mortis timore, corporis infirmitate, vt doceat dissolui in corpore, & cum CHRISTO esse melius, vt ostendat, quia merita non impediuntur debilitatibus corporis, sed augentur. Augentur capitum ipsius diminutione, si tamen non minuatur, sed potius crescat patientia, in qua salus & vita animarum sita est, dicente CHRISTO: In patientia vestra possidebitis animas vestras. Serpens, cuius tota vita pendet à suo capite, illud omnibus modis seruat, & reliquum corpus periculis opponit & obiicit; patiens verò ægrotus, cùm non tam à capite quam à virtute patientiæ pendere*

dere sciat salutem suam , more THEODORI , non capitis , sed patientiæ potius sedulam curam habeat. Nihil metuat , nihil reformidet nisi virtutis dispensia. Cùm è duobus vnum amittere debeat quis , vel caput corporis , vel virtutis ac patientiæ iacturam facere , præstat caput amittere , quàm virtutem perdere patientiæ , quandoquidem sine capite vita animæ stare potest , sine patientia verò stare nequit , cùm dixerit CHRISTVS : *In patientia vestra possidebitis animas vestras.* Luc. 21.
19.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

Rex gloriosus , qui caput est corporis Ecclesiæ *Virtus Eu-*
charistia. suæ , defecit in passione sua , cuius memoria recolitur in Eucharistia , & in ea destitutis capite subuenit . Nec solum Sacramentum condidit , vt mœstos de absentia sui consolaretur , sed etiam tristes de amissione chari sui superioris recrearet . Quisquis boni sui rectoris iacturam fecit , reficiat se venerabili Sacramento , & semel refectus dicet : *Dominus regit me, & nihil mihi deerit, in loco pascuæ ibi psal. 22,1.* me collocavit . Siue caput politicum desit , siue naturale caput deficiat , cuius regimine corpus gubernatur & administratur , nihil refert , si sacra Hostia sumatur , quia dignè sumpta , viuimus in CHRISTO ,

mouemur & suimus. Vnuimus, ne vnuquam pereamus; mouemur, ne vnuquam deficiamus; suimus, ne vnuquam emoriamur. Quod si agamus iam animam, & omne subsidium deficiat, quod nobis nostrarum rectores animarum subministrabant, & sensus omnis, qui residet in capite, desit, nihil nobis deerit, cum adsit Deus, quem, Viaticum sumendo, accepimus, & capitis loco illum elegimus, ut nos diffici mortis hora, qua cessat humanum penitus gubernaculum, ipse nos regat, ipse nos gubernet. Hinc pulchre S. Dionysius sacram hanc communionem & synaxim *Sacramentum Sacramentorum*, & spiritale nostrum *caput* appellat, dicens: *Ceterorum Hierarchicorum symbolorum participationibus ex diuinis huius perfectiusque muneribus accedere consummationem.* Et paulo post ibidem ait: *Finis autem omnium est, & caput, cum eum qui initiatur, præcipuorum Dei mysteriorum participem efficiat.*

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

*Honor alit
artem be-
nè vnuen-
di & mo-
riendi.
Colof. 1,
18.*

Capitis mystici ablato tolerata propter Deum, secum martyrium affert. Haud dubie CHRISTVS (de quo testatur Apostolus, *Ipse est caput corporis Ecclesiae*) cum sacra præsentia moriens Ecclesiam suam

suam priuauit, martyrio illam addixit. Eapropter, cùm totius Ecclesiæ forma virgo MARIA foret, ex sancta Crucis passione euasit Regina martyrum, sic & ipse CHRISTVS glorioſus Rex Martyrum extitit. Corpori itaque mystico mystici capitis amissio ſimilis martyrio eſt, & idcircò cùm populus Turenensis priuandus eſſet Præfule ſuo Martino, dixerunt discipuli: *Cur nos, pater, deseris? aut cui nos desolatos relinquis?* inuadent enim gregem tuum lupi rupaces. Inuadent lupi, gregem tuum maectabunt, & diro martyrio affient.

Cùm caput mysticum Ecclesiæ Ecclesiam ſuam reliquit, vt de mundo ad Deum Patrem tranſiret, & in cælum ascenderet, magna fuit occasio gaudendi, cùm dixerit ipſe: *Vado parare vobis locum.* Lo- Ioan.14,2. cum cæleſtem parauit, coronas & corollas adaptauit. Magna fuit cauſa gaudendi, cùm Serm. i. de Ascens. annuntiauerit Leo: *Quia igitur CHRISTI ascensio, noſtra eſt proueſtio, & quod proceſſit gloria capitum, eō ſpēs vocatur & corporis: dignis, dilectissimi, exultemus gaudiis, & pia gratiarum actione lætemur.* Hodie enim non ſolū paradisi poſſeffores firmati ſumus, ſed etiam cælorum in CHRISTO ſuperna penetrauimus. Magna hæc conſolatio eſt, cùm ſanctum moritur caput, Princeps, aut pastor in regnum cælorum vocatur;

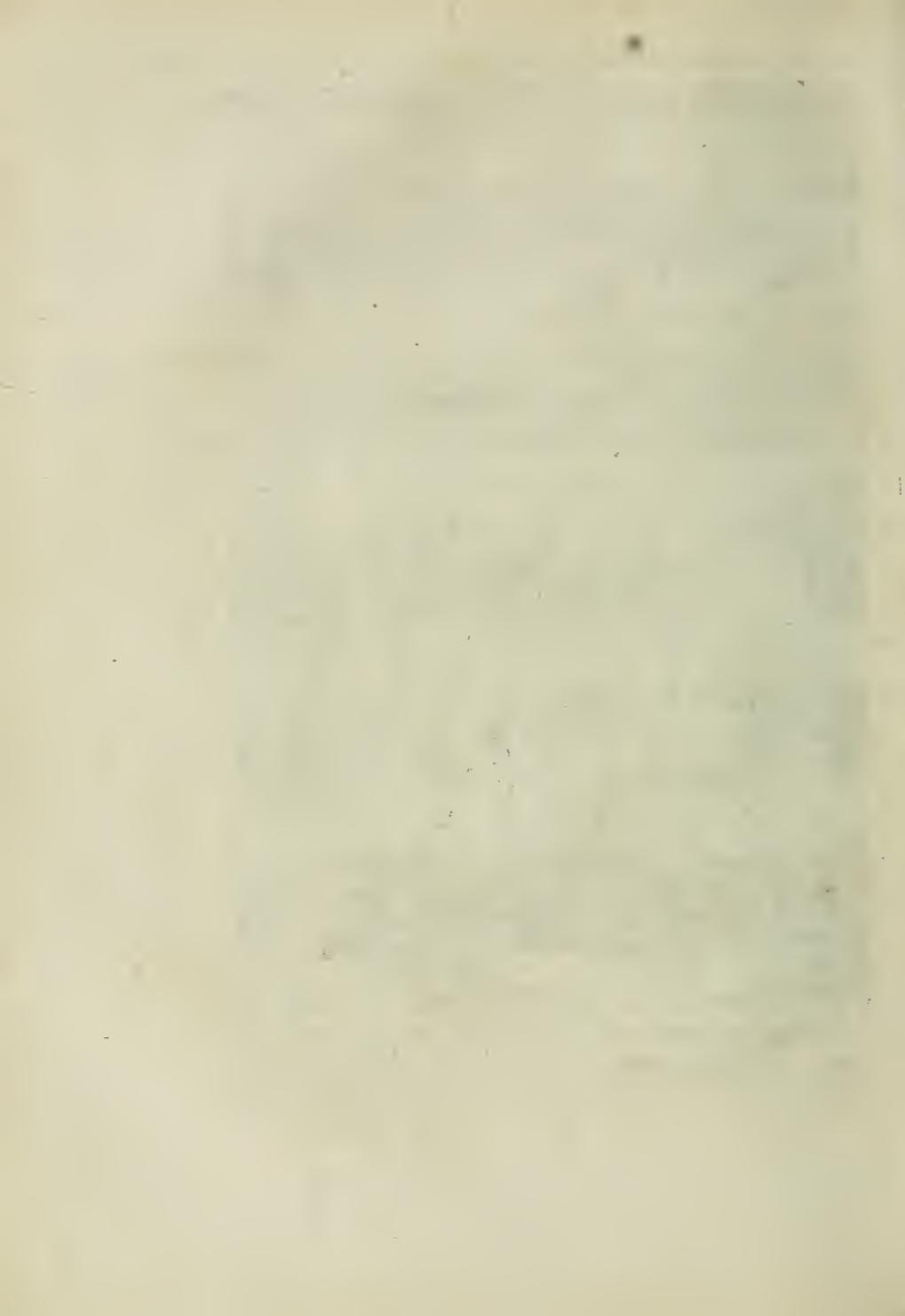
vt in eius prouectione , & simul coronatione corpus mysticum , quod in terris deserit , assumatur sursum in ipso , & in ipso tamquam in suo capite coronam gloriæ recipiat. Ergo , vt ceteri commilitones sequerentur Ducem suum , proximus morti THEODORVS in hæc verba illos monuit : *Fratres, ne succenseatis Licinio, est enim minister patris sui diaboli, & me de cetero oportet ire ad Dominum meum.* Deinde cruce sacra se obsignauit , & plexus capite , victoriæ martyrij sui consummavit.

*Laureola
iactura & to-
lerata & su-
periorita-
tis.
Extrema
verba mo-
rientis.*

Prodeat in publicum spectaculum sanctus THEODORVS miles ; in quo , veluti in speculo , ferentis CHRISTI militiam & morbi malitiam forma conspicitur.

Nunc Gradiue vale, tibi bellica cingula pono:
24. Virtutis cotem crux mihi chara dabit.

EMBLEMATIC A IMAGO XXIV.

S. THEODORI MILITIS CRVCIFIXI

EXPLICATA.

SANCTVS THEODORVS miles apud Pergen
in Pamphilia, Antonino Imperatore, Præ-
side Theodoto, pro tuenda veritate cru-
ci suffixus est. Totus in armis, totus for-
tis de carnis imbecillitate triumphauit. *Arma militiae* ^{2. Cor. 10.}
nostræ non carnalia sunt, sed potentia Deo ad destrucciónem munitionum, consilia destruentes, & omnem altitudinem extollentem se aduersus scientiam Dei, & in captiuitatem redigentes omnem intellectum in obsequium CHRISTI. Natura nostra genuit infirmos & inermes homines, gratia vero virtutibus armatos ac munitos generat. Quid aliud virtutes nostræ sunt, quam animæ nostræ arma? Armatus miles in crucem THEODORVS ascendit fide, charitate, virtutibusque munitus, ut in patibulo crucis cum morte ipsa confligeret. Conflixit & in cruce CHRISTVS: *Mors & vita duello confixere mirando, munitusque sua diuinitate, & armis virtutum ornatus, duellum pariter & triumphum egit.* Commendatur à CHRISTO ipso ^{sympathia Christi & Theodori Artificum militia nostra.} cœlestis Angelus apud Birgittam lib. i. cap. 36. quid

semper armatus causam animarum egerit. *Tu es qua-*
si miles Domini, qui numquam depositus galeam suam pro-
ppter tedium, & qui præ timore numquam diuertit oculos
suos à præliis. Commendetur & THEODORVS, qui
 vixit semper in armis, & in armis obiit, se ipsum
 vincens, & calcans suæ carnis imbecillitatem pari-
 ter & infirmitatem. Commendetur miles CHRISTI,
 de quo Bernardus Serm. 61. in Cantic. *Vult bonus dux*
deuoti militis vultum & oculos in sua sustolli vulnera, ut
illus ex hoc animum erigat, & exemplo sui reddat ad to-
lerantium fortiorum.

Crux THEODORI militis, Crux militiæ Christianæ.

Instrumen-
tum artis
benè vi-
uendi.
1. Pet. 5,8.

Laboriosa militia est, quæ milites suos semper
 vigiles, semper armatos requirit. Hæc est mili-
 tia Christiana, in quâ promulgatum est, *Sobrij esto-*
te, & vigilate, quia aduersarius vester diabolus tamquam
leo rugiens circuit, querens quem deuoret, cui resistite for-
tes in fide. Memor officij sui, & memores nos omnes
 reddens Bernardus, loquitur in hæc verba Serm. 2.
 de S. Andrea: *Nos miseri & miserabiles vicinis tot ser-*
pentibus, & igneis telis & undique volantibus, insurgenti-
bus inimicis, nihilominus perniciosa securitate, & negli-
gentia dormitamus, torpentes otio, vanitatibus & scur-
ilitatibus

rilitatibus indulgemus , pigri ad spiritalia exercitia , ac si iam pax sit & securitas , & non sit militia hominis super terram. Concludit : Propterea obsecro vos , dilectissimi , ^{excitatio-}
ipsa nos excitet hostium malitia per vigil , & instantia eo- laboran-
rum maligna , qua tam seduli tam solliciti sunt in nostram
perditionem , nos quoque sollicitos faciat & circumspectos ,
ut in timore & tremore nostrorum ipsorum salutem ope-
remur. Ecce enim in cruce salus nostra tantum , ut ei vi-
riliter inhæreamus. Viriliter inhæret suæ cruci arma-
tus THEODORVS , & similis THEODORO Christianus , qui crucifer CHRISTI , & CHRISTO totus
armatus , viuens & moriens carnis infirmitatem pes-
sumdat & calcat , dicitque : Omnia possum in eo , qui Phil.4,1.
me confortat. Mysticum THEODORVM armis omni-
bus munitum describit Iustinianus lib.1. de Inter.
conflict. cap.7. & agens de galeâ dicit : CHRISTVS
caput tuum veluti spiritualis galea salutis ab inimicorum
protegat iaculis. Hac quippe galea si fueris decenter orna-
tus , corporis animaque tuæ custodies sensus , non poterit
mors habere ingressum , ubi vita suum collocauerit domici-
lium. Cum hoc eodem loquitur S.Ephræm agens de
agone spirituali : Cupis in agone ac luctamine decertare?
Indue te armaturâ Dei , sicut vestimento. Indue te virtuti-
bus animæ , caue exuas.

Crux THEODORI, Crux ægrotantis.

*Instrumen-
tum artis
bene mo-
riendi.*

DVrus ac dirus mortis conflictus expectat nos omnes: aut vincendi à morte sumus, aut mortem victuri. Si velimus esse victores, curemus ne inermes & nudos nos vltima hora deprehendat, ultimus finis reperiat, mors inueniat. Quòd si THEODORVS miles non nisi munitus & cinctus internis potius quām externis armis, cum morte certamen iniit, quis audeat lectum doloris ascendere, & cum morte manus conserere, nisi totum prius se spiritualliter communierit? Christianum militem æger in lecto se præbeat, & quidem militem agebat Iobus, in cuius elogium Ambrosius cap. i. de Secunda interpellat. Dauidis asserit: *Quasi athleta fortis in stercore sedens, in tantis vibicibus, tñ sauis doloribus vulneris, totum corpus diris perfusus ulceribus mysticè loquebatur, nec acquirendis propriis remediiæ ægritudinis, sed sacriss vacabat sermonibus.* Fortiores itaque sermones ægri hominis, quām illorum qui non ægrotabant. Quanta sit hæc sauentis morbi militia, vel ex hoc intelligi potest, quod in Psalm. 5: dicit S. Chrysostomus: *Morbi tempore huius maximè pugnæ tempus est, quando dolores un-dique perturbant animum, quando tristitiae obsident, quando adest diabolus incitans, ut acerbum aliquod verbum dicamus.*

camus. Incitat diabolus , vt acerbum verbum proferamus in Deum , qui nobis infirmitates immitit ; in homines , qui nobis ægrotantibus assistunt.

C H R I S T V S econtrà nos excitat ad tolerantiam, suadet vt gratias agamus Deo , qui nostrorum est Excitatio
ægrotan-
tibus.

auctor morborum , patientiâ nos componit & armat , vt victoriam de diabolo reportemus. Excitat quoque nos , vt & assistentibus gratos nos exhibeamus , & cupiamus benefactoribus nostris officia accepta rependere & compensare. Hæc lex militiæ Christianæ est, vt, qui nobis in lecto assistunt , gratitudinem nostram sentiant & experiantur , quemadmodum C H R I S T O assistentes in cruce Mater, Ioannes & bonus Latro , eius beneficentiam experimento didicerunt. Nec unus persecutorum , nec tortorum acerbum aliquod verbum à C H R I S T O iam cruci affixo exceptit. Tunc maximè apparuit benignus , cùm humana crudelitas magis in eum sœviebat. Ergo vt per omnia militem THEODORVM referamus, *præbeamus nos veluti milites strenuos pro Rege nostro promptè alacriterque mortem appetentes*, quemadmodum hortatur agens de Patientia & Pœnitentia Ephræm.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

Virtus Eucharistiae.

Rex glriosus, qui non venit pacem mittere, sed gladium, & prodiens in campum cum morte ipsa digladiatus est, prouidit de militari annona Eucharistiae, vt qui eius castra sequuntur, tanti Sacramenti virtute ferre labores militares queant. Gratum & faustum nuntium sanis & ægris, qui in castris CHRISTI versantur, vt se Eucharistia reficiant, & nouas vires acquirant, quales in vltima infirmitate post sumptum Viaticum D. Franciscus acquisivit, & non multò post, militariter loquendo,
Psal. 141, 8. *Educ de custodia animam meam,* sanctam animam exhalauit. Hæc sacra Hostia, hæc militaris annona extra sanctæ Ecclesiæ castra nec inuenitur, nec datur. Conceditur Christiano militi, qui viuit semper armatus; nec arma sua deponit, nisi deponat vitam, & tunc porrigitur in Viaticum sacer panis munitonis, quo munitur contra mortem, & vallatur contra hostem.

*Honor alit
artem be-
nè viuen-
di & mo-
riendi.
Luc. 12, 50.*Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

SAcrum suum martyrium C H R I S T V S vocavit Baptismum. ait enim: *Baptismo habeo baptizari, et*
quomodo

quomodo coarctor usque dum perficiatur? Hinc ortum & originem habuit, ut sacram Confessorum martyrium Baptismus sanguinis appellaretur. Christianus miles sanctae se militiae adscribit, & castris CHRISTI tunc assistit, cum tingitur aqua lustrali, cuius lau'erum miram habet consonantiam cum sacrosancto martyrio. non enim solum titulo & nomine, sed re ipsa martyrium nominatus Baptismus, & est. Eapropter profectori artis militiae Christianæ Homil. de Machabæis dicit Leo: *Renuntia voluptati, auertere ab immunditia, pelle luxuriam, & cum videris te multiplicem habere pugnam, tu quoque imitator Martyrum numerosam quare victoriam.*

Cum homo militiae adscribitur per Baptismum, admittitur in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Matth. 28, 19.
in quarum visione diuinaruim personarum corona gloriæ consistit. Qui crediderit, & baptizatus fuerit, Marc. 16, 16. saluus erit: sed ita saluus fiat, ut candidato numero Martyrum aggregetur, sicut aggregata Paula Romana est, de cuius morte dolentem atque lugentem consolatur filiam D. Hieronymus in hæc verba: *Secura esto, Eustochium, magna hereditate ditata es. Pars tua Dominus, & quod magis gaudeas, mater tua longo martyrio coronata est. Hæc Paula, & Paulus necdum à Nerone adiudicatus morti, sibi martyrij laureola militie nostræ.*

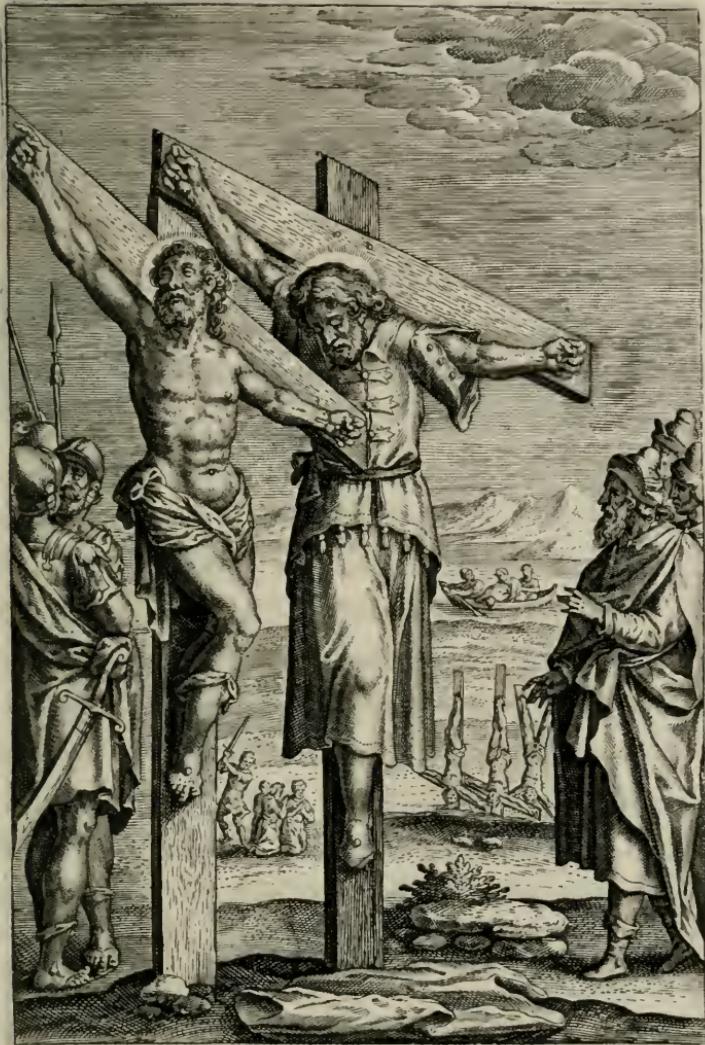
lam

Iam promittebat, cum miles iam emeritus assereget:

2. Tim. 4, 8. Bonum certamen certavi, cursum consummaui, in reliquo reposita est mihi corona iustitiae. Magnum certamen morientis, cuius extremo agoni corona iustitiae responderet. unde & agonizans, & cum morte simul luctans Antoninus Florentinus diuinum implorat auxilium:

Psal. 37, 69. Deus in adiutorium meum intende: & praे oculis coronam iustitiae habens subiungit, Seruire Deo, regnare est.

Prodeant in publicum spectaculum sancti MARCVS, MARCIANVS, & SOCII; in quibus, velut in speculo, constantiae in labore & morbo forma conspicitur.

Crux mentem haud satiat; variant tormenta Tyranni.
25. Quidlibet ut varient, Crux tamen istud erit.

Gg

EMBLEMATICA IMAGO XXV.

SS. MARCI, MARCIANI, ET SOCIOR.

CRVCIFIXORVM
EXPLICATA.

SANCTI Martyres MARCVS & MARCIA-
Euseb.
nvs sanguine & spiritu fratres, cum So-
Martyrol.
ciis, imperante Maximiano, variis sunt
affecti suppliciis; vna pars addicta flam-
mis; altera in mare præcipitata, nonnulli capite ple-
xi, MARCVS & MARCIANVS recto corpore cruci-
fixi, inuerso capite alij crucibus adacti sunt. Mar-
tyres siue recto siue inuerso corpore cruci inhæ-
reant, semper stant: quoniam ad CHRISTI for-
mam & similitudinem crucifiguntur. Nescit pa-
tientia ruinam, crux CHRISTI casum ignorat: cru-
ci affixus semper stat, statimque suum vir patiens
semper conseruat. Consonat his S. Bonaventura di-
cens: *Seruum Dei crux defendit, comprehendit & osten-
dit vitam reætitudinis. Quos nos habemus antipodas*
*corpore inuerso primo aspectu, primo iudicio cen-
semus; sed cum res se aliter habeat, & re ipsa nobis-
cum stent, in prima illa censura planiè nostra mens
lapsa est: omnes quidem recti stamus; quoniam in*

Sympathia
Christi
crucifixi
& crucifi-
xorum Ar-
tiforum
constan-
tia.

vno eodemque terræ globo versamur , & cælestem orbem eodem modo spectamus. Cernimus stantes ac rectos MARCVM & MARCIANVM, Sociosque inuersos in effigie contemplamur , sed Martyres omnes recti re ipsa sunt, vel ex eo maximè, quòd vnam & eamdem IESV CHRISTI crucem ferunt , & eumdem crucifixum respiciunt atque se tantur. *Sic state in Domino, charissimi. Iterum Paulus 1. Corinth. 15. Stabiles estote, & immobiles, abundantes in opere Domini semper, scientes quod labor uester non est inanis in Domino. Accedit & Augustinus Serm. de Decoll. Ioan. Si procella tempestatum tremuerit, stabiles estote in Domino. Nolite ab ipso cadere, qui semper stat, & pugnantem expectat, & adiuuat nos, ut stando & pugnando vincamus, & tunc demum coronandi veniamus.*

Crux MARCI, MARCIANI, & Sociorum, Crux magnæ constantiæ.

Instrumen-
tum artis
benè vi-
nendi.

Ardua res est statum hominis mutari , & hominem non mutari ; res difficilis , sursum ac deorsum omnia verti , & hominem semper stare, sibi constare ac non peruersti. Confirmat Ambrosius lib. 1. Offic. cap. 38. *Quid tam difficile, quam despiceret tamquam ex arce sapientiae opes, aliaque omnia que plerique videntur magna & præcelsa? Deinde, ut iudicium tuum*

tuum stabili ratione confirmes, & quæ iudicaueris leuia,
 tamquam nihil profutura contemnas? Deinde, vt si quid
 acciderit aduersi, idque graue & acerbum putetur, ita fe-
 ras, vt nihil præter naturam accidisse putas, cum legeris,
 Nudus sum natus, nudus exibo, quæ Dominus dedit, abs- Iob 1,21.
 tulit. Et vtique filios amiserat tñ facultates. Seruesque in
 omnibus personam sapientis & iusti, sicut ille seruauit, qui
 ait: Sicut Domino placuit, ita factum est, sit nomen Domini Iob 1,22.
 benedictum. Confirmat quoque Augustinus in Psal. 86.
 Attendite similitudinem quadrati lapidis, similis debet esse Excitatio
laboran-
tis.
 Christianus: non cadit; & si impellitur, & quasi euerti-
 tur, non cadit, nam quacumque quadratum lapidem ver-
 teris, stat. Sic ergo conquadramini ad omnes tentationes,
 parati quidquid impulerit vos non euertat. Stantem te in-
 ueniat omnis casus. Fortis, vt ait Cyrillus in Leuitic.
lib. 12. omnia tolerat, omnia suffert, & numquam cadit.
 Huc pertinet quod lib. de Prudentia vel Ethnicus
 Seneca docuit: Non video quid habeat in terris Iupiter,
 si conuertere animum velit, quam vt spectet Catonem, iam
 partibus non semel fractis stantem, nihilominus inter rui-
 nas publicas rectum. Accedit Basilius Epist. 166. Et-
 enim qui animo sunt inconstanti, illis haud immerito tñ
 vita est inconstans; quibus vero animi sententia est solida,
 semper constans ac eadem, consentaneum est istos vitam age-
 re simili proposito congruentem.

Crux MARCI, MARCIANI, & Sociorum,
Crux ægrotantium.

Instrumen-
tum artis
benè mor-
riendi.

Excitatio
ægrotan-
tus.

COrpus, quod variis rerum mutationibus, tem-
porumque varietatibus non cedit, idem ac si-
bi simile validum perseuerat: anima quoque, quæ
modò has modò illas patitur in carne sua infirmi-
tates, & inter diuersas vicissitudines morborum ea-
dem semper manet, nec deiicitur, sed semper firma
stat, benè habet, licet corpore non valeat, sicut de-
seipso censuit Augustinus Epist. 149. quam iacens in
lecto scripsit: *Quoniam tamen domino placet, quid aliud
dicendum est, nisi quia recte sumus.* Consonat Augusti-
no Basilius, & ipse æger, Epist. 60. Ne igitur ad decer-
tandos pietatis agones defatigemur, neque per desperatio-
nem, quæ iam decertata sunt, amittamus (non enim uno
actu fortitudinis, neque modico quodam labore constantis
animi specimen datur; sed quia corda nostra probat, longa
nos ad prorogata probatione vult iustitiae coronam adeptos
demonstrare) dumtaxat constans ac fidelis seruetur animus
noster, fidei nostræ propositum in CHRISTVM custodiatur
immotum. Constantia laborantium atque ægrotantium
sine patientia consistere inequit. Haud dubie
languidum constantia reddit patientem, reddit pa-
tientia constantem. CHRISTVS ipse sumimus serua-
tor

tor patientiæ , constantiæque magister , firmus in cruce stetit , & tamen totus mundus versus & inuersus est , clareque satis ostendit inter mundanas varietates ac mutationes virtutem constantiæ atque patientiæ posse seruari. Solet interdum Deus domesticum rerum statum sursum & deorsum vertere, solet humores & qualitates corporum immitare , vt animum patientem & constantem exploret. Accidit hoc B. Iobo , in cuius elogium Spiritus sanctus ait: *Vir erat in terra Hus, nomine Iob, & erat vir ille simplex* Iob 1,1. *& rectus.* Vir unus erat, quia sibi similis, rectus, quia eiusdem tenoris, ac propositi tenax erat, cum tamen bonis omnibus ac valetudine corporis esset omnino priuatus. Quisquis male habet, rectusque esse cupit, *cor suum dabit in similitudinem picturæ.* Satis bene Am- Ecli. 18. 28. brosius Epist. 82. *Affuesce unus esse, ut vita tua quamdam picturam exprimat, eamdem seruans imaginem quam receperat.*

Leuamen laborantis & ægrotantis.

REx glorioſus , qui constantiæ suæ , dum pate- Virtus Eu-
charistia. retur, præclarum dedit argumentum, & simul exemplum , vt redderet sibi similes laborantes & ægrotantes , sacram condidit Eucharistiam , in qua sibi semper similis est , tenet eamdem formam , & rectam

Cant. 2,9. rectam quidem, in Hostia, cùm stet pérpetuò. En ipse stat post parietem nostrum, respiciens per fenestras, prospiciens per cancellos. Respicit ac prospicit per fenestras & cancellos accidentium, & excitat ad constantiam in labore & morbo suos: CHRISTVS in Eucharistiâ sic consecratus est, vt si frangatur Hostia, calix vertatur, inuertatur & effundatur, eius status & statura non minoretur, non minuatur: manet semper idem, & idem omnino in C H R I S T O,

Ioan. 6,58. qui CHRISTVM participet in Sacramento. Qui māducat meam Carnem, & babit meum Sanguinem, in me mānet, & ego in illo. Septem alia Sacraenta certis verbis formantur, conficiuntur ac perficiuntur, & statim desinunt, Sacramentum verò altaris post factam consecrationem permanet ac perseverat, vt pote constantiæ symbolum, cuius admirabili virtute stantes atque constantes homines in finem usque viaticum. perdurant, & in fine vitæ, sumpto Viatico, constantiam suam confirmant.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

Honor alit
artem be-
nē viuen-
di & mo-
tiendi.

Constantia Martyrem facit: fecit & puerum Machabæum, qui cùm variis promissis & misnis alliceretur & deterretur, vt vero Deo cultum debitum

debitum negaret, coleret falsos deos, audacter & simul constanter respondit, *Non faciam.* Hæc viri constantis responsio, cùm tentatione graui pulsatur ut à Deo suo deficiat, & suis obsequium deferat. Hoc propositum laudabile, vt instar Martyris dicat; *Non faciam:* firmum & perpetuum votum; *Juraui,* & statu*tui custodire iudicia tua.* Hæc firmitas & constantia ornauit martyrem Stephanum, qui vidit stantem in regno cælorum CHRISTVM, & ipse ad eius exemplum stetit. Satis bene Ambrosius in Psalm. 61. *Sacerdos præteriit, Leuita pertransiit, stetit ille, qui inficta vulnera curauit.* Concludit: *Ideò Sacerdos non potuit coronari, Leuita non potuit, quia transferunt, et tamquam umbra præterierunt.* Stephanus autem martyrio coronatus est, quia stantem videbat Dominum I E S V M, immobilem, non prætereuntem. Immobilis ergo fide Stephanus immobilem C H R I S T V M videbat; nullo erat mortis timore commotus. Non mouit se Stephanus, non mouit & C H R I S T V S.

Dignus corona & laureola, qui stetit immobilis, nec ipse instantis mortis timore se turbauit, sed fixus ac firmus permansit. Præcessit ille martyrio & virtute constantiæ simul coronatos laureatosque crucifixos & cruciferos, de quibus diuina Sapientia loquitur: *Stabunt iusti in magna constantia aduersus eos,* sap. 5, 1.

Hh

qui

2. Machab.
7, 8.Psal. 118,
106.

qui se angustiauerunt, & qui abstulerunt labores eorum.
 Cùm perfidi homines præter spem videbunt eos
 laureatos & coronatos, clamabunt: *Nos insensati vi-*
tam illorum aestimabamus insaniam, & finem illorum sine
honore. Ecce quomodo computati sunt inter filios Dei, &
inter Sanctos fors illorum est. Hæc dignitas, hæc fors
gloriosa virorum constantium est. Præditus virtute
constantiæ Ambrosius, qui cùm rogaretur à suis vt
Deum pro longiore vita oraret, constantissimè re-
Extrema
verba me-
rientis. *spondit: Non ita inter vos vixi, vt pudeat me viuere;*
nec timeo mori, quia bonum Dominum habemus.

Prodeat in publicum spectaculum Exercitus DE-
 CEM MILLIVM crucifixorum; in quibus, veluti in
 speculo, vitæ humanæ & infirmitatis forma conspi-
 citur.

Macte animis generosa phalanx, noua bella capeſe:
26. Vincitur hic letho vita, labore quies.

EMBLEMATICA IMAGO XXVI.
 EXERCITVS DECEM MILLIVM
 CRVCIFIXORVM
 EXPLICATA.

SVB Cæsare Hadriano exercitus D E C E M Antoninus
 M I L L I V M Christianorum primùm fla- in Chro-
 gellis cæsus , postea spinis coronatus, de- nico. Vin-
 inde in terra prostratus , in ea extensus, cent. in
 clavis confixus est. Miseri peccatores in terram sic Speculo.
 deieicti corruunt, ut in sua misera ruina conterantur
 & confringantur. *Contritio & infelicitas in viis eorum.* Psal. 13, 3.
 Felices iusti , quos vis humana deiicit , nec tamen Psal. 3, 6,
 deieicti læduntur, nec colliduntur : *Cum ceciderit in-*
stus , non collidetur. Ad dexteram Dei iustus cadit,^{24.}
 peccator ad sinistram ruit : felix est casus iustorum,
 infelix peccatorum. Exercitus D E C E M M I L L I V M
 Martyrum in terra confixus iacet, iacet ad dexteram
 Dei. *Cadent à latere tuo mille , & decem millia à dextris tuis.* Psal. 90, 7.
 Rex gloriosus, flagellatus , coronatus , & crucifixus Sympathia
 copiosum Martyrum fructum sibi per omnia Christi &
 similem in terra produxit. *Nisi granum frumenti ca- Decem mil-*
dens in terram mortuum fuerit , ipsum solum manet : tyrum Ar-
autem mortuum fuerit , multum fructum affert. *Dum in* tificium to-
lerata mor-
talitatis. Ioan. 12, 24.

terra sumus & viuimus , in consortio sacerdotum
 Martyrum terreni corporis crucem nobiscum fe-
 rimus & portamus. Accepimus ex Annalibus Ec-
 clesiasticis , Christianorum persecutores grande &
 graue tormentum inuenisse , vt Martyres viuos ca-
 daueribus mortuorum alligarent , & alligatos tene-
 rent , donec in mutuo complexu Martyres viui ani-
 mam suam efflarent. Mortales omnes corporibus
Rom. 7,
24. innexi sumus , & quid simile patimur , dicente Pau-
 lo : *Infelix ego homo , quis me liberabit de corpore mortis*
huius ? Mori crux est , crux etiam & cruciatus est ita
 viuere. Accedit Bernardus de Modo benè viuendi ,
 Serm.10. *Vita præsens mors est , quia est plena miseriis.*
 Hinc fit , vt Pontius Diaconus , sicut in actis passio-
 nis S. Cypriani legimus , cùm esset adiudicatus iam
 morti , claimauerit : *Gratias ago Deo omnipotenti , qui*
me à vinculis huius corporis absoluere dignatur.

Crux Exercitus DECEM MILLIVM, Crux vitæ humanæ.

Instrumen-
tum artis
benè vi-
uendi.
Job 7,20.
Psal.37,7.

TErream crucem singuli nobiscum gestamus ,
 terrena quippe vita pondus & onus est , quod
 sentiebat Job in se , cùm diceret : *Factus sum mihi-*
metipsi grauis. Sub crucis huius onere gemebat Da-
 uid , *Miser factus sum , & curuatus sum usque in finem.*
 Nouit

Nouit suam conditionem in Panoplia S. Ephræm,
 oratque : *Respicce Domine, & vide, quia terra sum & puluis, nihilque sustinere valeo.* De cruce vita humanæ ^{Excitatio laborantis}
 hæc accipe ex D. Bernardo Serm. de Obed. patient.
 & sapientia: *Nunc in regione corporum habitantes corporibus sumus obnoxij, & ex quo dissipauerunt legem Domini parentes nostri, non modò faciendi tempus est, sed etiam patiënti, & omnium nostrum amplius labor & dolor.* Durus quidem cibus est hordeaceus panis, sed offensio
 Rege pulsus palatio miles, quamvis delicatus, ad unum fortè, quem solum habet, seruulum diuertere opus habebit, ibi fouere latebras, & insolita capere prandia, apud eum regales delicias pultibus rusticani, ac nobiles status sterquilinio mutari seruili, iuxta illud Propheticæ lamentationis : *Qui nutriebantur in croceis, amplexati sunt ster- Thren. 4,5.*
 cora. Ibique hoc maximè Propheta deplorat, oblitas propriæ conditionis ingenuas creatureas tantam dissimulare misericordiam : nec modò non reputare quod tolerant, sed tamquam bona magna amplecti, quæ paulò minus extrema sunt mala. Propterea siquidem & de seipso ait : *Ego vir vi- Thren. 3,1.*
 dens paupertatem meam in virga indignationis eius. Gemamus nos sub hoc onere, fratres, & præsentes deploremus ærumnas, frequenter quisque nostrum in vocem piæ querimonie erumpat & clamet : *Infelix ego homo, quis Rom. 7.*
 me liberabit de corpore mortis huins? Nihil ergo miri, ^{24.}
 quòd

quòd cùm S. Elisabéthā in extremis versaretur , & forores flentes cerneret , miserata humanam earum vitam dixerit, vt tradit Seraphica historia ; *Nolite super me fieri : magis autem super vos fletu madescite.*

Crux Exercitus DECEM MILLIVM, Crux ægrotantium.

*Instrumen-
tum artis
benè mo-
riendi.*

*Expositio
ægrotan-
tis.
2.Cor.12,
30.*

CVm premitur homo ægritudine , perpendat, quot millia terra sustineat , quæ eamdein crucem patiuntur. Cùm sint millenni & millenni , qui malè habentes , peiores moribus fiunt , quiꝝ meliores & sanctiores efficiuntur : his se militibus CHRISTI adiungat , vt composito cum illis agmine super terram , more DECEM MILLIVM Martyrum , vim regno cælorum inferat. Humana castra validos ac fortes milites postulant , ægrotos verò & infirmos reiiciunt ; castra verò cælestia debiles & humiles quærunt , si tamen animosè se gerant , sicut Paulus se gerebat , cùm diceret : *Cum infirmor , tunc potens sum.* Concludit inde Ambrosius in Psalm.37. *Noli ergo timere carnis infirmitatem , quia sanctus cùm infirmatur , potens est.* Admonendus est æger , ortum ex limo duxisse suum , ex terra habuisse principium , & in terram futurum eius regressum , ac proinde cùm regreditur , præ oculis terram habere , & eam contem-

plari debere. Consideret sibi datam & innatam conditionem, quam scribit & describit Paulus cap.8. ad Romanos : *Vanitati creatura subiecta est, non volens, sed propter eum qui subiecit eam in spe : quia & ipsa creatura liberabitur à seruitute corruptionis in libertatem gloriae filiorum Dei. Scimus enim, quod omnis creatura ingemiscit & parturit usque adhuc.* Hæc pensio humana est, detrectet nemo, nemo recusat ferre naturæ crucem, quam terra ipsa , ex qua ortus est humili homo , producit ac generat. Si quis crucem ferre vel sanus vel æger detrectauerit , occurrit recusanti Cyrillus lib. 12. in Ioan.cap.27. *Dominus quidem noster IESVS CHRISTVS debitæ nobis baiulans crucem, & hoc propter nos, non erubescit : nos autem calamitosi, quorum mater hæc terra est, qui ex nihilo ad esse producti sumus, non audemus labores vel paruos pro pietate suscipere: sed si forte pro CHRISTO quidam nobis acciderit , erubescimus. Ita inanem huins mundi gloriam sequentes in superbiam incidimus. O temeritatem maximam!* Ad hanc deponendā ægri cor suum aptabunt picturæ , quamdiu sub vexillis CHRISTI in castris militabunt mundanis. Ad hanc formam Eugenius Episcopus Carthaginensis mori voluit , de quo Grægorius Turonensis : *Ad sepulchrum Martyris Aramanthi diu orauit solo prostratus: deinde expansis manibus & brachiis super pavimentum, spiritum cælo reddidit.*

Leuamen laborantis & ægrotantis.

Virtus Eu-
charistia.Luc. 23,
44.1. Cor. 11,
23.1. Cor. 15,
48.

REx gloriosus , cùm pro nobis pateretur , non solum deleuit quod erat contra nos chirographum decreti , sed & terram ipsam deleuit , ac proinde tenebræ factæ sunt super vniuersam terram , vt virtute passionis suæ terram in cælum conuerteret. Huius conuersionis memoria recolitur in Eucharistia , de qua Chrysostomus Homil. 24. in 1.ad Corinthios asserit : *Dum in hac vita sumus , vt terra nobis cælum sit , facit hoc mysterium.* Ergo qui in terra laborat , in terra infirmatur , reficiat se cælestibus Sacramentis , vt onere ; quod patitur , liberetur. Et quidem Paulus , cùm esset in tertio cælo , & ab infirmitate eripi desideraret & rogaret , ad sacram Eucharistiam remissus est , cùm dicat ipse : *Ego enim accepi à Domino , quod e[st] tradidi vobis.* Accepit quidem in cælo , quod terræ tradidit Eucharisticum mysterium , vt qui participes eius forent , desinerent esse terreni , cælestes fierent : *Qualis cælestis , tales & cælestes.* Cælestis totus Christus in Eucharistia est , & vt Christianos suos viaticum . cælicos omnino faciat , è terris iam decedentes Viatico cælesti donat.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiae,
corona aurea & laureola.

BReuis vita humana est, & simul prolixa mors, Honor alit
artem be-
nè viuen-
di & mor-
riendi. cuius compendio Martyres- vitam æternam possident. Hoc mortis compendium quærebat & appetebat cùm exclamaret Apostolus : *In felix ego ho-* Rom.7, *mo , quis me liberabit de corpore mortis huius ?* Cùm mortalis omnis, dum viuit & degit in terris , secum gerat corpus mortis à natura sibi impositum, artem crucis & patientiae profiteatur necesse est , vt non tam vitam quàm mortem acceptam offerat Deo, qui infictas iustè pœnas nouit in præmia conuertere. Breuitas humanæ vitæ in prolixam mortem abiit propter primum Adæ delictum. Venit in terras CHRISTVS , & docuit Martyres suos non modo mortalem vitam , sed etiā mortem corporam Creatori consecrare , & quidem cum aureæ coronæ & laureolæ remuneratione.

Canit propterea Ecclesia in elogium S. Stephani primi ac primicerij Martyrum : *Patefactæ sunt ianuæ cæli C H R I S T I martyri beato Stephano , qui in numero martyrum inuentus est primus. Et ideò triumphat in cælis coronatus : mortem enim , quam Saluator noster dignatus est pro nobis pati, hanc ille primus reddidit Saluatori.* Cùm

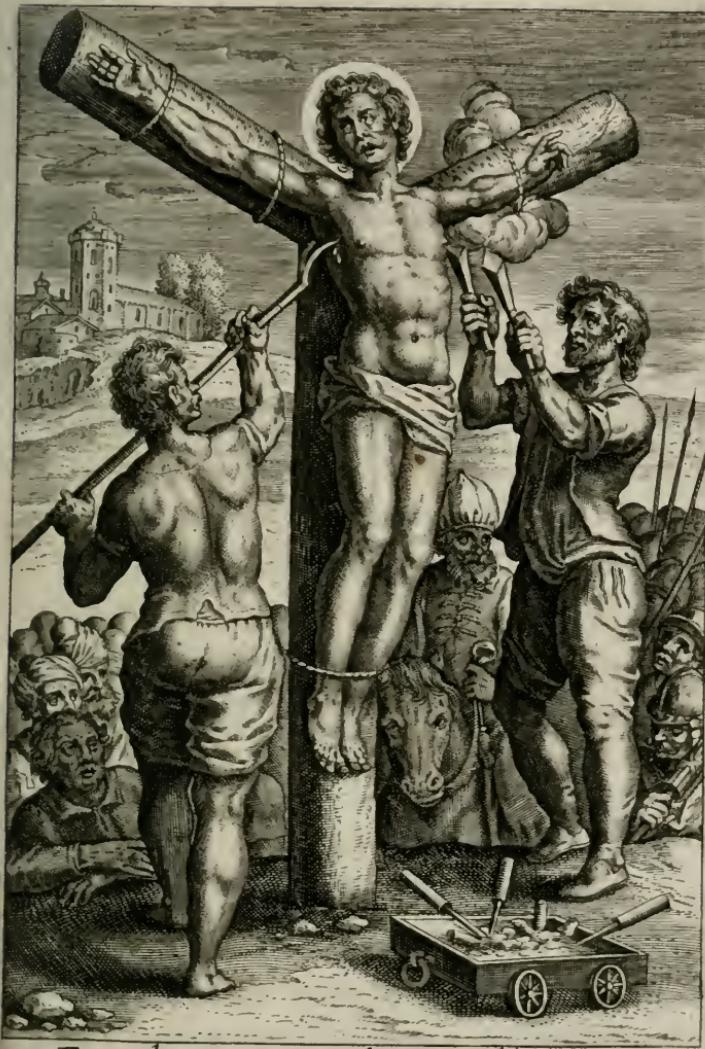
Stephanus vitæ seu potius mortis humanæ accepit vñram, pœnam infectæ atque vitiatae naturæ in se ipso expertus est; sed edoctus C H R I S T I passione, didicit abnegare se & suam mortalem vitam, vt non iam mortem Adami, sed illam quam Saluator noster dignatus est pro eo subire; eamdem ipsam Saluatori redderet; triumpharetque propterea in cælis coronatus & laureatus. Similis huic per omnia esse optabat Richardus Episcopus Cicestrensis, qui positus in extremis, coram crucifixi imagine protestatus est:

*Laureola
mortis ob-
lata.*

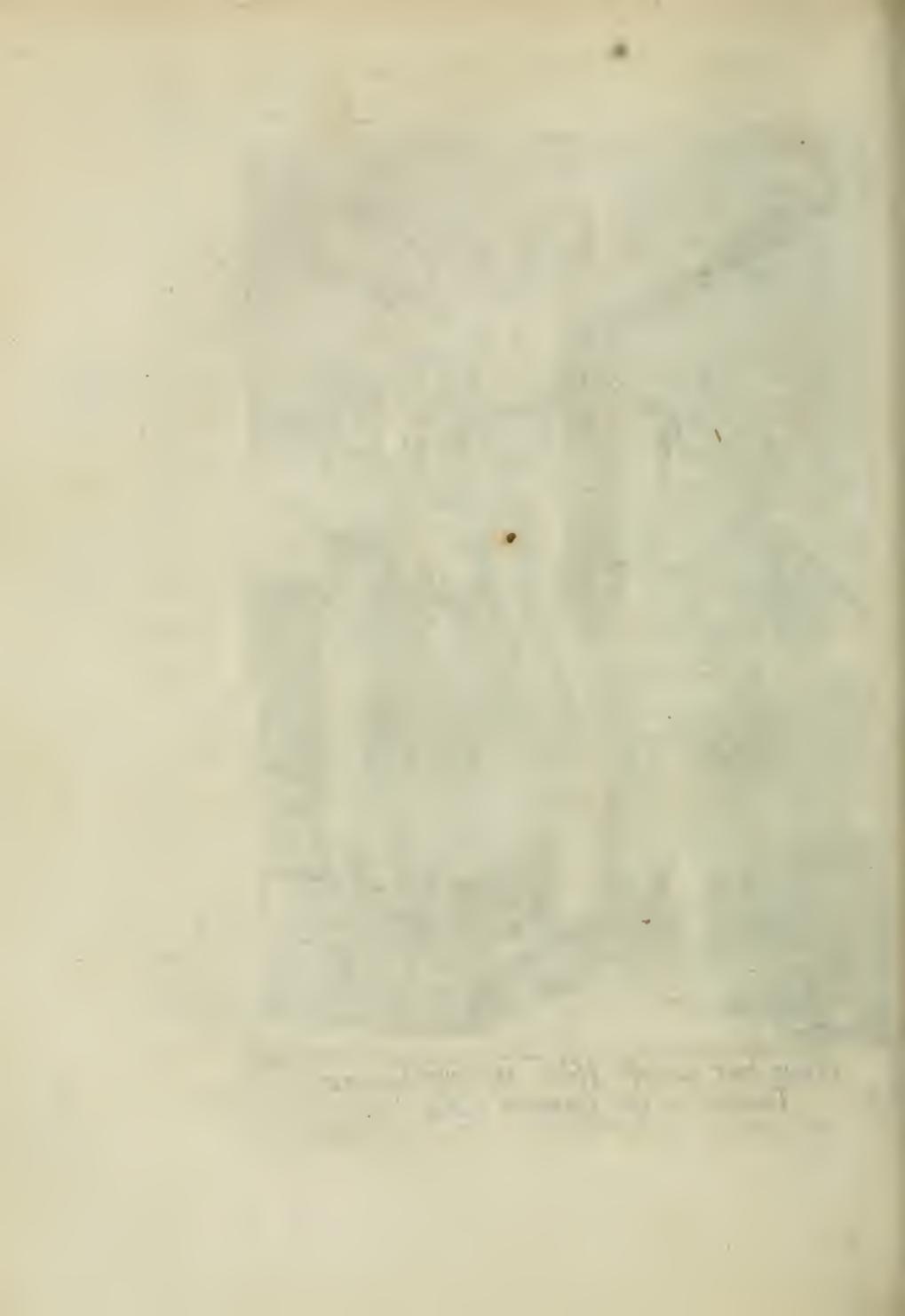
*Extrema
verba mo-
rientis.*

Tu nosti Domine, quod, si placeret, omnia opprobria atque tormenta, & ipsam denique mortem pro te paratus sum tolerare; & sicut tu nosti me vera dicere, ita queso memineris mei, quia tibi commendō animam meam. Dum commendaret animam Remaclus Episcopus, accedebat ad numerum DECEM MILLIVM Martyrum, & dicebat: Mors vltima rerum linea est. Puluis & vmbra sumus.

Prodeat in publicum spectaculum sanctus LYCA RION; in quo, veluti in speculo, salutis animæ & infirmitatis corporis forma conspicitur.

Fruge beet campos Nilus Memphitidos oræ:
27. Lætior ex isto sanguine messis erit.

EMBLEMATICA IMAGO XXVII.
S. LYCARIONIS CRVCIFIXI
EXPLICATA.

SANCTVS LYCARION apud Hermen in Martyiol. Menolog. Ægypto cruci adstrictus, membratim in ea cæsus est, vt virum dolorum C H R I S T V M ad viuum exprimeret. Hanc sortem sibi cupiebat Ignatius martyr cum diceret: *Ignis, crux, bestiae, confractio ossium, membrorum diuissio, & totius corporis contritio, & tota tormenta diaboli in me veniant, tantum CHRISTO fruar.* Cum vestis rumpitur, & corpus intactum manet, totum corpus sanum est: cumque caro vestis humana sit, quamuis illa laceretur, tota LYCARIONIS anima integra perseverat. Non frangunt patientis animum labores, poenæ, dolores, quin potius per mysticam antiperistasis in carnis infirmitatibus spiritus roboretur. Hoc mysterium sacrosanctum primus omnium Sympathia Christi & Lycarionis Artificum salutis ani- CHRISTVS inuenit, primus sensit. *Spiritus, inquit, promptus est, caro autem infirma. Quò maiores & acerbiores cruciatus CHRISTVS experiebatur, eò maiores, eò sublimiores animos in sua passione gerebat* ^{me.} Matth. 26, & ostendebat. Hoc sublime sacramentum in tertio calo

cælo Paulus nouit , cùm CHRISTVS ibi respondit:
 2. Cor. 12, 9. *Virtus in infirmitate perficitur. Perficitur in LYCA-
 RIONE*, dum caro in cruce infirmatur , disrumpitur,
 dilaniatur. Multi sœua tormenta pro salute corporis patiuntur, quid ni Christianus homo pro animæ suæ salute pœnas atroces ferat? Hoc argumento
 vtitur Augustinus lib. de Patient. *Intueamur , quanta in laboribus & doloribus homines sustineant, dura pro rebus quas vitiosè diligunt , & quantò se his feliores fieri putant, tantò infeliciùs concupiscunt.* Concludit : Deinde , vt illud dicam quod culpabile non est, si tanta suffert pro salute carnis inter manus secantium & vrentium Medicorum , quanta debet sufferre pro sua anima inter fures quorumlibet inimicorum.

Crux LYCARIONIS, Crux saluationis animæ.

*Instrumen-
 tum artis
 benè vi-
 uendi.*
 Gen. 3, 18. **P**ost primum lapsum mulier partus doloribus
 addicta est. *In dolore paries filios.* nec illos eniti-
 tur , nisi priùs doloribus angatur & discerpatur. Na-
 talitia sua post obitum viri cælestes celebrant , qui
 quodammodo ex seipsis generantur atque oriuntur,
 necesse idcirco est , vt antequam cælo nascantur,
 more LYCARIONIS infirmentur , pœnas atque do-
 lores sustineant. Consonat dictis CHRISTVS : *Amen
 amen dico vobis , quia plorabitis & flebitis vos , mundus
 autem*

autem gaudebit, vos verò contristabimini, sed tristitia ve- Excitatio
laboran-
tis.
stra vertetur in gaudium. Mulier, cùm parit, tristitiam ha-
bet, quia venit hora eius; cùm autem peperit puerum, iam
non meminit pressuræ propter gaudium, quia natus est ho-
mo in mundum. Et vos tristitiam habebitis. Itérum autem
videbo vos, & gaudebit cor vestrum.

Crux LYCARIONIS, Crux ægrotantis.

Augustinus lib. de Grat. noui Testam. q.2. Cùm Instrumen-
tum artis
benè mo-
riendi.
caro in doloribus est & in pœnis, profectò anima
tunc habet magnum agonem patientiæ, in quo ne deficiat,
laborandum & orandum est. Oraisti, nec tamen melius
habuisti; recipe verba ciusdem Augustini in Psal-
mum 21. Multi clamant in tribulatione, & non exau-
diuntur, vt intelligat homo Medicum esse Deum, & tri- Excitatio
ægrotan-
tis.
bulationem medicamentum esse ad salutem, non pœnam ad
damnationem. Sub medicamento positus cureris, secaris,
clamas. Non audit Medicus ad voluntatem, sed ad sanita-
tem. Sectiones & adustiones patientem visitat idem
Augustinus ægrotum, & Serm. i. de Visitat. infir-
mor. addit: Vis scire quia infirmitas corporis salutem
animæ parturit? audi Dominum Apostolo respondentem:
Virtus in infirmitate perficitur. ac si dicat: Complectere ^{1. Cor. 12,}
quam pateris infirmitatem, quia ita proficies de virtute in
virtutem. Sed in infirmitate virtus augmentatur: virtus

enim salus est animæ, infirmitas corporis; quandoquidem per virtutem animæ parit salutem, donum Dei est. Quòd si æger non solùm corpore, sed etiam animâ secatur & aduritur dum ægrotat, audiat Basilius in Asceticis. *Quemadmodum in curandis corporibus incisiones, vſtiones, & acerba pharmaca sanitatis gratiâ toleramus, ita & in animarum cura incisiones reprehensionum, & amara increpationum pharmaca, ut & illæ currentur, admittere debemus.* Debet itaque æger admittere pro animæ curatione incisiones Confessarij reprehendentis, & amara etiam pharmaca eius culpas increpantis. Quisquis hæc patitur, non solùm exteriùs, sed etiam interiùs mysticus LYCARION est, totumque se componens in picturæ eius similitudinem, saluationis suæ causam aget, & virtute patientiæ suæ opus perficiet, perficiet messem, quæ non sine falce aut sectionibus mctitur & colligitur, nec sine sectionibus eam LYCARION collegit & mesquit.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

*Virtus Eu-
charistia.*

Rex gloriosus, cùm esset affixus cruci, vitæ corporalis suæ curam non habuit, habuit tamen suminam de salute animarum nostrarum sollicitudinem, quam adhuc in sacra sua Eucharistia seruat. Propter nos homines & nostram salutem descendit

è cælis , & in crucem ascendit , & propter eamdem animarum sanitatem descendit sæpè sæpiùs in altare, vbi memoria eius recolitur. Hinc salus , hinc vita pendet. *Qui manducat hunc panem , vivet in æternum.* Ioan.6,60. *Qui multa pro salute animæ patitur, salutare habebit in Eucharistia leuamen, gustabit & clamabit,* Dic ^{Psal.34,3.} animæ meæ : *Salus tua ego sum.* & addet : *Dominus solli-* ^{Psal.39,} *citus est mei.* Cùm quis sollicitus est , nescit quiescere. Parens iunioris Tobiæ sæpè recurrebat ad vias , per quas charissimum filium ad' propria redditum arbitrabatur. Frequens quidem itus & redditus in locum eumdem est signum & argumentum magnæ sollicitudinis. Cùm toties è cælis C H R I S T V S descendat , quoties in altari consecratur , perspicuum est , quām sit de salute humana sollicitus. Eapropter consecratam Hostiam Sacerdos ostendit populo non solum in cultum & venerationem , sed etiam in testimonium descensus , itus & redditus C H R I S T I , & eius curæ ac sollicitudinis de salute animæ nostræ , vt dicat vnuſquisque nostrūm : *Dominus sollicitus est mei.* Tunc maximè sollicitus est , cùm affixus lecto ægrotus , diris tormentis exponitur , doloribus variis disrumpitur , & ne salus animæ periclitetur , in eius custodiam de sacro Viatico prouidet.

Viaticum.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiae,
corona aurea & laureola.

*Ioan. 12,
25.
Honor alit
artem ba-
nè viuen-
di & mo-
viendi.*

*Laureola
salutis
anima.
Psal. 115,
19.*

*Extrema
verba mo-
rientis.*

REx Martyrum ait : *Qui perdiderit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam.* Custodit animā, vt corona decoretur: custodit animam, vt etiam ornetur laureola , si tamen pro eius salute tantum patiatur agone, vt Martyribus, immo & Regi Martyrum assimiletur. Et quidem *pretiosa in con-
spicere Domini mors Sanctorum eius est*, non illa solūm qua Martyres affici solent, sed etiam illa qua zelator salutis suæ occiditur mundo, non terminatione sensuum , sed fine vitiorum. Laudabilis ex hac parte S.Benedictus Anglus , in cuius Homilia Beda venerabilis ait : *Sic longis virtutum studiis exercitatus, longo insuper anno semper infirmitatis martyrio excutitus, post centupla gratiæ praesentis munera ad vitam transiuit æternam.* Hanc vt acquireret Epipodius martyr , lubens corpus suum secundum ferro & offerebat , dicebatque zelator salutis suæ : *Nos pro anima aduersus corpus bella suscipimus, nos pro anima aduersus vitia dimicamus.*

Prodeat in publicum spectaculum sanctus LVCCELLIANVS ; in quo, veluti in speculo, fermentis prauæ naturæ habitus & morbos forma conspicitur.

EM-

Numinibus vanis Panchaea mæsse litaram :
28. Parce precor, tibi nunc sanguine, Christe, lito.

EMBLEMATIC A IMAGO XXVIII.
S. LVCELLIANI CRVCIFIXI

EXPLICATA.

LVCELLIANVS sub Aureliano Imperatore
Martyrol.
Menolog.
Metaph.
 falsorum simulacrorum sacrificulus , ac denique
 deinde caelestis Numinis cultor, Constan-
 tinopoli post varia alia tormenta missus
 in ardentein rogam , mirabiliter euasit , ac denique
 aetus in crucem , in crucis-ara se suaque omnia pa-
 riter immolauit. Dixerat Moyses Exodi cap. 8. *Abo-*
minationes Ægyptiorum immolabimus Domino Deo nostro.
 Fecit idem ipsum LVCELLIANVS, qui eundem pro-
 fanum habitum , in quo idolis ante seruierat , vero
 Numini crucifixus immolauit. Nec timuit , vt in-
 gredienti cælum sibi diceretur , *Amice , quomodo huc* Matth.22,
12.
intraisti non habens vestem nuptialem? Ornatur veste nu-
 ptiali , qui nouit in cruce Deo abominationes gen-
 tium immolare. *Qui sunt C H R I S T I , carnem suam* Gal.5,24.
crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis. Habitus pra-
 uos vitorum secum homo crucifigit, cum prauæ na-
 turæ motibus ac passionibus reluctatur. CHRISTVS
 super Adami sepulchrum crucifixus esse traditur, &
 quidem in forma Adami crucem ipse paſlus est , vt
Sympathia
Christi &
Lucelliani
Artificium
crucifixæ
natura
prauæ.
 nos

nos omnes informaret, veteris hominis carnem cum
vitiis ac vitiosis concupiscentiis crucifigendam, & in
ara crucis, more LVCELLIANI, mactandam & im-
molandam. Ergo hoc ipsum quod Ambrosius libro
de Fuga sacerd. cap.vlt. asseruit, è cruce sua loquitur
LVCELLIANVS: *Etenim vetus ille homo noster affixus est*
cruci, distractum est peccatum, obtusus aculeus, vacuata
culpa, ut ulterius seruire flagitiis desinamus.

Crux LVCELLIANI, Crux proui habitus.

Instrumen-
tum artis
benè vi-
uendi.
Rom. 7,
22.

Excitatio
laboran-
tis.

Rom. 6, 6.

vers. 12.

Crucem proui habitus expertus Paulus aiebat,
Condelector legi Dei secundum interiorem hominem:
video autem aliam legem in membris meis, repugnantem
legi mentis meæ, tamen captiuantem me in lege peccati, quæ est
in membris meis. Infelix ego homo, quis me liberabit de
corpore mortis huinus? Ad crucem istam portandam
tolerandamque se excitabat, proponens sibi diui-
*nium exemplar CH R I S T I, in quo *vetus noster ho-**
mo crucifixus est, ut destruatur corpus peccati, et ul-
trà non seruiamus peccato. Infert ex dictis Apostolus:
Non ergo regnet peccatum in vestro mortali corpore, ut obe-
diatis concupiscentiis eius. Anselmus in Commentariis:
Non ait, Non sit, sed, Non regnet peccatum; quippe in
corpore mortali non prohibuit esse, sed regnare, quia in car-
ne corruptibili non regnare potest, sed non esse non potest.

Hoc

Hoc ipsum namque de peccato tentari, ei peccatum est. Quo, quandiu viuimus, perfectè omni modo non caremus. Apostolus verò quoniam hoc expellere plenè non potuit, ei de cordibus nostris regnum tulit, vt appetitus illicitus, et si plerumque bonis nostris cogitationibus occultè se quasi fur ingerit, saltem, si ingreditur, non dominetur. Si verò diu dominetur iniquitas, accidet id quod scribit Basilius in 1. Psalm. In peccatis diuturnitas habitum quemdam vix mobilem constituit in animis. Antiquus enim animi morbus, & mali exercitatio longitudine obdurata, vix remedium, vel potius nullum reperiet.

Crux LVCELLIANI, Crux ægrotantis.

Magna virtus sanctæ Crucis, quæ in profa-
no etiam habitu virum religiosum facit. LV-
CELLIANVS indutus veste profana cruci affigitur,
& in ea tantus Dei cultor existit, ut possit esse sitque
norma cunctorum Religiosorum. Magna quoque
virtus lecti, cui æger alias profanus affigitur, & re-
ligiosè disponitur ac componitur. Nouit Deus per
morbos peccatores iustos reddere, nouit conuersos
corporea sanitate donare. Quòd autem viros profa-
nos reddat iustos, pios, religiososque ægritudo, te-
stis est nobis Chrysostomus Epist. 4. in qua solatur
Olympiadem ægrotantem, ac dicit: *Tantum bonum*

Instrumen-
tum artis
benè mo-
riendi.

*Excitatio
agrotan-
tis.*

istud est iis qui forti ac strenuo animo ferunt, vt etiam si hominem aliquem, qui maximis peccatis sese deuinixerit, nanciscatur, grauissima peccatorum sarcina eum liberet. Haud dubie per morbos & infirmitates peccatis ac passionibus nostris Deus sapientissime medetur. Deus quippe, testante hoc D. Basilio in Asceticis, aliquos cum morborum molestia certare permisit, probatos eos per experientiam reddens. Ita & nos aliquando inuisibiliter in occulto contingit, si quando id animabus nostris prodeesse cognouerit, aliquando etiam corporalibus remediis ad curandas passiones nostras vt dignatur, curandi prorogatione diuturnam gratiae suae memoriam efficiens, vel formam quamdam, vt dixi, curandarum animarum propoenens. Sentiebat in se vel ipse Apostolus Paulus molestam carnis passionem, cui medicamen infirmitatis Deus medicus animarum adhibuit & apposuit,

2. Cor. 12. 9. dixitque infirmo Paulo, *Virtus in infirmitate perficitur;* vt morbum sibi inflictum aestimaret, & medicamento eius vteretur, vt passione carnis liberaretur. Cum iacet in lecto æger, nudus iacet, & externis vestibus exuitur & spoliatur, sed nequit ita nudari, vt prauis passionibus exuatur: proinde decumbit æger in lecto, si introspicias eius animam, sicut apparet in cruce sua LVCELLIANVS habitu profano induitus, quem cum vita ipsa depositus. Deponet & æger;

æger ; interim tamen *cor suum dabit in similitudinem Eccl. 18.
picture*, vt qui ex prauo naturæ habitu infirmatur,
patientia LVCCELLIANI firmetur.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

Rex gloriosus in sacra sua passione cruci se to-
tum addixit, vt veterem hominem cum acti-
bus & habitibus suis crucifigeret, & crucifixit qui-
dem, ac docuit virum Christianum, vt veteri homi-
ni & eius passionibus renuntiaret. Lignum arboris,
& eius fructus, veterem hominem induxerunt & in-
uixerunt : nouum hominem crearunt & perfecerunt
crux C H R I S T I & eius fructus ac cibus, cuius refe-
ctionis virtute seipso homo spoliatur, C H R I S T V M
sumit, & in C H R I S T V M totus transformatur.
Ascendit æger in lectum, vt in eo constitutus vestem
humanam deponat, & vt illam facile exuat, sacrum
Viaticum sumit, sine cuius adiumento sua se natura
ac vita nudare atque spoliare nullus mortalis nouerit.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ, corona aurea & laureola.

Qui carneum suam cum vitiis & concupiscentiis
crucifixerunt, voluerunt haud dubiè spoliari,
non superuestiri, & vt prauo naturæ habitu spolia-
Honor alit
artem be-
nè viuen-
di & mor-
ienda.

rentur , vñi sunt sanctæ Crucis instrumento , quod
 tantæ virtutis est , vt hominem passionibus nudum
 & liberum reddat. Interim tamen , donec mortalis
 homo ad eum statum perueniat, necesse est, vt cru-
 cietur & torqueatur. Torquebatur Apostolus, & cla-
 mabat: *Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mor-
 tis huius?* Hoc habebat in cruciatu ille solatium: *Com-
 patimur, vt glorificemur.* Qui prauas affectiones sibi
 subiicit, eas terit, & victor agit triumphū, insignem
 aurea corona, illustrem cælesti aureola, nobilem stola-
 gloriæ, quæ crucifixis & cruciferis in cælo exhibetur.
Rom. 7.
24.
Rom. 8.
17.
Lauræcola
denicti
prau ha-
bitus.

Pulchra itaque ars sanctæ crucis & patientiæ quæ
 sic naturam reformat. *Huiuscemodi arte, testante Iusti-
 niano cap.7. de Casto connub. propitiante gratia, de-
 bilitatur consuetudo inueterata, et natura rebellis refor-
 matur in melius.* Consonat Iustiniano patiens pro iu-
 stitia Epipodius, qui cùm esset in theatro, & afficien-
 dus extremo suppicio foret, *Mihi, inquit, vita non
 tollitur, sed mutatur in melius.* *Nec interest, infirmitas
 corporea quo fine soluatur, dummodo anima cælis inuecta
 ad suum reuertatur auctorem.*
Extrema
verba mo-
rientis.

Prodeat in publicum spectaculum sanctus V E-
 NANTIVS ; in quo, veluti in speculo, ferentis impios
 & morbos forma conspicitur.

E M-

Iam mihi non vno torsi^stis corpora fumo:
29. Nam tormenta mihi prævia fumus erant.

EMBLEMATICA IMAGO XXIX.
S. VENANTII CRVCIFIXI
EXPLICATA.

SANCTVS VENANTIVS martyr, quindecim annos natus, primùm fustibus cæsus, deinde feris obiectus, denique capite inuerso cruci affixus est, igni supposito, ut eius fumo obrutus suffocaretur. Passus est sub Decio Imperatore. Crux grauis, impiorum hominum iactantiam, & corum vanos & inanes fumos tolerare. Nouit tamen Deus elatum sopire fumum, nouit & humilitate suorum tumentem arrogantiam retundere. Hinc apud Isaiam: *Vide ut sileas, noli timere, & cor tuum ne formidet à duabus caudis titionum fumigantium istorum.* Interim verum & satis verum est, quod affirmat Dauid, *Dum superbit impius, incenditur pauper.* Pauper iste CHRISTVS est, qui dicit de se, *Respice in me, & miserere mei, quoniam unicus & pauper sum ego.* Superbiebat valde impius, cum esset in cruce pauper & dolens CHRISTVS, & per eius arrogantiam inflammabatur & pariter obruebatur. Pauper quoque iste VENANTIVS est, qui fumigante superbia, ipse accenditur, ipse suffocatur. Rutilantis

Metaph.
Surius.
Prudent.

Isai.7,4.

Psal.9,23.

Psal.24,

16.

Sympathia
Christi &
Venantij
Artificum
tolerata
impie-
tus.

^{Cap. 3,7.} lantis ignis splendorem fumus præcedit , & post fu-
mi obscuritatem splendor flammeus succedit. *Ful-
gebunt iusti , & tamquam scintillæ in arundineto discur-
rent.* Fulgebit VENANTIVS , fulgebit & ille , qui no-
uerit mores prauorum hominum sustinere , & eo-
rum arrogantiam humili & humiliatus portare.

Crux VENANTII , Crux alienæ impietatis.

*Instrumen-
tum artis
benè vi-
uendi.*

QVanta crux ista sit , considerat Augustinus li-
bro de Vera innocent. cap.122. & post sedu-
lam considerationem concludit : *Magnus labor bono-
rum est , mores tolerare contrarios ; quibus qui non offendit
tur , parum proficit. Tantum enim torquet iustum aliena
iniquitas , quantum recedit à sua.* Probantur inter pra-
uorum mores cruciferi IESV CHRISTI : qui sumo
non offenduntur , parum proficiunt ; & quidem ad
profectum iustorum crux alienæ impietatis data est.
Accipe luculentum testimonium B. MARIAE lib.1.
Excitatio
laboran-
tis.

Reuclat. S.Birgittæ , cap.22. Considera quod mali viue-
re permittuntur ad bonorum probationem , vt ex eorum
moribus exasperati patientia fructu remunerentur , sicut
etiam per exemplum intelligere poteris. Rosa enim suauiter
redolet , pulchra est visu , lenis tactu , & tamen non crescit
nisi inter spinas , que sunt asperæ tactu , deformes visu , ni-
bil boni redolentes. Sic etiam boni & iusti homines , licet
lenes

lenes sint patientia , pulchri moribus , suaves bono exemplo, non tamen possunt proficere vel probari, nisi inter malos. Proficit rosa elegantia inter spinas aculeatas, proficit inter tetros & tetricos fumos luminis claritas: perit fumus, splendor manet. Nouit Dominus dies im-^{Psal. 56,}
18. maculatorum , & hereditas eorum in aeternum erit. Non confundentur in tempore malo, & in diebus famis saturabuntur : quia peccatores peribunt. Inimici vero mox ut honorificati fuerint & exaltati, deficientes quemadmodum fumus deficient. Non deficit iustus , qui omnem à se nouit iniquitatis fumum propulsare. Pertinet huc quod ait Ephræm , agens de cordis compunct. Qui fieri potest , ut fumum arceamus , quo minus per eas quæ patent egrediatur fores, igne contrà assiduè succenso? Quod si fumum repellere velis, fores obserato, ne tua per res sensibiles nigrescat domus.

Crux VENANTII, Crux ægrotantis.

Q Vid rei homo est? Humus & fumus. Humus,
Instrumen-
tum artis
benè mo-
riendi.
 quæ calcatur & atteritur ; fumus, qui extenuatur & euanscit. Cum ita sit , vana vitæ specie homo decipitur , si quid maius se esse arbitretur. Incipiet sapere , cum in lectum deiiciatur , & more VENANTII iam æger conditionem suam meditetur , & se nihil aliud præter humum & fumum esse deprehendat.

M m

det.

*Excitatio
egrotan-
tis.*

det. Pulchra hæc imeditatio est, de qua Nazianzenus Epist.70. scribit : *Honestum esse censeo, dolori resistere, atque animo vel nunc maximè expurgari : at morbum nihil aliud esse ducere quam utilem quamdam institutionem, hoc est, vt corporea omnia, & quidquid fluxum est & caducum, aspernans, totum cœlesti patriæ addicas, sed futuro æuo viuas, mortisque meditationem, vt ait Plato, hanc vitam existimes.* Lucidus ignis est , cui Deus obscurum adiunxit & simul apposuit fumum, vt cedat luminalibus cœli , nec cum illis de splendore contendat. Prouidet quoque Deus, vt qui virtutum fulgore promicant, aliquando infirmentur, ne se efferant ac superbiant. Rutilabat Apostolus Paulus, & ne se extolleret , infirmitate detinebatur & deprimebatur. Testatur hoc ipsum de se 2.Corinth.12. Ne magnitudo reuelationum extollat me, datus est mihi stimulus carnis meæ, angelus satanæ, qui me colaphizet. Loco fumi stimulus carnis erat, & hic ipse morbus erat : cùm rogaret liberari, responsum habuit, *Virtus in infirmitate perficitur.* Vnde & Paulus concludit : *Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis, vt inhabitet in me virtus CHRISTI.* Nec solum rutilantibus virtute ac sanctitate infirmitas corporalis accidit, sed etiam potestate ac dignitate fulgentibus , vt fumum & humum naturæ suæ considerantes, desinant superbire. Hanc ob

ob causam in lectum decidunt qui regnant & dominantur. Et quidem quisquis naturæ fumo sic tangitur, & morbo pulsatur, *cor suum dabit in similitudinem picturæ*, referetque **VENANTIVM**, caput non extolleat ut superbiat, inuertet capitis sublimitatem, ut humilius existat, & in omnibus se submittat.

Ecclesiasticus 28.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

Rex gloriosus impictatem, & simul infirmitatem humanam expertus in cruce est, in cuius Passionis memoriam condidit sacram Eucharistiam, in qua pro vtroque malo salutare antidotum remediumque reliquit. *Dum superbit impius, incenditur pauper.* duim superbit morbus, accenditur & inflammatur æger, accensusque & inflaminatus recurrit ad Eucharistiam, in qua inuenit ventum roris flantem, dissipantem fumos, extinguente incendium, & sopiente ardentes morborum flamas. Non sic refrigerat nix in summis caloribus æstus, quām recreat in magnis ardoribus febrium Eucharistiæ Sacramentum. Ergo quisquis sic in lecto iacet, ut febriles ignes ferat, & naturæ humanæ fumum patiatur & experiatur in se, sacrum sic Viaticum sumat, *Viaticum.* vt balnei temperati loco habeat, cuius virtute liber ab igne & à fumo in refrigerio erit.

Virtus Eu-
charistia.

Psalm. H.
10, 2.

Sap. 4, 7.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

Honor alit
artem be-
nè viuen-
di & mo-
riendi.

Sap. 4, 7.

Laureola
sustinentis
prauos a-
liorum
mores.

Sap. 4, 13.

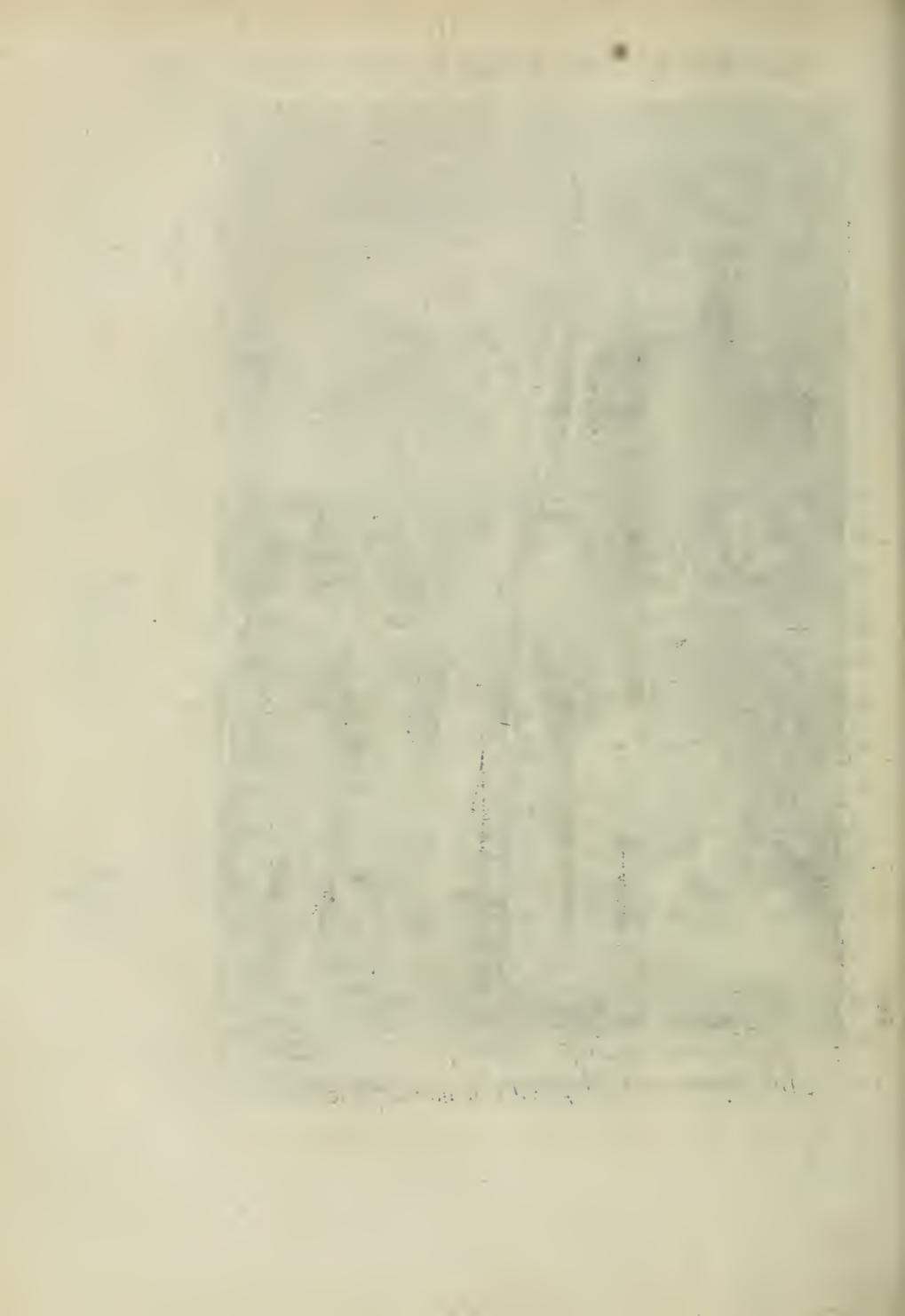
Extrema
verba mo-
rientis.

Qui sua priùs insequitur more VENANTII, submittitur & humiliatur : & qui aliena carpit peccata zelo amoris, exemplo eiusdem Martyris acceditur, inflammatur, & martyrium sine ferro patitur. Dignum sanè corona & laureola martyrium, cui cælestè refrigerium promittitur & conceditur:
Justus si morte præoccupatus fuerit, in refrigerio erit. Erit in refrigerio VENANTIVS, & similis VENANTIO martyr, qui habitat in medio prauæ nationis, & improbos eius mores sustinet, sicut & sustinuit ille, de quo Sapiens : *Consummatus in breui, expleuit tempora multa : placita enim Deo erat anima illius : propter hoc properauit educere illum de medio iniquitatum.* Hac ipsa consideratione solabantur se Paulus & Iuliana, qui immolandi iam per martyrium, ambo vno ore, vna voce dixerunt : *Saluasti nos ab afflgentibus nos, & odientes nos confudisti.*

Prodeat in publicum spectaculum sanctus TIMON Diaconus ; in quo, veluti in speculo, candoris vitæ & morbi forma conspicitur.

Si μισανθρώπω Τίμονι vita negatur;
30. Anne φιλανθρώπω vita neganda fuit?

EMBLEMATIC A IMAGO XXX.

S. TIMONIS DIACONI CRVCIFIXI

EXPLICATA.

SANCTVS TIMON è septem Diaconis Beda.
vnus , assumptus est vt socius & adiutor V Guard.
Ado. Apostolorum esset. Memorat eius assumptionem & electionem B. Lucas cap. 6.
Actor. Conuocantes duodecim multitudinem discipulorum ,
dixerunt : Non est æquum nos derelinquere verbum Dei ,
& ministrare mensis. Considerate ergo , fratres , viros ex
vobis boni testimonij septem , plenos Spiritu sancto , & sa-
pientia , quos constituamus super hoc opus. Nos vero oratio-
ni & ministerio verbi instantes erimus. Et placuit sermo
coram omni multitudine. Et elegerunt Stephanum , virum
plenum fide & Spiritu sancto , & Philippum , & Prochorum ,
& Nicanorem , & TIMONEM , & Parmenam ,
& Nicolaum adueniam Antiochenum. Electus TIMON
mensis & altaribus inferuiuit. Cum in sacro Missæ
Officio Diaconus cantat Euangelium , Crucis signum
super sanctum librum format , ut vel ipsum Euangeli-
um signo crucis obsignatum esse ostendat. Hoc
Regio , hoc magnifico sigillo ministerium suum
Euangelicum TIMON clausit & ornauit , qui & cru-
cifixus

cifixus obiit candido habitu indutus. Quid sic? Respondet Isidorus lib.2.de Offic.cap.8. Diaconi propter eam altari albis induiti assistunt, ut cælestem vitam habeant, candidique ad hostias immaculatique accedant, mundi scilicet corpore, & incorrupti pudore. Tales enim decet Dominum habere ministros, qui nullo carnis corrumpantur contagio, sed potius eminentia castitatis splendeant. Qualis

Cant. 5,10. ergo Dominus, talis & minister, Dominus candidus

Sympathia Christi & Timonis Artificum candoris vita.

rubicundus. Candidus, propter vitæ candorem;

rubicundus, propter sanguinis effusionem: minister verò candidus & rubicundus, quia candorem morum cum passione sua coniunxit.

Crux TIMONIS, Crux candoris vitæ.

Instrumen-tum artis bene vi-uendi. Psal. 50,9. **C**andor vitæ passione acquiritur, tolerantiâ comparatur. Nouerat Dauid mysterium, & dicebat: *Asperges me hyssopo, & mundabor; lauabis me, & super niuem dealbabor.* Niueus candor hyssopum passionis sequitur. Quam ob rem beata Agnes apud Birgittam lib.3. Reuelat. cap.30. concludit: *Deus est sicut optima lotrix, quæ pannum immundum ponens inter procellas, ut ex motione aquæ fiat purior & candidior, diligenter cauet ictus vndarum, ne submergatur pannus: sic Deus ponit in præsenti amicos suos inter procellas paupertatis & tribulationis, quibus ad æternam vitam purgentur,*

Excitatio laboran-tis.

tur, custodiens eos diligenter, ne vel nimia tristitia vel tribulatione intolerabili demergantur. Emerserunt viri gloriosi, quos in sua Apocalypsi contemplatus est Ioannes. Vedit in candido & splendido habitu Diaconatus proceres cœli. *Hi, qui amicti sunt stolis albis, qui sunt, & vnde venerunt?* cui Angelus : *Hi sunt, qui venerunt de tribulatione magna, & lauerunt stolas suas, et dealbauerunt eas in sanguine Agni.* Cœlestis Sanctorum candor pendet à Sanguine Agni , à tribulatione & cruce , cui adhærens appareret in albis **TIMON**, apparet candidatus æternitatis.

Crux TIMONIS, Crux ægrotantis.

Auctor naturæ Deus tempore brumali , cùm malè tellus habet , mittere niues solet , quibus totam candidā reddit. Deus ipse gratiæ auctor, cùm homo aduersa vtitur valetudine , nouit & eius animam dealbare, vt æger affixus lecto **TIMONEM** affixum cruci referat & imitetur, vnde citatus nuper dixerat Nazianzenus : *Honestum esse censeo dolori resistere, atque animo nunc maximè expurgari.* Expurgandus animus est , vt ipsis niuibus purior & candidior fiat. Hoc exigebat ab Eudoxio suo, & quidem ægro, idem ipse Nazianzenus Epist. 118. apud Basiliū : *Nolo te, neque honestum arbitror, cùm philagios sis, inque diuinis agrotan-*

Instrumen-
tum artis
benè mo-
riendi.

excellenter instructus ; eodem modo affici cum reliqua mortaliū multitudine , neque mox male affecto corpore consernari , aut velut immedicablem afflictionem deplorare , sed in passione tolerantem esse , & mentem nunc maximè expurgare . Linea tela primum aspergitur aquis , deinde ad æstum solis exponitur , vt nitidum ac candidum colorem induat . Quisquis candidari desiderat , parare se debet , vt & aquam laborum & æstum febrium & morborum patiatur . Subierunt aquam & æstum laborantes & ægrotantes , qui dixerunt : *Transiūimus per aquam , & ignem* . Nec quidem vna sola aspersione , vel vno ardoris æstu linteamina candidantur ; multis indigent ablutionibus , plurimis æstibus , vt tandem nitescant & refulgescant . Nec satis est seimel subire laborem , seimel morbum tolerare : necesse est laboribus ac morbis variis hominem exerceri , vt in eum statum veniat , quem candidus in cruce TIMON repræsentat . Repræsentarat hunc eumdem CHRISTVS ipse , qui & rogandus : Rex gloriose , qui candidus & rubicundus es , & tales cupis esse ministros , dealba me , & munda cor meum , vt in Sanguine tuo candidatus , laboribus ac simul morbis dealbatus , siam de numero coruī qui venerunt de tribulatione magna , & cœlestibus stolis induti , toti albi & toti candidi in oculis maiestatis tuæ comparent .

Psal. 65,
12.

Leua-

Leuamen laborantis & ægrotantis.

REx glorioſus candidus & rubicundus in paf-
ſione ſua apparuit, vt oſtenderet ſine ſanguine non poſſe fieri peccatorum remiſſionem, quæ eſt animæ purgatio, & ſpiritus dealbatio. Hinc C^HRI-
STVS ipſe candidus in Hostia eſt, in calice verò ru-
bicundus, vt in Sanguine Agni candidi ſpiritus no-
ſter candidetur & purgetur. Vnde & Sacerdos cele-
braturus, cùm induit ſe Alba nitente, dicit: *Dealba
me Domine, et munda cor meum, ut in ſanguine Agni
dealbatus, gaudiis perfruar ſempiternis.* Hæc uestis nu-
ptialis eſt, quæ Baptismo candidatur, pœnitentiâ
reparatur, decoratur Eucharistiâ, quam accipit de-
cedens ē viuis homo ad cœleſtes Agni nuptias vo-
catus & inuitatus, nec licet ad eas ingredi ſine nu-
ptialis uestis candore atque nitore.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

CVm Rex Martyrum ſacræ ſuæ impenderet ſe
passioni, frigus erat. Ad huc hiems non abie-
rat, quæ condit in cœlo niues. Patitur mundus in
hieme, vt adueniente vere, floribus ornetur. Patie-
batur frigoris tempore C^HRI^TVS, vt candidas fe-

*Virtus Eu-
charifia.*

viciacum.

*Honor alit
artem be-
nè viuen-
di & mo-
riendi.
Ioan. 18.
18.*

cum niues inueheret in Ecclesiam , quibus sacros
suos ministros virtute suæ passionis dealbaret. Hunc
Psal. 50,9. appetebat candorem Rex ille , qui dicebat : *Aſperges
me hyſſopo , & mandabor ; lauabis me , & ſuper niuem
dealbabor.* Postquam iam hemales niues cefſarunt,
coronatur annus solaris , ſicut & ipſe Rex declarat :
Pſal. 64,
22. *Benedices corona e anni benignitatis tuæ , &c.*

Post niues crucifixis ac cruciferis , qui fuanum
candori animaruin ſtudent , accessus datur ſecurus
ad coronam : Rex enim Martyrum patienti animæ
Cant. 2,
11. dicit : *Imber abiit & recessit , ſurge , propera amica mea ,
Cant. 4,8. & veni.* Vocatur illa ad coronam & laureolam , *Veni
de Libano , veni coronaberis.* Libanus à niuibus nomen
habet. Inde anima inuitatur ; vt & ipsa dealbata,
candidatum Martyrum numerum in ſua coronatio-
ne referat , & comitetur. Vocabatur huc S. Lauren-
tiuſ Iuſtinianuſ , qui proximus morti ſuos monuit :
*Hactenus , filij , per iocum res acta eſt , ſeriò nunc agitur . Propè eſt ſponsus , eundum illi obuiām : & ſublatis oculis in
cælum , Venio , inquit , ad te Domine I E s v. Venit ad
ſponsuſ vita candiduſ , moribus puruſ & munduſ.*

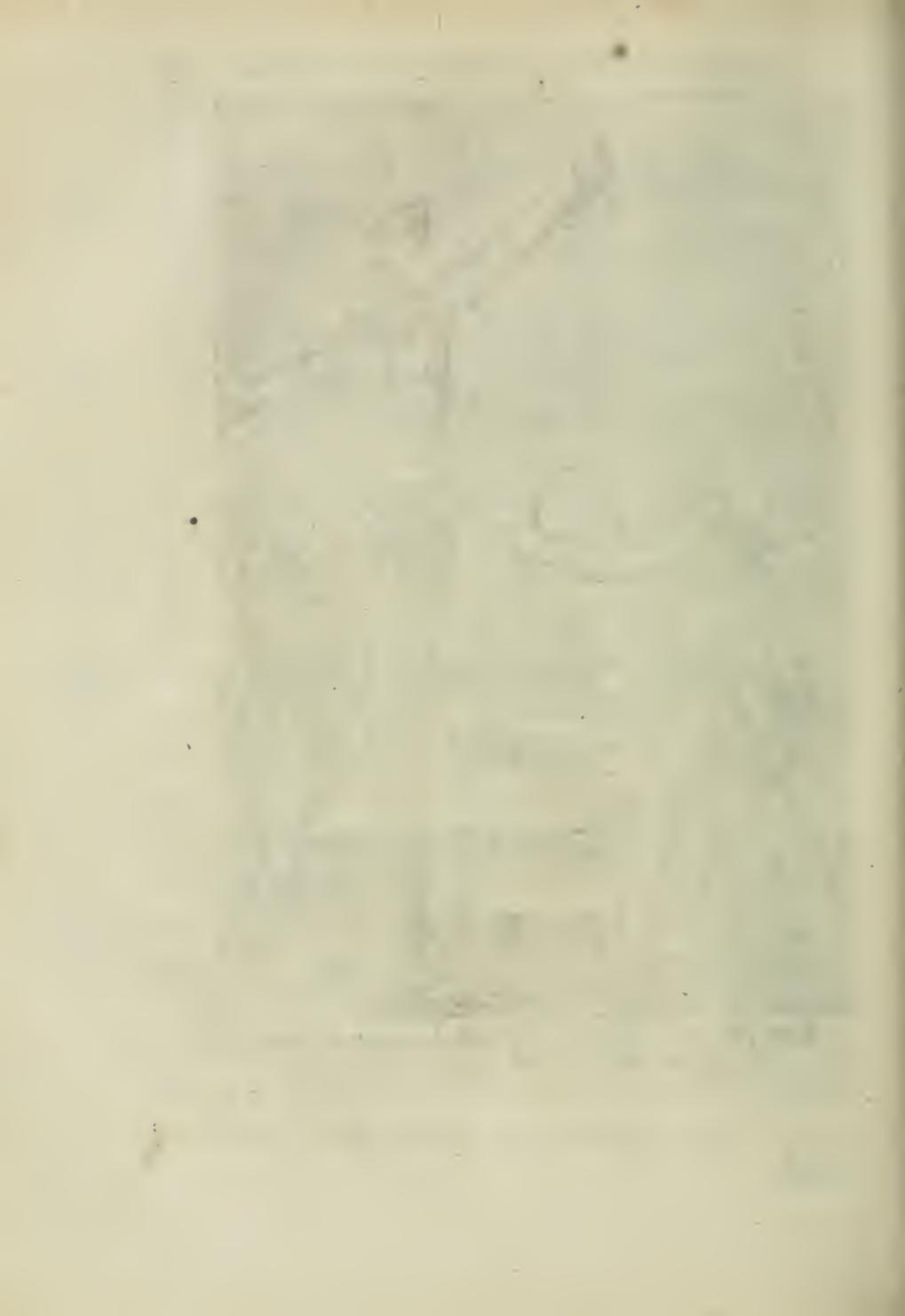
Extrema
verba mo-
rientis.

Prodeat in publicum ſpectaculuim ſanctuſ FAV-
ſTVS ; in quo , veluti in ſpeculo , propter iuſtitiam
laborantiſ & ægrotantiſ forma conſpicitur.

EM-

Faus^{tus} ero, si non biberint tua tela cruorem:
31 Si largum biberint; tum mage Faustus ero.

EMBLEMATIC A IMAGO XXXI.

S. FAVSTI CRVCIFIXI

EXPLICATA.

SANCTVS FAVSTVS sub Decio Imperato- Metaph.
Martyrol.
Menolog.
re crucis patibulo adiudicatus , suspen-
susque , spatio quinque dierum superstes
fuit , vt , quò pœna productior , cò ma-
ior esset remuneratio. Faustus & *beatus vir* , qui non Psal 1,1.
abiit in consilio impiorum , & *in via peccatorum non stetit* , & *in cathedra pestilentiae non sedit* , *sed in lege Domini voluntas eius* , & *in lege Domini meditabitur die ac nocte*.
Et erit tamquam lignum , quod plantatum est secus decur-
sus aquarum , quod fructum suum dabit in tempore suo. Et
folium eius non defluet , & omnia quaecumque faciet pro-
sperabuntur. Mortales omnes expositi infortuniis su-
mus. Quis adeò fortunatus & felix , vt aliquando in-
felix non sit ? Quis semper faustus , quis beatus sem-
per existat ? Crucis ligno annexa prosperitas , an-
nexa est beatitudo perpetua. Quapropter canit qui-
dam : *Crux præcedat omnem aetum* , & *succedat prospe-
rè*. Crux olim typus infortunij erat , postquam verò
CHRISTVS in ea passus est , imago felicitatis euasit ,
& qui illam pro iustitiâ patiuntur , fausti sunt ac
fortu- Sympathia
Christi &
Fausti Ar-
tificion in-
sa passio-
nis.

Matth. 5.
fortunati. Beati, qui persecutionem patiuntur propter ius-
titiam, quoniam ipsorum est regnum cælorum. Consonat
1. Petr. 3.
& D. Petrus: *Quis est qui vobis noceat, si boni amulato-*
13. *res fueritis?* Non officit sagittarius, nec sagitta nocet,
2. Petr. 3.
sed, & si quid patimini propter iustitiam, beati.
14.

Crux FAVSTI, Crux iustitiæ.

Instrumen-
tum artis
bene vi-
nendi.
Iacob. 5,
¶ 1.

Ecce beatificamus eos, qui sustinuerunt, & quidem in
venerando Missæ Sacrificio passionem CHRI-
STI beatam nuncupamus. dicimus enim: *Vnde & nos*
memores, Domine, serui tui, sed & plebs tua sancta, eius-
dem Filij tui Domini nostri tam beatæ passionis. Ideò beatam
appellamus, quia non ex culpa, sed ex iustitia
patientis ortum & originem habuit. Multum discre-
pant inter se iustitia & culpa; conueniunt tamen
in eo, ut sectatoribus suis portandas cruces impo-
nant. Quanta inter cruces differentia reperiatur, san-
ctus Augustinus exponit in Psalm. 45. Inter omnes tri-
bulationes humanæ animæ nulla est maior tribulatio, quam
conscientia delictorum. Namque si ibi vulnus non sit, sa-
numque sit intus hominis, quod conscientia vocatur, ubi-
cumque alibi passus fuerit tribulationes, illuc confugiet, et
inueniet Deum. Accedit & Bernardus lib. de Conside-
rat. *Quid ditius, quid in corde dulcior, quid in terra quieti-*
sus est & securius bona conscientia? Damna rerum non
metuit,

Excitatio
laboran-
sis.

metuit, non verborum contumelias, non tormentorum cruciatus, quæ & ipsa morte magis erigitur quam deprimitur. Peccatum quidem mortem stimulat, ut sui auctores interimat, *Stimulus mortis peccatum.* Vbi peccatum ^{1 Cor. 15.} deest, stimulus etiam abest: ex quo sit, ut vir iustus non tam morte deprimatur, quam deprimat ipsam mortem, & non tam ab ipsa instimuletur, quam ipse illam instimulet. Nouerat ita esse S. Ignatius martyr. Ad Romanos scribit ille: *Vtinam fruar bestiis, quæ mihi sunt præparatae, quas & oro mihi veloces esse ad interitum, & ad supplicium, & allici ad comedendum me, ne, sicut aliorum Martyrum, non audeant corpus attingere! Quod si venire noluerint, ego vim faciam, ego me vrgebo ut deuoreret.*

Crux FAVSTI, Crux ægrotantis.

Quisquis propter excessum ægrotat, infaustus Instrumen-tum artis
benè mori-riendi. est, cum morbus ex culpa procedat. Qui languidus suapte natura est, sanctus censeri non debet, cum non ex virtute infirmetur, sed ex vitio naturæ laboret. Faustus & felix æger, qui morbum ex diuino beneplacito, virtute & charitate contraxit. Laborabat hoc morbo Eudoxius apud Basiliū. Epist. 118. cum diceret: *Gratias tibi ago Pater, ô conditor hominum, quod nos etiam inuitos beneficiis afficis, & per externum homi-* Excitatio-nem agrotan-sis.

nem internum purgas, & per aduersa ad beatum nos finem rationibus tibi notis perducis. Hæc Eudoxius è lecto, in quo iacens decumbebat: laborabat etiam hoc morbo Enochius, ad quem Epist. 91. scribit in hanc sententiam Nazianzenus: *Quomodo corpore habes? De anima, quomodo illa valeat, non rogabo: noui enim, quod admodum rectè, quandoquidem præclarè in illis, quæ corpus concernunt, philosopharis; ut qui quod accidit pro virtutis experimento, non ipsius materiae disturbance habeas, ut beatior sis dum malè afficeris, quam alij dum sani sunt.* Faustus ac beatus æger est, qui sic laborat & orat: Rex gloriose, qui iustus ab iniustis passus es, ut beatam tuam redderes passionem, beatos ac faustos eos qui participes eius forent, concede mihi ægrotanti, ut morbum, quem iacens in lecto patior, non ex mea iniquitate, sed ex virtute, sanctaque tua voluntate feram. Feret ægrotus in hanc formam suas infirmitates, si cor eius similitudinem referat picturæ, & faustum se atque beatum, cum lecto affixus fuerit, iudicauerit, & in diuinæ se manus resignauerit, ut de se vitaque sua pro libito & beneplacito suo Deus decernat atque disponat. Quisquis ad hunc modum se componat, felicior seipso est cum malè afficitur, quam cum benè habet & valet.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

REx gloriosus Martyrum primus omnium propter iustitiam passus est , quem posteà Martyres omnes secuti sunt , quibus ipse in Euangelio ait , *Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam.* Ad ^{Math. 5.} has persecutions ferendas & sustinendas quantum profit Eucharistia , vel ex hoc intelligi potest quod scribit Cyprianus Epist. 54. *Vincentibus communicatio à nobis danda est , ut quos excitamus exhortamur ad prælium , non inermes & nudos relinquamus , sed protectione Sanguinis & Corporis CH R I S T I muniamus.* Hoc inuimento Martyres excitati ad certandum pro iustitia se committebant , & victores existebant. Hoc securi munimine patientes propter iustitiam redduntur & efficiuntur in extremo mortis articulo sancti viri , quos hostis inuadit , & eorum sanctitatem & iustitiam miris modis oppugnat , non expugnat.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

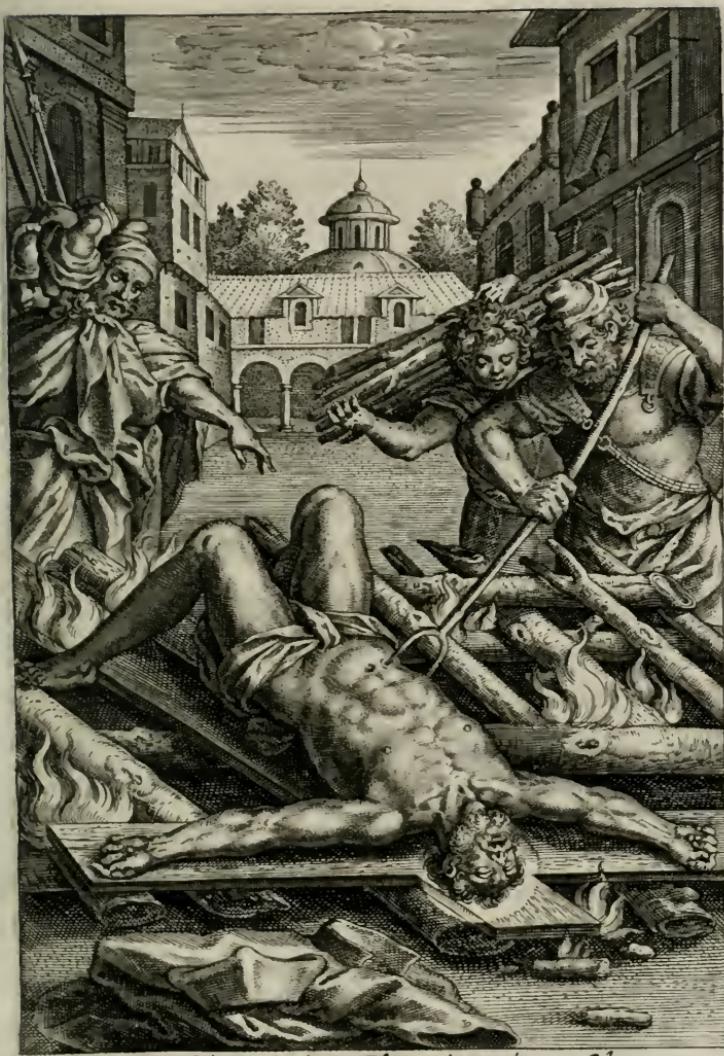
Martyr faustus , & Martyrium simul felix , cui <sup>Honor alio
artem bæ-
nò viuen-
di & mo-
riendi.</sup> vel in ipsa Crucis passione conceditur beatitudo ; *Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam.* vnde pulchre ait Ambrosius : *Si opprobrium tuum* <sup>Matth. 5.
10.</sup>

gloria est, Domine IESV, quanta est gloria tua? Tuæ igitur participatione quid erimus, cuius sumus opprobrio gloriosi. Tanti hoc faciebat dedecus, vt tenax eius affireret, Hoc opprobrium auferri à nobis nolumus, opprobrium Crucis Domini IESV, quo nostra auferuntur opprobria.

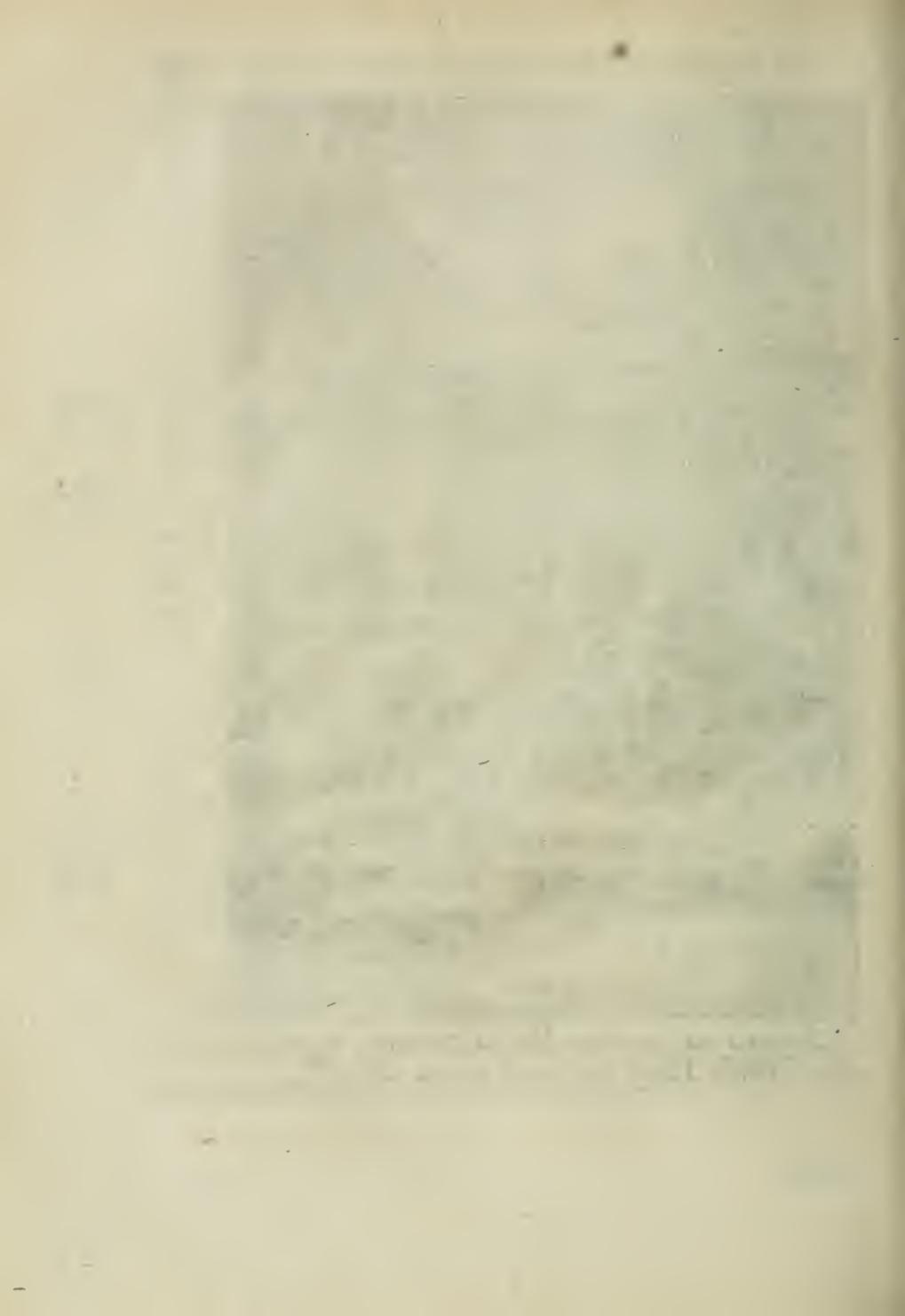
Si tanta gloria hæc est, quanta erit gloria tua, Domine I E S V, quam beatæ tuæ passionis sectatoribus eiusdemque imitatoribus parasti, & reseruasti? Inebriabuntur ab ubertate domus tuæ, & torrente voluptatis tuae potabis eos. Quoniam apud te est fons vita, & in lumine tuo videbimus lumen. Donec illud lumen veniat, latet necessariò magnitudo sublimis coronæ gloriæ, & eminentia laureolæ triumphalis, quæ viris patientibus propter amorem iustitiae decreta est. Nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit, quæ preparauit Deus diligentibus se. Propter amorem iustitiae profitebatur pati se Patroclus martyr, cuius fuit extrema vox: *In manus tuas Domine commendabo spiritum meum: tu enim scis Domine, quod propter nomen tuum has patior penas.*

*Extrema
verba mo-
riensis.*

Prodeat in publicum spectaculum sanctus PIÖNIVS; in quo, velut in speculo, apparet effigies fermentis incentores malorum & morbos.

Smyrna fuit quondam Plutoni σμύρνα: sed ecce
32. Oblita Pionij sanguine σμύρνα Deo est.

EMBLEMATICA IMAGO XXXII.

S. PIONII PRESBYTERI CRVCIFIXI

EXPLICATA.

ANCTVS PIONIVS Presbyter sub Decio Metaph. Euseb.
Imperatore delatus, quòd Christianus &
CHRISTI Sacerdos esset, cruci & simul
flammis addictus, suiipsius sacrificio Sa-
cerdotium consummauit. Cælestis CHRISTVS cæ-
lestes nos omnes voluit. *Qualis cælestis, tales & cæle-* 1. Cor. 15, 48.
stes. Cælum quidem, cum calores æstusque magis
vigent, magis nitescit, magis splendescit: cælestis
quoque PIONIVS torretur & inflammatur, & tor-
tus simul & rostus magis emicat & effulgescit, simi-
lis B. Laurentio, qui martyr æstiuus extitit, totus-
que cælestis effectus respondit Datiano: *Mea nox*
obscurum non habet, sed omnia in luce clarescunt. CHRI-
STVS Dei Agnus in ara crucis torridus extitit, & ex
se tantum splendorem emisit, ut omnium oculos il-
lustraret. Nec CHRISTO nec Christianis desunt
nec deerunt vñquam persecutores & incentores ma-
lorum, quales apparent in effigie PIONII. Fouent
& accendunt ignem persecutionis, qui mala præ-
stant officia. Fouerunt passionis ignem Pontifices &
Sacer-

Sympathia
Christi &
Pionij Ar-
tificum to-
lerare & cri-
minatio-
nit.

Sacerdotes, cùm C H R I S T V M innocentem fortiter accusarunt , & ita pertinaciter vrserunt & institerunt, vt morte crucis damnaretur. Incenderunt rogum P I O N I I , qui flammis & ignibus materialm subministrarunt : istos verò alij incentores præcesserunt, qui & eum apud iudicem detulerunt , quòd Christianus & Sacerdos C H R I S T I foret. Grauis Sanctorum crux , cùm apud viros potentes processue delatores & criminatores se insinuant, vt ipsis noceant & officiant.

Crux PIONII, Crux incentoris malorum.

*Instrumen-
tum artis
benè vi-
uendi.
Daniel. 3.*

CRUCEM P I O N I I passi sunt tres Hebræorum pueri, quos apud Regem suum malorum perfidia accusauit & denigravit. Fouerunt ignem , & flaminas accenderunt, quibus de Regis mandato addicti fuerunt. Notat Ambrosius Serm. 20. in Psalmum 118. duplicem esse fornacem , ferream vnam, auream alteram : vnam, in qua sectatores suos mündus vr̄it & consumit ; alteram , in qua Deus asseclas suos tamquam aurum probat , excoquit , & purgat. *Deut. 4.
20.* Hebræi quamdiu in Ægypto erant, in fornace erant ferrea. vnde scriptum est ; quia eduxit eos de fornace ferreâ ex Ægypto. Fornax erat ferrea, quia nullius adhuc in Ægypto opera plena virtutum elucebant , nullius aurum illic fuerat

fuerat comprobatum, nullius plumbum iniquitatis exustum. Dura fornax, fornax noctis perpetua. Quam fornacem nullus poterat euadere, quæ omnes consumeret, in qua es-
set solus dolor & luctus. Hæc crux, hæc fornax mun-
danorum est. At verò fornax, in qua Ananias, Azarias, ^{Excitatio}
Misaël hymnum Deo canebant, fornax illa aurea non fer-^{laboran-}
rea, per quam toto orbe sapientia fide deuotionis illuxit.
Erat etiam hæc fornax in Babylonia, ubi aurum non erat
nisi spiritale, nisi fortè captiuum: captiuam enim duxit ^{Psal. 62,}
captiuitatem. Hoc erat aurum in Dei Sanctis, qui captiui^{29.}
erant apud Babylonios corpore, spiritu autem liberi apud
Deum, soluti vinculis captiuitatis humanæ, iugo gratiæ
spiritualis innexi. Hæc Crux, hæc fornax eorum, qui
criminatores & incentores malorum, more C H R I-
S T I & P I O N I I martyris generosè patiuntur.

Crux PIONII, Crux ægrotantis.

Deus pius ac clemens, qui non vult mortem peccatoris, ante mortem præmittit ignes febriles, ut cum illos delibauerit peccator, æternos ardores timeat & effugiat. *Descendant, Psaltes ait, in instrumentum artis benè moriendi.* ^{Psal. 54,} fernum viuentes. Quod si cultores iustitiae infirmi existant, indigeantque purgatione, ne acribus Purgatorij flaminis mancipentur, febriles ignes patientur: ^{Excitatio}
& si puri ac mundi sunt, ardor febrium ad splen-^{agrotan-}
^{16.} ^{iiis.}

dorem deseruiat animarum. Consonant sibi morbus & martyrium PIONII : consonant sibi rogus & ignis Purgatorij, quemadmodum C H R I S T V S ipse suæ Birgittæ exposuit libro 6. cap.35. *Vidisti animam illius Monachi defuncti in specie stellæ, & meritò, quia idem in vita sua lucidus & ardens erat quasi stella, quia me præ omni creatura dilexit, vixit & in obseruantia Præpositi sui.* Hæc etiam anima ostendebatur tibi, antequam moretur, in statu illo in quo tunc fuit, quando monstrabatur tibi, & hoc fuit quando ipsa venit ad ultimum terminum vitæ suæ, & quando signa ægritudinis demonstrantia mortem aderant. Hæc ergo cùm ad ultimum terminum mortis appropinquaret, venit ad purgatorium, & illud purgatorium erat corpus suum, ubi purgabatur doloribus & infirmitatibus. Et ideo quasi stella in vase aperto demonstrabatur tibi, & hoc fuit, quia arsit charitate mea, & ideo nunc est in me, & ego in ea. Nec quidem talis anima euasisset, nisi inter ardores febriles cor suum in similitudinem picturæ efformaret, patientiæ virtute fulgeret, splendesceret charitate.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

*Virtus Eu-
charistia.*

Rex gloriosus paſſus est grauium incentores malorum. Accenderunt illi rogum, in quo torridus Agnus apparuit ipſe, & ipſe ſe comedendum patien-

patientibus incentores malorum & morborum præsttit, ut eorum malignitatem magis tolerabilem sua virtute redderet. Sacra Eucharistia cælestis roris instar est iis, qui igne accenso probantur. Et quidem dum lecto affixus febribus ardet homo, non caret incentoribus malorum, cum in se habeat humores, qui accendunt flamas & ignes, ut intus & foris crucietur & concremetur. Socrus Simonis in hoc ipso statu erat, cum ingressus eius domum CHRISTVS Dominus imperauit febri, & dimisit illam. Dimisit illam ad tempus, in tempore redditura. Cum vero CHRISTVS morientis domum ingreditur; & in Viaticum accipitur, imperat morbo, imperat febri, imperat incentoribus vtriusque, ut relinquant ægrotantem; & liberum abire sinant in terram illam viuentium; ubi clamor ultrà non erit, nec ullus astus. Non percutientur ab æstu, quoruim exitum comitantur Sacraenta illa cælestia, quæ diuina pascua sunt, & tantæ quidem virtutis, ut omnem animalium esuriem tollant, omnem sitiū plane extinguant.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiae,
corona aurea & laureola.

Martyrium PIONII vir patiens suo experientia
mento facile discit verum esse quod dicit de
P p 2

Honor alit-
artem be-
nè viuen-
di & mo-
riendi.

incentore malorum cap. 28, 11. Ecclesiasticus : *Homo iracundus incendit litem, &c. & lis festinans effundit sanguinem : & lingua testificans adducit mortem*, vt qui eius tyrannidem patitur , martyr esse censeatur , dignus profecto præmio confessoribus destinato, si tamen ignem patienter ferat , Deo suum sanguinem offerat , & inflictam mortem subeat.

*Laurea
tolerata
crimina-
tionis.*

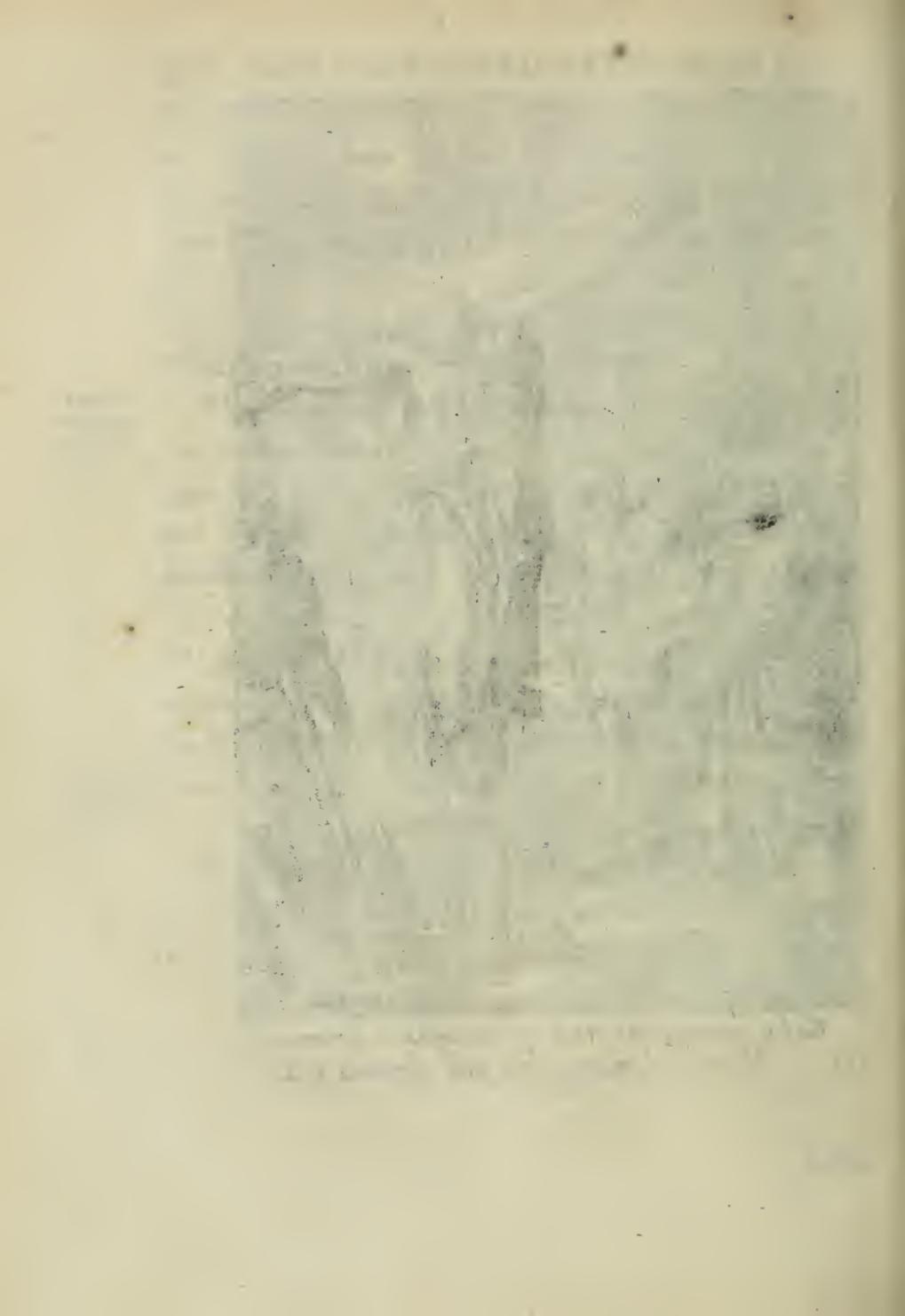
*Extrema
verba mo-
rientis.*

Hoc illud præmium coronæ aureæ & laureolæ, cuius meminit Dauid Psalm. 30. *Quam magna multi-
tudo dulcedinis tuae Domine, quam abscondisti timentibus
te ! Abscondes eos in abscondito faciei tuae à conturbatione
hominum. Proteges eos in tabernaculo tuo à contradictione
linguarum . Sub hac protectione erat martyr laurea-
tus , cui cùm diceret tyrannus, Resipisce; atque senten-
tiam muta , & auferentur clavi; respondit martyr : Eos
ineesse sensi. Et cùm paulisper cogitabundus mansisset;*
Idcirco, inquit, dormire festino, ut celerius surgam.

Prodeat in publicum spectaculum sanctus APOL-
LONIVS ; in quo , veluti in speculo , ferentis perpe-
tuos labores & morbos forma conspicitur.

Facta perennarint tua si malefacta, Perenni;
33. Mors tibi, martyribus vita perennis erit.

EMBLEMATIC A IMAGO XXXIII.

S. APOLLONII CRVCIFIXI
EXPLICATA.

SANCTVS APOLLONIVS Iconij sub Præ-
side Perennio passus crucis suspendium,
vitam absoluuit, cæloque donatus est; sub
Perennio passus est, vt incorrecta perse-
cutoris malitia, & iniuncta Confessoris patientia ma-
gis innotescerent. CHRISTVS cùm esset affixus cru-
ci, non admisit, sed reiecit iniquorum Iudæorum
consilia dipterique suadentium atque dicentium,
Descendat nunc de cruce, & credimus ei. Videbantur
quodammodo optare, & simul conari, ne perpetua ^{42.}
crux CHRISTI esset; CHRISTVS verò mentis alte-
rius erat, ne desereret, vt & redemptionem nostram
absolueret, & nos ad crucis perpetuitatem vocaret
& excitaret. Ergo si quis aliquando suggesserit, vt
passionem intermitas, & de patientia remittas, ne
eius suggestionibus accipueris, memor CHRISTI
& APOLLONII, quorum crux perpetua fuit. Sub Præ-
side Perennio patitur, quem semper hostis infestat,
opprimunt semper & torquent, nec crux umquam desit,
sed neque deesse oportet, cùm S. Leo dixerit Serm. 9.

Metaph.
Martyrol.
Menolog.

Sympathia
Christi &
Apollonij
Artificum
perpetua
patientia.

Matth. 27,

Qua-

Quadrag. Nemo est, dilectissimi, cui per conditionem temporis societas huius gloriae denegetur, tamquam tranquillitas vacua sit occasione virtutis, Apostolus enim prædicat 2.Tim.3. 12. dicens: Omnes, qui volunt in CHRISTO piè vivere, persecutionem patiuntur; & ideo numquam deest tribulatio persecutionis, si numquam desit obseruantia pietatis.

Crux APOLLONII, Crux perpetui laboris.

Instrumen-
tum artis
benè vi-
uendi.

Habet cum aqua tribulatio consonantiam, & quidem plures tribulationum quam aquarum fontes sunt. Perennis fons laboris, & tribulationis Crux C H R I S T I est, de qua loquitur Augustinus Serm.12. de Sanct. & ait: *Crux Domini non tantum illa dicitur, quæ passionis tempore ligni affixione construitur, sed illa etiam, quæ totius vitæ curriculo cunctarum disciplinarum virtutibus coaptatur.* Accedit & Clemens Alexandrinus, qui lib.7. Stromat. in hæc verba mysticum Apollonium describit: *Qui cum vera religione vitam instituerit, maximam inter homines dignitatem consecutus, nec sic quidem eò perueniet, ut dicatur in carne perfectus, quoniam hanc appellationem præoccupauit vita finis, cum, qui est martyr ex cognitione, iam eò peruerterit, ut perfectum opus ostenderet, sanguine per charitatem ex cognitione profectam, benignè donatum amittens spiritum. Beatus hic fuerit, & iure perfectus vocetur, ut sublimitas*

Excitatio
laboran-
tes.

*tas potestatis sit Dei, & non ex nobis. Accedit & Iustini-
nianus cap.2. de Sobriet. In hac sobrietatis cruce per to-
tam istam vitam quæ in mediis temptationibus posita est per-
petuò debet pendere Christianus.*

Crux APOLLONII, Crux ægrotantis.

HOc APOLLONII, imò & veri Apollinis CHRI-
STI oraculum est : *Qui perseverauerit usque in
finem, hic saluus erit.* Pulchrè Bernardus , qui semper
ægrotus vixit, Serm.1. in die Paschat. dixit : *Non ces-
semus tollere crucem nostram, donec dicet Spiritus, ut re-
quiescamus à laboribus nostris.* Deus quidem , donec
mundus absoluatur , more suo laborauit , postea
verò quieuit , præluxitque exemplo homini, vt do-
nec ipse mundo , in quo viuit , absoluatur laboret
& infirmitur, expectetque donec post obitum in re-
quiem cælestem admittatur. *Tunc temporis absterget* ^{Apoc. 21,}
Deus omnem lacrymam ab oculis eorum, & mors ultra ^{4.}
non erit, neque lucus, neque clamor, neque dolor erit ultra, quia prima abierunt. Conuenit APOLLONIVS
cum CHRISTO dicente : *Me oportet operari opera eius* ^{Ioan. 9,4.}
qui misit me, donec dies est. Cùm è cruce iam pende-
ret, opus suum absoluit ac dixit : *Consummatum est.* ^{Ioan. 19,}
Diem igitur totum in Patris obedientia posuit , & ^{30.}
sanctæ crucis passione ac patientia opus suum om-

nino perfecit. Conueniat & æger cum CHRISTO, & anteactæ vitæ labores, dum iacet in lecto, laudabili suæ infirmitatis tolerantia perficiat & consummet. Finis coronat opus, & transactam iam vitam mors gloria superueniens honorat & illustrat. Huc venerat iam moriturus Abbas Pambo, & post perpetuos labores adstantibus sibi viris ait: *Ex quo veni in hunc locum solitudinis, & fabricaui mihi cellam, & habitaui, extra laborem manuum mearum non recolo me comedisse, nec pœnituisse de sermone quem locutus sum usque ad hanc horam. Et sic vado ad Dominum, quomodo qui nec initium fecerim seruendi Deo.*

Leuamen laborantis & ægrotantis.

*Virtus Eu-
charistia.*

Rex gloriosus ingrediens in hunc mundum, obtulit se passioni, & à primo momento creationis coepit laborare, nec quieuit, donec in cruce expirauit. In memoriam tantæ passionis sacram Eucharistiam condidit, vt perpetua eius patientia coleatur, & cultores ac coimmunicatores omnes acciperent tolerantiam, qua labores & infirmitates perpetuas sustinerent. Hæc natura, hæc conditio est venerabilis Sacramenti, vt quæ in eo colitur virtus, communicantibus illam dispenset ac tribuat. Requies laboris perpetui sacrosancta Hostia est, & tunc maximè

maximè suam ostendit vim , cùm natus ad laborem homo sacrum percipit Viaticum , cuius cælesti officio ac beneficio mors ipsa finis laborum est , & post molestum ac laboriosum humanæ mortalitatis iter placida quies & requies promissa datur viantibus & laborantibus , qui *in Domino moriuntur* : qui in exitu ^{Apoc. 14.}
_{13.} viæ ac vitæ illum in Sacramento percipiunt.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

Perpetuum quoddam martyrium professori artis viuendi indicitur : *Statutum est hominibus semel mori.* quin potius semper mortificari , vti cum Davide testatur Apostolus scribens ad Romanos cap.8. *Quis nos separabit à charitate CHRISTI?* tribulatio? an angustia? an famæ? an nuditas? an periculum? an persecutio? an gladius? (sicut scriptum est. *Quia propter te mortificamur tota die, estimati sumus sicut oves occasionis.*) Vel ob hanc causam S. Lucam celebrat Ecclesia, cuius hæc oratio est : *Interueniat pro nobis, quæsumus Domine, sanctus tuus Lucas Euangelista, qui crucis mortificationem iugiter in suo corpore pro tui nominis honore portauit.*

Quem ferat fructum continua & perpetua mortificatio , testatur Apostolus 2.Corinth. cap.4, 8. *In*

omnibus tribulationem patimur, sed non angustiamur; aporiatur, sed non destituimur; persecutionem patimur, sed non derelinquimur; deiiciuntur, sed non perimus: semper mortificationem IESV in corpore nostro circumferentes, ut et vita IESV manifestetur in corporibus nostris. CHRISTVS Rex viuit & regnat perpetuò, ex quo fit, Christianum virum, in cuius corpore vita eius patefit, debere corona æterna illustrari; cumque illa perpetua sit, perpetuis debet laboribus comparari. Accedit Iustinianus de Casto connub. cap. 7. *Quosdam supra communem modum, & ultra humanas vires Dei sapientia tentari permittit, ut illos continua & acerrima pugna præ ceteris gloriosiores faciat. Neque ad momentum permittuntur quiescere, ut deuicto triumphatoque hoste iucundiūs in perpetuas gaudeant æternitates: gaudeant coronati, triumphant laureati. Interim tamen dum perpetuò laborant & ægrotant, sit eorum supplicatio, quæ fuit Fulgentij Episcopi Rusensis extremè iam ægrotantis: Domine, da mihi hīc modō patientiam, posteà indulgentiam.*

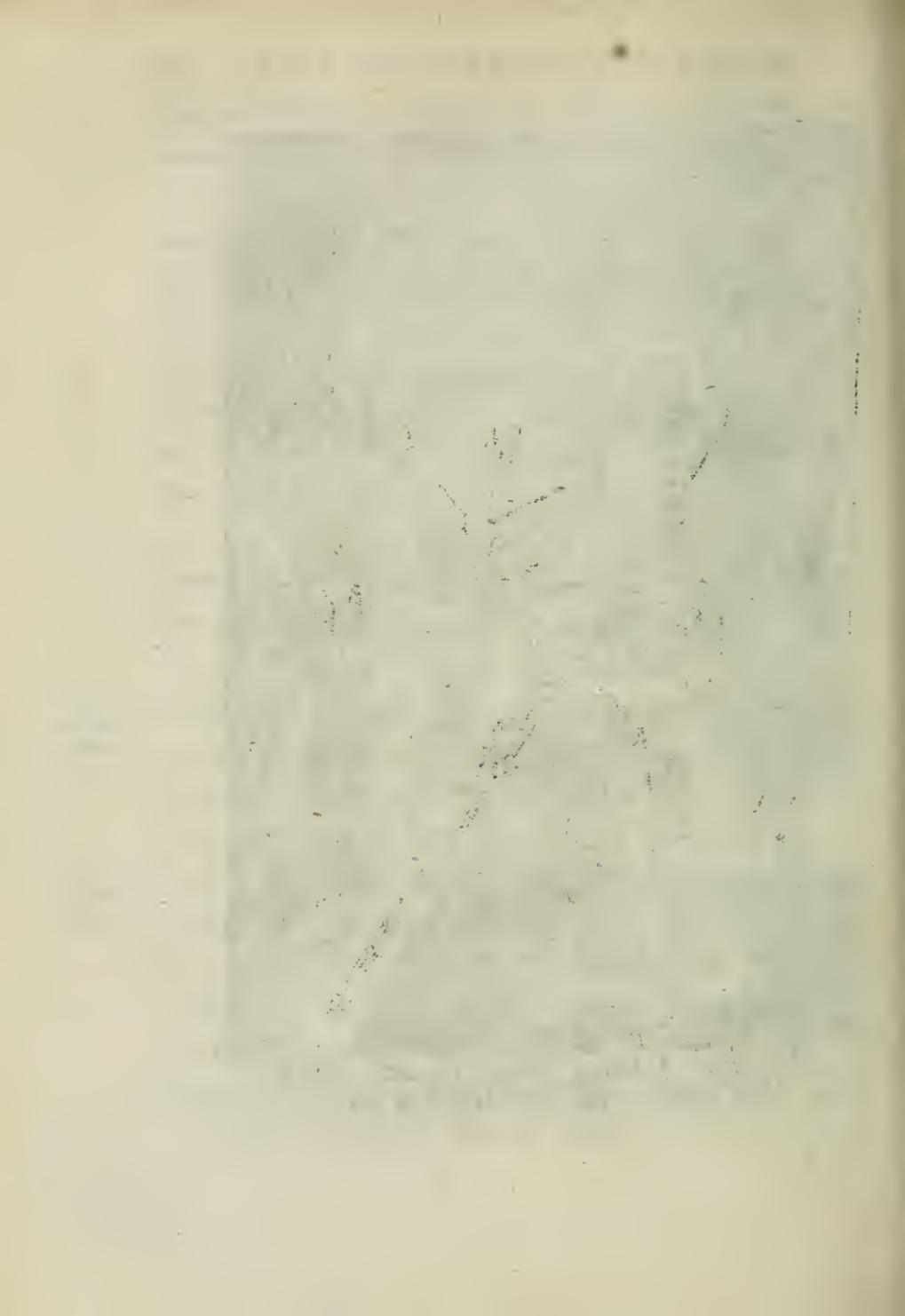
*Laurea
perpetui
laboris.*

*Extrema
verba mo-
rientis.*

Prodeat in publicum spectaculum sanctus THEODULVS; in quo, veluti in speculo, ferentis iniquam seruitutem & infirmitatem forma conspicitur.

Obsequium Domino fidum Theodule dedisti:
34. Nil potis es factis addere: liber eris.

EMBLEMATIC A IMAGO XXXIV.

S. THEODVL I CR V C I F I X I
EXPLICATA.

SANCTVS THEODVLVS , Diocletiano & Euseb.
Maximiliano. Imperatoribus, fidus seruus
Præsidentis Firmiliani , pro suo in herum
seruitio crucis tormentum passus , merce-
dis loco suspendium crucis inuenit , inuenit & apud
Deum, cui fideliter inseruierat, cælestis vitæ stipen-
dium. Conditionem probi serui declarat iniqua ser-
uitus. Castitatem & inmodestiam modesti & casti Io-
sephi heræ suæ impudicitia satis ostendit. Seruie-
bant Hebræi Ægyptiis , & dominorum sœvitia vir-
tutem seruorum prodidit. Laudabilis seruus , qui
vel iniquo domino in rebus decoris obsequium de-
bitum præstat ; in rebus verò indecoris suum dene-
gat famulatum. T H E O D V L V S Firmiliani man-
datis obtemperauit , quamdiu æqua & honesta il-
le imperabat : abusus est dominio suo , & fidelis
seruus infidele recusauit imperium , defecit à Firmi- Sympathia
Christi &
Theoduli
liano , qui & eum supplicio immeritæ crucis affecit. Artificum
tolerata
iniqua ser-
uitutis.
Disce , qui seruitio alieno adstringeris , more C H R I -
STI , dominanti , etiam iniquo , sedulam obedien-
tiam

tiam præstare , si tamen imperata , si iussa fuerint æqua ; sin minùs , mandata detrecta , nega obedientiam . Nouit Deus obsequia débita heris inquis æterna mercede soluere , cùm iura virtutis seruantur . Auctor est mihi Augustinus libro de Vera inuocat . cap.34. *Ita à pleibus Principes , & à seruis domini sunt ferendi , vt sub exercitatione tolerantiæ sustineantur temporalia , & sperentur æterna : auget enim meritum virtutis , qui propositum non violat religionis .*

Crux THEODVLI , Crux iniquæ seruitutis .

*Instrumentum artis
benè vivendi.
I. Pet. 2.
18.*

AD THEODVLI crucem vocat Apostolus , cùm dicit : *Serui , subditi estote in omni timore dominis , non tantum bonis & modestis , sed etiam dyscolis ; hæc est enim gratia CHRISTI Domini nostri . Non tam æqua quam iniqua , non tam suavis quam aspera seruitus virtutis meritum auget : vbi maior iniuria , maius est in præmium ius . Eapropter Paulus Apostolus seruis omnibus commendat , vt non modò blandis & mitibus , sed etiam diris ac duris Principibus humile suum obsequium impendant . Hæc est enim gratia CHRISTI Domini nostri , qui existens in forma Phil. 2. 6. Dei , non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo , sed semetipsum exinanivit , formam serui accipiens , vt sub forma*

ma serui non Deo Patri solum, sed & impiis ac ingratis dominis ac Principibus usque ad mortem, mortem autem crucis inferuiret. Nec dubium, quin gratiam CHRISTI dispositum sapienter sit, ut THEODULVS foret sub dominio Firmiliani, quandoquidem ex iniqua seruitute gloriosum eius martyrium ortum habuerit. Benè censet ac iudicat Isidorus libro 3. Sentent. cap.47. dum sic definit: *Melior est subiecta seruitus, quam elata libertas.* multi enim inueniuntur Deo liberè seruientes sub dominis constituti flagitosis, qui etsi subditi sint illis corpore, prælati tamen sunt mente. Sub domino iniquo ac flagitioso erat Lucius, cuius meminit Nicephorus lib.3.cap.3. *Martyr hic egit gratias Præfecto, gaudens à malis se dominis liberari,* & ad Deum Patrem, & ad Regem optimum transire..

Crux THEODULI, Crux ægrotantis.

SEruitutem corruptionis, & illam satis iniquam, Instrumen-tum artis
benè moriendi. omnes homines patiuntur. Nam, ut pulchre Dionysius Eccles. Hierarch. cap.3. Parte 3. §.ii. ait, *naturam humanam, ab initio diuinis bonis imprudentiam suam spoliatam, vita passionibus obnoxia,* & tetræ mortis exitus exceptit: unde homo miserè eternitatem cum mortalitate commutauit, & qui originem à corruptibili generatione accepterat, ad interitum origini suæ consentaneum iure merito

Eccli.8,6. properauit. Quare memento quoniam omnes in corruptione sumus , ait Ecclesiasticus. Et Paulus Apostolus capite 8. ad Romanos hoc ipsum confirmat : *Vanitati enim creatura subiecta est non volens, sed propter eum, qui subiecit eam in spe : quia & ipsa creatura liberabitur à seruitute corruptionis , in libertatem gloriae filiorum Dei.* Hæc dura & dira, hæc iniqua seruitus est, à qua eximitur nemo , nemo excipitur : hæc nos lecto ægros, sepulchro mortuos nos addicit. Cùm ægrotamus, & morimur , iura huius iniquæ seruitutis soluimus: nec in lecto solùm , sed etiam in ipso sepulchro debitum à nobis corruptionis exigitur , in corpore luimus , & illud pendimus. Huius seruitutis impatiens patientissimus Paulus exclamabat , *Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huīus?* Corpus mortis appellat , corruptioni omnino subiectum. Nec quidein caro nostra mortalis proprietatis iure solùm , sed etiam iure possessionis & apprehensionis

Rom.7,
 24. 2 Reg.13, ad mortem iam pertinet, quandoquidein omnes morimur , & quasi aqua dilabimur. Interim dum homo corruptitur & moritur , captus tenetur spiritus , & cupit dissolui , & esse cum CHRISTO. In hoc statu erat Basilius, cùm Epist.60. scriberet ad Ecclesiam Antiochenam : *Quis dabit mihi alas instar columbae? Nunc verò non solùm alis destituor , sed ipso quoque corpore,*

*Excitatio
egrotan-
tis.*

pore, quod & longa iam dudum ægrotatione, & nunc continuis laboribus prorsus attritum est. Attrita vestis corporis erat morbis atque laboribus, quæ mutanda iam in æternæ incorruptionis ornamentum sperabatur. Pater noster Deus est, qui cum vestes charorum sibi filiorum iam tritas & corruptas videt, de induimentis incorruptionis dandis cogitat, ut habitum seruilem in gloriosum ornatum commutent. Commutauit eum THEODVLVS, commutabit & æger, si cor eius in similitudinem cuadat picturæ, & in statu corruptionis suæ incorruptis moribus Deo sanus & æger ipse inferuierit.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

REx gloriosus veluti verus Ioseph ante filios Israëlis missus est, ut iniquam seruitutem patetur, & exemplo præluceret iis, quos eadem expectabat conditio seruitutis. Quod si Iosephus fratribus de annona prouidit, ut ingredientes Ægyptum alerentur, & simul excitarentur ad seruitutis Ægyptiacæ tolerantiam; verus Ioseph nobis condidit Eucharistiam, qua refecti, iugum seruitutis humanæ, etsi iniquæ, laborantes & ægrotantes æquo animo feramus, donec, sumpto iam Viatico, ex mundi Ægypto excamus. Quam bonus est ille exitus, in quo

*Virtus Eu-
charistia.*

CHRISTVS ducem se constituit , & offert diram & s̄euam carnis seruitutem patienti , atque in extremis
Psal. 30,4. dicenti : *Deduces me, & enutries me.* Quem sacra sua carne fouet CHRISTVS & nutrit , hunc eumdem per viam mortis arduam , dubiam & periculosa ducit ac regit. Prouidit Deus olim de Angelo incluso nube , qui praeiret & præcederet Hebraeos , cum euaderent iam liberi ex captiuitate Aegyptiaca , nec illos desereret , donec eos in tuto sisteret & statueret. Excedit hoc beneficium maiorem in modum Eucharistica gratia , cuius fauore non Angelus est cælismittitur , qui abeuntem comitetur , sed ipse Rex Angelorum nube candida Hostiæ inclusus , adhæret obeungi , vt ducatum suum illi præstet qui ex Aegypto mundi egreditur , & eius lateri adhærens , nusquam deserat , donec per auia & inuia mortis itinera in patriam cælestem reducat , vbi summa libertas est , & vbi solemnis semper agitur de iniqua seruitute triumphus.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ, corona aurea & laureola.

*Hoc est alius
arcem be-
nè viuen-
di & mo-
tiendi.*

Satis graue iniquæ seruitutis martyrium , quod passus & expertus est vetus ille Patriarcha , cuius meminit Dauid , & martyrium eius exposuit Psal-

mo 104, 17. Misit ante eos virum, in serum venum-datus est Ioseph. Humiliauerunt in compedibus pedes eius, ferrum pertransiit animam eius, donec veniret verbum eius. Ferrea hæc seruitus erat, cuius metitum adhuc in ipso seruitutis loco Deus clemens compensauit. Eloquium Domini inflammauit eum: misit rex, & soluit ^{Psal. 104.} eum; princeps popolorum, & dimisit eum. Constituit eum dominum domus suæ, & principem omnis possessionis suæ. Ut erudiret principes eius sicut semetipsum, & senes eius prudentiam doceret. Subiungit deinde Psaltes: Et in- ^{Vetus. 23.} travit Israël in Ægyptum. Ingressus Ægyptum est, vbi iniquam passus populus est seruituteim, cuius præcursor extitit priùs Iosephus, præco simul & vates præmij & remunerationis, quæ ferentibus hanc crucem diuinitus promittitur & conceditur, postquam iniqua seruitus patienter tolerata exitum suum habuerit.

Habuit exitum gloriosum seruitus illa Hebraeorum, quandoquidem in egressu terræ Ægyptiæ, & transgressu maris Rubri donati iam libertate, voce consona cecinerunt: *Cantemus Domino: gloriosè enim magnificatus est, equum & ascensorem deiecit in mare.* ^{Exod. 15. 1.} Canticum hoc gloriosum non solum in littore Rubri maris, sed etiam in regno cæli sonant ac resonant Israëlitæ, de sœua mundi huius seruitute so-

lemnem triumphum agentes ac celebrantes , cùm
 cap. 15: Apocalypsis Ioannes dicat : *Et vidi tam-*
quam mare vitreum mistum igne, & eos qui vicerunt be-
stiam, & imaginem eius, & numerum nominis eius, stan-
tes super mare vitreum , habentes citharas Dei , & ca-
nentes canticum Moysi serui Dei . Canunt victores co-
ronati & laureati , ac celebrant suam ab iniqua ser-
uitute liberationem . Coronatus & laureatus canit
hymnum triumphalem THEODVLVS , cuius extre-
ma vox erat in martyrio suo : Vestimenta quidem à
corpore diuellere poteris , mentis autem fidem non auertes
in aeternum.

*Laureola
iniqua ser-
uitute to-
lerata.*

*Extrema
verba mo-
rientis.*

Prodeant in publicum spectaculum Sancti SCIL-
 LITANI , speculum & forma eorum , qui laboribus
 & morbis vndique affliguntur.

Dum videt in stadio paribus tot currere fatis
35. Chryſtus; Non vni, Paule, βερβειον, ait.

EMBLEMATIC A IMAGO XXXV.

SS. SCILLITANORVM
CRVCIFIXORVM
EXPLICATA.

SANTOS SCILLITANOS, Seuero Imperatore, Saturninus Præfectus cruci addi-
xit, & affixit. Nomina Martyrum sunt:
Speratus, Natalus, Cythimus, Beturius, Felix, Aquilinus, Lætatinus, Januarius, Generosa, Bessia, Donata, Secunda, qui omnes ab insula Scilla Nomenclaturam suam acceperunt. Quid passio CHRISTI est, *Veni, inquit crucifixus, in altitudinem maris, & tempestas demersit me.* Habet mare insulas suas, habet & pelagus sacræ passionis insularios, & SCILLITANOS suos, in quorum martyrio Deus honoratur, Deus glorifica-
tur. *Cantate Domino canticum nouum, laus eius ab extre-
mis terræ. Qui descenditis in mare, & plenitudo eius; insulae, & habitatores earum. Subleuetur desertum, & ci-
uitates eius: in domibus habitabit Cedar. Laudate habita-
tores Petræ, de vertice montium clamabunt. Ponent Do-
mino gloriam, & laudem eius in insulis nuntiabunt. Con-
templare SCILLITANOS in insulam quamdam re-*

Beda.
Martyrol.

*Sympathia
passionis
Christi &
Scillitan-
orum.*

Psal. 68, 3.

Isai. 41, 10.

SC

da-

dactos : hinc & inde crucibus plena omnia , sicut in effigie apparet : apparet & apertum cælum , unde subsidium expectatur. Insula cingitur mari , & cum quis passionibus C H R I S T ï obsidetur , & vndique laborum fluctibus impetitur , similis S C I L - L I T A N I S est.

Crux SCILLITANORVM, Crux vndique afflictorum.

*Instrumen-
sum artis
benè vi-
nendi.*

Qui degunt & habitant in insulis vasti Oceani , nihil extrâ considerant , nisi saevum mare , fluctus , procellas & tempestates : sunt & afflictæ animæ , quæ ex omni parte vexantur : quidquid vident extra se molestum sibi , graue & laboriosum est. Redacti ad insulam sunt , & tamquam cum insulanis colloquitur Bernardus in Psalm.90. *Vigilate , & orate , ut non intretis in temptationem : quoniam vndique circumdati estis temptationibus : vnde & legistis , quia vita hominis tentatio est super terram.* Itaque si tot temptationibus plena est vita nostra , ut non immerito tota ipsa tentatio debeat appellari ; peruigili circumspetione opus est , ne inducamur in eam : vnde & est illud in Oratione Domini-

Matt.6,13. ca , Et ne nos inducas in temptationem ; quia vndique circumdatus sis temptationibus , scuto circumdabit te veritas .
Excitatio laboran- tis.
Plal.90,5. eius , ut quemadmodum vndique bella , ita & vndique sint præsidia.

præsidia. Attende. Ex insulis quidem non solum mare despicitur , verùm etiam cælum prospicitur : ex mari labor ascendit , ex cælo verò fauor omnis descendit. *Qui habitat in adiutorio Altissimi , in protectione Psal. 90,1.* Dei cæli commorabitur. Dicet Domino : Susceptor meus es tu. Hæc vox SCILLITANORVM , & vndique afflictorum est. In hoc statu Basilius erat , ad quem Epist. 39. scribit Gregorius : Non sum veritus , vt aliiquid alienum à Philosophia in hisce rebus tristibus designares : sed arbitror nunc potissimum Basilium meum conspicuum futurum , illumque quam Philosophiam mecum amplexus est , insultusque velut altos quosdam fluctus superaturum , ac reliquis perturbatis immotè persliturum esse.

Crux SCILLITANORVM , Crux ægrotantium.

Similes SCILLITANIS iudicandi ægri sunt , qui-
bus ad instaurandam valetudinem omnes viæ instrumen-
intercluduntur : cibus nocet , potus officit , medici-
næ non prosunt , desperant Medici , morbus ingra-
uescit. Quisquis ita malè habet , capitur vndique
morbis , vndique tenetur & obsidetur , ne subsidium
corpori infirmo accedat : patet tamen cœlestis via ,
per quam remedium descendat. In hunc statum re-
dactus erat Chrysostomus , & ipse æger , cùm Epist. 13.
Excitatio
ægrotan-
tis.

scribit ad Olympiadem : *Triginta propemodum dies, aut etiam amplius, cùm acerbis febribus colluctari non destiti, atque ita longum hoc tamen molestum iter agebam, aliisque item grauissimis stomachi morbis obsessus.*

Psal. 40, 4. *Benè precatur iacenti in lecto Dauid, cùm ait, Dominus opem ferat illi super lectum doloris eius.* Considerat Dauid cinctum vndeique doloribus & languoribus hominem ægrotantem, qualis ciuitas esse solet, cùm ab hostibus arctam obsidionem patitur. Hostes naturæ nostræ morbi sunt, à quibus illa obsidetur, capitur, tenetur in lecto, in morte, & in sepulchro iacet. Nouit Deus sic obsessis auxilium, subsidium &

Psal. 33, 2c. *opem ferre. Multæ tribulationes iustorum, sed de his omnibus liberabit eos Dominus.* Basilius in hunc locum: *Si quando in morbis, in corporis mutilatione, orbitatibus, plagis, ignobilitate, omni denique egestate, ac bonorum amissione, iustos homines constitutos videris, reminiscere verbi huius quod multæ sunt tribulationes iustorum, & ex omnibus liberabit eos Dominus.* Confluant vndeique hostes, vndeique & morbi composito agmine inuadant, non est cur timeat æger, si tamen cultor iustitiae sit. *Quis est, qui vobis noceat, si boni emulatores fueritis?* Muniat se scuto patientiae, quo se CHRISTVS communivit; ut saluus & incolmis ex morbo suo euadat, cursum vitæ peragat, & brauium cæli capiat.

piat. Redactus ad insulam erat S. Ephræm, dum loquitur in Testamento : *Omni ex parte langueo atque disfoluor, & ferre nequeo, doloresque me grauius conficiunt.* Dum impetum immanem morborum miser homo totus afflatus patitur, opem à Deo imploret, preceturque totus supplex : Rex gloriose, qui nostra circumdatus infirmitate, semper vixisti & obiisti, ad esto misero ægro, quem vndique morbi inuadunt, circumdant, ac simul conturbant.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

R Ex gloriis potestati sœui maris dominatur, ^{Virtus Euc-}
 & frementes eius fluctus imperio suo sedat ac
 mitigat. In signum huius dominij apud Matthæum
 cap.8. *Surgens imperauit ventis & mari, & facta est*
tranquillitas magna. Idem ipse venit in altitudinem
 maris passionis suæ, vt ostenderet se dominatum &
 imperium in pelagus tribulationum & morborum
 habere & exercere, quandoquidem seruis suis affli-
 ctis vndique virtute sanctæ Crucis & Eucharistiae
 succurrit. Mirabilis Agnus Dei in Eucharistia est, qui
 sedat mirabiliter sœuum mare, componitque im-
 perio suo animos afflictorum, ne afflictionum ti-
 meant fluctus & ictus tribulationum & dolorum
 non solùm illæsi excipient, sed etiam incolumes

omnino eos repellant & frangant. Nouit summa Dei omnipotentia effræne comprimere mare, nouit turgidum claudere & concludere pelagus, ac proinde Deus agens de potentia sua in mare testatur:

1ob 38,10. Circumdedi illud terminis meis, *& posui vectem & ostia.*

Et dixi: Usque huc venies, & non procedes amplius, et hic confringes tumentes fluctus tuos. Pulchrè ad hunc locum Gregorius lib.28. Moralium cap.9. *Quid,* inquit, *est mare nisi cor nostrum furore turbidum, rixis amarum, elatione superbiae tumidum, fraude malitiae obscurum, cui Deus terminum posuit, ne omnia bona animæ subrueret.* Circumdat illud terminis suis, quia cor nostrum temptationibus timidum, occultis donorum distributionibus mitigat, ne ad consensem mali veniat. Hinc dum electus quisque tentatur vitiis, & tamen facere mala suggesta renititur, quasi mare clausum tenetur, quod mare quidem in tumorem se erigit, sed dum fixa deliberatione cordis illuditur, fractum reddit. Turgebat & tumescet magnum

psal.63,3. passionis mare, de quo CHRISTVS: *Veni in altitudinem maris.* Hoc ipsum terminis Eucharisticis conclusit, & posuit vectem & ostia, ne per panis & vini accidentia daretur locus passioni, accessus & ingressus prohiberetur. *Et dixi: Usque huc venies, & non procedes amplius, et hic confringes tumentes fluctus tuos.* Huc usque venit, & amplius non procedit sœum

sæcum dolorum mare , cuius tumentes fluctus virtute sacræ Eucharistiae confringuntur , præsertim cùm tempestas mortis assurgit , & sacri Viatici vi *viciuum.* deiicitur & dissoluitur.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

DIUS Bernardus docuit & ostendit sacrum ac validum scutum veritatis, quo cingitur vndique homo , custoditur ac defenditur contra concursum aquarum, & contra confluxum turgentium tumentiumque in mari fluctuum , quibus vir patiens impetratur & verberatur. Scutum inuenit Bernardus datum & oblatum à Rege Hebræorum Dauide, qui redactus ipse in insulam , & simul conclusus dicebat : *Circumdederunt me mala, quorum non est numerus.* Psal. 39, & rursus : *Circumdederunt me dolores mortis.* Expertus ^{13.} Psal. 17.5. ipse diuinum protegentis Dei auxilium , dixit afflito vndique homini : *Scuto circumdabit te veritas eius.* Psal. 90.5.

Post hæc in eodem Psalmo Dauid tentatum vndique & afflictatum iubet sperare benè de Deo, qui amanter cum eo loquitur : *Quoniam in me sperauit,* Psal. 90, ^{14.} liberabo eum : protegam eum , quoniam cognouit nomen meum. Clamabit ad me , & ego exaudiam eum : cum ipso sum in tribulatione , eripiam eum , & glorificabo eum.

Longi-

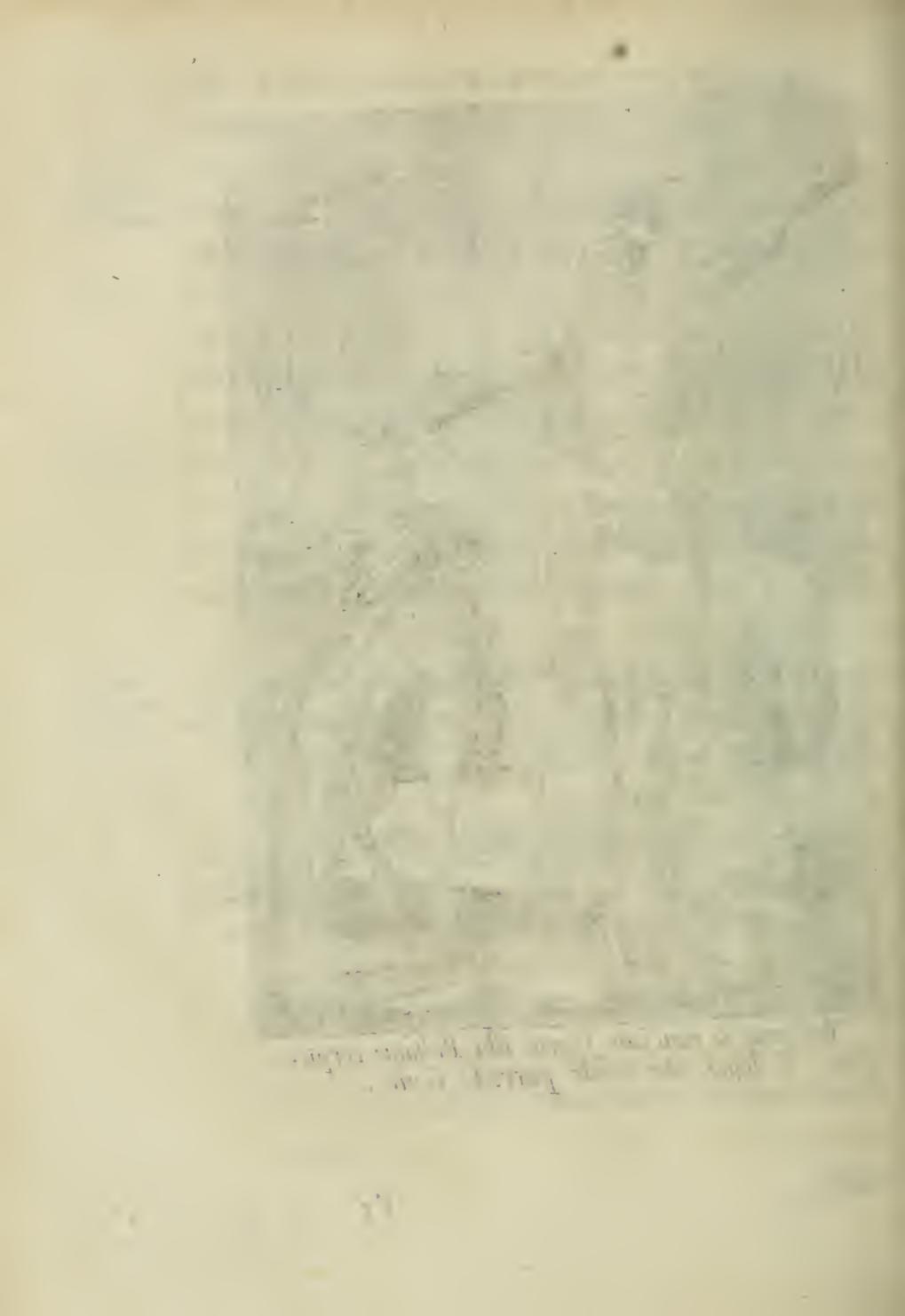
Laureola omnimoda afflictionis. Longitudine dierum replebo eum, & ostendam illi salutare meum. Loquitur cum mystico Iobo, cui bona hæc contigerunt; agensque cum eo Dauid, certum reddit, nullum nocumentum mala inficta paritura; al-
Psal. 90, 10. latura potius coronam & laureolam gloriosam. Non accedet ad te malum. Basilius in Scholiis: Diabolicos insultus vices, nec damni quidquam ex illis patieris. Ad hunc modum domum Job diuina gratia obsepfit. Et testis
Iob 1, 10. huus est hostis ipse clamans: Numquid tu obuallasti interiora & exteriora eius? Ut vero Deus permisit, mox & satan malitiam suam ostendit, & athletam iustus iudex victoriam consecutum coronauit. Coronauit & Martinum, cuius lecto cum accedere tentaret sœuus & immanis hostis, eum expulit infirmus. Quid, inquit, adstas cruenta bestia? nihil in me funeste reperies.
Extrema verba morientis.

Prodeat in publicum spectaculum sanctus PETRVS BALSAMVS; in quo, veluti in speculo, religiosi status, & simul morbi forma conspicitur.

Balsama ne functum stipent tibi, Balsame, corpus:
36. E ligno vita nulla putredo venit.

Tt

EMBLEMATIC A IMAGO XXXVI.

S. PETRIBALSAMI CRVCIFIXI

EXPLICATA.

DI VVS PETRV S , qui cognominatus ^{Surius in Januar.} est BALSAMVS , imperante Maximiano roscum balsami colorem in se præferens expressit , & in odorem suavitatis , fracto corporis alabastro , in crucis ara spiritum suum effudit . Facest hinc proditor Iudas , nec dicat , Ut ^{Matth. 26,} _{8.} quid perditio hæc ? Nisi gloriosus P E T R V S in cruce balsamum vitale effudisset , ac perdidisset , actum de illo esset , & periisset . Qui amat animam suam , perdet ^{Ioan. 12,} _{28.} eam : & qui odit animam suam in hoc mundo , in vitam æternam custodit eam . Euasit suo prototypo similis , qui totum seipsum dedit , ut nos acquireret sibi . Nisi ^{Ioan. 12,} _{24.} granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit , ipsum solum manet ; si autem mortuum fuerit , multum fructum ad fert . Prior C H R I S T V S pretiosi balsami instar in ^{Sympathia Christi &} cruce seipsum profudit , edocetusque ab ipso B ALSA- ^{Balsami} MVS , se cruoremque suum in cruce deuouit , monuitque cruciferos omnes , Vouete , & reddite Domino ^{Artificum perfectionis religiosa.} Deo vestro . Quæ verba versans & explicans Augustinus Epist. 45. scribit : Etsi non vouisses , quid aliud tibi

suadendum fuit, aut quid melius ab homine fieri potest, vt ei restituat à quo institutus est, præsertim quia charitatis erga nos Dei tantum apparet atque illuxit indicium, vt Filium suum vnigenitum mitteret, qui pro nobis moreretur.
Quid si monasticam vitam ingressus, & in ea professus, vota religiosa paupertatis, obedientie & castitatis emiseris? Cruci CHRISTI te adstrinxisti, vt mysticus balsamus esse, & incruento martyrio te totum Deo sacrares, inancipares, & afflares grantiam tam Deo quam hominibus fragrantiam. Competit itaque tali viro, vt reliquos ad te pertrahas, ac quosdam appropinquantes tibi pretiosi cuiusdam vnguenti fragrantiam, morum tuorum comitate adimpleas. Hæc Basiliius Epistola 45.

Crux PETRI BALSAMI, Crux hominis Religiosi.

Instrumen-tum artis
benè vi-
uendi.
Matth. 19,
17. **P**etrus Apostolus cunctorum Religiosorum vi-
ces & partes agens asseruit: *Ecce nos reliquimus
omnia, & secuti sumus te. Non coacte, sed spontaneè
omnia reliquiimus.* Benè Chrysostomus Homil. 42.
in Genes. *Dominus noster, non quanta dentur, consuevit
attendere, sed voluntatis largitatem, & ob hoc etiam par-
ua magna facit.* Secuti sumus te non necessitate com-
pulsi, sed attracti voluntate, quæ nos in tui potesta-
tem

tem transstulit. Benè Augustinus lib. i. Soliloq. cap. 7.

Constanter Deo crede, ei que totum te committe quantum potes. Noli esse velle quasi proprius, & in tua potestate, sed eius clementissimi & utilissimi Domini te seruum esse profitere. Ita enim te ad se subleuare non desinet, nihilque tibi euenire permittet, nisi quod tibi prospicit, etiam si nescias. Secuti sumus te, non imperio, sed consilio, castas animas offerentes, quæ sunt templum Spiritus sancti. Benè rursus Augustinus in Psal. 131. *Quid voulimus Deo, nisi ut simus templum Dei? Nihil gratius ei possumus offerre, quam ut dicamus ei quod dicitur in Isaia, Posside nos. Pretiosum balsamum est, quod sponte sua ex arbore profluit, & in possidentis manus venit. Hoc PETRI BALSAMI sacrificium est, & hoc ipsum in ara crucis religiosæ Deo immolandum est, cum CHRISTVS dicat: Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam quotidie, & sequatur me.*

Luc. 9, 23.

Cruix PETRI B ALSAMI, Crux ægrotantis.

Natura necessitate, voluntate gaudet gratia. Si naturam tuam consideres, necesse est ut male habeas, & ex hac vita discedas: si vero gratiam ducaris, id efficias, ut quod necessarium est, spontaneum & voluntarium reddatur. Nouerat Paulus, necessa-

*Instrumen-
tum artis
benè moriendi.
Excitatio-
nem agrotan-
tis.*

Heb. 9, 27. riò sibi moriendum, cùm dixerit, *Statutum est hominibus semel mori*: & necessitatem hanc libera voluntate præueniens asserebat, velle se *dissolui*, & esse cum CHRISTO. Redolebat balsamum Paulus, vnde & Phil. 1, 23. 2. Cor. 2, 15. dicit: *CHRISTI bonus odor sumus in omni loco*, ac proinde instar balsami desiderio CHRISTI sua sponte liquefactus deperibat. Redolet balsamum æger, qui inuisentes se virtutum & bonæ ædificationis odore reficit ac pariter recreat, vnde cum ægrotis suis agens sanctus noster Patriarcha, Regul. 50. Summarij præscribit: *Qui ægrotat, humilitatem & patientiam præ se ferendo, non minorem ædificationem dum morbo laborat, iis qui ipsum inuisent, & cum eo versabuntur & agent, quam dum valebat corpore, ad maiorem Dei gloriam præstare curet verbis piis & ad ædificationem scientibus, quæ ostendant ægritudinem acceptam, ut donum de manu Creatoris: quandoquidem non minus donum est quam sanitas.* Et quidem lectus ægritudinis quædam forma Religionis est, quam & ipse CHRISTVS in lecto suæ Crucis condidit & instituit. CHRISTVS in cruce dicit, *Ego sum pauper & dolens.* Apparuit Virginis Filius, iuxta quem Virgo MARIA stetit: totus obediens fuit, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Mundus paupertati, corpus castitati, dæmon obedientiæ reluctantur; & qui nudus in lecto

lecto iacet, instar luctatoris cum iis tribus hostibus manus conserit. Caueat igitur qui decumbit, ne succumbat, sed hostes suos prostrernat, quos BALSAMVS in cruce sua prostrauit, & odore sacrificij sui omnem cupiditatem & arrogantiam fugauit, & attraxit ad se Deum, cui se totum dedit & obtulit in odorem suavitatis.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

REx gloriosus non solum formam Religiosi statutus in cruce sua constituit, sed eamdem etiam instituit in veneranda Eucharistia, siquidem Sacerdotis consecrantis voci obtemperat, nihil de mundo accipit, munditiem omnem præ se fert, quam etiam in se sumentibus exigit. Sumat æger Religiosus sacrosanctam Eucharistiam, ut pro statu suo etiam in ægritudine sua religiosam habeat consolacionem, & consolatorem eum, cui se in odorem suavitatis obtulit, & religiosè consecrauit. Hæc lex religiosa est, ut quod naturæ necessitate tandem futurum est, cùm mortis tempus imminet & vrget, spontanea priùs & voluntaria mortificatione fiat. Quis vocanti Deo non obtemperat in morte? Quis in morte carne sua non exuitur? Quis omnibus fortunæ bonis non priuatur & spoliatur? Hic status obe-

*Virtus Eu-
charistie.*

obedientiæ , castitatis & paupertatis , quem mors necessariò inducit , mortificatione fit spontaneus & voluntarius , vt cùm homo moriturus iam sit , ne detrectet vocanti Deo acquiescere , bonis temporibus exui , carne propria spoliari . Præludium igitur mortis in statu suo vir religiosus agit , vt cùm illa venerit , instructum & paratum inueniat , & spontè acceptet id , quod alias necessarium est . Præmisit Eucharistiam C H R I S T V S , in qua futurum suæ mortis statum præsignauit , & deinde oblatus est , quia ipse voluit : & qui Religiosus est , præmunitur vaticum . Eucharistia , vt non coacte , sed spontanè mortem , quæ propriæ voluntatis , corporis & bonorum spoliatio est , acceptet & amplectatur .

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ, corona aurea & laureola.

Honor alit
artem be-
nè viuen-
di & mo-
riendi.

BALSAMVS martyr in cruce vir Religiosus est , qui bonum & suauem odorem paupertatis , obedientiæ & castitatis emittit ex se , quandoquidem Thomas Kempensis Serm. 12. dixerit : Potest quilibet in ordine & statu suo religiosè & deuotè viuendo , palmarum martyrij obtinere , si contra vitia sua fortiter dimicat ; si castitatem illibatam strenue seruat , si obedientiam usque ad mortem exemplo C H R I S T I custodit , si de omni-

bus terrenis & necessariis huius vitæ semper minus quam plus habere desiderat, si beneplacitum Dei sequitur, & suum velle relinquit.

Adhuc & ipse post multa: Cum piger aliquis labore cogitur, tunc manibus & pedibus ad locum martyrij traditur: & si obedierit ad omnia sibi iniuncta, præmiantur cum martyribus, quorum manus vinculis fuere ligatae, & pedes in equuleo suspensi. Cogitare ergo debet bonus obediens Frater, quia proprij corporis non habet potestatem, sed Prælatus, cui propter Deum se resignauit liberè, ut eat & faciat quod ille iussit, pro animæ suæ salute. Sic enim obtinebit cum Martyribus patientie palmam, & aeternæ vitæ coronam. Balsamum, quod sponte sua fluit, maiore pretio aestimatur, & quidem pretiosa est mors mystica sanctorum Religiosorum, qui non necessitate, sed propria voluntate se diuinis obsequiis per paupertatem; obedientiam & castitatem emanciparunt. Hæc quidem viuendi ratio, institutio quædam est futuræ mortis, in qua summa paupertas erit, perfecta obedientia, & omnimoda carnis denudatio: quæ certè tria mortem naturalem comitantur. Eapropter qui benè atque religosè instituuntur, planè & plenè disponuntur, ut quod necessarium est, nimis in mori, hoc voluntarium & spontaneum fiat, & sit vel ex hac parte pretiosa in conspectu Domini mors Psal. 115.

Laudes
victoria
Religiosa.

*Extrema
verba mo-
rientis.*

Sanctorum eius. Pretiosa mors Prosperi Aquitanici, qui dum voluntariè moritur, ait : *Ea est meta ad quam diu propero, & ad quam semper omnia contuli vota.* Cùm ad hanc yenisset metam Seruulus paralyticus , cuius meminit Gregorius lib.4. Dialogor. cap.14. ad cantum suos vocavit, & cùm ipse simul cum illis caneret Psalmos, *Tacete,* inquit. *Numquid non auditis quanta resonent laudes in cœlo?* Concludit Gregorius in mystici præfati Balsami elogium : *Dum ad easdem laudes, quas intus audierat, sancta illa anima carne soluta est.* *Quia scilicet exeunte, tanta illic fragrantia conspersa est, ut omnes, qui illic aderant, inestimabili suauitate replerentur.*

Prodeant in publicum spectaculum sancti THEOPHIMVS & THALVS ; in quibus , velut in speculo, culturæ labores & ægritudinis forma conspicitur.

Immortale bonum quisquis sectare salutis,
37. Hæc tibi calcanda est semita trita crucis.

EMBLEMATIC A IMAGO XXXVII.

SS. THEOPHIMI ET THALI

CRVCIFIXORVM

EXPLICATA.

SANCTI THEOPHIMVS & THALVs Laodi-
ceæ sub Diocletiano Imperatore pro tu-
tanda fide CHRISTI multa tormenta pa-
ssi, tandem crucifixi sunt. Habes in effigie
Sanctorum vnam & alteram sacræ passionis cru-
cem, habes & tortorem malleatorem, habes regu-
lam ac malleum, quibus viui Sanctorum lapides
excoluntur, ut, cum exculti iam fuerint, locis cæle-
stibus inferantur. Hoc sonat, hoc cantat, hoc mo-
dulatur Ecclesia:

*Scalpri salubris ictibus,**Et tunsione plurima,**Fabri polita malleo**Hanc saxa molem construunt,**Aptisque iuncta nexibus**Locantur in fastigio.*

Metaph.
Martyrol.
Menolog.

Saxa siue lapides, qui domorum vsibus parantur &
aptantur, mortui sunt, & tamen cum ferro tangun-
tur & feriuntur, sonum & strepitum edunt: lapides

verò qui excoluntur & assumuntur in aulæ cælestis fabricam , viui sunt , & tamen cùm ferreo malleo tunduntur , & cruci affiguntur , tacent , & omnino silent. Non murmur resonat , non querimonia , sed corde impaudo , mens benè conscientia , conseruat patientiam. Qui regula crucis aptatur , & malleo quatitur ac tunditur , viuus lapis est , & in aulam cælestem assumitur , si tamen grauia noquerit in silentio pati. CHRIS-
Sympathia
Christi &
Martyrum
Artificum
Sanctifica-
tionis.
Psal. 37,
14.
Psal. 117,
23.
TVS ipse primus ac primarius lapis crucem & mal-
leum expertus , siluit in passione sua , sicut mutus non
apériens os suum , vt angulari capiti mirabiliter inse-
reretur , & insertus est. Lapidem quenq[ue] reprobauerunt
adificantes , hic factus est in caput anguli. A Domino fa-
ctum est illud , Et est mirabile in oculis nostris.

Crux THEOPHIMI & THALI , Crux culturæ Sanctorum.

Instrumen-
tum artis
benè vi-
uendi.

3. Reg. 5,
6.

NOuit Deus ex terra debili fortis lapides con-
ficere , nouit ex puluere Adamit robustos vi-
ros efformare , vt cælorum sedibus annexantur. An-
tequam pro structura sacri templi lapides aduehe-
rentur , iuxta mandatum Salomonis poliebantur.
Mysterium erat , in quo adūmbrabatur , quid facto
opus viuis & electis lapidibus , vt in fabricam tem-
pli gloriæ disponerentur. Non aptantur sine malleo
mystici

mystici lapides. Quapropter Apostolus omnes ac singulos Patriarchas passionibus pressurisque elaboratos esse ostendens, concludit: *Alij distenti sunt, non Heb. 11.
suspicientes redemptionem, ut meliorem inuenirent resur-^{35.}*
*rectionem. Alij verò ludibria & verbera experti, insuper
& vincula & carceres: lapidati sunt, seeti sunt, tentati sunt, in occidente gladij mortui sunt. Crucem & mal-* Excitatio-
laboran-
tis.
leum tulerunt, & vtrumque nos ferre oportet. Ad

crucem & malleum nos Augustinus hortatur Sermonc 7. de Ædificat. Eccles. Conquadramini, dolamini in laboribus, in necessitatibus, in vigiliis & ieuniis, ad omne opus bonum paramini, ut in aeterna vita velut in compage, in societate Angelorum requiescere mereamini. Ad malleum Cruciferos CHRISTI vocat agens de Patientia Ephræm: *Simus tamquam incudes, quædam,
quamuis cedamur, non tamen lèdamur, neque notas in
nobis admittamus.*

Crux THEOPHIMI & THALI, Crux

BOOKS 30. 15. T 38. IMHOART.

VIUI SANCTORUM lapides etiam in lecto exco*Instrumentum artis
& morbus malleus.* Sub cruce & malleo æger diuus benè moriendi.
Franciscus erat, cum à cellula in cælu in assulnendis
in puncto mortis cantauit, more cœlestis cygni: *Vol-* Psal. 141.
ce

*Excitatio
egrotan-
tis.*

ce mea ad Dominum clamaui, voce mea ad Dominum deprecatus sum. & conclusit: Me expectant iusti, donec retribuas mihi. dein cælesti fabricæ insertus est. Accedit & Gregorius 3. Pastoral. admonit. 13. Dicendum est ægris, ut si cælestem patriam suam esse credunt, necessariò in hac labores velut in aliena patientur. Hinc est enim, quòd lapides extrà tunsi sunt, ut in constructione templi Domini absque mallei sonitu ponerentur, quia videlicet nunc foris per flagella tundimur, ut intus in templum Dei postmodum sine disciplinae percussione disponamur, quatenus quidquid in nobis est superflui, modo percussio resecet, & tunc sola nos in ædificio concordia charitatis liget. Sub hoc malleo Paulus erat, cum in Asia excoleretur, & iam excultus scriberet ad Corin-

2. Cor. 1, 8. thios: *Supra modum grauati sumus, supra virtutem, ita ut tæderet nos etiam viuire. Sed ipsi in nobis metipis reffonsum mortis habuimus, ut non simus fidentes in nobis, sed in Deo qui suscitat mortuos: qui de tantis periculis nos eripuit, &c.* Quisquis ergo sub malleo est, patitur THEOPHIMI & THALI *crucein*, & excolitur cum Paulo, ynde quod præstítit Apostolus, & ipse præster, recurrat ad preces & orationes, & oret. Laborabat cum testamentum suum conderet Ephræm, & sub malleo erat, cum oraret: *Rogo atque obsecro te seruator meus, ne me affligens miserum reddas, & conterens*

me

me dolore afficias, atque condemnes. Roget sub malleo æger: Rex noster crucifixe, qui lapis malleo percussus, & in cruce sancta excultus, excultor Sanctorum tuorum es; cultor patientiae tuæ ego sum, tunsionibus atque pressuris dolorum atque morborum redde me expolitum lapidem, ut in gloriosi templi tui fabricam tandem assumar.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

REx glriosus, cùm à Patre suo feriretur, malleo *Virtus Eu-*
quoque Hebræorum percussus est, ad solatium *charistia.*
Sanctorum suorum, qui tamquam lapides viui in
eaindem omnino formam excoluntur & expoliuntur. Commentum Hebræorum fuit, repertum à Re-
ge Salomone vermem, cuius sanguine lapides pro
structura templi blandi ac molles redderentur, ut fa-
ciliùs malleo & regula dolarentur. Hoc certum & ve-
rum est, CHRISTVM affirmare de se, *Ego sum vermis;* *Psal. 21,7.*
& non homo, cuius pretiosus sanguis effusus & conse-
cratus viuos lapides emolliat, ut pro cælesti fabrica
meliùs elaborentur & perficiantur. Cùm viui lapides
esse debeant, qui fabricæ cælesti deseruant, virtute
sacræ Hostiæ obduranter contra labores & morbos,
& simul spiritualiter viuificantur, ut post acceptum
Viaticum suis locis collocentur & connectantur. *Viaticum.*

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

Heb. ii.
Honor alit
artem be-
nè viuen-
di & mo-
riendi.

Laurea
cultura
Sancto-
rum.

Extrema
verba mo-
rientis.

PAULUS inter hanc incudem crucis & malleum tribulationis positus quatiebatur & excolebatur, nihilominus inter reciprocos ictus mirabiliter gestiebat, cum aduerteret se de eorum numero fore, qui testimonio fidei probati, acceperunt in cælis repromotionem, & simul coronationem, necdum quidem perfectam, donec qui adhuc sunt sub crucis incude & malleo penitus excolantur. Tunc consummata erit gloriatio, erit perfecta coronatio, cum omnes Crucifixi atque Cruciferi de incude ad lauram, de malleo ad coronam peruerenterint, ut cum Rege suo gloriose agant solemnem triumphum. Cum esset iam in procinctu Carilephus presbyter ad cælestem hunc triumphum apud Deum celebrandum, liber à malleo & incude dicebat: Proficiscor à morte ad vitam, à labore ad requiem, ab afflictione & mærore ad gaudium, à fame ad epulas, de tenebris ad lucem, de ignominia ad regnum & gloriam sempiternam.

Prodeant in publicum spectaculum sancti LEON-
TIVS & CARPOPHORVS; in quibus, velut in specu-
lo, curationis animæ & corporis forma conspicitur.

E M-

38. *Vni si veteres non sat plausere Poëta
Carpophoro, geminos quo satis ore canam?*

EMBLEMATICA IMAGO XXXVIII.

SS. LEONTII ET CARPOPHORI

CRVCIFIXORVM

EXPLICATA.

NOBILES & illustres Medici LEONTIVS & ^{Martyrol.}
CARPOPHORVS sub.Diocletiano & ^{Menolog.} Maximiano Imperatoribus palo crucis alligati, lapidibus impetiti, telis confosci, capite deinceps plectuntur. Bona medicinæ ars, quæ circa vitam salutemque negotiatur. Præstantior ars crucis est, de qua Apostolus : *Mibi autem absit gloria-* ^{Gal.6,14.} *ri, nisi in cruce Domini nostri IESV CHRISTI , in quo* est salus, vita, & resurrectio nostra. Ars Medica sæpè deficit, sæpè fallit ac fallitur, loco salutis & vitæ morbum sæpè auget, & mortem adfert. Quam alia CHRISTI crux est ! numquam errat, numquam labitur, nec decipit aut decipitur, certum remedium salutis, vitæ ac resurrectionis est. Canit hoc ipsum non nemo, inquiens : *Crux est mundi medicina , per quam bonitas diuina facit mirabilia. Crux est optima medela contra zabolonis tela , valde salutifera.* Cedit ars medici cruci, qua sola cælestis Medicus usus est, ut animas nostras sanaret & curaret. Salus nostrarum

Sympathia
Christi,
Leontij &
Carpophori
Artificum
eurationis
spiritalis.

animatorum tunc perdita , cùm proceres naturæ nostræ vetitum ligni fructum degustarunt . Notauit tunc temporis Deus lignum ,

*Ut medelam ferret inde,
Hostis unde læserat.*

Recipe crucem , si sanus esse cupis . Sic monent LEONTIVS & CARPOPHORVS , qui per passionem crucis suæ in primis saluti propriæ , dein verò alienæ consulunt , & monent extrema pro salute animæ agenda . Faceant hinc profani Medici , quos damnat Concilium Lateranense c.22. Cùm anima multò sit præstantior corpore , sub interminatione anathematis prohibemus , ne quis Medicus pro corporali salute aliquid ægrotato suadeat , quod in periculum animæ conuertatur .

Crux LEONTII & CARPOPHORI , Crux curandæ animæ .

Instrumen-tum artis
benè vi-uendi.

Luc 4,23.

Excitatio laboran-tis.
Eccli. 4, 33.

EVangelicum illud prouerbium , *Medice cura te ipsum* , in unoquoque nostrum , qui medicus propriæ animæ est , locum habet , vt & illam à culpa præseruet , & si lapsa interdum fuerit , animæ ægrotæ succurrat . Quàm difficilis & ardua ista curatio sit , declarat Spiritus sanctus . *Pro iustitia agoni-zare pro anima tua , & usque ad mortem certa pro iustitia , & Deus expugnabit pro te inimicos tuos . Non dixit , agoni-*

agonizare pro corpore, sed, pro anima tua , vt & illa iusta ac sana fiat. Hinc illa vox Vitalis martyris ad Vrsicinum Medicum paululùm in tormentis titubantem : *Vrsicine Medice , qui alios curare solitus es, caue ne te mortis aeterna iaculo conficias.* Composuit de medicina animæ celebrem sermonem Augustinus, ex quo pauca hæc delibanda sunt. *Nostis , fratres charissimi, omnes homines sanitatem corporis querere. Quæ quamvis sit bona , multò tamen melior est sanitas cordis.* Unde omnes Christiani semper debent orare , vt anima in columis ascendat in cælum. Nam qui solum pro corporis sanitate sollicitè se gerit , similis est bestiis. Et quād multi sunt, quod peius est, qui si infirmari cœperint corpore, dolent : si autem in anima non solum vulnerentur , sed etiam moriantur, non solum non dolent, sed nec sentiunt? Addo & alia ex eodem Augustino in Psalm.iiij. *Salus animæ facit , vt fiat quod faciendum esse cognoscitur, & usque ad mortem corporis , si hoc flagitat extrema tentatio, pro diuinorum testimoniorum veritate certetur.* Certarunt pro salute animæ LEONTIVS & CARPOPHORVS, certemus & nos, vt spiritu valeamus. Legimus in libro Apophthegmat. sanctorum Patrum , quod cùm vrgerer matrem filius pro venia intrandi monasterium , ac diceret : *Saluare volo animam meam,* tandem obtinuit. Factus monachus , vixit gessitque se negligenter.

genter. Mortua est mater, & filius magna infirmitate vexatus, mentis excessum passus, raptus est ad iudicium, cui mater aderat, & aiebat; *Quid est hoc fili?* *Vbi sunt sermones tui, saluare volo animam meam?* Confusus ille rediit ad se, & vitam asperam egit: cumque rogaretur ut sibi temperaret, respondit: *Si improperium matris meæ sustinere non potui, quomodo CHRISTI, & Sanctorum accusationem & obiurgationem potero in die iudicij sustinere?*

Crux LEONTII & CARPOPHORI, Crux ægrotantium.

*Instrumen-tum artis
benè mor-tiendi.*

LEONTIVS & CARPOPHORVS affixi crucibus, saluti animarum consulunt. Cùm ægritudo ingrauescit, omnes impedit functiones, vt vna tantum sit de spiritali valetudine cura. Antequam LEONTIVS & CARPOPHORVS crucibus affigerentur, sanandorum corporum habebant curam: iam verò crucifixi, Medici spiritales sunt, & affixos lectimonent, vt illam salutem velint, illam quærant, quæ in cruce & CHRISTO crucifixo posita est. Hic ille cælestis Medicus, de quo virgo Elisabetha Epistola 7. scripsit ad sororem Bonon. *Sapiens Medicus concupiuit sanare languores animæ vestræ, primùm apponens acerbitatem, & posteà leuiter palpans, & suave vnguentum*

guentum imponens, & sic alligauit vulnera vestra, sicut
 olim venit Saluator sanare ægrotos. Nolite à vobis repelle-
 re Medicum salutis, quoadusque sanitatem recipiatis. Alli-
 ciendus est hic Medicus, non repellendus; vocandus,
 & etiam rogandus: C H R I S T E sancte, nostræ sa-
 lutis amator, & curator nostræ ægritudinis, qui
 LEONTIVM atque CARPOPHORVM salutarem cru-
 cis artem docuisti, iuxta hanc salutis methodum
 medere animæ meæ, propitiare omnibus iniquita-
 tibus meis, *sana animam meam, quia peccavi tibi.* Quis-
 quis secundùm salutarem artem crucis interius cu-
 pit sanari, curare non debet, si exterius morbis ve-
 xetur; quandoquidem medicina animæ & spiritus *Excitatio-*
 infirmitas corporalis est. Eapropter cùm quidam *ægrotan-*
 tis.
 Monachus S. Ioanneum Abbatem, vti refert in Vitis
 Patrum Hieronymus, rogaret, vt se à morbo & ar-
 dentissima febre, qua laborabat, liberaret, respon-
 sum accepit; *Rem tibi necessariam cupis abiicere. Ut enim*
corpora linimentis abluntur à sordibus, ita animæ languo-
ribus aliisque huiusmodi castigationibus purificantur. Hanc
 tibi purgationem C H R I S T V S è cruce offert, cùm la-
 boras & ægrotas, recipe ac serua, qui quæris & af-
 fectas animo benè habere & valcre.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

*Elenata
virtus sa-
cra Eucha-
ristie.*

Rex gloriosus princeps est medicinæ spirituælis, quæ sine crucis & passionis amaritudine non fit, sed eius amaritudo mysterio Eucharistico mirabiliter dulcescit. Amara potio melle & saccharo rode sua acrimonia asperitateque remittit; remittit quoque de rigore & feueritate sua crux laboriosa; si non sola capiatur, sed cum melle & saccharo sacræ Eucharistiae sumatur. Hæc sacræ Eucharistiae virtus est, ut amaritudinem tollat, & contra venenum, & veneno infectas sagittas præsentaneum antidotum sit. Amara mors est, & eius iacula venenata omnino sunt, sed qui hunc panem manducat, dulcem mortem, eiusque salutares sagittas experietur, per quas anima sana redditur. Ergo qui curandæ animæ vacas, monente sic Iustiniano Serm. de Euchar. viaticum. *Hoc cibo sanctificato, hoc cœlesti vtere pane, ne peregrinationis huins lassescas in via, neque spiritualis mortis succumbas articulo.* Nec carnis nec spiritus morti succubit homo, qui cibo hoc sanctificato alitur & pascitur.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

Cvratur per corpus anima , cuius salus in cor- Honor alit
artem be-
nè viuen-
di & mo-
riendi.
poris infirmitate est. Aphorismus Dei est: *Vir-*
tus in infirmitate perficitur : & iuxta hunc aphori-
sinum de se ipso Paulus loquitur: *Cùm infirmor, tu sc*^{2. Cor. 12,}
potens sum. Ne superbiret caro, & anima male habe-
ret, carnifex sibi Paulus erat , & se martyrio afficie-
bat. *Castigo*, inquit, *corpus meum, & in seruitutem re-*^{1. Cor. 9,}
digo. Cùm morbida dominatur in corpore qualitas,
donec illa subiiciatur ; ægrotat necessariò homo ; &
dum prauitas carnis humanæ dominium habet in
animam, necesse est, vt spiritus male valeat : ac pro-
inde castigandum corpus est , donec in debitam re-
digatur seruituteim , ex qua salus tota pendet. Car-
nem suam morbidam nouerat Rex , qui dicebat,
Non est sanitas in carne mea ; & vt saluti animæ suæ ^{Psal. 37.4.}
consuleret , minimè sibi parcebat , qui & aiebat:
Castigatio mea in matutinis.

Hæc punitio & castigatio similis est martyrio,
quod multiplex & varium pro varietate pœnarum,
quibus addicit se homo , vt propriæ animæ consu-
lat , & prouideat valetudini. Multiplex hoc marty-
rium vna CHRISTI crux importat , cùm dicat Pau-

Y y 2 lus:

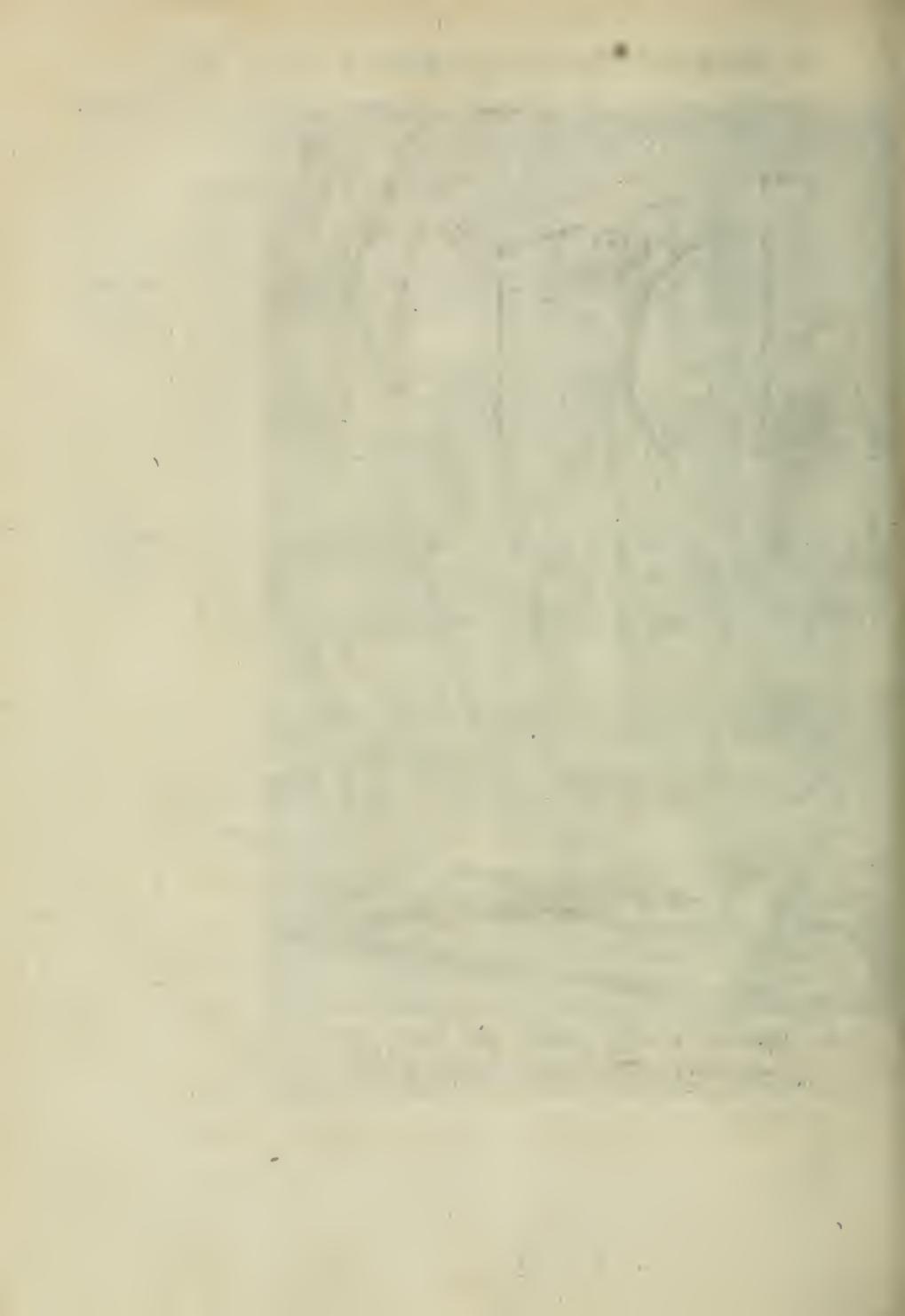
Gal. 6, 14. Ius : *Mihi autem absit gloriari, nisi in Cruce Domini nostri I E S V C H R I S T I, in quo est salus, vita, & resurrectio nostra, per quam saluati ac liberati sumus. Vbi crux Dominica est, ibi salus, ibi vita, ibi salutatio, ibi corona, ibi laureola est. Nec coronabitur, nisi per corporis detrimenta fecerit homo curationem animæ suæ, & per carnis infirmitatem salutem spiritus quæsierit & obtinuerit. Quæsiuit & obtinuit curationem suæ animæ per carnis detrimenta Iustinianus, qui in extremo suo morbo dolebat ita sibi prouideri, & dicebat : En quanta ob huius sacci vilis sanitatem parantur, cum intereat pauperes C H R I S T I non panem, non stratum, non ignem habent, vbi calèfiant.*

**Extrema
verba mo-
rientis.**

Prodeant in publicum spectaculum ZOTICVS & Discipuli ; in quibus, velut in speculo, festinantis & ægrotantis forma conspicitur.

Ad vexilla crucis vobis qui voce priui,
39. Dum vocat, accelero: vos sociate gradus.

EMBLEMATIC A IMAGO XXXIX.
S. ZOTICI ET DISCIPVLORVM
EXPLICATA.

SANCTVS ZOTICVS & discipuli sub Cæsa- Menolog.
Martyrol.
re Maximiano in Pontica regione capti,
extremoqué addicti supplicio , viam cru-
cis aggredientes magnis passibus , sicut
ostendit effigies, cælum intrarunt. Præcucurrit om-
nium primus imagister ZOTICVS , sicut datur in
imagine, & vt festinent discipuli , monet , hortatur ,
& iubet. Præcessit CHRISTVS omnes , omnes cur-
su suo superauit. Nisi quis seipsum accingat , suos-
que affectus constringat , non festinat. Quapropter Sympathia
Christi &
Martyrum
Artificium
diligentie.
diuites & opulenti , cum fastu & pompa inceden-
tes , vt iter in cælum faciant , opus est vt se nudent
exuantque ; sin minùs , in via hærebunt , & num-
quam portum attingent. *Quàm difficile , qui pecunias* Luc. 18, *habent , in regnum Dei intrabunt. Facilius est enim came-* 24.
lum per foramen acus transire , quàm diuitem intrare in
regnum Dei. Patiuntur simul hanc difficultatem , qui
*vanæ sapientiæ opes iactitant , turgescunt & intu-
mescent , sicut olim Philosophi intumescebant &*
superbiebant , de quibus Sermone 45. Augustinus in
hæc

hæc verba: Fuerunt quidam Philosophi de virtutibus & vitiis subtilia multa tractantes, diuidentes, definientes, ratiocinationes acutissimas concludentes, libros impletos, suam sapientiam buccis crepitantibus ventilantes, qui etiam dicere auderent hominibus, Sequimini nos, sectam nostram tenete, si vultis beatè viuere; sed non intrant per ostium. Veniunt onusti, veniunt onerati & grauati, nequeunt festinare, porta clauditur, foris manent.

Crux ZOTICI & discipulorum, Crux festinantium ad astra.

Instrumen-
tum artis
benè vi-
uendi.

Ambrosius Sermone 10. Hæc nostræ Christianitatis summa est, ut amantibus vicissitudinem, lædenti- bus patientiam rependamus. Qui enim fuerit patientior ad iniuriam, potentior constituetur in regno. Non enim ad imperium cælorum peruenitur superbiâ, diuitiis, præfectu- râ, sed humilitate, pauperie, lenitate. Hæc via crucifixorum hæc cruciferorum est, in qua minimè cunctandum, magna opus festinatione est: sicut Apostolus monet 1. Corinth. 9. Nescitis, quod iij, qui in stadio cur- runt, omnes quidem currunt, sed unus accipit brauum? sic currite, ut comprehendatis. Omnis autem qui in agone con- tendit, ab omnibus se abstinet: & illi quidem ut corrupti- bilem coronam accipient, nos autem incorruptam. Ego igitur sic curro, non quasi in incertum: sic pugno, non quasi aërem verberans;

Excitatio
laboran-
tis.

verberans; sed castigo corpus meum, & in seruitutem redigo, ne cum aliis praedicauerim, ipse reprobus efficiar. Currebat CHRISTVS, exultauit ut gigas ad currēdam Psal. 18.7. viam, & in suo cursu dicit: Si quis vult post me veni- Luc. 9.23. re, abneget semetipsum, tollat crucem suam quotidie, & se- Cant. 1.5. quatur me. Dicamus & singuli: Trahe me post te, cur- remus in odorem vnguentorum tuorum.

Crux ZOTICI & discipulorum, Crux ægrotantium.

TOto tempore quo viuimus, in stadio sumus, Instrumen-
tum artis
benè mo-
riendi. & currimus ut brauium accipiamus: cum ægrotamus, ad metam iam accedimus, & opus est ut magis acceleremus. Dictum nobis esse à Paulo existimemus, Sic currite, ut comprehendatis. Etenim 1. Cor. 9.
24. res omnes suapte natura ductæ, quò accedunt magis ad centrum, eò magis properant & festinant. Cum extremè laboramus, centro nostro appropin- Excitatio
ægrotan-
tis.
Heb. 4. II. quamus: Festinemus ergo ingredi in illam requiem. Festinabat in sua ægritudine Olympias, quam propterè laudat & commendat D. Chrysostomus Epistola 6. dum scribit: Quid ni enim, quæso, fabulam appelles, cum corpus mortale nacta sis, & tamen mortem perinde contemas, ut qui exteram terram deserere, atque ad suam patriam redire festinant. Humanam vitam

fabulam Olympias appellabat , quæ in cælis veram vitam sperabat & affectabat , & in eius possessionem festinis gressibus rapiebatur. Hæc conditio est beatarum animarum , vt cùm iam sint in extremis constitutæ extrema præstent. Extrema præstabat S. Virgo Elisabetha , quæ vicina morti ac centro proxima , vt eius historia tradit , adstantibus sibi dixit : *Non miremini , quòd sic anxiè tracto de cunctis quæ pertinent ad exitium meum , quia necesse est hoc à me fieri , dum ali- quas vires habeo : ne cùm defecerit omnino virtus mea , in aliquo imparata inueniar.* Elisabetha non erat de numero illarum virginum , quæ nimis serò venientes , clausam portam inuenerunt ; erat ex prudentibus virginibus , quæ accelerarunt gradus & gressus suos ,

Ecli. 38. *vt in tempore Sponso occurrerent. Qui festinat , cor 28. suum dabit in similitudinem picturæ , vt iter magnum conficiat , & mortis foueam transiliat , quemadmodum transiliuit Aldephardus , qui exultans præ gau dio , in lecto iam moriturus ait : Hinc ibo , et ad Deum meum veniam , latus moriar , latusque transibo ingentes huic vita foueas.*

Leuamen laborantis & ægrotantis.

R Ex gloriosus exultauit *vt gigas ad currēdam* Psal. 18,7.
viam, & sic festinauit in cursu, vt dixerit Isaias: Virtus Eu-
charistia.

Voca nomen eius, accelerat festina prædari! Festinos ac Isai. 8, 3.
 celeres sectatores suos voluit ; & ne de cursu remittentur,
 & in via salutis deficerent, prouidit de venerabili Sacramento, cuius ea virtus est, *vt se sumentes*
magnis passibus facere & confidere iter suum
præstet. Adumbratum est in Elia, *cum in fortitudine* Reg. 19,
ne cibi illius, qui typus Eucharistie erat, ambula- 8.
uit & festinauit usque ad montem Dei Horeb. Ed
tendimus, transfiliamus ergo metas ac terminos
mortalitatis nostræ, more ZOTICI & discipulo-
rum : toti simus Eucharistici, ut ducti spiritu Eliæ,
festinemus & properemus. Quæ motu coacto atque
violentio concitantur & ducuntur, in principio pro-
perant & festinant, at in fine de sua celeritate re-
mittunt : quæ naturali motione cidentur & agitan-
tur, quod magis ad metam suam accedunt, eò ma-
gis maturant, & velocius currunt. Maturemus &
curramus, quibus mors naturalis est, & quibus sa-
cra impenditur Eucharistia, ut, more CHRISTI, Viaticum.
non coactè, sed spontaneè vitam nostram absoluam-
us.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiae,
corona aurea & laureola.

Honor alit
artem be-
nè viuen-
di & mo-
riendi.

Matth. 11,
12.

1. Cor. 9,
24.

Psal. 61, 5.

2. Tim. 4,

7.

REx martyrum CHRISTVS totus militaris est, & militariter quidem cælestis regni amatores hortatur & monet ; Regnum cælorum vim patitur, & violenti rapiunt illud. Cùm fit in ciuitatem insultus, milites inuasores certatim currunt ut illam ingrediantur & obtineant, opulentas diripiant domos, & spoliis fruantur opimis. Sic currite, vt comprehendatis. Crucifixi atque cruciferi more bellantis Dáuidis, qui de se ipse testatur : *Cucurri in siti : more Pauli, qui loquitur de se ipso : Bonum certamen certavi, cursum consummaui, fidem seruauis, in reliquo reposita est mihi corona iustitiae.*

Accedit sanctus Laurentius Iustinianus de Inte-
riore conflictu , cap. 9 . in quo quales esse in pugna
debeant , qui in spirituali sunt conflicturi stadio ,
optimè describit & concludit : *Semper virtutum desi-
derio inunitus incedat , qui vi cælorum conatur diripere
regnum : Non lassescet , non deficiet , non dormitabit vir-
tutis amator : Curruunt in spirituali hoc stadio multi , sed so-
litas hic perfectionis accipit brauunz. O quam beatos dixe-
rim amantium pedes , qui per virtutum itinera feliciter
gradientes , cælestis patriæ deliciis perfruuntur , has post*

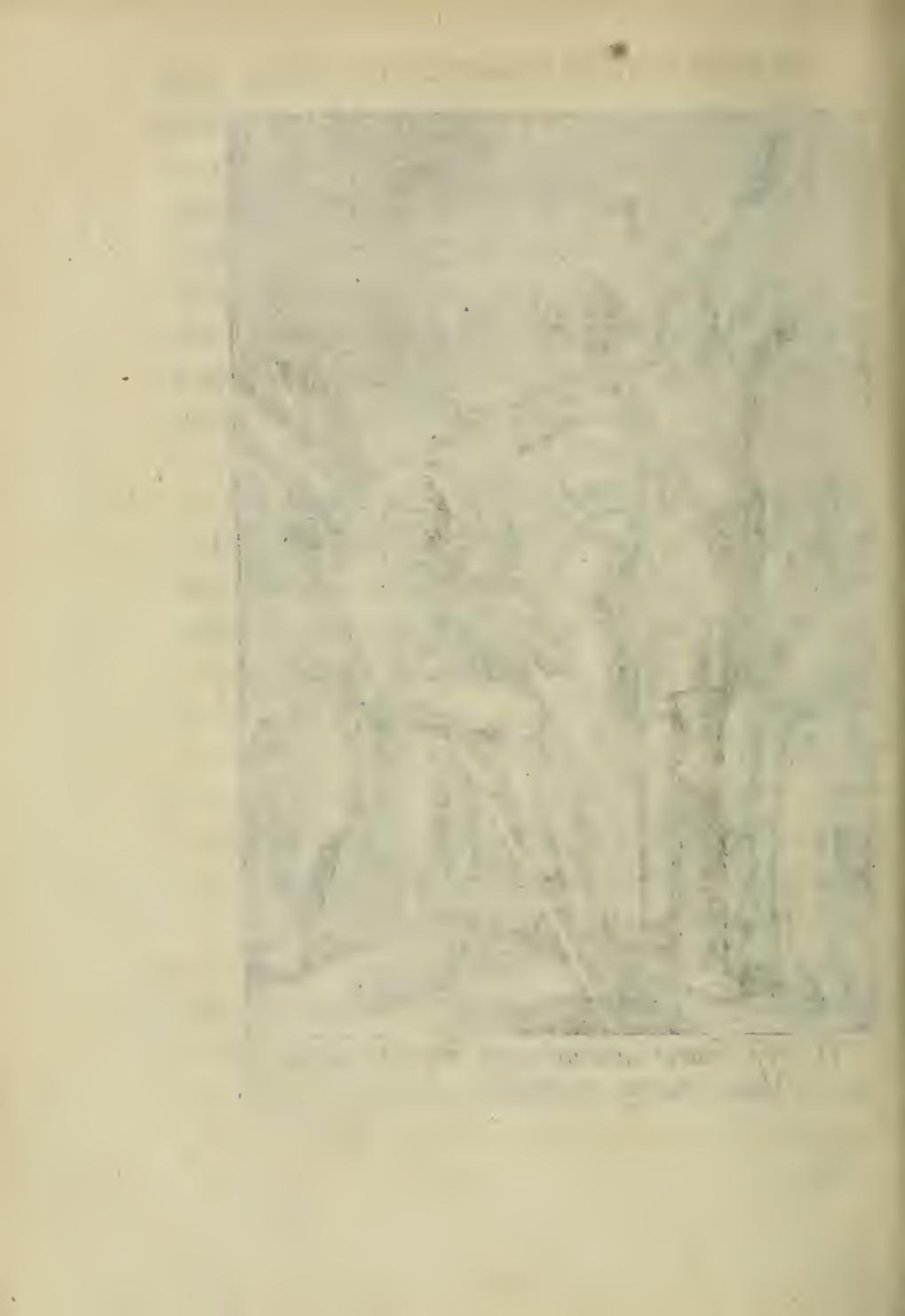
agonis spiritualis consummatum opus perficient dapes. Non enim est eorum labor inanis in Domino. Si igitur, ô C^HRISTI milites, intimæ charitatis concupiscitis pacé potiri ; si supernæ vocationis gloriam festinatis arripere ; si imprædabilibus thesauris ditari concupiscitis ; si immundorum laqueos vos euitare delectat ; spirituales animæ vestræ pedes ab omni immoderato affectu excutite, interioris desidiae vincula soluite, & seruilis onera timoris abiucite ; quatenus, superatis hostibus, gradu concito ad alta tendentes, amoris hymnum Deo cantare possitis. Hoc quippe Propheta futurum in se sperabat, cùm diceret : *Deus Dominus Psal. 17,*
fortitudo mea, & ponet pedes meos quasi ceruorum, ^{34.} &
super excelsa mea deducet me victor in Psalmis canentem.
Ceruorum itaque & vos pedes habete, si victoriæ carmen
in excelsœ charitatis monte cordis cum iubilo decantare ni-
temini. Nitebatur id ipsum præstare Gothardus Epi-
scopus, qui tempore mortis suæ præcepit suis, ut
cancerent, *Benedictus Dominus Deus Israël.* & cùm per-
uenirent ad versum, *Illuminare iis, qui in tenebris,* ^{Luc. 1,68.} &
umbra mortis sedent, Gothardus voce languida ceci-
nit, *Ad dirigendos pedes nostros in viam pacis :* & hym-
no dicto cursum vitæ mortalis feliciter absoluit. ^{Extrema}
verba morientis.
Absoluit & cursum feliciter Vrsinus Presbyter apud
Gregorium lib.4. Dialogor. cap.ii. cuius maturantis
festinantisque suprema vox illa fuit : *Venio, venio,*

gratias ago. Repetitio illa *venio*, *venio*, vox festinantis est, & quidem ad centrum diuinitatis. agitque præterea gratias pro dono ac beneficio, quod se accepisse recognoscit: cùm enim sanctæ animæ ad Deum properant suum; vt in eo tamquam in centro suo conquiescant, summum donum, summum beneficium est, vnde principium habet earum semper eterna remuneratio.

Prodeant in publicum spectaculum sancti CLAVDIVS, ASTERIVS & NEON; in quibus, velut in speculo, fraternitatis & infirmitatis forma conspicitur.

O verè fratres! animus quos in cruce concors
40. Vnius natos comprobat esse Dei..

EMBLEMATIC A IMAGO XL.

SS. CLAVDII, ASTERII ET NEONIS

C R V C I F I X O R V M

E X P L I C A T A.

 LAUDIUS, ASTERIUS & NEON fratres Metaph. Pet. Nat. germani in Cilicia, Diocletiano Imper-
ratore & Praefide Lysia, post varia tor-
menta crucis supplicio multantur. *Quam* Psal. 132, 1.
bonum, & *quam* iucundum habitare fratres in unum!
Quos natura fratres genuit, fratres in CHRISTO re-
ligiosa crux effecit. Consentit in Psalm. 87. Augu-
stinus. *Eos fratres suos facere dignatus est CHRISTVS,* Sympathia Christi &
qui sacramentum crucis intelligunt, & non solum de illa fratribus Artificium fraternae dilectionis.
non erubescunt, verum etiam in illa fideliter gloriantur, fraterna dilectionis.
non se de suis meritis extollentes, sed eius gratiae non in- in gratiis.
grati, ut unicuique eorum dici possit: Ecce verè Israëlitæ, Ioan. 1, 47.
in quo dolus non est. Non solum gloriosi Martyres vir-
tute sanctæ Crucis fratres CHRISTI, & in CHRISTO
constituuntur, sed omnes etiam Cruciferi, qui for-
manæ vitæ religiosæ sectantes fraternitatem monasti-
ciam profitentur. Religiosa haud dubiè communitas
mutuæ crucis communicatio est, ad quam hortatur
Apostolus: Alter alterius onera portate, & sic adimple- Gal. 6, 2.

Aaa

bitis

bitis legem CHRISTI. CHRISTVS quoque ipse associatus crucifigitur, & sociorum secum crucifixorum onera pro nostra instructione sustinuit. Fraternitas carnis & sanguinis bonorum temporalium communicationem inducit : fraternitas religiosa secum ad fert onerum , laborum , ægritudinum ac malorum communionem.Qui pertinent ad hanc formam fraternitatis , sibi è cælo dictum putent ab Apostolis

^{1. Petr. 1,} *Petro & Paulo : Animas vestras castificantes in obediencia charitatis , in fraternitatis amore , simplici ex corde in-*

^{2. 1.} *Ephes. 4. 2. uicem diligite attentiùs. Supportantes inuicem in charitate , solliciti seruare unitatem spiritus in vinculo pacis.*

Crux CLAVDII , ASTERII & NEONIS, Crux fraternitatis Religiosæ.

DAuid Rex omnibus modis curauit , vt quos filios ipse genuerat , mutuam inter se pacem concordiamque seruarent , nec tamen obtinuit. Quod intra suam aulam consecutus Rex non est , in templo ac domo Dei esse deprehendit , cùm gaudens & simul canens exclamauit : *Ecce quām bonum, & quām iucundum , habitare fratres in vnum !* Verius amator fratum in sola domo religiosa Dei reperiatur , cuius bonas dotes Bernardus Serm. 12. in Cantica pulchre describit : *Omnis qui in vobis fraternalis infirmi-*

*Instrumentum artis
benè vivendi.*

Psal. 132. 1.

*Excitatio
laboran-
tiss.*

firmitates, tam corporum quam animarum, non solum patienter supportat, sed insuper, si licet, et si valet, iuuat obsequiis, confortat alloquis, consiliis informat; si hoc non potest propter disciplinam, sollicitis saltem orationibus solatiari non cessat infirmos. Omnis, inquam, qui talia operatur in vobis, bonum omnino spargit odorem inter fratres, et odorem de vnguentis optimis, balsamum in ore huiuscmodi, frater in congregacione monstratur digito, et dicunt de eo omnes: Hic est fratrum amator & populi Israël qui multum orat pro populo & vniuersa ciuitate.

2. Mach.
15,14.

Crux CLAVDII, ASTERII & NEONIS, Crux ægrotantium.

CVm in sacris Religionibus charitas & amor fratribus mirum in modum eluceat, tunc splendet maximè cum Religiosi infirmantur. Omnes inuisunt ægros, solantur, excitant, recreant, ac de eorum salute solliciti, Deum salutis auctorem deprecantur, ut malè habentes sanitati pristinæ restituat. Laborant cum ægrotantibus, cum infirmis infirmantur, communem inter se crucem morborum ferentes & sustinentes. Vnusquisque fratri ægrotanti dicit, quod de Gerardo suo Serm. 26. in Cantica Bernardus asserit: *Quis ita mihi pernecessarius? cui Excitatio
æquè dilectus ego? Frater erat genere, sed religione ger- agrotan-
ui.*

manior. Dolete quæso vicem meam vos , quibus hæc nota sunt. Infirmus corpore eram , & ille portabat me ; pusillus corde eram , & confortabat me. Hæc charitas religiosa erga fratres infirmos est. Considerant in singulis iacentem in lecto C H R I S T V M , & decumbenti auxiliantur more Simeonis , qui & C H R I S T V M crucem suam baiulanten comitatus est , & eius adiutor extitit. Adebat C H R I S T V S fratris instar , ut suis cruciferis ægris , ac crucifixis Martyribus as-
Math. 18.
20.sistat. *Ubi duo vel tres fuerint congregati in nomine meo , ibi sum* , sum in cruce cum fratribus crucifixis , sum in lecto cum fratribus ægrotantibus , ut solarium & auxilium eis adferam , & eos ad tolerantiam & patientiam simul excitem. Excitet se Religiosus æger , & oret : Rex gloriose , qui cunctis fratribus tuis primas in cruce tulisti , & CLAVDIO , & ASTERIO , & NEONI fratribus præcessisti ; præxi , sequor debilis , æger te infirmum , afflictus afflictum , lecto affixus crucifixum. Hic est fratrū amator , adiutor & consolator , qui bonum spargit odorem , & simul balsamum , ut recreet , reficiat , & sanet ægrotos .

Leuamen laborantis & ægrotantis.

*Virtus sa-
cra Eucha-
ristia.*

REx glorioſus in perwigilio passionis suæ recumbens cum fratribus , instituit & condidit
Eucha-

Eucharistiam , vt eos omnes charitatis vinculo sibi
annecteret, connecteretque inter se, vt se amore fra-
terno laborantes & ægrotantes, dum viuerent, com-
pletearentur. Hinc Paulus 1. Corinth. 10, 16. fraterni
amoris partes pulchrè agens , arguit & simul con-
uincit , dum scribit : *Calix benedictionis , cui benedici-
mus , nōnne communicatio Sanguinis CHRISTI est ? Et
panis , quem frangimus , nōnne participatio Corporis Domini-
ni est ? Quoniam vnuis panis , vnum corpus multi sumus ,
omnes qui de uno pane participamus .* Nec quidem so-
lùm mysterio cælestis panis vnum hîc corpus com-
ponimus , sed etiam in regno Dei : & idcircò cùm
vicinus morti est , & homo ad regnum iam appro-
pinquat , ministratur Eucharistia , cuius virtute & *viaticum.*
fauore ad cælestem veniat gloriosi corporis compo-
sitionem.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

Veræ fraternitatis elogium composuit sapien-
tissimus Daud: *Ecce quām bonum, & quām iu-
cundum, habitare fratres in vnum! Sicut unguentum in
capite , quod descendit in barbam , barbam Aaron. Quod
descendit in oram vestimenti eius : sicut ros Hermon , qui
descendit in montem Sion. Quoniam illic mandauit Domi-*

nus benedictionem, & vitam usque in saeculum. Satis pulchræ similitudines sunt roris caelestis & vnguenti Sacerdotalis, quibus germani in CHRISTO fratres comparantur. Ros frigidum ex se est, vnguentum calidum, & tamen tanta vis charitatis est, ut quæ inter se videntur esse contraria, amica faciat, & vera fraternitate connectat. Connectit itaque nationes, conditiones, opiniones, ut nullum sit inter religiosos fratres dissidium, vna sit mens, vna voluntas. Quod si verè fratres efficit passio martyrij, hæc in religioso statu reperitur, ut dicere possit Ecclesia:

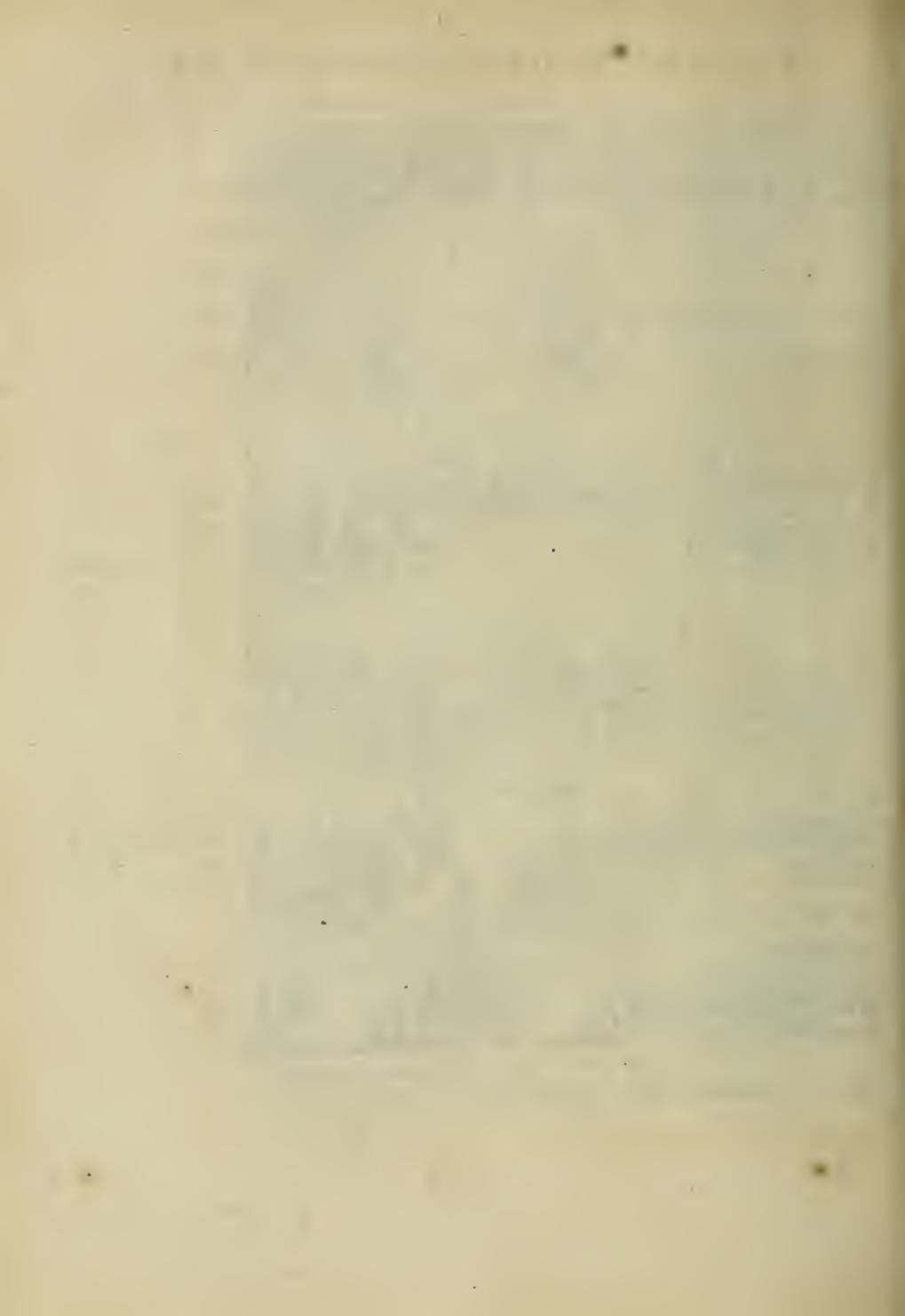
Psal. 132. 3. *Hæc est vera fraternitas.* Hæc est, inquam, vera fraternitas dicata & consecrata, cui mandauit Dominus benedictionem, *& vitam usque in saeculum.* Vita hæc æterna est, quæ eos qui similes sibi existunt, in æternum beabit & coronabit. Ad hanc beatitudinis laureolam in corona fratrum suorum magnus Antonius excessit, & omnibus valedicens dixit: *Antonius misericordia grat, & iam non erit in praesenti saeculo vobiscum.*

Extrema
verba mo-
rietatis.

Prodeant in publicum spectaculum sancti DOMEDES & socij; in quibus, velut in speculo, fermentis suspensionem animæ & morbum forma conspicitur.

Gens inimica Deo toties cur sanguine ferrum
41. Innocuo satiat? Gens inimica Deo est.

EMBLEMATICA IMAGO XLI.

SS. DIOMEDIS ET SOCIORVM

CRVCIFIXORVM

EXPLICATA.

SANCTI DIOMEDES, IVLIANVS, PHI-^{Martyrol.}
LIPPVS, EVTYCHIANVS, HESYCHIVS,
LEONIDES, PHILADELPHVS, MENA-
LIPPVS, & PENTAGOPE flaminis, aquis,
ferro & palo adiudicati sunt. Quatuor igitur ele-
menta, aqua, ignis, terra, & aër, Martyres cælo &
Deo cælestes ac diuinos pepererunt. Mare submer-
tos produxit, terra suo ferro cæsos edidit, ignis flam-
mis combustos protulit, suspensos in cruce extulit in
sublime aër. Accedunt ad Martyres qui suspendun-
tur in aëre cruciferi omnes, quorum res in suspen-
so sunt. Pendebat in aëre Paulus cùm dicebat: Ni-^{1.Cor.4,4.}
hil mihi conscius sum, sed non in hoc iustificatus sum: qui autem iudicat me, Dominus est. Pendebat, cùm sub-
iungebat: *Castigo corpus meum, & in seruitutem redigo,* ^{1.Cor., 27.}
ne cùm aliis prædicauerim, ipse reprobis efficiar. Nescit
mortalis animæ suæ statum, nescit conditionem,
ignorat an reprobis an saluus futurus sit. Hinc la-
bor ingens, hinc opus magnum procedit, hinc crux

Bbb

&

Sympathia & suspensio nascitur. Potuisset, si C H R I S T V S voluisset, vel in mari submersus mori, vel in terra plecti capite, vel cremari igne & flammis, maluit tamen cruci affigi, exaltari, & in media sublimis aëris regione suspensus redimere humanum genus, vt redeemptos suos in suspenso teneret omnes, bono animo suspensos esse iuberet, benè de Deo sperarent, de seipsis desperarent. Appositè S. Ephræm agens de Patientia ait: *Debet anima sermonem Domini sequens, atque amplectens crucem eius ferre quotidie, sicut*
 Mauth. 10, scriptum est: *Qui non accipit crucem suam, & sequitur me, non potest meus esse discipulus. Hoc est paratum esse ad sufferendum amore CHRISTI tribulationem ac temptationem quamcumque, siue manifestam siue occultam, et spe à Deo aptum esse atque pendere. Hæc crux Religiosa est. Vnde idem S. Ephræm, agens de timore, ait: Quid porrò est Monachus? Similis est Monachus viro ex alto demisso, qui funem excelsø interuallo pendentem arripit, & se illi appendit, et indesinenter pro auxilio ad Dominum clamat, sciente, si defecerit, & sumque utriusque manus perdiderit, præcipitem illicò ruiturum & moritum.*

**Crux DIOMEDIS & sociorum , Crux
suspensionis animæ.**

Deus in corpore humano animam rationalem <sup>Instrumen-
tum artis</sup> fixit , & corpus ita efformauit , vt crucis for- <sup>benè vi-
uendi.</sup> mam referret. Crux corporis recta est , quæ animam suspensam habet , certain quidem finis sui , mali vel boni futuri sui prorsus nesciam. Quàm graue suspendium huius martyrij sit , vel ex hoc intelligi potest , quod est apud Ecclesiastem cap.9. *Sunt iusti atque sapientes , tamen opera eorum in manu Dei : tamen nescit homo utrum amore vel odio dignus sit , sed omnia in futurum seruantur incerta , eò quod utriusque aequè eueniant iusto & impio , bono & malo , mundo & immundo , immolanti victimas & sacrificia contemnenti : sicut bonus , sic & peccator ; ut periurus , ita & ille qui verum deierat . Hoc est pessimum inter omnia quæ sub sole fiunt . Si quis in terra premitur , contradictionis aquis sub- <sup>Excitatio
laboran-
tis.</sup> mergitur , igne persecutionis aduritur , dirum martyrium patitur , hoc est imagis laboriosum , sed gloriosum nescire se , dum haec patitur , an dignus sit amore vel odio , nec scire quò labores isti pergant , & laborantem deducant.*

Crux DIOMEDIS & sociorum, Crux
ægrotantium.

Instrumen-
tum artis
benè mo-
riendi.

OMNIA elementa, quæ contra DIOMEDEM & socios conspirarunt, conspitant quoque in ægrotum, incerto simul euentu. Quamdiu anceps res, & in ambiguo est, manet in suspenso æger, iam melius iam peius habet, modò viuit modò perit, ex quo fit ut anxius & afflictus æger in vitæ ac mortis medio constitutus, totus pendeat. Hoc suspendium patiebatur, cùm extremè laboraret, & positus in confinio vitæ & mortis assereret Ezechias; *Attenuati sunt oculi mei, suspicentes in excelsum. Domine, vim pa-*
I*sai. 38,*
14.
tior, responde pro me. Pendebat ægrotus ad meritum, si iustus sit; si verò iniustus, ad pœnam & supplicium.
2. R*eg. 28,*
2.
Suspenditur more peccatoris Absalonis, qui pendulus è quercu periit. Pendebat ad meritum in extrema infirmitate Elisabetha, quæ in mortis agone posita, sicut eius historia narrat, asserebat: Nondum ego quidem aliquid certitudinis accepi à Domino, verum tamen iustum est, ut habeam sollicitudinem animæ meæ, ut disponam de iis quæ pertinent ad exitum meum. Da mihi iustum virum, in quem omnia elementa conspirent, vexent, & affligant morbi, inter febriles ardores & dirorum tormenta ingentia dolorum, hæc co-
gitatio

gitatio quid de se futurum sit , magis animum sollicitat , oretque ille propterea : Rex noster crucifixe , qui in cruce & aere pependisti , & Sanctos tuos pendere voluisti , respice suspensum ægrum in vitæ & mortis confinio , quid de se futurum , nescium , totumque propterea sollicitum . *Quis* sollicitus non sit , cum nesciat homo vtrum amore vel odio dignus sit ? Soletur tamen seipsum , quod Deus non vult ^{Excitatio} mortem peccatoris , sed manult ut conuertatur , & ^{agrotan-}_{tis.} viuat . Soletur seipsum , quod *diligentibus Deum omnia* ^{Rom. 8,} cooperantur in bonum , etiam suspendium , ut maius apud Deum sibi meritum acquirant . Eapropter sanctus Iobus , cum grauiter ægrotaret , asserebat : *Elegit* ^{Iob 7,15.} *suspendium anima mea.* Vbi suspendium est , ibi & desperatio est , & quidem Iobus de seipso desperabat , ut omnem suam fiduciam in Deo suo statueret . Collocavit illam , cum enuntiaret , Dauid : *Michi autem* ^{Psal. 72,} *adhærere Deo bonum est , ponere in Deo meo spem meam.* ^{28.}

Pendebat à se & à Deo sanctus Rex , pendebat à se & diffidebat , pendebat à Deo suo & confidebat . Hoc suspendium anima patientis Iobi sibi voluit , & velle sibi Christianus & potest , & debet .

Leuamēn laborantis & ægrotantis.

*Virtus sa-
tra Eucha-
ristia.*

REx gloriosus suspendium in cruce elegit, vt electos suos in sua suspensione solaretur & excitaret. In hunc euindem finem sacram condidit Eucharistiam, quandoquidem certum incertæ salvationis nostræ pignus altaris Sacramentum concessum est. Exclamat propterea Ecclesia: *O sacrum conuiuum, in quo CHRISTVS sumitur, recolitur memoria paſſionis eius, mens impletur gratia, & futuræ nobis gloria pignus datur.* Sacrum hoc pignus talis conditionis est; vt si quis de digna eius sumptione & perceptione certus fiat, sciat certò se esse in eo statu, cui vita æterna respondet; cui summa gloria debetur. Accipit hoc pignus æger, vt illud deponat post obitum apud Deum, qui liberans fidem suam, fidi seruo æternam vitam & felicitatem rependet.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

*Honor alit
artem be-
nè viuen-
di & mori-
endi.*

*Prou. 13,
11.*

SVspenduntur in aëre Martyres, & torquentur: suspenditur in incertum anima, & patitur magnum tormentum. Grande martyrium, dum nescit vtrum amore vel odio digna existat. Quòd si certa spes, dum differtur, affigit animam, incerta omnino expecta-

expectatio maiorem afferet afflictionem. Certus de statu suo Paulus erat, & cum adhuc expectaret, grauiter cruciabatur, & inter medios cruciatus in clamores prorumpebat, & dicebat : *In felix ego homo,*<sup>Rom. 7.
24.</sup> quis me liberabit de corpore mortis huins? Securus erat Apostolus de sua felicitate, & tamen se infelicem iudicabat, quod cum cuperet dissolui, esse cum Christo & regnare, coronatio eius futura procrastinaretur. Certus & securus erat, cum diceret: *Sic curro, non quasi in incertum:* & ob certae spei dilationem securus ab afflictione non erat. Si spes certa torquet animam, expectatio omnino incerta erit causa maioris & acerbioris martyrij.

In hoc spirituali martyrio, vt ait Iustinianus cap. 16. de Monastic. conuersat. cum reluctatur Christi seruus, ne succumbat, uterque homo, caro scilicet & spiritus, crucifigitur; et nisi diuina virtute humana in tali confictu infirmitas roboretur, proculdubio deficeret. Præbet autem præsidium diuina misericordia homini sic oppresso, nunc hostem repellendo, nunc virtutem fortiter resistendi præstando, nunc dolores & flagella mitigando, nunc gustum internæ pacis infundendo, nunc celsitudinem, immensitatemque æterni præmij victoribus repromisso lumine quodam ineffabili patefaciendo. Sicque spiritus sapientiae de regalibus sedibus spirans in corde afflicti quando vult,

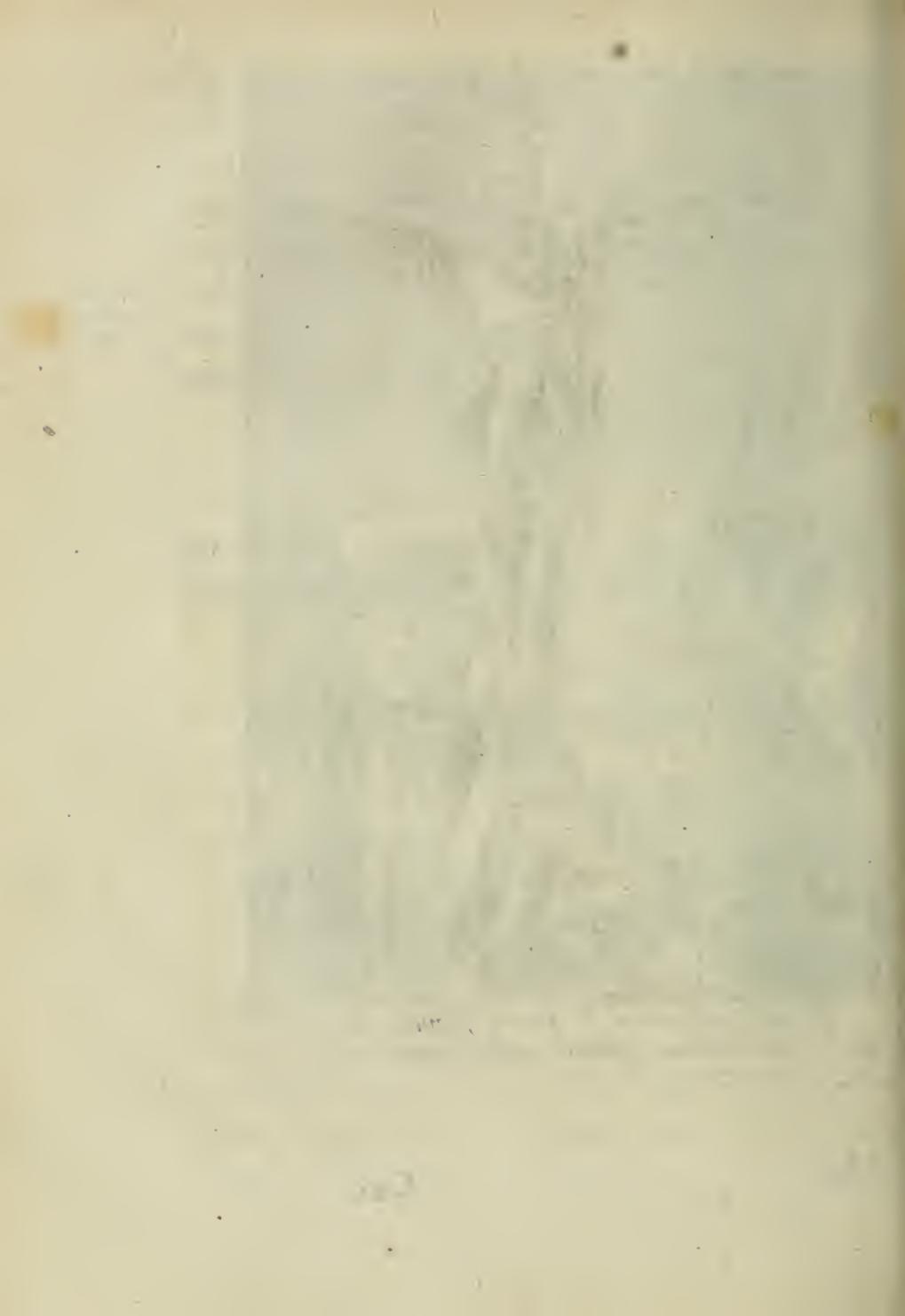
*vult, & quomodo vult, eumdem ab instanti pressura re-
spirare facit. Hæc Iustinianus, cum suspensa anima
agens, ne desperet. Huc pertinet monitum illud ex-
tremum, quod moriturus Antonius discipulis suis
tradidit: *Incertæ conditionis vitam anticipem quotidie
pertractate, & cælestè vobis præmium sine cunctatione
tribuetur.**

*Extrema
verba mo-
rientis.*

Prodeat in publicum spectaculum sanctus GE-
MELLVS; in quo, velut in speculo, laborantis cum
CHRISTO & simul ægrotantis forma conspicitur.

Perculit attonitum si dextrâ Scuola Regem;
42. In Gemini causa stuporis erit.

EMBLEMATIC A IMAGO XLII.

S. GEMELLI CRVCIFIXI
EXPLICATA.

SANCTVS GEMELLVS , imperante Iuliano , multis pœnis & tormentis affictus , affectus demum extremo crucis supplicio , Ancyrae in Galatia victor ad cœlum inigravit. Nullus Martyr , præter CHRISTVM , solus in passione sua certauit , CHRISTO soli fas est dicere : *Torcular calcaui solus , & de gentibus non est vir Isai. 63,3. mecum.* Nullum adiutorem habuit , nullius subsidio indiguit. Ceteris Martyribus CHRISTVs præstò in tormentis & in laboribus fuit , auxilio & præsidio iuuit , animos eorum accedit , viresque in certamine dedit. Non tam nomine GEMELLVS quām res ipsa gemellus erat , in quem Julianus desæuuit. Multum quidem intercedit inter cruciferos CHRISTI , & baiulos crucis mundanæ. CHRISTVS cruciferum suum numquam deserit , adest semper laboranti , qui & dicit : *Cum ipso sum in tribulatione.* Vnde fit , r̄al. 90, quod Paulus de se fateatur , *Omnia possum in eo , qui me confortat.* Mundus vero patientem baiulū suum minimè curat , omni prorsus ope auxilioque destituit.

Metaph.
Mencioz.
Martyrol.

Sympathia
Christi &
Gemelli
Artificium
mutua pas-
sionis.

r̄al. 90.
15.
Philip. 4.
13.

Eccle. 4.
10. *Væ soli, mundano scilicet homini, quia, cùm ceciderit,
non habebit subleuantem se.* Contigit aliquando , vt magnus Antonius, diram ac duram luctam cum tetro dæmone passus, amanter expostularet & postularet à CHRISTO , vbinam tempore conflictus fuisset. Respondit Dominus , cum Antonio simul certasse , & ipse cum victoriam & triumphum reportasse. Cùm ita se res habeat , GEMELLVS hic crucifixus est , GEMELLVS & crucifer CHRISTI est.

Crux GEMELLI, Crux CHRISTI & hominis patientis.

Instrumen-
tum artis
benè vi-
nendi.
1. Cor. 15.
Gal. 4.19.
Matth. 28.
20. **G**eminus Paulus erat , qui ferens crucem clavimabat, *Non ego, sed gratia Dei mecum.* Hic idem Apostolus , cùm spiritualiter suas proles parturiret, gemellas singulas edere nitebatur , & enitebatur. *Filioli mei, quos iterum parturio, vt formetur CHRISTVS in vobis.* CHRISTVS ipse de se nequaquam dixisset, *Ecce ego vobiscum sum usque ad consummationem sæculi,* nisi nobis adfuturus ita esset, vt per assistentiam gratiæ suæ gemellus unusquisque nostrum esset euasurus. Ferdinandus Rex Castellæ cognomento & ipse Sanctus, timor & terror Maurorum, Catholicæ fidei gloriosus propugnator , geminus erat , qui scriptum in vexillis præferebat : *Dominus mihi adiutor.* Hic idem

idem adiutor tuus. Ergo cùm crucis onus expendis; & te iimparem ferendo consideras, memor eris ^{Excitatio laborans tis.} CHRISTI Domini, qui virtutis suæ præsidio cruciferis suis assistit. Occurrit Augustinus libro de Symbolo, & monet: *Si vires tuae in pugnando sunt paruae, CHRISTVM inuoca Saluatorem, CHRISTVM inuoca adiutorem. Dum te prospexerit fideliter inuocantem, qui proteceppevit in ligno, victoriam & coronam victoriae preparabit in cælo.*

Crux GEMELLI, Crux ægrotantis.

Q Vi iacet in lecto æger, si CHRISTVM apud se habeat, in se quidem gemellus est, & cum Paulo dicere potest, CHRISTO confixus sum cruci: Gal. 2, 16. potest simul & cum Dauide iactare, Non timebo Psal. 22, 4. mala, quoniam tu mecum es. Deus est, qui affirmat de se, Cum ipso sum in tribulatione, & quidem cum tribus pueris adstitit in medio fornacis, cum Patriarcha Iosepho vincitus in carcere mansit: In vinculis non dereliquit eum. Nec Paulum ægrum deseruit, cùm scripserit ipse 2. Corinth. 11. Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me virtus CHRISTI. CHRISTVS ipse est, qui de se ipso testatur: Quoties Matth. 23, volui congregare filios tuos quemadmodum gallina congregat pullos suos, & noluisti. Hæc singularis pietas indi-

ta huic domesticæ aui est, vt cum infirmis pullis infirmetur & ipsa, quemadmodum expendit Augustinus Tract. in Ioan. *Videtis autem, fratres, quemadmodum gallina infirmetur cum pullis suis. Nulla alia auis, quod sit mater, agnoscitur.* Videmus nidificare passeress quoilibet ante oculos nostros, hirundines, ciconias, columbas videmus quotidie nidificare; quos nisi quando in nidis videmus, parentes esse non cognoscimus: gallina vero sic infirmatur in pullis suis, vt etiamsi ipsi pulli non sequantur, tamen filios non videas, matrem tamen intelligas. Quod si ita se res habeat, cum CHRISTO infirmari quis non gaudeat? Gaudebat D. Bernardus, qui Serin. 25. in Cantica dicit: *Optanda infirmitas, quæ CHRISTI virtute compensatur. Quis dabit mibi non solum infirmari, sed et destitui, ac deficere penitus a memetipso, ut Domini virtute stabiliar?* Etsi morbo & morte ipsa ægrotus iustus deficiat, cum apud se CHRISTVM adiutorem habeat, non est cur timeat, sed habet causam, ut animosè oret & supplicet: Rex noster crucifixe, qui torcular solus calcasti, & socius Martyrum in sua passione fuisti, assiste mihi ægrotanti.

Psal. 22, 4. Nam et si ambulauero in medio umbrae mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum es.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

REx gloriosus vocat nos ad ferendam secum <sup>Elevata
virtus sa-</sup> crucem. *Si quis vult post me venire, abneget se-
metipsum, tollat crucem suam quotidie, & sequatur me.* <sup>era Eu-
charistia.
Luc.9,23.</sup>

Hic ipse Rex in sacra collocauit se Eucharistia, non solùm vt nobiscum semper esset, sed etiam vt nobiscum laboraret. Vnde & dicit: *Ecce ego vobis cum sum usque ad consummationem sæculi.* Et cùm secum laboranti dicat CHRISTVS, tollat crucem suam quotidie, vt & cum illo ipse quotidie laboret, orare Patrem iubet, *Panem nostrum quotidianum da nobis hodie.* Qui <sup>Matth.14,
11.</sup> manducat hunc panem, mysticus Gemellus est, si quidem CHRISTVS ait: *Qui manducat meam Carnem, babit meum Sanguinem, in me manet, & ego in illo.* Nouerat ita esse S. Nicolaus Tolentinus, qui extremo laborans morbo, sacrum sibi Viaticum postulabat, ^{Viaticum.} vt & dicere possit in hostes. *Dominus mihi adiutor,* & <sup>Psal.117,
7.</sup> ego despiciam inimicos meos.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

CHRISTVS occiditur in crucifixo, CHRISTVS <sup>Honor alie
artem be-
nè riuend-
di & mo-
riendi.</sup> patitur in crucifero, vt gemellus vterque exi-
stat. Cùm res de præmio cælesti agitur, solus Martyr
cruci-

crucifixus, solus & crucifer patiens laureantur & coronantur. Testis mihi Paulus est, qui dum esset in laboribus, vnuſ erat, & geminum se ostendebat, & Phil. 4, 13. dicebat: *Omnia possum in eo qui me confortat.* & alibi: 1. Cor. 15, 10. *Non ego, sed gratia Dei mecum.* Hic ipſe cùm agit de Laureola patientis. 2. Tim. 4, 8. corona & de laureola, fatetur ingenuè: *Reposita est mihi corona iustitiae.* Secùs in castris humanis plerumque accidere solet, in quibus gregarij milites robore ac virtute ſua proſternunt hostes, hostilesque debellant acies; & tamen, cùm duces & Imperatores parum vel nihil gesserint, ſibi victoriam adſcribunt, ſibi palmam & lauream arripiunt, vt dicere miles queat, *Tulit alter honores.* Honores non aufert, qui Ioan. 12, 26. feruienti ſibi dicit: *Si quis mihi miniftrauerit, honorificabit eum pater meus, qui in cælis eſt.* Hinc factum eſt, vt cùm ſe gemellum in lecho conſideraret agens animam Carilephus Presbyter aſſereret: *Confirmatum eſt Extrema verba morientis. cor meum in Domino, & exaltatum eſt cor meum in Deo salutari meo.*

Prodeat in publicum ſpectaculum sanctus PHILEMON; in quo, veluti in ſpeculo, forma attentio-
nis & ægritudinis conſpicitur.

Esse putas Felix, cui tanta in fata potestas?
43. Quin magis hic felix, qui pia fata tulit.

Ddd

EMBLEMATICĀ IMAGO XLIII.
S. PHILEMONIS CRVCIFIXI
EXPLICATA.

SANCTVS PHILEMON martyr sub Cæsare Aureliano , & Præside Feliciano atrocia tormenta passus , in crucem actus , & ictus in capite clauo; clavum fortunæ suæ feliciter imposuit. Contenderunt PHILEMON & Felicianus de consequenda obtinendaque felicitate, Felicianus agendo , PHILEMON patiendo : victus est Felicianus, vicit PHILEMON. Beatus vir , qui suffert Iacob. 11. tentationem , quoniam cum probatus fuerit , accipiet coronam vitæ. Felicianus re ipsa infelix , at PHILEMON felix euasit , qui rotam felicitatis suæ gloriose clauo fixit & stabiliuit. Hic clavis diuersus ab eo est, quo fortis & animosa Iahel tempora Ducas Sisaræ penetravit: Sinistram manum misit ad clavum , & dexteram Iud. 5, 26. ad fabrorum malleos, percussitque Sisaram, querens in capite vulneri locum , & tempus validè perforans. Inter pedes eius ruit. PHILEMON more CHRISTI in cruce stat, ruit Sisara. Nemo quidem est, cuius caput clavo confixum non sit. Si mundanus & terrenus homo existat , caput eius deorsum vergit , inclinat in nis.

Ddd 2.

ter-

Baronius
Tom. 2.
Menolog.
Martyrol.

Sympathia
Christi &
Philemonis
Artificum
attentio-

terram , & terræ affixus instar Sisaræ cadit , ac ruit. Si iustus ac sanctus fuerit , caput in altum erigit , rebus supernis adhæret , & quāsi quodam clavo earum meditatione & conuersatione tenetur. Tenebatur in cruce PHILEMON , tenebatur Paulus , cùm di-
Phil. 3, 20. ceret , *Conuersatio nostra in cælis est.* CHRISTVS elatus in altum cælestia meditabatur , & Paulus , qui dicit
Gal. 2, 19. de se , *CHRISTO confixus sum cruci* , more CHRISTI , sublimia firma ac fixa mente speculabatur.

Crux PHILEMONIS , Crux sanctæ attentionis.

*Instrumen-
tum artis
benè vi-
uendi.*

EX primo delicto ortuī & origineī habuit , ut vaga mens cogitationes colligere , ac tenere prorsus nequeat. Non datur facilē modus tenendi cogitationem , per diuersa loca discurrit , per varia diuagatur obiecta. Iam domi , iam foris ; iam in templo , iam in foro , iam in cælo , iam in terra diuersatur. Hæc crux exigua non est cælestibus viris , qui terrena bona conteinunt , affectant cælestia , & tamen , cùm minus cogitant , in oratione & meditatione diuertit animus ad ea quæ mundana & profana sunt. Crux ista grauis erat contemplatio Hieronymo , qui cùm esset in solitudine , tenere cogitationem non poterat , quominus ad Rōmanā theatra aliquando

aliquando diuerteret. Rogandus Deus est, vt caput, in quo mens suam sedem habet, sepositis aliis curis, vni rei attendat, cui attendebat sedens ad CHRISTI pedes Maria, non sic Martha, cui dictum legimus; *Martha, Martha, sollicita es, & turbaris erga plurima:* Luc.10.
41.

porrò vnum est necessarium: Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea. Non poterat illa auferri, quoniam pedibus Domini caput, mens, & cogitatio Mariæ adstringebantur, & quod amplius est, affigebantur. Affixam sic animam esse cupiebat sanctus Ephræm, cùm ageret de lucta spirituali, ac diceret: *Attende tibi ipsi, Frater charissime, ne in tuis orationibus extollaris, & hoc illucque mente euageris, sed cùm precaturus ad Deum accesseris, magno cum timore ac desiderio coram ipso consistas.* Esto per omnia veluti cælestis Angelus in oratione, Excitatio laborans & viriliter in agone decerta, laborans vt tis. oratio tua sit sancta ac munda, impolluta & immaculata.

Crux PHILEMONIS, Crux ægrotantis.

Clauis capitis infirmo est, cùm lecto affixus Instrumen-
tum artis
benè mo-
riendi. inhæret, & ratione officij sui audire cogitur, quæ caput laedunt & frangunt. Clavis capitis infirmo est, vt cùm aliquando lubeat, & velit quiescere, clamantium strepitu, vel etiam præcepto Medicorum optato somno priuatur. Clavis capiti infixus

est, cum fundere preces cupit, nec tamen praecapitis dolore licet. Cum sit in hoc statu æger, meminierit dicentis Pauli : *Orabo spiritu, orabo et mente* : me
2.Cor.5, 15; Psl.44,2. minerit canentis Dauidis : *Eruerat cor meum verbum bonum* : oret spiritu, oret corde, oret mente : Rex gloriose, cuius vertex sacrosanctus perforatus spinis acutis est ad instructionem, & simul consolationem Martyris PHILEMONIS, consolare capite dolentem, & penitus deficientem, corde orantem, & opem suam implorantem & expectantem. Respondent sibi membra, & caput perforatum PHILOMENIS; manus siquidem & pedes, ac totum reliquum corpus crucis ligno affixum est, & similiter confixum clauo eius apparet caput. Accidit ita ægrotanti, ut cum caput diris doloribus angitur, cetera quoque membra ægrotantis capiti suo condoleant. Quod si capitum dolor per omnia pertinet membra, inesse quoque est ut & virtus patientiae pertineat. Cum D. Bernardus extremè iam laboraret, clavis doloris capiti affixus erat : cumque Godefridus venerabilis Lingonicæ sedis Antistes multis cum illo ageret, nec attendere posset æger ad ipsius Antistitis admiracionem, respondit paucis Bernardus : *Ne mireris, ego enim iam non sum de hoc mundo*. PHILEMON de hoc mundo non erat, qui pia fata tulit, idcirco saepè

Deus

Deus acerbos capitis dolores immittit iacenti in lecto homini, vt cum nequeat ille attendere, in similitudinem picturæ caput confixum habeat, & fateatur de se: *Ego iam non sum de hoc mundo.* Recipiat se ad cordis & pectoris sui sacrarium, in quo Deus cum infirmis agit, & infirmi Deo loquuntur. Gaudet Deus solitudine, vt & anima sibi attendat, & ipse animæ. *Ducam eam, inquit, ad solitudinem, & loquar ad cor eius.* Oſex 1.
14.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

REx gloriosus, cuius caput spinis perforatum & simul coronatum est, nostræ sic attendit ^{Virtus sacra Eucharistia.} redemptioni, vt esse sui immemor videretur. Hic ipse gloriosus Rex in memoriam sacræ passionis, & simul suæ attentionis reliquit venerabile Sacramentum, cuius virtute positus extra se, non solum temporalium rerum, sed etiam suiipsius penitus obliuiscatur, vt soli Deo intentus & attentus sit, dicatque diuino refectus cibo: *Quid mihi est in cælo, & à te quid volui super terram?* Compertum est quotidiano experimento, vt post acceptum Viaticum homines ^{Psal. 72.} ^{25.} *Viaticum.* alias rebus mundanis distracti ita se colligant & recipiant, vt attendant cælo & Deo, cuius creaturæ sunt, & cuius passionis gratia acceperunt corporis & animæ redemptionem.

Glo-

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

*Honor alit
artem be-
nè viuen-
di & mo-
riendi.*

CApit PHILEMONIS CHRISTVS erat, & capiti suo attentus, sub illo vulnerato vulnerari & ipse voluit, & diram mortem subire. Attentus Martyr attentos nos esse cupit, vt passionibus Redemptoris cum ipso communicantes, etiam cuim ipso in reuelatione gloriæ exultantes gaudeamus. Igitur tamquam strenui bellatores, quodlibet tentationis genus alaci animo & virili toleremus. Nequaquam vereamur ad tempus membra CHRISTI sub CHRISTO & pro CHRISTO pati. Breuis est pugna, & sine vlo dilabens interuallo; remuneratio perpetua & multa nimis. Exempla nos roborent Sanctorum ad patientiam, & innocens vita crucifixi. Hæc est felicitas nostra, hæc laurea, hæc corona, vt cuius mystica sumus membra, in laboriosa passione sumus partes principales in gloria & remuneratione. Hinc orta vox extrema sacri martyris Platonis: *Mihi vniuerso CHRISTVS, & pro ipso mori lucrum & gloria.*

*Laurea at-
tentio[nis].*

*Extrema
verba mo-
rientis.*

Prodeant in publicum spectaculum sancti DECIM MARTYRES crucifixi; in quibus, velut in speculo, custodiæ Decalogi & morbi forma conspicitur.

EM-

Cur ad Theiopolin vitales linquitis auras ?
44. Seruet ut aeternum corpora Theiopolis.

Eec

卷之三

EMBLEMATIC A IMAGO XLIV.

SS. D E C E M M A R T Y R V M

C R V C I F I X O R V M

E X P L I C A T A.

EHEOPOLI sub Cosrhoë Rege DECEM Ado.
Beda.
Martyrol. Christiani comprehensi , ab impiis Sa- racenis decem crucibus affixi , agentes de impiis & de impietate triumphum, vitam suam concluserunt. Consonant sibi Decalogus legis diuinæ , & Denarius Confessorum , & qui- dem rectè , cùm verum sit quod Damianus Sermo- ne de Inuentione Crucis affirmat : *Perspicuum est,* quod ipsæ tabulæ Legis Crucis Dominicæ prætulerunt sa- cramentum. Denarius enim numerus per litteram X. de- signatur , quæ non tantum exteriorem crucis prætendit imaginem, sed & mysticam eius quamdam videtur indica- ne virtutem , videlicet , quod præcepta veteris Testamenti Euangelicæ legi copularit Deus : teste Davide ; finxit labo- rem in præcepto. Ne nos per fugam laboris custodiām legis omittēmus , Deus ipse factus est homō , us- que ad mortem crucis obediens. Quod si denarius numerus per formam crucis signatur , XPS qui Rex summa gloriæ est , hunc eundem numerum sacro

Ece 2

suo

^{24.}
Sympathia
Christi &
Decem
Martyrum
Artificum
custodia
Decalogi.

suo nomine præfert, & crucifixus perfectam obedientiam Decalogi exprimit. Quare XPS ipse lib. i. Reuelat. cap. ii. suæ Birgittæ dixit : *Quia manus meæ extensæ sunt cum clavis, propterea opera tua, quæ figurantur in manibus, extendentur ad pauperes, & ad præcepta mea.* Crucifixum CHRISTVM suum DECEM MARTYRES contemplati sunt, & ad eius formam patientes pro sanctis Dei legibus sanguinem suum profuderunt, & cruciferos monuerunt, vt legalem crucem secum sumerent & portarent.

Crux DECEM crucifixorum, Crux custodiæ Decalogi.

Instrumen-
tum artis
benè vi-
uendi.

Psal. 118,

33.

Excitatio
laboran-
tis.

REs vna crux est, ex duobus lignis compacta, numeri denarij typus. Lex quoque Euangeliæ vna est, quæ ex duabus præceptionibus charitatis Dei & proximi componitur ac resumitur. Hanc legem simul & crucem sibi imponi precabatur Dauid Psal. 118, 33. dixerit Samuel : *Numquid vult Dominus holocausta, & victimas, & non potius ut obediatur voce Domini? Meior est enim obedientia quam victimæ, & auscultare magis quam offerre adipem arietum.* In hanc quoque sententiam

tentia in loquitur Ecclesiasticus cap.4. *Custodi pedem tuum ingrediens domum Dei , & appropinqua ut audias.* Multò enim melior est obedientia, quām stultorum victimæ. Dictorum rationem reddit Gregorius lib. 36. Moral. cap.11. *Obedientia victimis iure præponitur, quia per victimas aliena caro , per obedientiam verò voluntas propria maestatur.* Tantò igitur quisque Deum placat, quantò ante eius oculos, repressa arbitrij sui superbia, gladio præcepti se immolat. Quot sunt præcepta , tot gladij , tot cruces sunt , & decies se immolat homo, cùm Decalogum legis custodit & seruat patiens. Ait enim Ephræm Orat.2. de Patient. *Patiens in exequendis mandatis obediens est.*

Crux DECEM crucifixorum , Crux ægrotantium.

Decem sunt præcepta Decalogi , quæ sub via instrumen-
tum artis
dilectione comprehenduntur: *Plenitudo legis est bene mo-*
dilectio. *Quamuis varij morbi , & diuersæ sint ægri-*
riendi. *Rom.13,*
tudines , in vnum amoris morbum conuerti pos-^{10.}
sunt. Laboret quis febre, stomacho, capite, latere, &
ceteris id genus infirmitatibus ; si tamen iustus sit,
& propter Dei amorem mala patiatur, dicere fas est,
Amore langueo. Ad vnam amoris crucem decem legis Cant.1,5.
mandata referuntur , & in vno charitatis languore

omnes morbi continentur. Et quidem Paulus Apo-

^{1. Cor. 11.} stolus , cùm rogaret , *Quis infirmatur , & ego non in-*

^{29.} *farmor ? quis scandalizatur , & ego non vror ?* amore cha-

ritatis ardebat , & in vno amoris morbo morbos

^{1. Cor. 13.} omnium complectebatur , ac sustinebat ; (*charitas pa-*

^{4.} *tiens est*) & quisquis languet amore , patiens in mor-

Excitatio-
erotan-
nus. bis erit. Felix morbus qui procedit ex amore , infe-

lix ille qui ex defectu charitatis suam originem du-

cit. Liquet hoc in paralytico , cuius meminit Ioan-

^{Ioan. 5, 5.} nes. *Erat autem quidam homo ibi triginta & octo annos habens in infirmitate sua.* Hæc infirmitas ex defectu amoris debiti procedebat , cùm asserat S. Augustinus :

Si ergo quadragenarius numerus habet perfectionem legis , & lex non impletur nisi in gemino precepto charitatis : quid miraris quia languebat , quia ad quadraginta duo minus habebat ? Nec datur ambigendi locus , quòd languidus ille ex violatione legis infirmaretur , cùm

^{Ioan. 5, 14.} *non multò pòst dixerit illi CHRISTVS : Ecce sanus factus es , iam noli peccare , ne deterius tibi aliquid contin-*

gat. Cùm hic paralyticus ex defectu amoris in pro-

ximum laboraret , mirum non est quòd in ægritudine sua non haberet ille hominem , cuius ministe-

^{Ioan. 5, 7.} *rio vteretur. Hominem non habeo ,* inquit. Luit debitas

pœnas æger , cùm ab homine deseritur , cui debitum non soluit amoris. Homo derelictus ab homi-

ne,

ne, à clementissimo Deo , quem diligere debuit, nec dilexit, non deseritur : accurrit ægrotanti , ac dicit:
Vñ sanus fieri? Impertit ægrotanti sanitatem, vt ver-^{Ioan.5.6.}
 bis blandis allectus, & beneficiis attractus discat di-
 ligere Deum , & ex eius amore omnes labores , om-
 nes morbos sustinere , sicut & patres sustinuerunt,
 quorum exequias celebrat S. Ephræm , & ait : *Ange-
 li Sanctos felices ac beatos prædicant , & ad eos dicunt:
 Beati estis vos , qui CHRISTI amore & desiderio , benè
 prudenterque magna cum vestra patientia scapham ve-
 stram tutò mandatis CHRISTI optimis direxistis : qua-
 propter ad tranquillum iam portum peruenistis , &
 CHRISTVM receperis , quem tantopere desiderastis &
 amastis.* Quàm bona sit medicina , exacta legis cu-
 stodia , vel vñus agnouit ethnicus Euripides in Bel-
 lerophonte. *Morbi mortalium , inquit , alij sponte , &
 alij & nostra culpa fiunt , alij diuinitus immittuntur , qui-
 bus lege medemur.*

Leuamen laborantis & ægrotantis.

REx gloriōsus XPS , qui Decalogum legis no-^{Virtus sa-}
 mine suo præfert , & eius obseruantiam lega-^{cra Eu-}
 lem in cruce satis ostendit, vt tedium eius obserua-^{charistia.}
 tionis à nostris cordibus auferret, sacram instituit Eui-
 charistiam, cuius virtute cor humanum excitatur &
 confir-

confirinatur, vt tempore prosperæ aduersæque va-
 letudinis legi diuinæ afficiatur, & per custodiam
 Decalogi denarium diuinum, cuius pignus Eucha-
 ristia est, lucretur & consequatur. Conueniunt in-
 ter se Decalogus & Eucharistia, quandoquidem in-
 stitutio sacramenti vocari solet *mandatum*, & idcir-
 cò sic appellatur, quia tunc CHRISTVS legem amo-
Ioan. 15.
17.
 ris fanciuit: *Hæc mando vobis, vt diligatis inuicem.* Et
vianicum. quidem ad vnam & eamdem suminam amoris De-
 calogus legis, & mysterium Eucharistiae rediguntur,
 & è vita decedentibus simul præcipiuntur.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ, corona aurea & laureola.

Honor alie-
artem be-
nè viuen-
di & mor-
riandi.

LEx Decalogi intra Sancta sanctorum seruab-
 tur, & in Altari summo custodiebatur, vt vel
 ex loco ipso colligeretur, sanctum esse sacrificium,
 quo quis per Decalogi obseruationem se dicaret &
 consecraret. Legis huius, quæ fit per obedientiam
 oblatio & immolatio conditionem declarat S. Lau-
 rentius Iustinianus cap.9.de Contemptu inundi. *Lex*
obedientie, quæ à Deo in paradiſo primis est iniuncta pa-
rentibus, & quæ per Moysen, iubente Deo, est instituta
*Hebræis, & quæ per CHRISTVM est prærogata fidelib-
 us, facta est merendi seu demerendi occasio, obedientie*
disci-

disciplina, liberi arbitrij doctrix, desideriorum cordis pro-palatrix, & custodita perennis vitæ brauium.

Hæc, inquam, lex, tametsi per diuersitatem temporum nomina varia sortiatur, vnum tamen habet effectum, idemque merendi institutum, excepto quòd legem naturæ atque Decalogi in hoc præcellit lex gratiæ, quòd obseruatorum suum transmittit ad cælos, ceteræ autem minimè; quoniam iusti, qui in ipsis militauerant Deo, præstolabantur CHRISTVM in carne venturum, qui futurus erat primogenitus mortuorum, Ecclesiæ caput, Dei & hominum mediator, redemptorque, ante quem nemo dignus fuerat transferri cælo. Transferuntur iam post CHRISTVM Decalogi obseruatores, qui ex lege ipsa Decalogi sibi conficiunt crucem, in qua Deo cæli immolati & consecrati componuntur, vt vestigiis CHRISTI inharentes, cælestia exemplaria ingrediantur, vbi custodita lex habet & præbet æternæ vitæ brauium. Plenitudo legis, dilectio est: & quisquis eam virtute Laurea
Decalogi. dilectionis impleuit, gratuletur sibi vel in ipsa mortis hora de accipiendo statim brauio & denario, cum Polycarpo, cuius extrema fuit illa oratio: *Pater dilecti & benedicti Filij tui IESV CHRISTI, per quem tui cognitionem accepimus, gratias tibi ago, quòd me hunc diei & horæ celebritate donasti. Sic dum ad mortem per-* (inquit S. Dionysius Ecclesiast. Hierarch. cap. 7. Extrema
verba morientis.

§. I.) qui sanctam vitam traduxerunt, ad veras Dei promissiones intuentes, quarum veritatem quodammodo in resurrectione iam confixerunt, cum firma & vera spe gaudioque diuino ad mortis terminum, tamquam ad finem certaminum, proficiscuntur; quod certò sciant, sua omnia, propter futuram suam resurrectionem in tuto fore in illa perfecta aeternaque vita & beatitudine.

Prodeant in publicum spectaculum sancti IGNOTI crucifixi; in quibus, velut in speculo, ignobilitatis & morbi forma conspicitur.

Sæua dies frustra Sanctorum nonnina condis:
45. Hæc erit ignoto nomine nota phalanx.

EMBLEMATICA IMAGO XLV.

SS. INCOGNITORVM
CRVCIFIXORVM
EXPLICATA.

DE mandato Diocletiani in Phœnicia homines aliquot Christiani, quorum sunt incognita nomina, crucis supplicium subierunt. Hebræi ignotum omnino Niceph.
Martyrol.

CHRISTVM & sine nomine esse voluerunt, cum dixerint: *Quando morietur, et peribit nomen eius?* Omnes vno ore & vna voce clamarunt: *Mittamus lignum in panem eius, et eradamus eum de terra viuentium, et nomen eius non memoretur amplius.* Votis eorum minimè respondit euentus, quin potius è crucis morte nomen sibi Crucifixus comparauit: *Humi-* sympathia
Christi &
Incognito-
rum Mar-
tyrum Ar-
tificum
tolerata
ignobili-
tatis. *Phil. 2, 8.*

liauit semetipsum, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis, propter quod et Deus exaltauit illum, et dedit illi nomen, quod est super omne nomen. Gloria quidem nominis nobilitas est, obscuritas vero famæ crux mundanæ ignobilis est. Crucis ignominiosæ consortes CHRISTVS Sanctos suos voluit, qui ignobilia & contemptibilia elegit, ut fortia quæque confunderet. unde & Paulus ait: *Vos nobiles, nos* 1. Cor. 4, *aut-* 11.

autem ignobiles. Hic idem Apostolus monet, vt ser-
uiamus omnes Deo per gloriam & ignobilitatem, per
infamiam & bonam famam, sicut qui ignoti & cogniti,
sicut INCOGNITI CRYCIFIXI vixerunt & obierant.
Accedit Ephræm de Vita spirituali: Ne igitur animum
despondeas, videns te in hac vita inglorium, cogita hæc
etiam viros iustos sustinuisse.

Crux INCOGNITORVM CRVCIFIXORVM, Crux ignabilitatis.

Instrumentum artis benè vivendi.
Psal. 125, **C**rucifixos pariter & cruciferos Dauid contem-
platus canebat: Euntes ibant & flebant, mitten-
tes semina sua: venientes autem venient cum exultatione,
portantes manipulos suos. Quod feritur, iacet in terra
iguotum, iacet prorsus sine nomine; dein vero no-
1. Cor. 15, bile & gloriosum resurgit. Seminatur in ignibilitate,
43. surgit in gloria. CHRISTVS ignobilis satus est, sed
Ioan. 12, posteà gloriosus ipse surrexit. Nisi granum frumenti
24. cadens in terra, mortuum fuerit, ipsum solum manet: si
autem mortuum fuerit, multum fructum affert. Cum
cecidit in terram CHRISTVS, prorsus sine nomine
Phil. 2, 8. fuit; Humiliauit semetipsum, factus obediens usque ad
mortem, mortem autem crucis. Dein vero sublimi no-
mine IESV auctus est. Propter quod & Deus exaltauit
illum, & donauit illi nomen, quod est super omne nomen,

vt

ut in nomine IESV omne genu flectatur, cælestium, terrestrium, & infernorum. Ad formam CHRISTI Martyres crucifixi, atque cruciferi, dum serunt, & in terra seruntur, ignorantiam sui nominis libenter ferunt, cum nouerint in cælo nomina sua scripta, nullo tempore obliteranda, nulla obliuione delenda. Hoc idem Christianæ humilitatis institutum, hoc consilium est Apostolicæ perfectionis, sicut adstruit Augustinus in Psalm. 150. *Omnium fidelium qui diligunt CHRISTVM, qui ambulant viam eius humiliter, quam ipse docuit humilius, nomina scripta sunt in cælo : cuiusque contemptibilis in Ecclesia, qui credit in CHRISTVM, & diligit CHRISTVM, & amat pacem CHRISTI, nomen scriptum est in cælo. Ipsa est perfectio nostræ humilitatis.* Facebat hinc humanæ gloriæ studiosus, cum quo rem habet S. Ephræm agens de vita spirituali: *Sed & ego, dices, in miseriis atque angustiis vitam obscurus & inglorius transigens, post mortem nullam mei memoriam relinquam. Extrema dementia, & animi vana gloria pleni hic morbus est. Quam multi sunt putas, qui persecutiones pro Saluatore nostro pertulerunt, & adhuc obscuri & ignoti Deo viuunt?*

CRUX INCOGNITORVM CRVCIFIXORVM,
Crux ægrotantium.

Instrumen-
sum artis
benè mo-
riendi.

Excitatio
ægrotan-
tis.

^{1. Cor. 15,}
^{43.}

AD classem INCOGNITORVM Sanctorum per-

tinent ægri, qui de bonis suis testantes, magni-

ficas sui memorias non extollunt, sed pia opera pro-

mouent, ex quibus non tam nomen apud homines,

quam apud Deum & Angelos sibi acquirant. Natus

quippe Regi & aulæ, licet rusticis sit ignotus, con-

temnit, nec curat; & vir iustus cum Deo & Angelis

innotescat, parui facit si lateat ipse in mundo, ubi me-

rus paganismus est. Eapropter Patriarchæ, qui subli-

mem Ierosolymam affectabant, in casulis morabantur,

insinuantes se in vasto mundi præsentis pago ha-

bitare, donec supernam Dei ciuitatem ingrederen-

tur. Cogita, æger, de cælesti Ierosolyma, & existi-

ma, sicut monet Nazianzenus Epist. 124. morbum

corporalem tibi paedagogiam quamdam esse ad id quod

utile est, utpote contemptu corpore, & quæ corporea sunt,

simulque quidquid fluxum, turbulentum et perditum est,

totus ad cælesti consortium transeas, proque præsenti sæ-

culo, viuas futuro. Vera quippe nobilitas ibi est, ad

inquit Apostolus, in ignobilitate, surget in gloria. Quem

locum versans Basilius in Psalm. 104. dicit: Compa-

105

ra,

ra, queso, genesi mortem, ac desine lugere mortuum, ab ignobilitate ista liberatur. Sordidæ conditionis homo est, & tunc maximè apparet, cùm æger in lecto est, & morti tributum pendit. Ignobilis est dum viuit, quia mortalitati suæ censum præbet; ignobilior est in morbo, quia non tam mortalitati quàm morti debitum vestigal reddit. Soletur seipsum recordatione sancta optimi & maximi Regis, qui dum vixit, & dum obiit, tributarius esse voluit, voluit & ignobilis haberi, vt socios suos ignotos esse doceret. Dicat ergo æger, qui iacet in lecto ignotus: Rex noster crucifixe, qui vilis & ignobilis in cruce habitus es; præsta, vt qui ignotus & occultus æger in lecto iaceo, in cælestibus notus fiam. Hic effectus morbi est, vt qui illum patitur, deformetur quidem mundo, Deo verò & cælo formetur, quibus per patientiam suam innotescit.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

REx gloriosis, cum summè nobilis esset, tamquam ignobilis habitus passusque est, & inde ortum suum nobilitas Christiana duxit. Nobilitas itaque nostra in crucē est, & quos seruos in ea CHRISTVS nobilitauit, ad epulum Eucharistiae vocauit & inuitauit, ut eos non solum nobilium more,

G g g

sed etiam iitu Regum tractaret & recrearet. *Pinguis est panis CHRISTVS, & præbebit delicias Regibus.* Hæc Regum conditio est, vt non tam ex proprio nomine, quām ex regali titulo velint cunctis mortalibus esse noti: & Reges in CHRISTI mensa parum de humano nomine curant, cùm titulo gaudeant diuino. *Mysticos Reges sacra reddit & constituit Eucharistia;* cuius virtus tanta est, vt eos Serenissimos efficiat, quos regaliter tractat & effert. Principes, quos orbis Serenissimos vocat vel ex eo maximè, quòd vario rerum euentu non turbentur, turbantur cùm accedit mortis sententia, & esse Serenissimi desinunt.

Vivatricum. Verùm enim uero Eucharistici Reges ac Principes suam seruant ac retinent serenitatem, etiam cùm mors appropinquat, premit & opprimit.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

1. Cor. 4,

ii.

*Honor alit
artem be-
nè viuen-
di & mor-
riendi.*

Ioan. 1, 10.

INuidebat nequaquam Paulus claris & conspicuis viris, cùm diceret: *Vos nobiles, nos autem ignobiles;* contentus quidem sorte & conditione, qua cum suo Rege conueniebat. Rex gloriæ inglorius prorsus in mundo erat. *Mundus per ipsum factus est, & mun-
dus eum non cognouit.* Vixit ignotus CHRISTVS; & tamquam ignobilis ipse ignominiosa morte affe-

ctus

Etus est. Regis ad exemplum Paulus componebatur, & summæ gloriæ ducebatur, esse se cum CHRISTO inglorium, & in ipsa crucis ignobilitate totam suam nobilitatem, ac nominis claritatem constituebat, cùm diceret: *Mibi autem ab sit gloriari, nisi in Cruce Domini nostri IESV CHRISTI.* Gal. 6. 14.

Rex gloriæ IESVS CHRISTVS vbi sumnum regnum habet, ibi regalem nobilitatem & dignitatem ostentat. Coram Romano Præside CHRISTVS stebat, cùm ingenuè fateretur; *Regnum meum non est de hoc mundo.* Fassus est se regnare in cælo velle, & ibidem velle se post sacram passionem triumphare. Solemne agens triumphum, cælesti regnum ingreditur, festiuis excipitur acclamationibus: *Attollite portas, principes, vestras, & eleuamini portæ aternales,* et introibit Rex gloriæ. Cùm hæc sit claritas CHRISTI, *Gloria hæc est omnibus Sanctis eius,* quibus in Euangeliō annuntiatur, *De mundo non esis,* vt in mundo ignobiles esse cupiatis, & solùm de vera nobilitate cogitatio vestra sit, quæ solùm in regno cælesti inuenitur, & quidem laureata & coronata, cuius splendore conspicui SANCTI IGNOBILES apparebunt, quibus visis exclamabunt mundani & profani nobiles: *Nos insensati vitam illorum estimabamus infaniam, & finem illorum sine honore.* Ecce quomodo com-

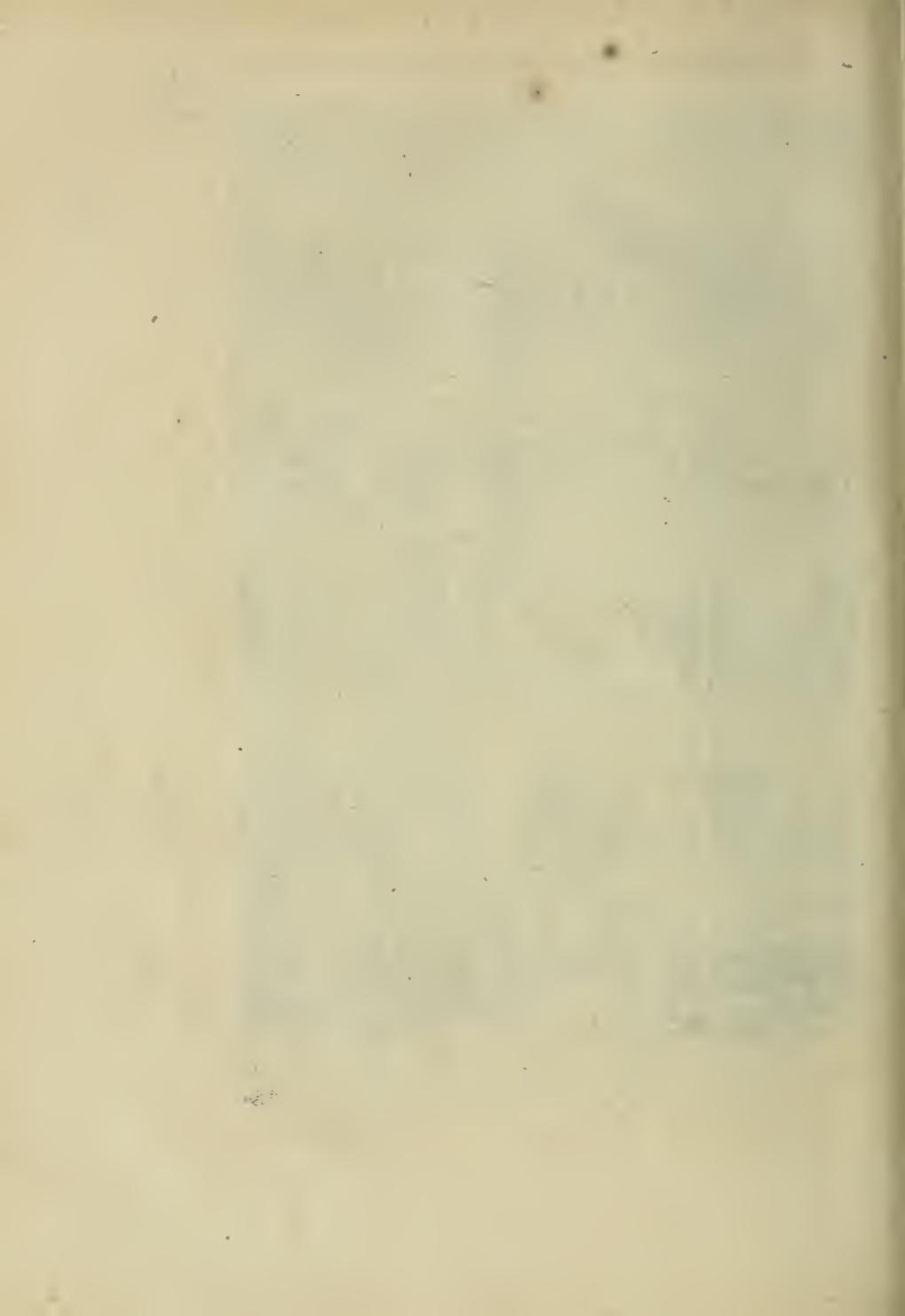
putati sunt inter filios Dei , tamen inter Sanctos sors illorum est. Hinc factum est , vt nobilis Iustinianus desiderans esse ignotus , dixerit moriturus : Facite quod iubeo , nolite pompam parare : neque enim is sum quem existimatis , Antonium imitatus & Hilariionem , qui in locis obscuris , ne colerentur , sepeliri voluerunt.

*Extrema
verba mo-
rientis.*

Prodeant in publicum spectaculum sancti CLEONICVS , EUTROPIVS & BASILISCVS ; in quibus , velut in speculo , ferentis mundum & morbum forma conspicitur.

Quis neget amplecti victoria signa Tonantis,
46. Sub queis victoris præmia victus habet?

EMBLEMATICA IMAGO XLVI.

SS. CLEONICI, EUTROPII
ET BASILISCI CRVCIFIXORVM
EXPLICATA.

LEONICVS, EUTROPIVS & BASILISCVS Græca tabul. Martyr ol.
 milites insignes **CHRISTI**, sub Maxi-
 miano imperante, & Asclepiade Präsi-
 dente, quidquid mundus amat & habet
 despicientes, cruciatus atque cruces subierunt. *Omnis quod est in mundo, concupiscentia carnis est, & concupiscentia oculorum, & superbia vita.* Tres istas con-
 cupiscentias **CLEONICVS, EUTROPIVS & BASILI-**
SCVS virtute sanctæ crucis debellarunt, & à nobis
 superandas esse monent. *Qui sunt CHRISTI, carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis.* **CLEO-**
NICVS in effigie sua totus armatus comparet, &
 carnis concupiscentiæ bellum indicit. **EVTROPIVS** erecto vultu in cruce describitur, & concupiscentiæ
 oculorum, id est, rerum terrenarum omnino renun-
 tiat. **BASILISCVS** totus curuatus & humiliatus, su-
 perbiæ & elationi humanæ se opponit. Omnes tres,
 & singuli cum Paulo dicunt: *Mibi mundus crucifixus est, & ego mundo.* Igitur vt mundum & tres eius af-
 fectio-

1. Ioan. 1.
16.
Gal. 5. 24.
Sympathia
Christi &
Martyrum
Artificum
superata
concupi-
scientie.
Gal. 6. 14.

fectiones pariter crucifigamus , quid efficere debeamus , è crucibus Martyres monent ; monet & S.Augustinus Serm.4. de Ascensione : *Nulla te mundi oblectamenta inclinent , nullæ aduersitates deiiciant. Absit tibi gloriari , nisi in Cruce Domini nostri IESV CHRISTI , per quem tibi mundus crucifixus est , & tu mundo crucifixus.* Accedit Bernardus de Modo benè viuendi , Serm.1. *Qui crucem portat , debet mundo mori ; nam crucem ferre , semetipsum est mortificare.*

Crux CLEONICI, EUTROPII & BASILISCI, Crux mundanæ concupiscentiæ.

*Instrumen-
tum artis
benè vi-
uendi.*

Mundus nos à tribus partibus impedit : quem si vincere velimus , à tribus nos illum partibus inuadamus. Per carnem , per oculos , per vitam nobis bellum ingerit mundus , & nos in eius appetitiones crucis arina moueamus. Cùm mundus carnis concupiscentia animam tuam inuadit , maceratione carnis te arma (CLEONICVS ait) hostem propulsabis , & victoriam comparabis. Cùm aggreditur per concupiscentiam oculorum , lacrymas funde coram Deo (sicut hortatur EUTROPIVS) & effusione lacrymarum impetum hostilem retundes , triumphumque reportabis. Quòd si impetu superbiae deiicere te contendat , eius vanitas (vt suadet

BAST-

BASILISCVS) humilitatis amore dissoluenda est, & deprimes aduersarium. Crux triplex & grauis est, hisce concupiscentiis s^ep^e impeti, & non succum-<sup>Excitatio
laboran-</sup>
bere, sed per spem certae victoriae leuior crux ista redditur, sicut testatur in h^ac verba Bernardus Sermon^e in Octaua Paschæ: *Uis ergo nosse quis est qui vincit mundum? Que in eo vincenda sunt, diligenter intuere; siquidem & hoc ipsum beatus Joannes indicat, dicens: Charissimi, nolite diligere mundum, neque ea quæ in mundo sunt, omne enim quod in mundo est, concupiscentia carnis est, & concupiscentia oculorum, & ambitio sæculi. Hæ sunt tres turmæ, quas fecerunt Chaldaei. Sed memini quoque S. Iacob fecisse tres turmas, cum timeret à facie Esau, rediens ex Mesopotamia.* Et vobis ergo aduersus triplex genus temptationis triplici opus est munimento, vt carnis concupiscentia ipsius mortificatione vincatur: oculorum verò concupiscentiam superet studium compunctionis, & assiduitas lacrymarum: porrò ambitionis vanitatem virtus charitatis excludat. Cùm Matthæi capite 10. CHRISTVS dixerit, *Omnis qui non accipit crucem suam, & sequitur me, non est me dignus;* explicat Cyrillus in Ioan. lib. 12. cap. 28. Nihil aliud significat, (vt arbitror) quam mundo propter Deum renuntiare, & huic corporali vitæ bona, quæ per fidem speramus, anteponere.

Crux CLEONICI, EUTROPII & BASILISCI,
Crux ægrotantium.

Infrumen-
tum artis
bene mo-
riendi.

CVm mundo & eius appetitionibus diram lu-
 ctam homo gerit, & cùm incidit in morbum,
 totum secum mundum quasi prosternit. Prosternit
 carnem , ne voluptate trahatur ; deiicit oculos , ne
 diuitiarum & opum falsa specie capiantur ; depri-
 mit omnem superbiam , ne animus inani gloria fe-
 ratur & efferatur. Vnde & dicere fas est ægro , cùm
 lecto doloris affigitur : *Mibi mundus crucifixus est, &*
ego mundo. Audiamus philosophantem pulchre Na-
 zianzenum Epist. 70. ad Philagrium : *Honestum esse*
censeo dolori resistere , atque animo vel nunc maximè ex-
purgari , at morbum nihil aliud ducere , quam utilem quam-
dam institutionem , hoc est , ut corporea omnia , & quidquid
fluxum est & caducum aspernans , totum te cælesti patriæ
addicas. Prosternit virtute patientiæ æger mundum
 & eius principeim , quemadmodum Iobus & Laza-
 rus prostrauerunt , & quidem cùm infirmi essent , vt
 astruit in Asceticis Basilius. Fit autem , inquit , iuxta
 postulationem satane aliquando , vt veluti magnum agoni-
 stam ad certamen illi committat benignus Dominus , et) in-
 solentiam illius per extremam seruorum suorum toleran-
 tiæ deiiciat , quod in Job factum esse dicimus , vel ad
 exemplum

Excitatio
ægrotan-
tis.

Gal. 6, 14.

exemplum illis, qui nihil ferre sustinent molestiæ in medium adducatur à Deo, qui ad mortem usque in tristibus perdurare possunt, qualis erat Lazarus, qui cum talibus obrutus esset vulneribus, nusquam commemoratur quod præsentem calamitatem molesto animo tulerit.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

REx gloriosus omnem mundi vanitatem & ^{Virtus sa-}
concupiscentiam è cruce sua damnauit, & ad-^{cre Eucha-}
huc mundum eiusque appetitiones damnat in Eu-
charistia, quæ nihil carnale nihil terrenum sapit, &
efficit, ut Regis gloriosi conuiuæ rebus mundanis re-
nuntient. Quamuis in hac renuntiatione excelluerit
Augustinus, pro humilitate sua cap. 13. Soliloq. exclam-
mat, *Mundus clamat, Deficio; tu vero clamas, Reficio:*
@ miseria mea prava magis sequitur deficientem quam re-
ficientem. Planè infirmitas mea hæc est. Infirmitas planè
est, cum iacens in lecto æger, appetit ea quæ val-
tudini nocent: at cum exoptat quæ saluti suæ profi-
ciunt, in via salutis est. Cum idem ipse mundanis
affectibus ducitur, infirmus censendus est: si vero
*renuntians terrenis appetitionibus, cælestia querit *viaticum.**
alimenta, in via salutis & vitae incedit & ambulat
usque ad mortem, cum dixerit C H R I S T V S: *Qui* ^{Ioan. 6, 50.}
manducat hunc panem, vivet in æternum.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

*Honor alit
artem be-
nè viuen-
di & mor-
riendi.*

*Laureola
deuicta
concupi-
scientia.*

Matth. 5,8. la destinata castitati : Beati mundo corde , quoniam ipsi

*Matth. 5,3. Deum videbunt. Hæc paupertati decreta ; Beati paupe-
res spiritu, quoniam ipsorum est regnum cælorum. Hæc hu-*

Luc. 14, 11. militati concessa : Qui se humiliat, exaltabitur. Pro tali

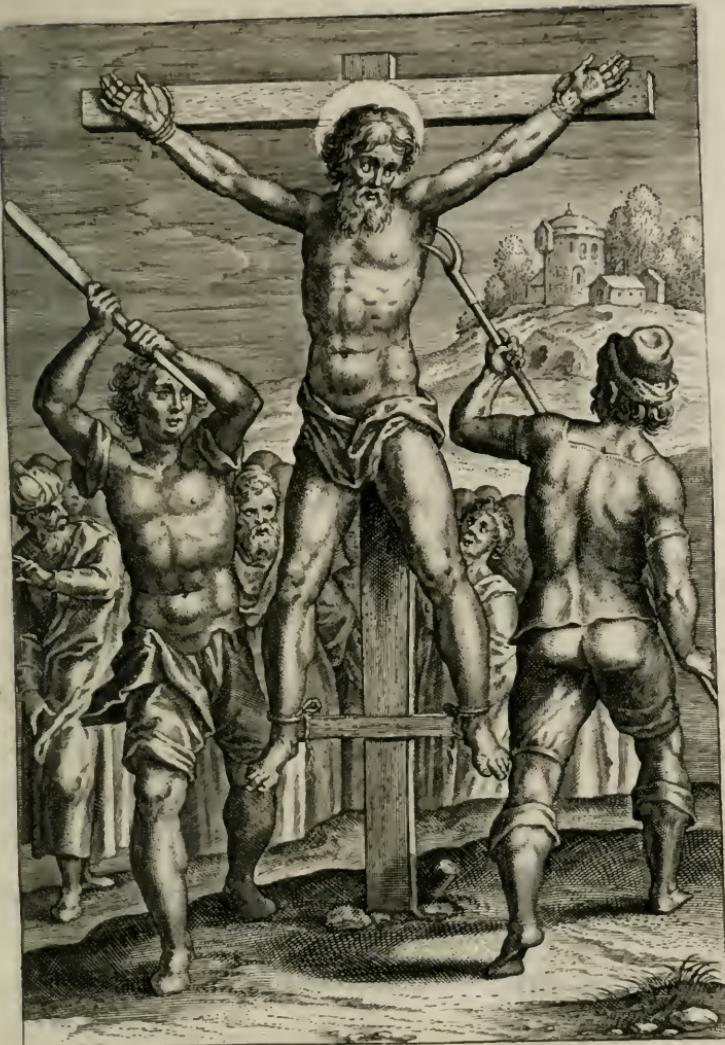
*regno & imperio necesse est ut nodus ille frangatur,
& cum manuum ministerio dissolutio non succedat,
recursus ad crucem fiat, cuius ope & opera crucifixi*

*Gal. 5,24. atque cruciferi carnem suam crucifixerunt cum vitiis et
concupiscentiis, & bono hoc omne & nomine regnum
cælorum intrarunt & occuparunt. Cum iam intra-
rit, & simul occuparit hoc regnum Calliopius apud*

*Extreme
verba mo-
rientis.
Metaphrasten , fassus ingenuè est : Malo CHRISTI
cruce affigi , quam caducis stulti mundi deliciis frui.*

Prodeat in publicum spectaculum S.MARINVS;
in quo , veluti in speculo , ferentis furiosos homines
& morbos forma conspicitur.

EM-

Subiacui furijsq; hominum, furijsq; ferarum :
47. Sed mihi plus homines quam nocuere fere.

λ
 $\lambda_1 \lambda_2 \lambda$

λ

EMBLEMATIC A IMAGO XLVII.

S. MARINI CRVCIFI XI

EXPLICATA.

 NAZARBI in Cilicia sub Diocletiano, Martyrol.
Menolog. Præside Lysia, S. MARINVS senex primò flagris cæditur, dein ligno suspenditur, & in eo mirum in modum excarnificatur, postremò capite obtruncatur, & corpus canibus ac feris vorandum traditur. Feras & rabidos canes truculentia sua homines superarunt. Benè simul & verè lib. 5. de Ciuit. Dei cap. 28. dicit S. Augustinus : *Inhumanius homines hominem vivum, quam bestiæ solent decerpere cadaver abiectum.* Feræ crudeles suapte natura sunt, homines suopte ingenio mites & mansueti, peccati verò malitia redduntur sæui, furiosi, truculenti. Nihil peccato crudelius, nihil sæuius. Quamuis culpa ita barbara & fera sit, potens mansuetudo est, ut vincat omnem eius sævitiam, omnem eius truculentiam. Contra hominum degenerem inhumanitatem, ac feram crudelitatem S. MARINVS suam patientiam obiicit, & dum baculis contunditur, ait : *Frumentum CHRISTI sum, contundor baculis, ut panis mundus inueniar.* Dum vnguibus lania-

Psal. 29.
12. laniatur, dicit Deo : *Concidisti saccum meum, & circumdedisti me latitia.* Vim vi repellere licet, vi nimirum *sympathia* patientiae vim saevitiae & truculentiae. Sic CHRISTVS Christi & Marini furias humanas repressit, de quibus Dauid : *Quare Artificum superati tremuerunt Gentes, & populi meditati sunt inania?* Ad-furoris. Psal. 2. 1. *stiterunt reges terrae, & principes conuenerunt in unum aduersus Dominum, & aduersus CHRISTVM eius.*

Crux MARINI, Crux patientis humanum furorem.

Instrumen-tum artis benè vi-uendi. Psal. 57. 5. Proou. 19. 8. Excitatio laboran-tis.

I Minanis hominum crudelium furor. Furor illis se-cundūm similitudinem serpentis : sicut aspidis surdæ, & obturantis aures suas, que non exaudiet vocem incantantium, & benefici incantantis sapienter. Edoctus experientia loquebatur, furorem Regis Saulis expertus fuerat, & contenderat rabidam eius iram cantu citharæ temperare Dauid, nec tamen potuit : potuit tamen eius rabiem, & proiectam in se lanceam deui-tarc. Homines pestilentes, ait Salomon, dissipant ciuitatem, sapientes verò auertunt furorem. Cùm pestis sa-euit, cauere sibi homines solent ne vento infecto tangantur & inficiantur ; cumque pestis crudelis instar homines furiosi sint, furorem declinant sapientes, curantque omnibus modis, ne aura indignationis, & iræ frementis vento per impatientiam corripiantur.

tur. Confugiunt ad CHRISTVM patientem, qui furoris humani crucem tulit, & ferre docuit eos qui dicunt: *Nisi quia Dominus erat in nobis, dicat nunc Is-* Psal. 123, *raël, nisi quia Dominus erat in nobis, cùm exurgerent homines in nos, fortè viuos deglutiissent nos. Cùm irasceretur furor eorum in nos, forsitan aqua absorbuisset nos. Torrentem pertransiuit anima nostra: forsitan pertransisset anima nostra aquam intolerabilem.* Benedictus Dominus, qui non dedit nos in captionem dentibus eorum. Hæc MARINI imitatores; sed, vt ait S. Ephræm agens de Pœnitent. Martyres ob amorem Dei dissesti meruerunt accipere coronam, nos autem, cùm sine tormentis Martyres esse queamus, potius contraria agentes, inutiles permanemus.

Crux MARINI, Crux ægrotantis.

LÆditur à seipso æger; fera sibi humana est: Instrumen-
tum artis
benè mo-
riendi. quæ dum valet; vincitur & ligatur; cùm male habet, soluitur, vt à se diris pœnis discerpatur, doloribus dilanietur, & lecto affixus crucem MARINI patiatur, si tamen eius patientiam imitetur, memor regis Ezechiæ, qui cùm grauiter vexaretur acerbis ac diris ægritudinis doloribus, quasi leonis vnguis disrumpebatur & dilaniabatur. *Quasi leo sic contri-* Isai. 38, *uit omnia ossa mea.* Ita contingere solet, vt incidat in leonem, & eius vngues incurrat, qui iacens in lecto

æger diris pœnis exercetur. Interim dum exercetur, Deus orandus est : Deus & homo, qui feritatem hominum & dolorum expertus es, mitiga furentes clementares humores, qui ferarum instar miseram carnem impetunt & dilaniant. Dum caro humana disrumpitur & laniatur, virtute patientiae æger se seruet, atque intus se custodiat. Benè Basilius in Asceticis : *Neque incisiones igitur, neque unctiones, neque graueolentiam, ac molestorum pharmacorum dolores, neque inedium, neque exactam dietæ mensuram, neque abstinentiam eorum quæ noxia sunt, recusari à nobis recta ratio dicit;* ita tamen, quod rursus dico, ut animæ iuuandæ scopus obseruetur, quæ quasi exemplo ad suam ipsius curam instituatur. Cùm æger ex una parte doloribus diuexatur, & ex altera duris ac diris pharmacis ac medicinis curatur, *cor suum dabit in similitudinem picturæ, & considerabit se mysticum esse MARINVM,* qui ex uno & altero latere verberatur ac laniatur. Mare magnum passio CHRISTI est, dicitque propterea ipse, *Veni in altitudinem maris.* Mare tumultuatur, intumescit, sœuit & fremit, & tamen animantia, quæ ferocia in terra sunt, in pelago furenti atque frementi mitescunt. Mansuetus agnus CHRISTVS inter passiones & furias. Talis & MARINVS extitit, talis & æger existat.

*Excitatio
agrotan-
tis.*

*Ecli. 38,
28.*

Psal. 68,3.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

REx gloriosus mansueti agni instar furias ho- *Virtus sa-*
minum passus est, & se manducandum dedit, *cra Eu-*
vt agnos redderet homines, qui, licet disperen-
tur à lupis, & diris morbis ac doloribus disrumpen-
rentur, nihilominus & lupis & morbis euaderent
superiores. Robur cælestis panis hoc est, vt qui se
communicauerit, totus mitis, totus mansuetus fiat,
& virtute mansuetudinis omnem impetum furio-
sum frangat, furias vincat, & tam luporum quam
morborum omnium furorem omnino superet.
Quod si dæmon ipse, sciens quia modicum tempus *Apoc. 12,*
habet, inuadit ægrotum, & miris modis illum affli- ^{12.}
git & torquet, meminerit magni Antonij, qui cum
esset in extremis, assistentes sibi monuit, primos es-
se dæmonis feroce impetus, sed deinde vires eius
esse prorsus effeminatas. Tunc maximè debilis & in-
firmus est, cum sacro Eucharistiæ Viatico præmu- *Viaticum.*
nitum hominem reperit. Hæc enim virtus Eucha-
ristiæ est, vt cor humanum confirmet, diabolicum
robur infirmet.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

Honor alit
artem be-
nè viuen-
di & mo-
riendi.

Matth. 5,
12.

2.Cor. 7,4.

Rom. 8,
18.

2.Cor. 4,
17.

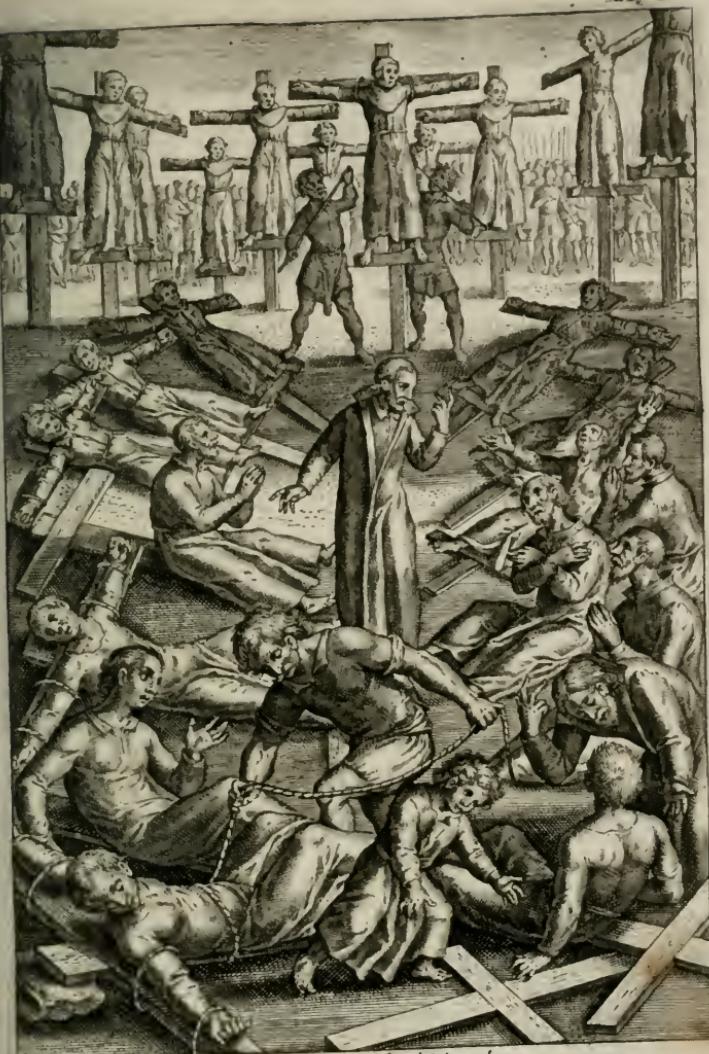
*Laurea de-
uicti furo-
ris.*

*Extrema
verba mo-
rientis.*

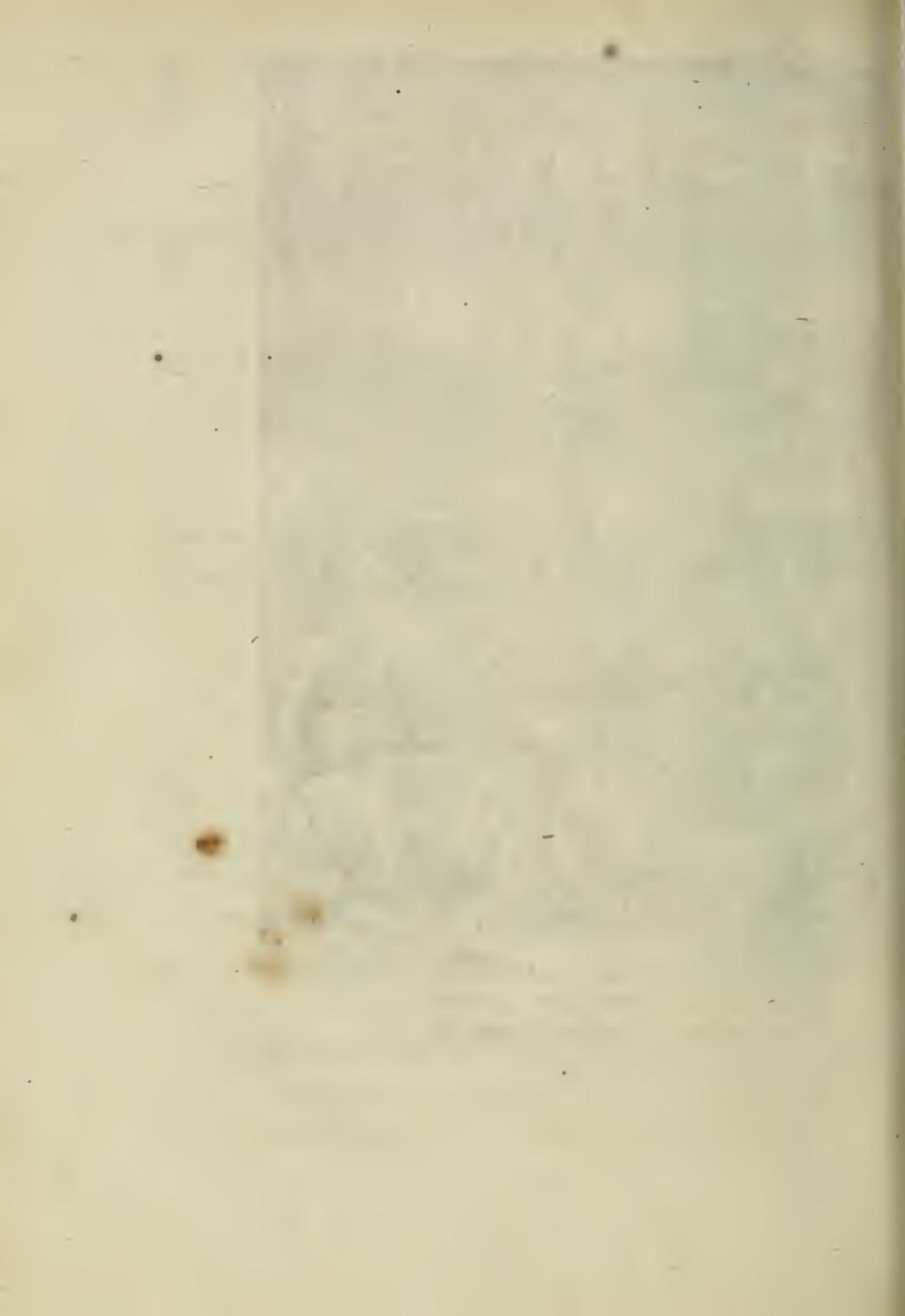
CRUCIFIXOS & cruciferos in ipsis pœnis & cru-
ciatibus monet CHRISTVS : *Gaudete, & exul-
tate, quoniam merces vestra copiosa est in cœlis.* Ad hanc
vocem Paulus excitatus & recreatus, inter furias hu-
manas constitutus, flagris & verberibus totus ruptus
Superabundo gaudio in omni tribulatione nostra.
Quid sic? Non sunt condignæ passiones huius temporis ad
futuram gloriam, quæ reuelabitur in nobis. & rursus: Mo-
mentaneum & leue tribulationis nostræ æternum gloriæ
pondus operatur in nobis. Per morbidas furias & fu-
rores simul humanos itur ad regnum cœlorum, vbi
summa pax est, & quidem coronata & laureata; itur
ad Agnum, qui splendet in cœlesti ciuitate. Hac iuit
Calliopius crucifixus, contusus & vulneribus incisus,
qui rogatus à tyranno concitato, & acto in rabiem,
Tormentorum sentis acerbitatem? respondit : *Dulcedi-
nem promissæ à CHRISTO quietis degusto, et tormenta
non sentio.*

Prodeant in publicum spectaculum beati MARTYRES IAPONIAE; in quibus, velut in speculo, for-
ma spiritalis circumcisionis & morbi conspicitur.

E M-

Cedite nunc Fotoqui, Christi vicere tropa.
48. Germinat è nostro sanguine dia fides.

EMBLEMATIC A IMAGO XLVIII.

BEATORVM IN IAPONIA

CRVCIFIXORVM

EXPLICATA.

HABVIT gloriosus Rex in Iaponia Martyres suos, quos Taicosama cruci addixit & affixit. Affixi sunt è Societate IESV, PAVLV S, IACOBVS, & IOANNES : ex familia verò S. Francisci sex, PETRV S BAPTISTA, MARTINVS, FRANCISCVS, PHILIPPVS, GONSALVVS, FRANCISCVS. Acceserunt septemdecim laici, ALOISIVS puer duodennis, PAVLV S, LEO, COSMVS, PAVLV S, MICHAEL cum filio annorum quindecim, ANTONIVS annorum tredecim, IOACHIMVS, FRANCISCVS, GABRIEL, THOMAS, IOANNES, MATHIAS, VENTVRA, PETRV S, & FRANCISCVS. Omnes crucifixi sunt, sinistræ auris parte ablata, & dextro simul latere transfoſſo. Cordibus ergo & auribus circumcisi, cæleste regnum intrarunt. Circumcisionem cordis & aurium desiderabat sanctus Stephanus in iis, quos cap. 7. Actuum meritò redarguebat : *Dura ceruice, & incircumcis is cordibus & auribus, vos Spiritui sancto resistitis.* Nostris verò cruci-

crucifixis neutra circumcisio defuit , cùm particula auris abscissa , & circumcisio corde per crucem in aulam Dei cæli sunt admissi. Eadem disciplina est sanctæ Crucis, & doctrina mysticæ Circumcisionis, vt multis probat Ambrosius lib. i. de Abraham. nos

Ioan. 14, 6. Sympathia Crucis Christi, & Circumcisionis spiritualis, & utriusque Artificium.

inde hæc pauca desumimus. *Aduenit Dominus IESVS, qui ait, Ego sum via, veritas, & vita: qui non partem exiguum corporis in signo, sed totum circumcidit hominem in veritate. Signum destruxit, veritatem induxit; quia postea quam venit quod perfectum est, quod ex parte erat euacuatum est; & ideo cessavit circumcisio partis, ubi res fulget circumcisio universitatis. Iam enim non ex parte, sed totus homo saluatur, in corpore scilicet & anima. scriptum est enim: Qui vult post me venire, abneget semetipsum, tollat crucem suam, & sequatur me. Hæc crux Societatis IESV & eius sociorum est.*

Luc. 9, 23.

Crux BEATORVM CRVCIFIXORVM, Crux circumcisionis spiritualis.

Instrumen-tum artis benè vi-uendi.

Ioan. 19, 30.

Nihil ad perfectum lex perduxit , nec ipsam circumcisionem , quæ ante CHRISTI passionem imperfecta erat , cùm CHRISTVS in cruce dixit , *Consummatum est, omnem pariter oblationem & circumcisionem spiritus perfecit, & consummavit.* Rursus Ambrosius : *Hæc est perfectio circumcisionis, quia*

quia per corporis oblationem redimitur anima, de qua ipse Dominus ait: *Quoniam qui perdiderit animam suam propter me, inueniet eam.* Beati, qui crucis circumcisio-<sup>Ioan.12.
25.</sup>
nem patiuntur, quia crucifixo CHRISTO assimilan-<sup>Excitatio
laboran-
tis.</sup>
tur. Nihil in homine reformatione non eget, ac proinde non ita gladio quam cruce CHRISTI circumcidendus est: gladius quippe partem hominis scindit, crux verò totum hominem capit, affigit atque configit. *Qui sunt CHRISTI, carnem suam cruci-*^{Gal.3,24.}
fixerunt cum vitiis & concupiscentiis. Lex ista cunctis imponitur & intimatur, circumcisio enim crucis, ut ait Zenon Sermone de Circumcisione, *non sexu, non aetate, non conditione depellitur, sed gloria in omnibus reperitur.* Hæc item in IAPONENSIBVS cernitur & spectatur.

Crux IAPONENSIVM, Crux ægrotantium.

VIta quidem humana subiecta gladio est, & <sup>Instrumen-
tum artis
benè mo-
riendi.</sup> in partes illa diuiditur, donec accesserit mors. Cùm iam affixus lecto ægrotus est, vt vitæ suæ imponat finem, subiacet cruci, quæ totam vitam absunit, totumque hominem abripit, sicut visum est in MARTYRIBVS IAPONIAE, quorum corporeas partes priùs gladius abscidit & abstulit. Horum sanctorum MARTYRVM passio in circumcisione fuit, &

K k k et-

*Excitatio
ægrotan-
tis.*

etiam in circumcidione consistit sœpè labor hominis ægrotantis. Hinc magnum sanctitatis argumentum est si homo ita infirmetur, ut potentior efficiatur; & si infirmus ita circumcidatur, ut maior patientiæ cultor ipse reddatur. Qui seruit in castris CHRISTI, nouerit sternendam sibi viam ad crucem Domini per tolerantiam mysticæ circumcisionis, ut passionis Dominicæ effectus socius, comes etiam fiat remunerationis, adscriptus catalogo eorum, qui Psalm. 76. loquuntur in hæc verba apud Hieronymum: *Nos filij sub IESV duce venimus, et circumcisi sumus circumcidione spirituali, et ablatum est à nobis opprobrium Ægypti. Nunc ipse IESVS dux noster gladium tenet, et semper nos præcedit, et pugnat pro nobis, et vincit aduersarios. Canimus Sacerdotibus tubis, et circuimus Iericho, hoc est, istum mundum, et cadunt muri eius, et nos ingredimur, et viætores existimus.* Vincimus diuina gratia per morbos quos toleramus; triumphamus per gloriosa martyria sociorum, qui sanguinem suum pro CHRISTO & eius nomine profuderunt.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

*Virtus sa-
cre Eucha-
ristia.*

REx gloriosus punctus est in circumcisione, & sacer eius carnis foccus consciens est in passione, unde & effusus est thesaurus nostræ redemptionis,

ptionis, cuius beneficij memoria recolitur in altaris Sacramento. *Quisquis illum recolit, & more debito sumit, tanti virtute mysterij, siue pungatur morbis, siue morte saccus corporis penitus conscindatur, insensibilis efficitur;* & cum effluit eius spiritus, latus obit, in cælum abit, & in eius dicit in-
gressu : *Concidisti saccum meum, & circumdedisti me* <sup>Psal. 129.
12.</sup> *lætitia.* Dum viueret in corporis sacco, anima circumdata quoque erat, sed tristitia atque mœrore; sed cum è corpore egreditur, circumcingitur alacritate & lætitia, cuius primitias accipit in Viatico Eucharistiae, cuius effectus est, desolatam animam consolari & recreare: & eius solarium in morte ipsa non extinguitur, sed accenditur, cum in cælum ascenditur. Quæ sunt terrena gaudia, cum pereunte homine pereunt: quæ verò sunt cælestia atque diuina, qualia Eucharistica sunt, post obitum non tolluntur, non minuuntur, sed augentur.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiae, corona aurea & laureola.

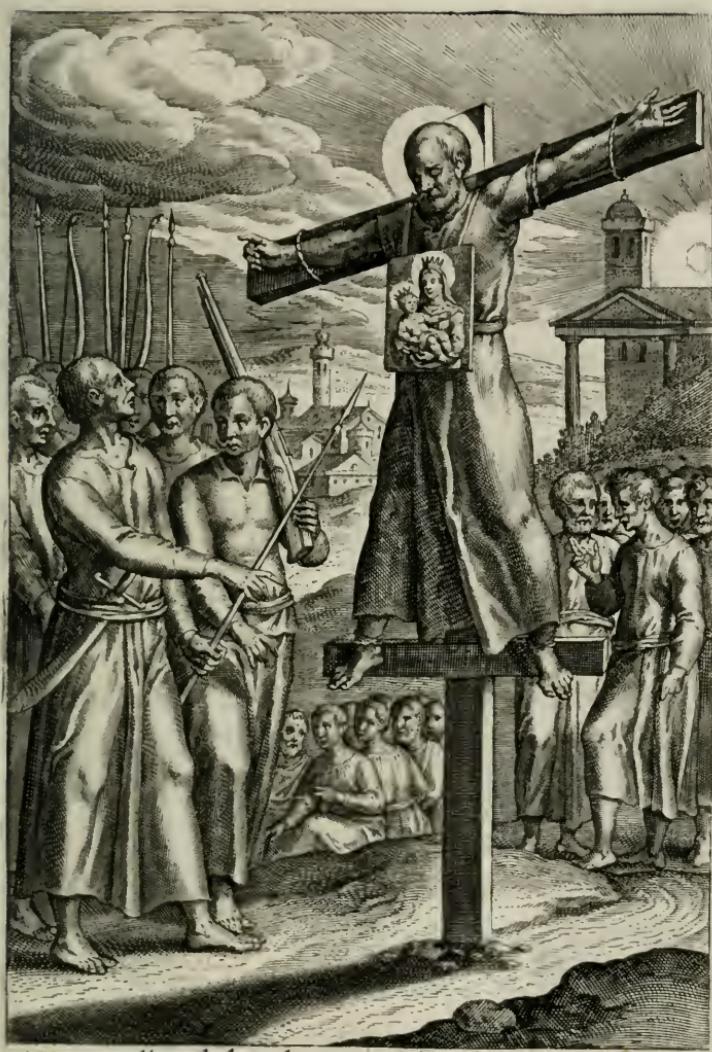
Mysticæ vitis palmites sunt glorioſi MARTY-
RES & CONFESSORES IAPONIAE, quos ini-
ris modis magnus agricola excoluit virtute circum-
cisionis. Vnde pulchrè Iustinianus, *Nemo, inquit, iu-*

Honor alie
artem be-
nè visen-
di & mo-
riendi.

stus, teste Apostolo, ab hac purgatione secermitur. ait enim:
 2. Tim. 3., 12. Omnes, qui piè volunt viuere in CHRISTO, persecutio-
 nem patiuntur. Quamobrem conuersis Hebreis & afflictis
 Heb. 12, 8. dicebat: *Quis enim filius, quem non corripiat pater?* Quòd
 si extra disciplinam estis, cuius participes facti sunt omnes;
 ergo adulteri, & non filij estis. Quanti verò sit meriti hu-
 iusmodi purgatio, eisdem intimauit, dicens: *Omnis autem*
 Heb. 12, 11. *disciplina in præsenti quidem non videtur esse gaudij, sed*
mæroris; postea autem fructum pacatissimum exercitatis per
eam reddet iustitiae. Propter quod remissas manus, & soluta
 genua erigite, & rectos gressus facite semitis vestris.
 Esto talis & tu, purgeris à CHRISTO: caue tamen, ne
 purgatus murmures, & agricolæ detrahas sapientiæ. Ne-
 quaquam dolorem vulneris, sed sanitatis attende dulcedi-
 nem. *Purgationis incisionem abhorrere noli, si centuplica-*
 Laurea circumcis-
 sionis spir-
 italis.
 Extrema verba mo-
 rientis.
 tum fructum percipere concupiscis. Palmes in lecto erat
 Gallus Episcopus Auernorum, & cùm vi febris ar-
 dentis barbam & capillos simul amitteret, spiritu
 circumcisus, & animo simul serenus & tranquillus,
 dixit fratribus moriturus: *Vale dicimus vobis fratres:*
 & obiit corde & spiritu circumcisus.

Prodeat in publicum spectaculum HIORAMVS
 Iaponensis; in quo, veluti in speculo, natuitatis &
 infirmitatis humanæ forma conspicitur.

EM-

En populi explodor, placeam ut tibi Christe, catharma.
49. Displaceam: hoc ipsum displaceam placet.

EMBLEMATIC A IMAGO XLIX.

H I O R A M I C R V C I F I X I
EXPLICATA.

HIORAMVS senex venerabilis à Rege Iaponensi, qui fidem acceptam deseruerat, Bungi comprehensus cruci adiudicatus est. De mandato eiusdem Regis cum theca reliquiaria, imagine CHRISTI, & Matris, quibus pium cultum exhibebat, appensus in cruce est. Moris solet esse in militia, ut cùm quis strangulatur tamquam rebellionis reus, ad collum eius quædam tabella appendatur, & in ea culpa defectionis describatur. Suspenditur HIORAMVS, & ad peccatus tabella Matris & Filij apponitur & appenditur, in qua fides & fidelitas boni senis describitur & innotescit. Hæc ipsa fides innotuit in monacho Christiano, & Mariano summo cultore imaginis quæ MARIAM gestantem suam prolem exprimebat. Hic cùm gravissimè torquéretur à dæmone, & dæmon illi promitteret se de poenitentiis ac tormentis remissurum, si remitteret ipse de imaginis cultu & veneratione, ex consilio Abbatis Theodori constanter respondit: Dominum Deum meum adorabo, & tibi non obediam. Praeserat

Ex litteris
Iaponicis.

ferat antè cultor Filij simul & Matris fidus ac fidelis senex. Euangelicus ille Simeon , qui cùm Filium simul & Matrem in templo sibi assistere contemplantetur , mortem ipsam non timuit , sed cecinit:

Nunc dimittis seruum tuum Domine , secundùm verbum tuum in pace : quia viderunt oculi mei salutare tuum, quod parasti ante faciem omnium populorum , lumen ad reuelationem gentium.

Simeonis portantis Christum & Hioramini. & veriusque Aritificium. Hunc ipsum senem , qui infantem intra vlnas suas accepit, HIORAMVS in se refert , in captiuitate & libertate, in vita & morte , in cruce & eius felice sorte. Qualis debeat esse mysticus CHRISTI Simeon , vel mysticus Hioramus, declarat Ambrosius lib.2. in Lucæ cap.12. *Qui vult dimitti, veniat in templum , veniat in Ierusalem , expectet CHRISTVM Dominum , accipiat in manibus verbum Dei , complectatur velut quibusdam fidei suæ brachiis : tunc dimittetur, ut non videat mortem, qui viderit vitam.* Amplectatur etiam celebres Reliquias Sanctorum , de quibus Bafilius in Psalm.104. *Quando apud Iudeos moriebantur, abominabilia dicebantur morticinia ; quando autem pro CHRISTO quisquam moritur , pretiosæ Reliquiæ Sanctorum eius.*

Crux HIORAMI, Crux natiuitatis
humanæ.

Non immeritò Iobus , cùm miseras humanas ^{Instrumen-}
ad summam quamdam reduceret , in capite ^{tum artis}
posuit, esse natum de muliere mortalem hominem. <sup>bene vi-
uendi.</sup>

Homo natus de muliere (ex quo capite proueniunt & ^{Iob. i. 1.}
procedunt cetera) *breui viuens tempore, repletur multis*
miseriis, quasi flos egreditur ~~et~~ *conteritur, & fugit velut*
umbra, & numquam in eodem statu permanet. Miser filij hominis status, misera conditio , indigna prorsus
æstimatione & fauore. *Quid est homo, quòd memor es* ^{Psal. 8, 5.}
eius? aut filius hominis, quoniam visitas eum? Quò
maior miseria est, eò maior crux , sub cuius onere
filius hominis geinit : *Miser factus sum, & curvatus* ^{Psal. 37, 7.}
sum usque in finem. Cùm homo tanta sarcina preme- ^{Excitatio}
retur , venit de cælo , natus est de femina Deus , ^{laboran-}
filius hominis factus, cum filio hominis crucem hu-
manam portaret. Quid enim Maria CHRISTO nisi
mystica crux extitit, cùm Homilia de Laudibus Vir-
ginis dixerit Epiphanius , thronum simul & crucem
essē ? Fuit CHRISTO Maria crux , *extremis enim*
sancetas vlnas, Dominum portauit. Cùm natus de mu-
liere homo grauem suam crucem portat, instar HIO-
RAMI est , nec tamen sine solatio , cùm in sua con-

ditione Deum ipsum habeat socium , ortum de Virgine matre , cui dicere fas est , I E S U M benedictum fructum ventris tui nobis post hoc exilium ostende. Inte-
 rim natus de muliere tutum aliquod quærat & petat
 Psal.45,2. refugium. Deus refugium nostrum, & virtus. In quem locum Basilius : Homo ob insitam sibi à natura debilitatem pluribus in se rebus tristibus & laboriosis irruentibus multo indiget auxilio , ex omnibus circumstantibus refugium quærens , velut in tutum se recipiens locum ad aliquem acutum verticem , inexpugnabili circumdatum muro , ob inimicorum incursum securum sese munit. Vertex CHRISTVS est , murus MARIA est .

Crux HIORAMI , Crux ægrotantis & extremè laborantis.

*Instrumen-
tum artis.
benè mo-
riendi.*

*Excitatio
ægrotan-
tis.*

C Vm iaces in lecto æger , sacris Reliquiis mu-
nitus , mysticus Hioramus es , si CHRISTI &
eius Matris opem imploraueris : quam cùm impe-
traueris , priuæ nativitatis tuæ miserias facilè effu-
gies. Satis benè Basilius in Psalm.104. Sanctorum vi-
rorum exitus in hac vita nequaquam plorandus , sed magis
genesis , & in hanc vitam ingressus , qui multum secum in-
iustitiae sordiumque ac malorum affert , quorum speculum
si quis cerneret , viuentium nullus sustinere facilè posset.
Offert H I O R A M V S ægroto imaginem CHRISTI
Domini,

Domini, vt cùm in lecto iacuerit, statim ad illum
recurrat; priùs ad salutis auctorem, quàm ad medi-
cam artem recursus fiat. Confirmat hoc ipsum Am-
brosius lib. i. de Cain & Abel. cap. 10. Ne videamur de
humanis artibus, medendi peritia, herbarumque succis spe-
rare magis remedium, quàm de Deo, ad C H R I S T V M
priùs est configiendum, qui nostræ curare possit animæ pas-
siones. Verùm præpostero ordine antè sibi ab hominibus
accersant opem: vbi autem humana subsidia defecerunt,
tunc opinantur postulandam diuini fauoris gratiam. Non
C H R I S T V M solùm, sed etiam sacratissimam Ma-
trem offert ægrotanti H I O R A M V S. Huius virginis
opem, cùm extremè laboraret, sensit Reginaldus:
adfuuit enim ægrotanti ipsa, & in eius comitatu vir-
gines & martyres Cæcilia & Catharina. Rogatur æ-
ger quid vellet, & dubius quid responderet, nonni-
hil substitit. Accesit vna ex comitibus, & monuit:
Nihil certi petas, frater, sed omnia petenda illi commit-
te; siquidem melius illa tibi dare, quod necesse est, nouit,
quàm tu poscere. Acquieuit consilio æger, & se in ma-
nus Virginis resignauit. Accepit MARIA oleum, Re-
ginaldum vnxit, & ita cónualuit, vt reliquo vitæ
tempore nullum inordinatum & in honestum carnis
motum vim quam senserit.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

*Virtus sa-
cra Eucha-
ristia.*

REx gloriōsus similis sibi est in nativitate & morte: nudus ex matre nascitur, nudus iuxta matrem moritur, vt humanæ conditionis principium & simul exitum pateretur. Hoc graue Adami iugum, quod idem Dominus virtute sacræ Eucharistiae reddidit dulce satis ac suaue. Reddidit dul-

Ioan. 6, 58. cem nativitatem, cùm dicit: *Sicut misit me viuens Pater, & ego viuo propter Patrem, & qui manducat me, ipse viuet propter me.* Fecit exitum humanæ vitæ

Verf. 59. suauem, cùm addit: *Non sicut manducauerunt patres vestri manna, & mortui sunt. Qui manducat hunc panum, viuet in æternum.* Cùm CHRISTVS nascitur in

Ibidem. Bethleem, panis est, *Hic est panis, qui de celo descendit:* cùm moritur Ierosolymis, panis est. hinc illa

Ieerm. 11, 19. vox: *Mittamus lignum in panem eius.* Venerat in mundum CHRISTVS, vt nostræ nativitatis, mortalitatis & mortis miseriis mederetur, & carum medicamentum constitutum esse in pane, ostendit & declarauit.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ, corona aurea & laureola.

*Honor alit
artem be-
nè viuen-
di & mo-
riendi.*

HAbet ante oculos suos in virginalibus brachiis martyr affixum Crucis Regem martyrum

rum CHRISTVM, qui præxit crucifixos & cruciferos
passione & admonitione, *Qui vult post me venire, Iuc 9,23.*
abneget semetipsum, & tollat crucem suam quotidie, &
sequatur me. Præuiderat hoc ipsum mysterium Da-
uid, cum Psalm.90. cecinit, *Scapulis suis obumbrabit*
tibi, & sub pennis eius sperabis. Mysterium obumbrati-
onis declarat in hæc verba Basilius: *Erit enim pro-*
pugnator tuus, protegetque te, ubi impugnaberis. Posuit
autem hoc ex eorum metaphora, qui in bellis primi instant
in acie, ac scapulis suis eos, qui à tergo sunt, protegunt.
Nec dubium, quin in acie crucis & mortis primi
steterint CHRISTVS & MARIA vnici ac singulares
protectores crucifixorum & cruciferorum, quorum
vnus extitit H I O R A M V S suspensus cum imagine
Matri & Filij, sacrisque Reliquiis Sanctorum, qui
primi etiam in certamine steterunt & vicerunt.

Ergo quisquis ab ortu suo usque ad metam fixam
vitæ grauissimam crucem portat, & in acie consti-
tutus semper pugnat & decertat, consideret ante se
CHRISTVM, MARIAM & Sanctos, à quibus in
certamine obumbratur protectione, patrociniis &
subsidiis, ut quos sequitur in pugna, subsequatur in
victoria, in gloria palmarum & coronarum, quæ debetur
non in stadio solùm certantibus, sed etiam in lecto
diabolum superantibus. Superauit tantum hostem

*Extrema
verba mo-
rientis.* lecto affixus Richardus Episcopus Cicestrensis , qui moriturus dicebat creatori Deo : *In manus tuas com- mendo spiritum meum , & simul Matri:*

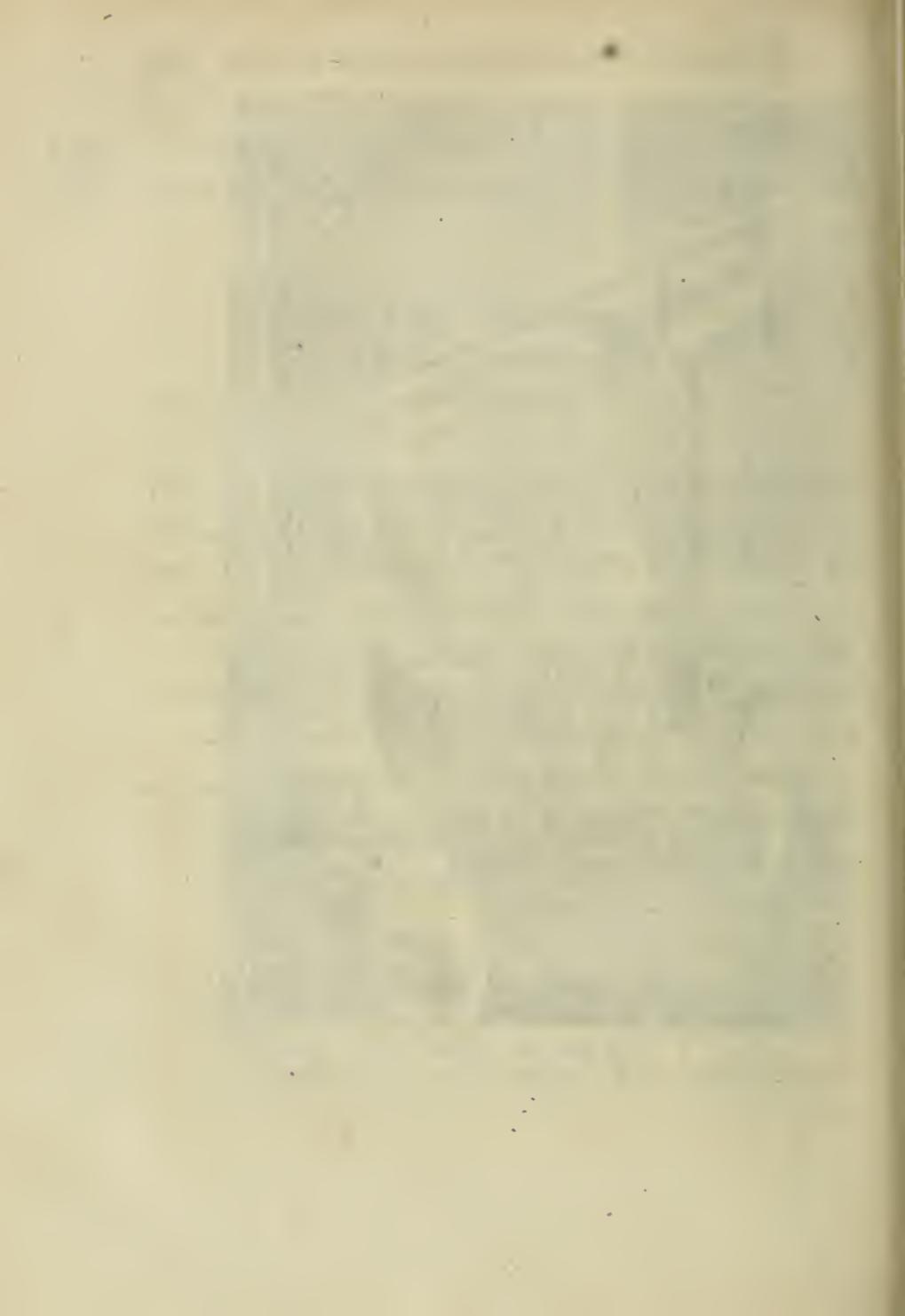
*Maria mater gratiae,
Mater misericordiae,
Tu nos ab hoste protege,
Et hora mortis suscipe:*

præcepit insuper adstantibus ministris , vt ea verba ad eius aures pronuntiare non cessarent. Accedat & Eleazarus Comes , qui cùm esset in extremis , & luctaretur cum hostibus , inquit : *Magna est dæmonum vis , sed eam penitus eneruarunt mysteria sacrosanctæ Incarnationis & passionis IESV CHRISTI.*

• Prodeat in publicum spectaculum ALFONSVS CASTRIVS è Societate IESV , speculum & forma So- cioruin IESV laborantium & ægrotantium.

I decus, i nostrum, tot ponti emense pericla
50. Claſſibus; hac melius sidera puppe petes.

EMBLEMATICA IMAGO L.

ALPHONSI CASTRII CRVCIFIXI

EXPLICATA.

ALPHONSVS CASTRIVS , natione Lusitanus, dignitate Sacerdos, Religiosus è Societate IESV , ad Malucas insulas propter fidem CHRISTI à Mauris captus , naui affixus in formam crucis, capite tandem cæsus, portum in cælo cepit. ALPHONSVS noster in ipso portu vitae iacturam fecit , prosperè tamen nauigauit, & saluus emersit. Qui perdiderit animam suam in mundano pelago , haud dubiè in portu cæli eam inueniet. Quid naui cum cruce ? Augustinus lib. I. de Verbis Domini Serm. 54. Quando Rex aliquis impia voluntatis , maximeque potestatis , persecutionem indicit Ecclesiæ , quantum in ipso est , Christianum nomen conatur extinguere ; super nauiculam CHRISTI grandis vnda consurgit , sed in iis temptationibus erigitur antenna , vt suspensa arbori crucem figuret. Hanc Christianus respiciat , vt non deficiat. Huic antennæ , id est , cruci CHRISTI , simplex conuersatio , & pura confessio ; tamquam cadentia vela religentur , & hac vela nostra fluctibus abluantur ; vt sine macula & ruga inueniantur. Quid cruci cum

Minim

naue?

Histor.
Indic.
Maffeus.

Sympathia
nauis &
crucis
Christi. &
virtusque

Artifi-
ciuum.

naue? Ambrosius Serm.66. *Arbor quædam in nauis est crux in Ecclesia. Suspeditur in arbore CHRISTVS, suspenditur Socius eius ALPHONSVS, socius passionis, ut sit consolationis comes, iuxta oraculum Pauli 2.Corinth.1. Scientes quoniam sicuti socij passionum estis, sic eritis & consolationis.*

Crux ALPHONSI crucifixi , Crux Sociorum IESV.

*Instrumen-
tum artis
benè vi-
uendi.
Matth. 5,
13.*

*Excitatio
laboran-
tis.*

Socij CHRISTI sunt , quibus conuenit illa vox,
*Vos estis sal terræ. Accedit Chrysostomus Homiliæ 15. in Matth. Attendite, quid dixerit, Vos estis sal ter-
ræ, per quod ostendit, quām necessariò ista præcipiat. Non enim pro vestra , inquit , tantum salute , sed pro vniuerso
orbe vobis certamen erit , &c. Hic finis vocationis eorum, quos in suam Societatem CHRISTVS adsciuit,
vt propriæ saluti attendantes , & alienam quoque cu-
rantes,totum peragrent mundum,totum pelagus tra-
nent. Benè nauigant IESV Socij, benè nauigant, vt ait
Ambrosius in Psalm.47. qui in nauibus CHRISTI cru-
cem sicut arborem præferunt , atque inde explorant flabra
ventorum, vt corpora sua dirigant ad sancti Spiritus gra-
tiam in ligno Domini tuti atque securi, nec permittunt na-
ues suas vago fluētu errare per maria, sed ad portum salu-
tis, & ad consummationem gratiæ cursus suos dirigere con-
tendunt,*

tendunt, vt fida statione potiantur, quo dissoluti cursus suos possint in resurrectione reparare, vbi naufragium timere non possint. Et nos igitur circumspetemus hanc gratiam, speculatores eius simus, exploremus eam, vt fiant corpora nostra naues Tharsis. Tunc enim caro ad seruitutem redigitur, cum ad Dei intendimus gratiam, vt id quod amarum ad tempus sit, non quod dulce & voluptarium sequamur.

Crux ALPHONSI crucifixi, Crux ægrotantis.

NAUES Tharsis corpora nostra sunt. Nauigat in corpore homo, & cum benè habet, expansis velis in sæculi mari nauigat; cum morbum lethale in contrahit, tempus iam esse vela vitæ contrahendi, in sua effigie exprimit & ostendit ALPHONSUS. Contrahebat vela Paulus, cum vastum emensus mare fuisset, & appellens iam ad portum dicebat: *Ego enim 2. Tim. 4. iam delibor, & tempus resolutionis meæ instat. Bonum certamen certaui, cursum consummaui, fidem seruauit.* Non renuit ALPHONSUS pati, qui totum nauigauit mare, nec exire recusauit, qui vela in portu contraxit. Diuersus omnino erat à monacho quodam ægro, quem libro de Mortalitate proponit S. Cyprianus. *Cum quidam de collegis, inquit, & consacerdotibus nostris iam in infirmitate defessus, atque de appropinquante*

M m m 2

mori-

*Instrumentum artis
benè mori-
riandi.*

*Excitatio
ægrotan-
tiss.*

morte sollicitus commeatum sibi precaretur, adstitit deprecanti iuuenis honore & maiestate venerabilis, statura excelsus, & clarus aspectu, tamen quem assidentem sibi vix posset humanus aspectus oculis carnalibus intueri, nisi quod talem videre iam poterat de seculo recessurus. Atque ille non sine quadam animi ac vocis indignatione infremuit, & dixit: Pati timetis, exire non vultis, quid faciam vobis? Pulchrum satis exemplum, cuius lectione mirum in modum recreatum fuisse S. Augustinum, in eius Vita memorat Possidonius. Habes in uno ALPHONSO & eius effigie formam, quam in ægro CHRISTVS optabat, ut & dicas cum Teresia, & ipsa quidem infirma, Aut mori, aut pati. Dicas appellens ad portum cum Ludouico Episcopo Caroli II. Regis Siciliæ filio, Ego morior, & gaudeo quasi terram videntem, venturusque in portum ex longa nauigatione huius vasti & indomiti maris, quod mihi diu in votis fuit.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

*Virtus sa-
cra Eu-
charistia.*

Felix vitæ Religiosæ nauigatio, quæ desinit in IESU nomen, in cuius exaltationem ipsa sacra Eu-Malach. 1. charistia condita est. Ab ortu enim usque ad occasum magnum est nomen meum in gentibus; & in omni loco sacrificatur & offertur nomini meo oblatio munda: quia magnum est nomen meum in gentibus, dicit Dominus exercituum.

Ab

Ab ortu ysque ad occasum magnum est hoc Sacramentum, ab ortu scilicet hominis, ad eius occasum, in quo post vitæ nauigationem optatum portum ingreditur. Appellenteim iam ad portum, & accipientem Eucharisticum Viaticum, faustis suis clamoribus *Viaticum.* & acclamationibus Serm. de Euchar. sequitur ac prosequitur Iustinianus. *Protegant, inquit, te sancta mysteria, & inter medios seculi fluctus ante mystici Pharaonis faciem gradiēris illæsus: illum itaque in intellectuali pelago suffocatum adspicias constitutus in littore.* Tunc lætitiae initiatu carmine, magna cordis cum exultatione clamabis: *Cantemus Domino, gloriōsè enim magnificatus est,* Exod. 15, *equum & ascensorem proiecit in mare.* Proiecit per Crucem, proiecit per Eucharistiam: vnam & alteram colit in altari Sacerdos, de Pharaone agens solemnem triumphum; vnam & alteram velit sibi, veneretur & teneat ægrotus, qui affixus iacet in lecto, & simul augustissimum nomen IESV, cuius socius est, imploret, ut suam victoriam perfectam & consummatam agat pariter & celebret.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

QVotquot è Societate IESV crucem ferunt, nauigant simul cum CHRISTO, in eadem naue certant Honor alio
artem be-
nè viven-
di & mo-
riendi.

tant & triumphant, viui Martyres habití, quorum Abbas Piamon apud Cassianum collat. 18. cap. 7. facit honorificam mentionem : *Illos patientia atque distictio, qui tam deuotè in hac, quam semel acceperunt professione, perdurant, ut numquam suas expleant voluntates, crucifixos quotidie huic mundo, viuosque Martyres facit.*

Viui Martyres socij IESV euaserunt Maria, Ioannes & Magdalena, quorum sanguis effusus non est, sed

*Laureola
Sociorum
Iesv.
Cant. 2, 5.*

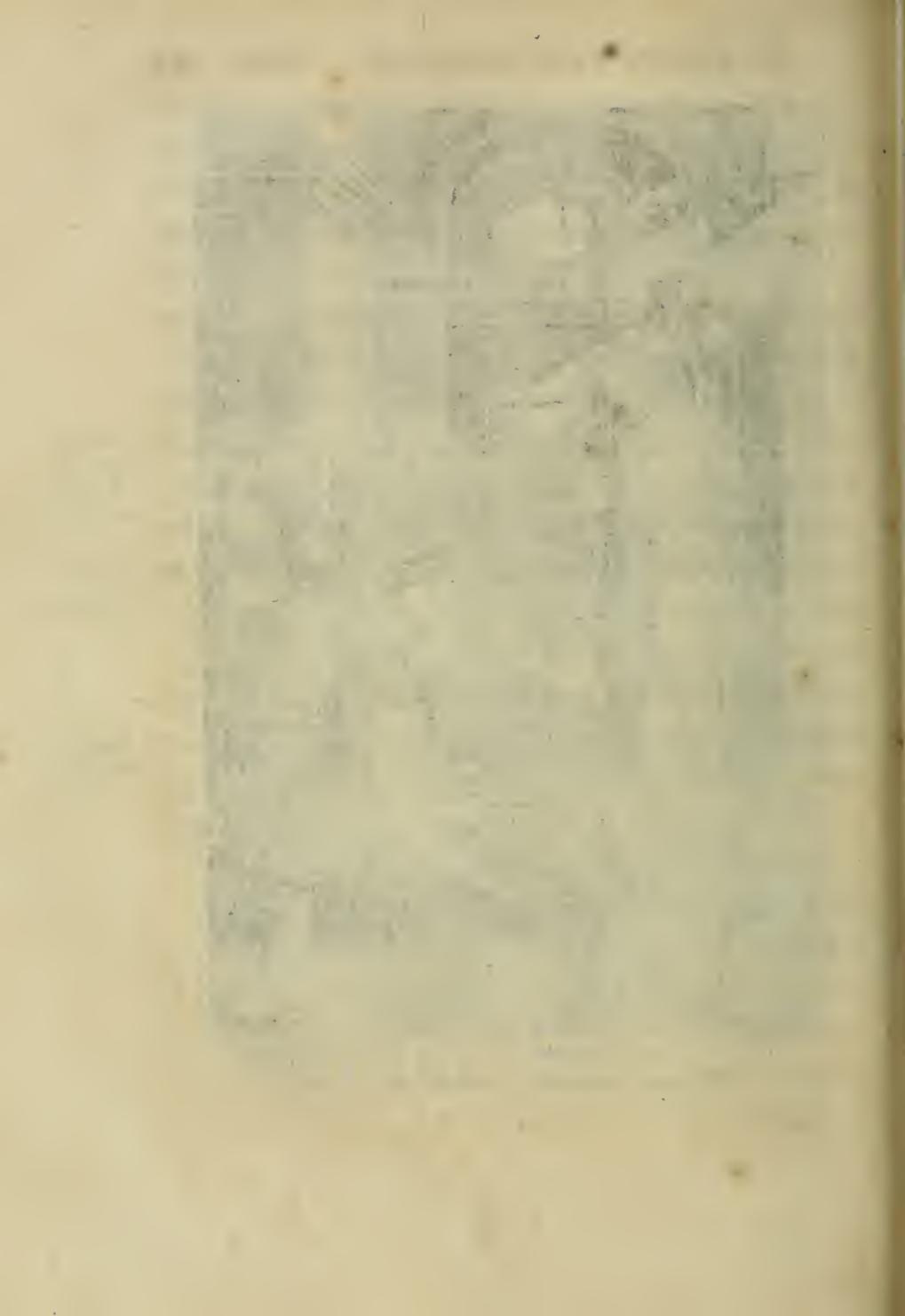
finis eorum trium dignus corona & laureola in lecto gloriosus fuit, ut dixerit decedens Maria, *Fulcite me floribus, stipate me malis, quia amore langueo.* dixerit Magdalena : *In lectulo meo per noctes quæsiui quem diligit anima mea.* & dicere potuerit Ioannes : *Lectulus noster floridus.* Lectus dolorum, lectus florum est ei, qui veniens ad portum nauigationis suæ usurpat extrema verba Archiepiscopi Dunstani : *Ipse benignus Deus, qui direxit iter meum ad se, dirigat ad omnem voluntatem suam corda & corpora vestra in pace.*

*Extrema
verba mo-
rientis.*

Prodeat in publicum spectaculum VENERABILIS SACERDOS crucifixus ; in quo, veluti in speculo, ferentis hæreticam prauitatem & infirmitatem forna conspicitur.

Ne fors sim nimium tibi viliis Rector olympi
51. Victima, me Nati nobilitabit honos.

EMBLEMATICA IMAGO LI.
SACERDOTIS CRVCIFIXI
EXPLICATA.

HAERETICI in Gallia per ludibrium VENE-
RABILEM SACERDOTEM compulerunt,
vt in vrbe Houdam, dioecesis Carthonen-
sis, solemnia Missæ perageret. Dum cele-
braret, faciem eius manibus verberarunt, & corpus
pugionibus perfoderunt, ac denique super ligneam
crucifixi CHRISTI imaginem ipsum affixum, sclo-
petis suis traiecerunt. Verus Regis gloriosi & eius
imaginis cultor, & quidem in eam fôrnam, quam
præscripsit Carolo Magno Gregorius Pontifex II. à
quo imaginem CHRISTI Domini petierat. Scimus,
inquit, quia tu imaginem Seruatoris nostri ideo non petis,
ut pro Deo aut quasi Deum colas, sed ob recordationem
Filij Dei, vt in eius amore recalescas, cuius tu imaginem
videre desideras. Et nos quidem, non quasi ante diuinata-
tem, ante illam prosternimur, sed illuin adoramus, quem
per imaginem, aut natum, aut passum, aut in throno seden-
tem recordamur. Et dum nos illa pictura, quasi scriptura,
ad memoriam Filij Dei reducit, animum nostrum de resur-
rectione lætificat, aut de passione demulcet. Crucifixores

Nnn

VENE-

Theat. cruci-
delit. nostri
temporis.

VENERABILIS SACERDOTIS iconomachi erant, & in despectum iconis CHRISTI , & eius ministri qui sacram colebat imaginem , & propterea idololatram impudenter nominabant , affixerunt illum imagini crucifixi , cuius amor pectus eius accende-

*Sympathia
Christi &
Sacerdotis
Artificum
tolerantia
circa hæ-
reticos.*

Gal.2,16.

Rom.6,5.

bat, passio mulcebat. Dignus altari SACERDOS, cui verè dicere licet : CHRISTO confixus sum cruci. Dignus gloria Sacerdotali , cui fas est gloriari : Si enim complantati facti sumus similitudini mortis eius, simul et resurrectionis erimus; hoc scientes, quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruatur corpus peccati, & ultra non seruiamus peccato. Manus crucifigentium CHRISTO famulatae sunt crucifixo, ut sacrificium suum in cruce ageret & perficeret : ministrarunt quoque VENERABILI SACERDOTI , ut in corpore suo, quæ deerant CHRISTI passionibus, in cruce ipse completeret , & crucifixus compleuit. Hoc sacrosanctum officium , hoc munus Sacerdotum est, sic in altari seruire , sic ministrare , ut CHRISTI personam gerant, & per oblationem sui CHRISTO crucifixo adhæreant. Qui personam Regis gerit, refert & ipsum Regem ; & qui vices CHRISTI agit, debet ipsi assimilari. Crucifixores CHRISTI , qualis CHRISTVS, quales quoque & ipsi essent, facto suo declararunt: & sacrilegi Galliæ hæretici , quales Sacerdotes , qua-

les

les etiam ipsi forent, ostenderunt. Ostendit quoque Paulus cap.6. ad Hebræos : *Impossibile est enim, eos qui semel sunt illuminati, gustauerunt etiam donum cælestis, & participes facti sunt Spiritus sancti, gustauerunt nihilominus bonum Dei verbum, virtutesque sæculi venturi, & prolapsi sunt; rursus renouari ad pœnitentiam, rursum crucifigentes sibi metipsis Filium Dei, & ostentui habentes.*

Crux crucifixi SACERDOTIS, Crux ferentis hæreticos.

BEnè Augustinus lib.3. de Verbis Domini, Ser-
moni 8. Hæretici comparete vos Iudeis : illi con-
tempserunt C H R I S T V M pendentem in ligno, vos con-
temnitis sedentem in cælo : illis suggesteribus stetit titulus
C H R I S T I , vobis instantibus deletur Baptismus C H R I-
S T I . Magna crux hæreticorum C H R I S T O & eius
ministris incumbit. Qualis illa sit, ostendit idem
Augustinus lib.16. de Ciuitate Dei cap.2. *Callidum est*
genus hæreticorum, non spiritu sapientiae, sed versipellis
astutiae, quo solent hæreticorum feruere præcordia, & pa-
cem conturbare Sanctorum; sed hæc in usum cedunt profi-
cientium, iuxta illud Apostoli : Oportet esse hæreses, ut
probati manifesti fiant in vobis, unde etiam scriptum est:
Filius eruditus sapiens erit, impudenti autem ministro vte-
tur. Nec sunt, nec possunt esse impudentiores mi-

*Instrumentum artis
benè vivendi.*

*Excitatio
laboran-*

tis.

*1. Cor. 11,
19.*

nistri, quām illi ipsi, quorum manus famulatæ sunt Redemptori. Sapiens Dei Filius eorum ministerio vſus, sacrificium suum peregit, quod & nunc Sacerdotes in altaribus suis conficiunt. Confecit VENERABILIS iste SACERDOS, & sacrum suum in ara crucis perfecit, qui filij sapientis instar impudentibus ministris vſus est. Impudentes certè hæretici tam in CHRISTVM mortuum in cruce, quām in Reliquias Sancti huius SACERDOTIS, qui eidem CHRISTO commoritur, & mundus obit. Ante hoc tempus, vt notat Basilius in Psalm. i. dictum est Sacerdotibus, Non contaminabitur super aliquo mortuo; nunc autem felicitate nominis Christiani, & Dei nostri ac Servatoris nostri IESV CHRISTI munificentia quicumque Martyres eius attigerit, illius iustitiae sanctitatisque quodammodo particeps, ob gratiam ex eorum corporibus precedentem, efficitur.

Crux crucifixi SACERDOTIS, Crux ægrotantis.

*Instrumen-
tum artis
benè mo-
riendi.*

NOs omnes genus electuim, regale Sacerdotium sumus: nostræ igitur memores conditionis sub quodam Sacerdotio seruiamus, adhærentes crucifixo, vt vnuſquisque nostrum in lecto iacens dicatur possit cum Paulo: CHRISTO confixus sum cruci.

Non

Non sine causa crucifixi imago ægrotantibus exhibetur: ideo porrigitur, ut coimunicantes CHRISTI passionibus, adhærent CHRISTO patienti, & eius exemplo ad tolerantiam ægritudinis excitentur.

Confirmat hoc ipsum Gregorius 3. Parte Pastoralis, admonit. cap. 3. *Admonendi*, inquit, *sunt agri, qua-*
Excitatio
ægrotan-
ti.
tenus patientiae virtutem seruent, ut incessanter, quanta Redemptor noster ab iis, quos creauerat, pertulit mala, considerent. Considerent in effigie conditionem suam venerabiles Sacerdotes, qui CHRISTO crucifixo debent esse arctè & strictè coniuncti. Vnde sacra virgo Elisabetha moritura, iam è lecto adstantes sibi Sacerdotes monens officij sui, *Vestrum est*, inquit, *di-lectissimo Domino vos exhibere familiares magis ceteris hominibus, per bonam conuersationem, & sanatum ministerium vestrum, quatenus in regno suo post hanc vitam sibi familiarius vos iungat.* Huic Domino Crucifixo ita se Bernardus adiunxit & adstrinxit, ut cum iam in extremis esset, & Sacerdotium absoluaret, fuerit in hanc sententiam locutus: *Fateor, non sum dignus ego, nec possum propriis meritis regnum obtinere cælorum: ceterum duplici iure illud obtinens Dominus meus, hereditate scilicet Patris, & merito passionis: altero ipse contentus, alterum mihi donat, ex cuius dono illud mihi vendicans non confundor.* Hoc ius crucis & passionis est,

*Eccli. 38.
28.* quod tenet ac possidet VENERABILIS iste SACERDOS , & qui eodem dono & priuilegio frui desiderat , *Cor suum dabit in similitudinem picturæ* , & iacens in lecto æger non solùm adhærebit , sed etiam crucifixo CHRISTO inhærebit , vt feliciter décedat . Teste enim Basilio in Psalm. 33. *Qui cum CHRISTO simul moriuntur, in bona sunt morte.*

Leuamen laborantis & ægrotantis.

*Virtus sa-
cra Eucba-
rifica.*

Rex glorioſus hominem , quem assumpſerat , secum in crucem euexit , & Patri ſacrificauit , & vt Sacrificium conficeret , vocatus à Deo eſt tamquam Aaron. Idem ipſe ſecundūm ordinem Melchizedech factus Sacerdos , panem & vinum obtulit , & præbuit ſeipſum edendum , qui & dixit : *Ioan. 6, 57.* *Qui manducat meam Carnem , & babit meum Sanguinem in me manet , & ego in illo. Felix , & satis felix SACERDOS , qui ſimul in cruce & lecto , in altari & ſacrificio cum Rege glorioſo manet , ac dicit , Quis nos separabit à charitate CHRISTI ? Hic arctus & ſtrictus nexus diuini amoris componitur & connectitur ; operante venerabili Sacramento , quemadmodum aduertit & monet S. Laurentius Iustinianus cap. 19. Monastic. perfect. *Pia mens , inquit , tanti sponsi lœti-
cata præfentia . venerando hoc mediante Sacramento reple-
tur**

*Rom. 8,
35.*

tur gaudio, exultatione perfunditur, humilitate deuicitur, lumine irradiatur, pace satiatur, roboratur fide, deuotione saginatur, atque indissolubili amoris vinculo Redemptori interius copulatur. Hæc copula tunc perficitur, cùm ^{viaticum:} anima munita Viatico in cælum assuimitur.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

BEnè sancta mater Ecclesia canit de glorioſo ^{Honor alit} Martino: *O beatum Pontificum, qui totis visceribus* ^{artem be-} ^{nè vinea-} ^{di & mo-} ^{riendi.} *diligebat CHRISTVM Regem, & non formidabat imperij* principatum! *o sanctissima anima, quam etſi gladius perse-* *cutoris nōn abstulit, palnam tamen martyrij non amisit!* Accedit Iustinianus Sermone de S. Martino: *Quomo-* *do, martyrij gloriam ipsum non habere censendum est, qui* flagrans amore martyrij profidei testificatione Catholicæ ter- *renorum principum nec expauit potentiam, nec heretico-* *rum sauitiae cessit, quin constanter veritatis propalaret re-* *gulam, eorumque confutaret errores. Toties igitur martyrij* promeruit palmam; *quoties se inimicis fidei disputando op-* *posuit. Sapienter Deus prouidit in gratiam propugna-* *torum fidei, vt licet proprium sanguinem non fu-* *derent, Martyres esse possent, quoties pro veritate* ^{Lauræ} ^{propugna-} ^{te hæresis.} *pugnarent, corona aurea & laureola decertarent, qui-* *bus effecti victores, in cælis ornarentur & illustra-* *rentur.*

rentur. Ergo cùm hæretici fraudulenti abstinere volunt à sanguine , ne numerum ageant Martyrum, seipsoſ planè decipiunt, quandoquidem incruentum est martyrium , eorum errores conuellere , & insanias refutare. Toties debetur palma & corona, quoties propugnatores fidei hostibus veritatis opponunt ſe fortiter, & animosè aduersantur. Non augent numerum Martyrum crucifixorum , ſed implet catalogum cruciferorum , zelantium videlicet ministrorum , imitatorum gloriosissimi Martini, cuius elogium concludit in hæc verba Iustinianus : *Meritò itaque sancto huic Martyri non est deneganda corona, qui Ecclesiarum curam gerens ; ac proximorum salutem zelans, nec mori timuit, nec viuere recusauit.* Vixerat cum CHRISTO , & cum CHRISTO mortuus est , ſicut & Herulus martyr , qui ligno affixus dicebat : *Eſto mihi adiutor Domine, & Redemptor. cui CHRISTVS: Noli timere; ſum enim tecum, & Deus tuus ego ſum.*

Prodeat in publicum ſpectaculum PETRVS HELCIVS crucifixus ; in quo , veluti in ſpeculo , ferentis repulſam & morbum forma conſpicitur.

*Extrema
verba mo-
rientis.*

Nouit amor mutas in verba resoluere fauces.
52. I nunc, et linguam velle profana cohors.

Ooo

oo[O]

EMBLEMATICA IMAGO LII.
PETRI HELCII CRVCIFIXI
EXPLICATA.

MAROCI in Africa PETRVS HELCIUS Histor. Indic.

Madritanus hortatus est Mauritanos, vt partes CHRISTI sectarentur, & eos qui semel à fide Christiana defecerunt, ad primam fidem redirent. Quam ob causam captus est, & iussu Regis vrgente, linguâ auulsâ, pro valuis portæ in formam crucis affixus, animosè caput dedit, vt ferreo clavo traiceretur. Extractus è capite clavis gutturi infixus est: cumque ne gutta quidem sanguinis è vulneribus antè fluxisset, effluxit deinde, & tinctâ sanguine portâ, mundum reliquit. Cum homo in angustias eas reducitur, vt aditus querelis non pateat, sed ex omni parte via intercipiatur & claudatur, laboriosa satis crux est. Hanc crucem passus est Iobus, cum iustis querelis familiares aures claudebant. Hæc crux, quam tulit Iosephus, cum eius deprecationibus sœui fratres non attenderent, & cum esset in Ægypto captus, nec sui domini nec Regis gratas sibi aures impetraret. Ad has angustias redacta erat Susanna, cum,

Ooo 2

clau-

clauso pomario , nemo esset qui eius voces exciperet , diceretque proinde , *Angustiae sunt mihi vndeque*,
Dan. 13, 12.
Sympathia Christi & Petri Heli
cij Artificum tolere-
rare re-
pulsa.
 CHRISTVS quoque ipse in porta & extra portam passus est , è cruce claimabat , & tamen non audiebatur. Clamauit non tam voce linguae quam sanguinis , cuius vocem nemo adimere queat , licet adimere linguam , immò & ipsam vitam auferre possit. Potuit Maroci Rex euellere PETRI linguam , ne verba formaret , efficere tamen non potuit , ne eius sanguis effusus ad portam , cui confixus erat , clamaret Deo , cuius ianuæ omnibus facile patent. Semper porta Domini , vt ait agens de Patientia Ephræm , cunctis patet hominibus , paruis simul & magnis .

Crux PETRI MADRITANI crucifixi,
Crux datæ repulsæ.

Instrumen-tum artis
benè vi-uendi.
 N Ouerat Rex Salomon , quanta crux ista esset ; & vt eius onus indicaret , dixit cap. 9. Ecclesiastæ : *Ciuitas parua , & pauci in ea viri : venit contra eam Rex magnus , & vallavit eam , exstruxitque munitiones , inuentusque est in ea vir pauper & sapiens , & liberavit urbem istam per sapientiam suam , & nullus deinceps recordatus est hominis illius pauperis.* Et dicebam ego , meliorem esse sapientiam fortitudine . *Quomodo ergo sapientia pauperis contempta est , & verba eius non sunt audita?*

audita? Inter summos illos labores , quibus mundus repletus est, vnuſ & præcipuuſ est, quòd monita ſapientiuſ à Principib⁹ non audiantur. Erat ad foreſ palati⁹ Mardochæus , & cùm gratiosuſ Aman multum poſſet apud ſuum Aſſuerum, omnem portam obſeruauit , ne Mardochæi totiusque populi Hebræorum clamores ad aures Regis venirent. Verū ^{Excitatio laboran-} enim uero non eſt prudentia , non eſt conſilium ^{ii.} contra Dominuſ , qui nouit iuſtiſ querelis adiutum ac portas aperire. Dedit Eſtheræ Reginæ acceſſum, coram Rege expoſtulauit, poſtulauit caput gratiosi, qui maloruſ caput fuerat , & impetravit. Interim dum ſanguis pauperum clamat , & clamores in paſſatio non audiuntur , crucem patitur Mardochæus, patitur & HELCIVS MADRITANVS. Secūs faciebat olim Alexander, cuius & exemplo & testimonio utitur Basilius Epift.54. *Audiuiſſe quidem non negamus, negamus quidem Timotheum eſſe, qui calumnias in te fabri- cauerit. Cùm autem omnino audiuerimus, si nihil aliud, vel illud ſaltem Alexandri dicemus, Alteram auriculam delato illibatam ac ſinceram conſeruamus.*

Crux PETRI crucifixi, Crux ægrotantis.

HAnc crucem patitur æger , cùm iuſte queri-
tur, nemo tamen audit aut credit. Recurren-
tum artis ^{Inſtrumen-}
tum artis ^{bene mo-}
dum ^{riendi.} Ooo 3

dum tunc ad Deum , cuius aures attentæ & intentæ sunt clamoribus ægrotorum. Testatur ipse qui dicit,

Psal. 90,
35. *Clamabit ad me , & ego exaudiam eum:* Benè Ephræm Discept. de Patient. ait : *Quid hoc beatius , quam consequi talis Regis beneuelas aures ?* Clamauit Ezechias æger , qui conuertit ad parietem faciem suam , & per murum clausum , obseratum & obstructum voces suas intromisit , & illas Deus exceptit. Excipiet & tuas , si dicas cum Ezechia : *Sicut pullus hirundinis sic clamabo , meditabor ut columba.* Quamuis Rex ille

*Excitatio
agrotan-
nis.*
Izai. 38, 21. Ezechias multos haberet ministros , multos Medicos, solum confugit ad Deum , & solum Deum consuluit , vt diuino eius fauore sanatus , & à morbo recreatus , soli Deo pro valetudine sua ageret & haberet gratias. Eapropter non semel , sed sàpè Deus claudit suas portas , & vias intercludit humanas pro adipiscenda salute , vt necessitate ductus , & etiam coactus ægrotus , recursum ad Deum habeat , cui post acceptæ valetudinis beneficium gratus existat. Ad Regis illius exemplar componat se æger , & quidem sic monet in Asceticis Basilius :

Izai. 38, 21. *Ezechias massam ficorum non primam duxit sanitatis suæ causam , neque curandi corporis rationem illi tribuit , sed gloriæ Dei , qui ficos condidit , gratiarum actionem obtulit : ita & nos plagas à Deo recipientes , qui benè & prudenter*

denter vitam nostram moderatur, principio quidem inquiramus cognitionem rationis ob quam nos flagellet, deinde & liberationem à doloribus & patientiam, & præterea ut tentationi præbeat exitum, ut tolerantes esse possimus: datam verò medicandi gratiam sive per oleum vino mixtum, ut in eo qui inciderat in latrones; sive per ficos, ut in Ezechia, grato animo suscipiamus. Reddita ergo sibi sanitate, in Ecclesia referat æger actionem gratiarum, more Ezechiae Regis, imitator crucifixi PETRI, cuius ut inhæreat vestigiis, pro foribus stabit, & cor suum dabit in similitudinem picturæ. Quòd si statio vitæ deserenda sit, oret sicut moriturus iam, & stans pro foribus orauit Eligius, cuius meminit Surius: *Suscipe me secundum magnam misericordiam tuam, & non confundas me ab expectatione mea. Aperi mihi properanti portas tuas.*

Eccl. 38,
28.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

Rex gloriosus extra portam passus est, repul- *Virtus sa-*
sus quidem à Proceribus Hebræorum, quibus *era Eucha-*
rificie. monita salutis dabat, & cui portas suas clauerat humana potentia: statim ianuas suas diuina omnipotia aperuit; vnde mandatur cælestibus potestatibus. *Attollite portas, principes, vestras, & eleuamini portæ* Psal. 23,7. *æternales, & introibit Rex gloriae.* Ergo qui in portâ patitur,

patitur , & in ea repulsam subiit , soletur seipsum ,
 & cælos apertos consideret , qui patent dignè & piè
 communicantibus . Huc alludens præscius cecinit
Psal. 77.
23.
 olim Dauid : *Januas cæli aperuit Dominus , & pluit illis
 manna ad manducandum .* Hinc Gregorius lib. 4. Dia-
 log. cap. 58. *Quis fidelium habere dubium possit , in ipsa
 immolationis hora cælos aperiri , choros Angelorum adesse ?*
 Repulsus Stephanus vidit cælos apertos , & IESVM
 stantem à dextris virtutis Dei , & virtute eiusdem
Aet. 7. 59.
 fauoris obdormiuit in Domino . Qui pellitur iam ex
 mundo , & accipit Eucharistiam , eumdem sub ac-
Vianicum. cidentibus CHRISTVM Dominum consideret , vt sa-
 cræ virtute Communionis in Domino quiescat , pie-
 que ac sancte dormiat , & somno tranquillo fruatur .

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ, corona aurea & laureola.

Honor alit
 artem be-
 nè viuen-
 di & mo-
 riendi.

LAZARUS pauper ad ianuam auari diuitis erat , &
 cùm tantum ulcerum & vulnerum martyrium
 patientissimè perferreret , maior crux erat afflito in
 necessitate extrema cùm clamor non audiretur , &
 iusta eius petitio repelleretur . Paulò post mutatae
 sunt rerum vices , quando simul repellentem & re-
 pulsus mors arripuit , & locis suis ambos addixit .
 Repulsus Lazarus , in finum Abrahæ deportatus ma-
 nibus

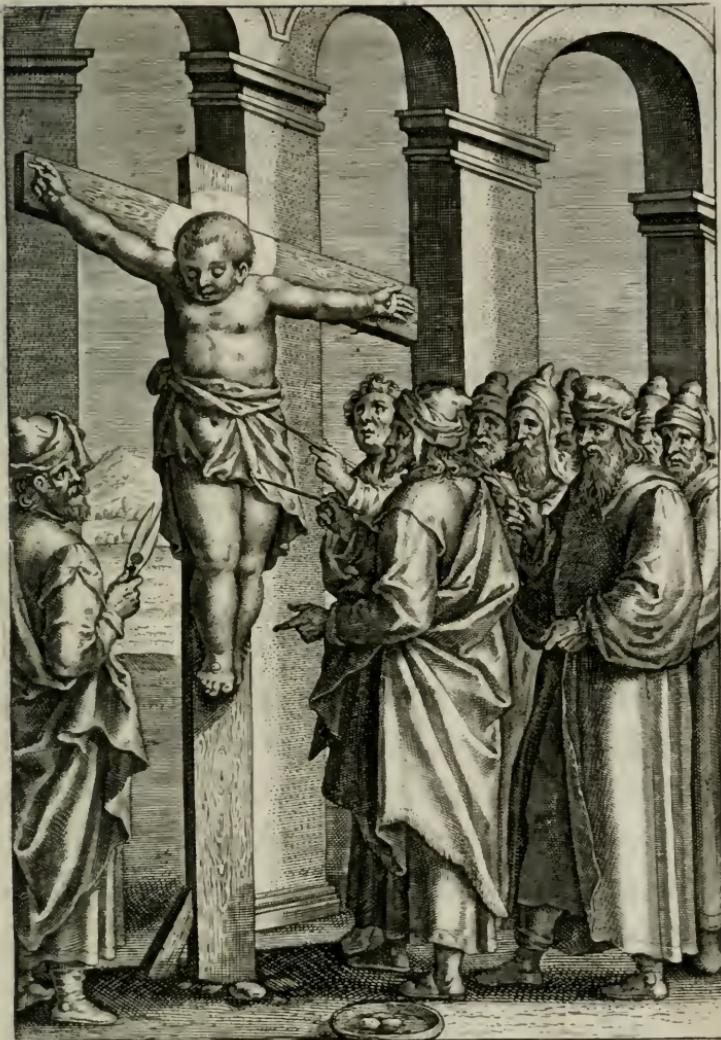
nibus & plausibus Angelorum ; diues verò purpurarius & simul auarus, in tartara deturbatus : vbi cùm à sancto Patriarcha vnam exposceret guttam aquæ, est passus semel repulsam, & iterùm, cùm rogaret, vt nuntium mitteret, qui fratres de statu suo moneret , & cauere sibi à pœnis & tormentis inferorum iuberet.

Ergo qui patitur nunc repulsam , exemplo Lazari se soletur , & speret intra aulam Dei aliquando recipiendum, qua exulant tyrannicè repellentes, repulsi verò patientes in ea honorantur & coronantur. Meminerit gloriosi martyris Stephani , qui cùm à contribulibus suis expelleretur , vedit sursum gloriam Dei , & exclamauit , *Ecce video cælos apertos,* ^{Act.7,56.} I E S V M stantem à dextris virtutis Dei. Cælestes videt ianuas , habet & portas apertas , qui clausas sibi hîc fores tolerat patienter. Exspectat ad ianuam C H R I - ^{Laureas re-} STVS , vt venientem cruciferum suum excipiat , honoret , & coronet virum , quem expulit à se mundus. Cùm è mundo expelleretur Longinus Centurio , monuit socios : *Jam aperta est porta quæ est in cæ-* <sup>Extrema
verba mo-</sup> *lis , & Angeli sunt nostras accepturi animas , & oblatu- rientis.* pulsa. Filio vñigenito. Ecce *@ lampades video , & apparent mihi brauia , cum quibus sistendi sumus ad iudicis tri- bunal.*

PRodeant modò in publicum spectaculum sacri Tyrones , siue Pueri honorarij glorioſi Regis : de quibus Rex ipſe ait : *Confiteor tibi , Pater , Domine cali & terræ , quia abscondisti hac à sapientibus , & prudentibus , & reuelasti ea paruulis.* Matth.ii , 25.

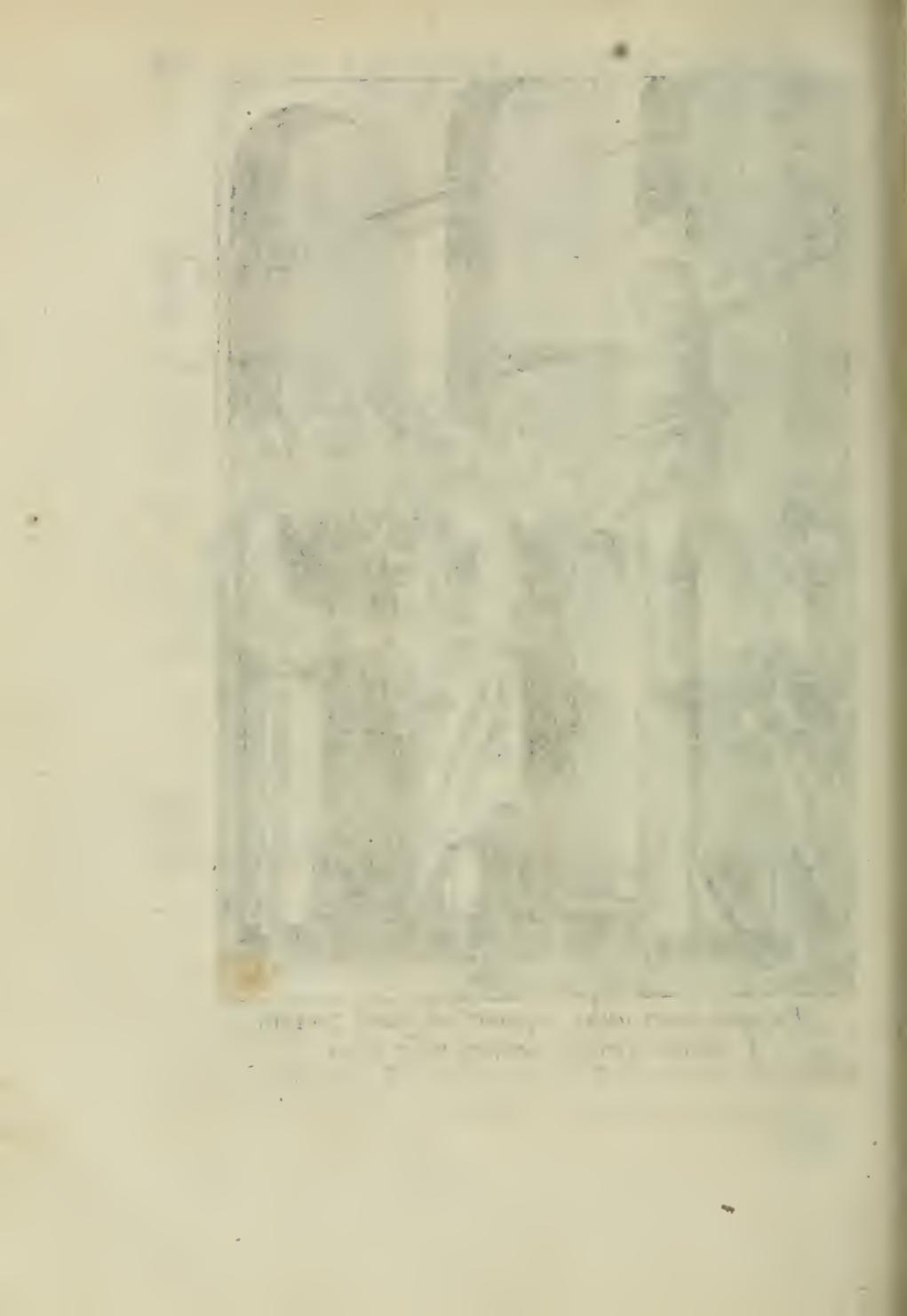
Prodeat verò omnium primus SIMON , paruum speculum mysticæ resurrectionis , & patientiæ ægrotantis.

In speculo paruo imagines paruae videntur , quia pro modo speculi videntur . S. Augustinus libro de Quantitate animæ.

Paruule, quem dulci raptavit ab vbere tortor,
I nunc, caelesti nectare pelle fitim.

53.

EMBLEMATIC A IMAGO LIII.
 S. SIMONIS PVERI CRVCIFIXI
 EXPLICATA.

SANCTVS SIMON puerulus Tridentinus, Surius in
 trigesimo ætatis mense nondum comple- Martio.
 to, captus & raptus à Iudæis est; vt victi- Martyrol.
 ma Paschalis immolaretur. Ergo in ipso
 Paschatis die à Rabbi Moyse nudatur vestibus, cir-
 cumciditur, crucifigitur, & stylis ferreis infantulus
 circumfoditur. Cùm esset iam in extremis, & extre-
 mum spiritum emitteret, oculos in cælum extulit,
 & mundam simul animam efflauit. *Quem docebit* Isai. 28,9.
scientiam? & quem intelligere faciet auditum? ablatos
à lacte, auullos ab uberibus. Crucis scientiâ & intelli-
 gentiâ SIMON ab utero materno raptus instruitur &
 imbuuitur, instruit & imbuuit nos, vt mysteria pas-
 sionis CHRISTI, & simul resurrectionis expenda-
 mus. Prouidit nobis Deus de agnello isto Paschali,
 qui corde tactus, tangat & corda nostra, dicatque Sympathia
Christi &
Simonis
 cum Augustino lib.4.de Ciuitate Dei: *Considerate er-*
go diligenter ineffabilis viscera pietatis, perpendite immen-
sum & inuestigabile pondus diuinæ charitatis: quia in re-
bus humanis inuenire non poterat pretium nostræ redem-
Artificum
mystica
resurrec-
tionis.

ptionis, Redemptor noster seipsum obtulit Patri pro nobis hostiam in odorem suavitatis : sic ipse factus est Sacerdos, et Sacrificium, ipse Redemptor, et pretium. Audistis nunc reparationis nostræ mirabile sacramentum, audite etiam salutis nostræ opportunum valde consilium. Tradidit seipsum pro nobis ad mortem, mortificemus & nos eius amore omnem in nobis terrenæ concupiscentiæ voluntatem.

Crux SIMONIS, Crux mysticæ resurrectionis.

Instrumen-tum artis
benè vi-
uendi.

PVeri suopte ingenio rudes indigent Catechismo, sed sapiens SIMON Ioannein Baptistam refert, in cuius elogium modulatus est Zacharias:
Luc. i, 76. *Et tu puer, Propheta Altissimi vocaberis, præbis enim ante faciem Domini parare vias eius, ad dandam scientiam salutis plebi eius.* Non tam ad descendam, quam ad dicendam scientiam infantulus crucem ascendit, ex qua tamquam ex cathedra mysticæ resurrectionis mysterium declarat. Ergo in sancto Paschatis die, cum puram efflaret animam, extulit in altum oculos, & puer nos catechizans monuit: *Si consurrexisti cum CHRISTO, quæ sursum sunt querite, quæ sursum sunt sapite, non quæ super terram.* Hæc mystica mentis nostræ resurrectio fieri nequit, nisi crucem feramus pro CHRISTO, & simul cum CHRISTO, qui vel in sua

sua resurrectione crucem in manu gestans describitur. Succurrit Augustinus lib.2. de Diuin. inquisit. cap.4. *Quanto magis CHRISTO appropinquat affectu pietatis, tanto magis exterior homo corrumpitur: sed interior* Excitatio laborans. *renouatur de die in diem, omnisque lux illa ingenij, quæ ad inferiora urgebat, ad superiora conuertitur, & à terrenis quodammodo aufertur, ut magis magisque huic saeculo moriatur, et vita eius abscondatur cum CHRISTO in Deo.*

Crux SIMONIS, Crux ægrotantis.

CVm pueri male habent, ad charos sibi parentes lacrymantes oculos erigunt. Nouerat **SIMON** Patrem sursum in supernis esse, conuertitque lumina in cælum, quasi diceret, *Pater noster, qui es in cælis.* Matth.6. Nobilis conditio hæc est, qua ductus Rex Ezechias in ægritudine sua sursum oculos leuauit, dixitque: *Sicut pullus hirundinis sic clamabo, meditabor ut columba.* Izai. 38. Attenuati sunt oculi mei, suspicientes in excelsum. Cùm ^{14.} quis affigitur lecto, ingenui nobilisque pueri instar, Patrem suum in cælis quærat, more Gerardii, qui cùm esset in extremis, ut refert Bernardus Serm.26. in Cantica, dicebat: *Quanta dignatio, Deum Patrem hominum esse! et quanta hominum gloria, Dei filios esse heredes!* Pertinet huc, quod refertur inter Apophthegmata Patrum. Cùm nuntiaretur mors patris, nuntianti

Instrumentum artis
benè moriendi.

ti

ti respondit monachus, *Desine blasphemare, meus enim pater immortalis est.* Oportet in doloris lecto Patrem summum inuocare, quem inuocauit, coluit & adorauit CHRISTVS, cùm in lecto crucis infirmaretur. Hinc Gregorius p.3. Pastoral. cap.13. *Admonendi sunt ægri, quòd pro nobis Patrem, quamuis diuinitate es- set æqualis, adorauit.* Magna reuerentia Patris est, & tunc maximè ostenditur, cùm ab eo morbis punitur homo, infirmitatibus castigatur, quemadmodum Serm.1. de Visitat. infirmor. decernit Augustinus, &

Prou. 3, 11. Heb. 12, 6. simul monet ægrotantem : *Disciplinam patris tui ne abiicias fili.* Nemo filius, quem non corripit pater. Sed noli deficere à disciplina Domini, *et ne fatigeris, dum ab eo argueris.* Quem enim Deus corripit, flagellat, & quasi pater in eo complacet sibi. Adhuc puer erat Basilius, & dum ægrotaret, disciplinam non abiiciebat, sed de manu paterna prouenire recognoscebat, ac proinde non molestè illam ferebat, nec fatigabatur longidine infirmitatis, sed grandæuus, & adhuc æger in diuturna sua ægritudine iudicium Dei venerabatur. Vnde & Epist. 77. scribit, *Corporis imbecillitate impeditor, quam planè haud ignoratis, quanta mihi sit à prima etate ad istam vsque senectam vna mecum educata, meque, iuxta iustum Dei iudicium, qui omnia sapienter disponit, castigans & erudiens.* Castigatus & eruditus in eadem schola

schola cuim CHRISTO, qui didicit ex iis quæ passus est Heb.5,8.
obedientiam. CHRISTVS quidem Doctor paruolorum
est, & eos in laboribus & infirmitatibus suis orare
docet, *Pater noster*, qui es in cælis, sanctificetur nomen Math.6,
tuum. Hunc ipse vocauit & inuocauit, cùm esset in^{9.}
lecto crucis: *Pater, dimitte illis.* & rursus: *Pater, in* Luc.23,
manus tuas commendo spiritum meum. Oravit Patrem,^{34.} Luc.23,
& inclinato capite emittens spiritum, Genitorem^{46.}
suum adorauit.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

MOribus antiquis Ecclesiæ post sacri Baptisma- *virtus sa-*
tis susceptionem augustissimum Sacramen- *cre Eu-*
tum infantibus ministrabatur, cuius solemnis con- *charistia.*
suetudinis Cyprianus Serm.5.de Lapsis, & Hugo Vi-
ctorinus lib.1.de Ecclesiast. Officiis cap.20. memine-
runt. Laudabilis tunc ille usus, quando vel ipsa Ec-
clesia suam agebat infantiam, sacrosanctisque vbe-
ribus Eucharistiæ lactabatur & nutriebatur. Qua-
lem in tenera ætate infantiæ & pueritiæ suæ erga se
Deum experiebatur Ecclesia, talem seipsam erga in-
fantes, puerosque aqua lustrali tintos ostendebat &
exhibebat. Consonat dictis præscius primæ & pri-
mæux domus Ecclesiæ Salomon: *Sapientia ædificauit* Pro.9,1.
sibi domum, excidit columnas septem. Immolauit victimas

Qqq

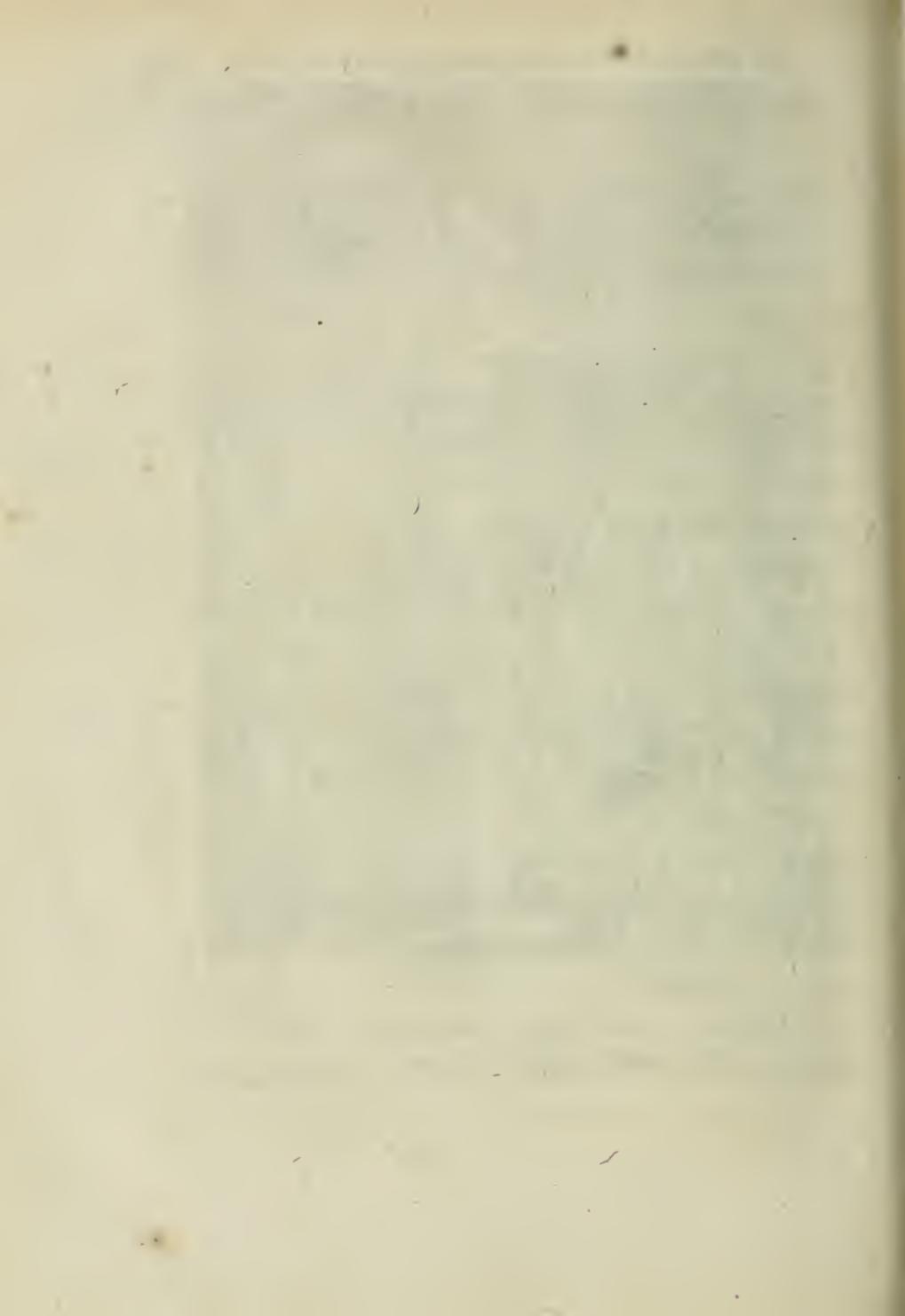
suas,

suas, miscuit vinum, & proposuit mensam suam. Misit an-
 cillas suas ut vocarent ad arcem, & ad mœnia ciuitatis. Si
 quis est paruulus, veniat ad me, & insipientibus locuta est:
 Venite, comedite panem meum, & bibite vinum quod
 miscui vobis. Relinquite infantiam, & viuite, & ambu-
 late per vias prudentiae. Cesset igitur illa antiqua la-
 Thren. 3, mentatio : Paruuli petierunt panem, & non erat qui
 4. frangeret eis. Paruuli nunc sub Patris disciplina exi-
 Marth. 6, stentes paneum petunt : Panem nostrum quotidianum da
 12. nobis hodie. Frangit illis panem gloria Patris Sa-
 Matth. 26, pientia, quæ & pueris suis ait : Accipite, & comedite.
 17. Accipit, & comedit mysticus Dei Simon, & ait ver-
 Psal. 12, 4. beranti Patri : Virga tua & baculus tuus ipsa me conso-
 lata sunt. Parasti in conspectu meo mensam aduersus eos,
 Viaticum. qui tribulant me. Hæc mensa laborum & dolorum le-
 uamen est, & in extremo agone Viaticum pro reme-
 dio adhibetur, cum homo nudus in terram reuer-
 tens repuerascit.

Prodeat in publicum paruum speculum GVI-
 LIELMI pueri, in quo splendet imago ferentis car-
 nem & morbum.

Lumina crudeli quid funere pascis Apella?
54. Mox dabitur propria cor satiare nece.

EMBLEMATICĀ IMAGO LIV.
GVILIELMI PVERI CRVCIFIXI
 EXPLICATA.

GHRISTVS nusquam Angelos apprehendit, sed ^{Heb. 2, 16.}
 semen Abrahæ apprehendit. Semen Abrahæ
 præcesserat in Isaac, in cuius celebri sa-
 crificio præludia sanctæ crucis prælude-
 runt & apparuerunt. Apprehendit CHRISTVS mor-
 talem hominum statum, qui subire crucem potuit;
 immortalem conditionem Angelorum, quæ passio-
 nem carnis ignorat, assumere recusavit. CHRISTVS
 itaque factus homo, & Angelus magni consilij, an-
 gelos homines fecit, quibus secum crucem ferre, &
 mortem pati liceret. Ad hanc Angelorum classem
 pertinet GVLIELMVS Anglus, qui cum puerulus es-
 set, in vrbe Nordicensi à Iudæis peremptus est eo-
 dem mortis genere, quo & ipse à CHRISTO redem-
 ptus erat. Angelus in carne fuit, & cum viueret in
 carne, acerbam crucis passionem cum CHRISTO
 tulit. In carne ambulare, & non secundùm carnem
 militare, Angelicum est. Adstruit hoc Paulus cum
 dicit: *In carne ambulantes, non secundùm carnem milita-* ^{1. Cor. 10,}
mus. Ambulat in carne Paulus, cum terrenus homo

Qqq 3

sit;

*Sympathia
 Christi &
 Guilielmi
 Arificium
 tolerata,
 carnis.*

sit; non militat secundum carnem, cum totus angelicus viuat. Quamdiu ille in carne viuit, cum vir angelicus sit, caro crux laboriosa est. unde & dicit:
Rom.7. 24. *In felix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius?* Gemit angelicus homo sub carnis passibilis onere.

Crux Gviliel'mi crucifixi, Crux corporis.

Instrumen-tum artis
benè vi-uendi. **N**isi caro viro angelico crux foret, Angelus magni consilij non assereret, *Abneget semetipsum,*
Matth.16. 24. *tollat crucem suam, & sequatur me.* Monuit Angelorum Rex, ut homo abnegando se suamque carnem, assurgeret, & in societatem Angelorum seipsum insinuaret. Benè Bernardus Serm.23. inter paruos: *Ceciderat à seipsa* (nempe natura humana) *à societate Angelorum, à visione Dei, id est, à libertate, à dignitate, à beatitudine.* Audiat ergo consilium, & abnegando semetipsum, id est, propriam voluntatem, seu libertatem recuperet tollendo crucem suam, id est, carnem suam cum virtutibus & concupiscentiis crucifigendo per continentiae bonum, recuperet societatem Angelorum, sequendo CHRISTVM, id est, eius passionem imitando, recuperet claritatis eius visionem: quia si compatimur, & conregnabimus. Addo ex Basilio Epist.41.ad Maximum Philosophum: Neque

que enim certè parum vtilitatis habet eum , qui ex ampla familia, & illustri genere ad angelicam vitam transiuit, rationis moderamine quasi fræno quodam cohibere iuuentam, & carnis affectum in seruitutem redigere rationis. Qui mysticus velit esse Guilielmus , carnem , quam fert, loco crucis habeat , & ferat , & oret cum Augustino lib. Contemplat. Fac me, quæso, dulcis IESV, pie, bone, semperque benedicte, tuo amore, & tuo desiderio onus carnalium desideriorum, & terrenarum concupiscentiarum superare & calcare.

Crux GVLIELMI, Crux ægrotantis.

GVILIELMVS debili carni adstrictus , & simul Instrumentum artis
benè moriendi. cruci alligatus, tormenta sic sustinebat, vt non tam homo passibilis quàm Angelus passionis expers esse videretur. Tolerare dira remedia, dura medicamenta sic ferre , quasi careas corpore humano , non tam humanum quàm angelicum spectaculum est. Quanti hoc habendum sit, Chrysostomus agens de Patientia pulchrè ostendit. *Nihil est, inquit, tam horrendum tamque tremendum, quam quòd hi qui vel morbo aut pœnis discruciātur, non superentur, si diuino sint amore incensi: ita vt neque ignis, neque ferrum, neque inopia, neque languor aliquis, neque mors, neque aliud quidpiam huiusmodi graue aut molestum appareat ei, qui hunc sit erga Deum*

Deum amorem consecutus. Totus hoc amore accensus & totus angelicus in suis infirmitatibus & morbis, qui nihil graue nihil molestum sentiret, patientissimus Iobus erat, de quo Ambrosius Tract.2. de Interpellat. Dauid cap.1.dicit : *Non ægrotabat animo, et si doleret in corpore, quia non erat in carne anima eius, cuius passionibus non adhærebat, sed in spiritu, cuius virtute se texerat.* Cùm æger D.Nazianzenus esset, ad statum hunc angelicum adspirabat, & simul suspirabat Epist.99. apud Basiliū : *Vociferabor aliquid aduersum meipsum.* Sit autem *venia dolenti, si quæ dolentis sunt locutus fuero.* O carunculam prauam & malignam, quibus me malis afficis ? quæ mala perpetras ? In hoc angelico statu Ecclesiastica historia lib.6. cap.2. describit Beniaminum, qui cùm gratia sanitatis diuinitus esset donatus, ægris multis medebatur, ipse tamen perpetuò infirmabatur, dixitque admirantibus sociis : *Rogate Deum tantum pro anima mea, de corpore parum estote solliciti, quia etiam dum sanus eram, ad nihil id mihi utile erat.* Myſticus Guilielmus est, qui sic ægrotat in carne, vt carne & eius passionibus videatur esse nudatus, & vnicæ animæ suæ curam habeat. Quòd si Democritus dicere solebat discipulis, *Si corpus animum in ius vocaret, haud quamquam futurum, vt ille muneris male administrati crimen effugeret,*

acci-

*Excitatio
ægrotan-
tis.*

acciendiū ita est, vt reus corporis sit, qui ratione non ducitur, sed voluptate seducitur. hic enim in corpus suum grauiter peccat, grauiter delinquit.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

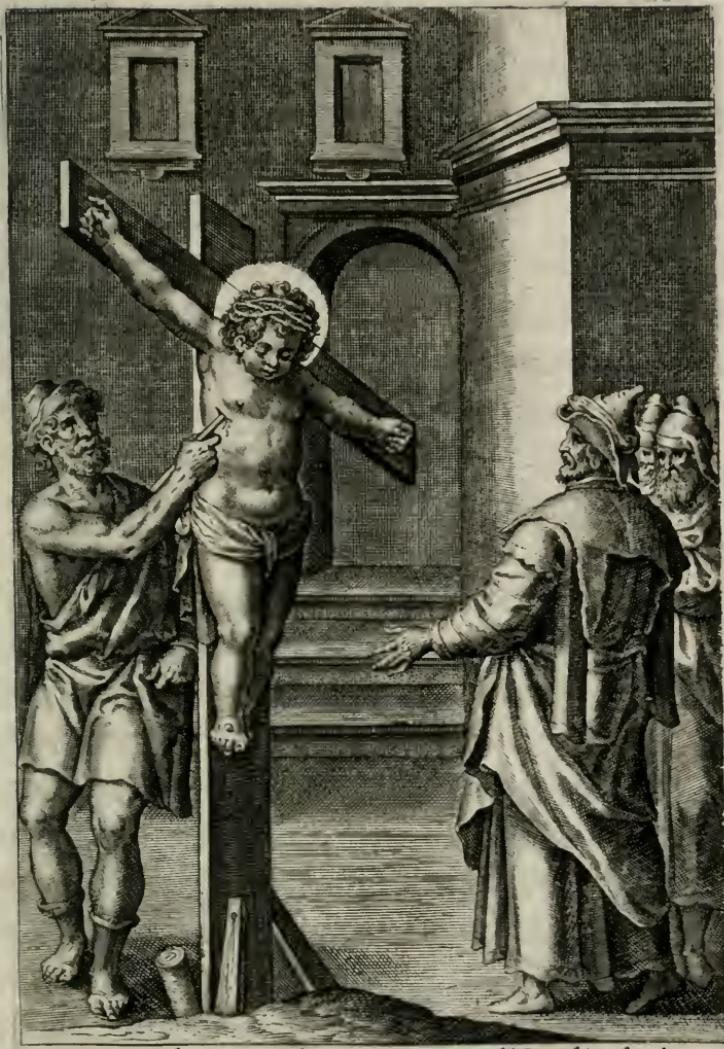
CEsset illa querimonia, Paruuli petierunt panem, Thren 3,
Cet non erat qui frangeret eis. Petierunt à cælesti ^{4.} Virtus sa-
tra Eucha-
ristia.
 Patre panem, Panem nostrum quotidianum da nobis ho-
 die, quem non solùm impetrarunt, sed etiam abun-
 danter obtinuerunt per manus glorioſi Regis, qui
 & illis panem fregit, inuitansque ad epulum ait: Si ^{Pro.9,3.}
quis est paruulus, veniat ad me. Venit paruulus ange-
 licam vitam dicens, & cum eo more cælesti agi-
 tur; Panem Angelorum manducauit homo, vt totus an- ^{Psal.77,}
 gelicus redditus, carni & eius passionibus omnino ^{25.}
 renuntiet. Benè Nyſlenus Homilia 8. in Ecclesiast.
Qui hanc amat carnem, non est amicus suæ carnis; & *qui*
in hunc sanguinem est affectus, mundus erit à sensili san-
guine. Vnde cùm res est de carnis & spiritus diuisio-
 ne, per opportunè sacram Viaticum porrigitur & ^{Viaticum.}
 administratur, vt dediscat homo diligere carnem
 suam, & discat è carne purus & mundus abire in
 consortium Angelorum, qui de pane Dei diuino
 aluntur & nutriuntur. Fuit olim apud Græcos mos,
 vt postquam maioris ætatis homines cælesti forent

Rrr

pa-

pabulo recreati , ingenui pueri , & maximè puri ac
nitidi accerserentur , & sacratissimis Eucharistiae re-
liquiis reficerentur. Consule Nicephorum lib.17. ca-
pite 25. Consonat hic ritus cum moribus cælestis
Numinis , quod cùm sublimibus dapibus gloriae
suæ diuinitus aleretur , ad gloriosas eorum reliquias
sumendas & accipiendas creauit & vocauit Angelos
& homines , adhuc Angelis per omnia similes euo-
cat & accersit.

Prodeat in publicum paruum speculum Hygo-
nis pueri , in quo splendet imago innocentiae & pa-
tientiae ægrotantis.

Paruile ne plores raptæ dispendia lucis:
55. Maturus cœlo non cadit ante diem.

EMBLEMATIC A IMAGO LV.
 HVGNIS PVERI CRVCIFIXI
 EXPLICATA.

INCOLNIAE in Anglia S.HVGO puer in ^{Histor.}
Anglic. odium CHRISTI crucifixi à Iudæis cruci-
 ci suffixus fuit. HVGO tenellus pendens
 è ligno crucis , puritatem , munditiem
 & innocentiam spirat, inspiratque intuentibus se, vt
 vitæ puritatem , & innocentiam morum semper ia-
 se custodiant. Magnus thesaurus vitæ innocentis est.
Habemus thesaurum istum in ratis fictilibus, & ita fra- ^{2. Cor. 4.}
 gilibus, vt non solùm uno iectu , sed uno etiam aspe- ^{7.}
 ctu violentur & confringantur. Hinc sit, vt si sana
 & integra innocentia seruetur virtus , r̄s miraculo
 similis habeatur , & mirabilis ille sit, qui puerilem,
 dum viuit, referat innocentiam, cuius causam egit in
 cruce , & peregit innocens CHRISTVS. Satis ardua
 res est , & proxima ipsi martyrio , depositum istud
 seruare. Mundus plenus periculis est, & inter omnia
 eius pericula innocentiam custodire , summæ solli-
 citudinis est. Benè Augustinus Serm.150. *Nemo di-* ^{Sympathia}
cat, quòd temporibus nostris martyrum certamina esse non ^{Christi &}
possunt; habet enim t̄ pax nostra martyres suos. ^{Hugonis} *Nam,* ^{Artificum}
sicut ^{innocentia.}

sicut frequenter suggestimus, iracundiam mitigare, libidinem fugere, iustitiam custodire, pars magna martyrij est. Hanc custodire quam sit difficile & arduum, satis ostendit Ambrosius Epistola ad Heliodorum: Quod esse discrimen putas inter eum qui moritur puer, & eum qui demoritur senex, nisi quod hic peccatis abeat oneratior, & plurium coram Deo culparum reus, quam ille. Praestat igitur puerum quam senem mori.

Crux HVGONIS crucifixi, Crux innocentiae.

Instrumen-
tum artis
benè vi-
uendi.

^{1. Tim. 6,}
^{12.}

MOrum integritatem & vitæ innocentiam servare, magna crux est, & ad eius ferendum onus validis est opus humetis, quos Paulus in suo inuenit Timotheo. Certa, inquit, bonum certamen fidei, apprehende vitam eternam, in qua vocatus es, & confessus bonam confessionem coram multis testibus. Præcipio tibi coram Deo, qui vivificat omnia, & CHRISTO IESV, qui testimonium reddidit sub Pontio Pilato, bonam confessionem, ut serues mandatum sine macula, irreprehensibile, usque in aduentum Domini nostri IESV CHRISTI. Coniungit Paulus hoc loco confessionem fidei CHRISTI quæ per martyrium habetur, cum fida legis custodia, in qua integritas morum vitæque innocentia consistit. Seruemus sine macula præceptum, seruia-

seruiamus imperanti Deo, erimusque de Martyrum
 illorum numero, qui candidati in cælis degunt. Fa-
 uet dictis Clemens Alexandrinus lib. 4. Stromat. *Qui-*
cumque Seruatoris mandata exequuntur, in unaquaque
actione sunt martyres, facientes quidem quod vult. Ac-
 cedit & Hieronymus Epistola ad Eustochium: *Pars*
tua Dominus, & quò magis gaudens mater tua longo mar-
tyrio coronata est. Non solum effusio sanguinis in confes-
sione reputatur, sed deuotæ quoque mentis seruitus imma-
culata quotidianum martyrium est. Custodi innocentiam
 ornatam non sanguinis effusione, sed diui-
 nae legis obseruatione. Maluit illam Hvgo seruare,
 quam vitam ipsam tueri. Et quidem B. Iobus pluri-
 ma passus est, opum, honoris & prolium detrimen-
Excitatio
laboran-
tis.
 ta generoso animo tulit, vna innocentia contentus,
 quam inter varios euentus variaque rerum discrimi-
 na tenuit ac conseruauit. Vix innocens Iobus erat,
 & agens infantem dixit: *Nudus egressus sum de vtero* Iob 1, 21.
matri meæ, & nudus reuertar illuc. Lacerauit vestes
 suas, & cùm esset tantus homo, repuerafcens instar
 innocentis HVGONIS in cruce positi, nudus ille &
 mundus corde comparuit. Conuersus in parvulum
 Iobus innocens est. Quomodo conuerti debeamus
 & fieri sicut paruuli, rogatus Basilius Regul. 216.
 respondit: *Ipsa nos hæc Euangelijs pericope docet, quo ar-*
gumento

gumento dictum sit declarans: ne videlicet affectemus eminentiam, sed æqualitatem honoris ex natura prouenientem agnoscamus: diligamusque æqualitatem etiam in illis, qui in quibusdam etiam minores esse videntur. Nam tales inter se sunt & paruuli, qui nondum eorum malitiæ, cum quibus conuersantur, assueti sunt.

Crux HVGONIS crucifixi, Crux ægrotantis.

Instrumen-
tum artis
benè mo-
riendi.

Excitatio
ægrotan-
tis.

Primus innocentiae status immunis erat à morte: decidit ab illo homo, & incidit in infirmitates, & maior ab eo distantia causa fit maiorum malorum. Quapropter homo, si minuere & extenuare cupiat corporalem ægritudinem quam patitur, curet ad pristinum se statum reuocare, & corpus reformare in similitudinem picturæ, & HVGONI similis fieri. Ad eius imitationem excitant ægrotantem verba illa Nazianzeni Epist. 70. Honestum esse censeo dolori resistere, atque animo vel nunc maximè expurgari. Item cùm more HVGONIS immaculati purgetur & expurgetur homo, ut redeat ad innocentiam, mirari non debet, si quando patiatur infirmitates, cùm & ipsa innocentia in lecto crucis laborauerit, quemadmodum aduertit Gregorius 3. Pastor. admonit. 13. *Quis sana intelligentia de percussione sua ingratus existit,*

si

si ipse hinc sine flagello non exiit, qui hic sine peccato vivit? Rosæ instar innocentia est, nec sine spinis rosa, sicut nec sine morbis puritas vitæ est. Rectè Basilius Sermone de Paradiso: *Rosa hic spinis est coniuncta, extrema gratia molestiam obtegens, & tantum non aperta nos voce contestans, ac dicens: Quæ iucunda vobis sunt, o homines, tristibus permixta sunt.* Nam verè in humanis bonis ita comparatum est, ut nullum eorum sincerum sit, sed confessim lœtitiae & hilaritati conglutinetur modestia, coniugio, viduitas, puerorum educationi cura & sollicitudo, fecunditati abortus, vitæ splendori ignominia, prosperis successibus dispendia, deliciis fastidium, sanitati infirmitas. Vera rosa CHRISTVS erat, & illa coronata spinis apparuit in lectulo suæ crucis, & inde aperta nos voce monebat, quæ tacita rosa monuit. Hoc ipsum loquitur puerulus HYGO è cruce, in qua instar placidæ rosæ corona spinarum cingitur, & simul in spinis aculeatis morborum & ægritudinum coronam sitam declarat. Non coronabitur æger, nisi legitimè certauerit; nec certauerit, nisi parauerit se per cultum vitæ innocentis. Refert Hieronymus in Vita Hilarionis, quod cum puer adhuc esset, & ad eum venissent latrones, & quasi per iocum rogarent puerum, Quid faceres, si latrones ad te venirent? respondit ille: *Nudus latrones non timeo.* At illi aiunt: Occidi potes.

Possum, inquit, possum, & ideo latrones non timeo, quia mori innocens paratus sum.

Leuamen laborantis & ægrotantis.

Thren. 3.

4.

*Virtus sa-
cra Eucha-
ristia.*

Prou. 9, 3.

Faces sat illa querela, Paruuli petierunt panem, *&* non erat qui frangeret eis. Petierunt & impetrarunt qui iustitiam esuriebant. Hic iustitiæ panis offertur simul & frangitur à manu ipsa Regis cœlestis, qui & dicit: *Si quis est paruulus, veniat ad me. Venit inuitatus & rogatus, sumit hostiam sanctam & immaculatam, & orat post Communionem, ut tanti virtute Sacramenti sanctum & immaculatum se in posterum custodiat ac seruet: Corpus tuum, Domine, quod sumpsi, & sanguis quem potavi, adhæreat visceribus meis, & præsta, ut in me non remaneat ulla scelerum macula, quem tam pura *&* sancta refecerunt Sacra menta.*

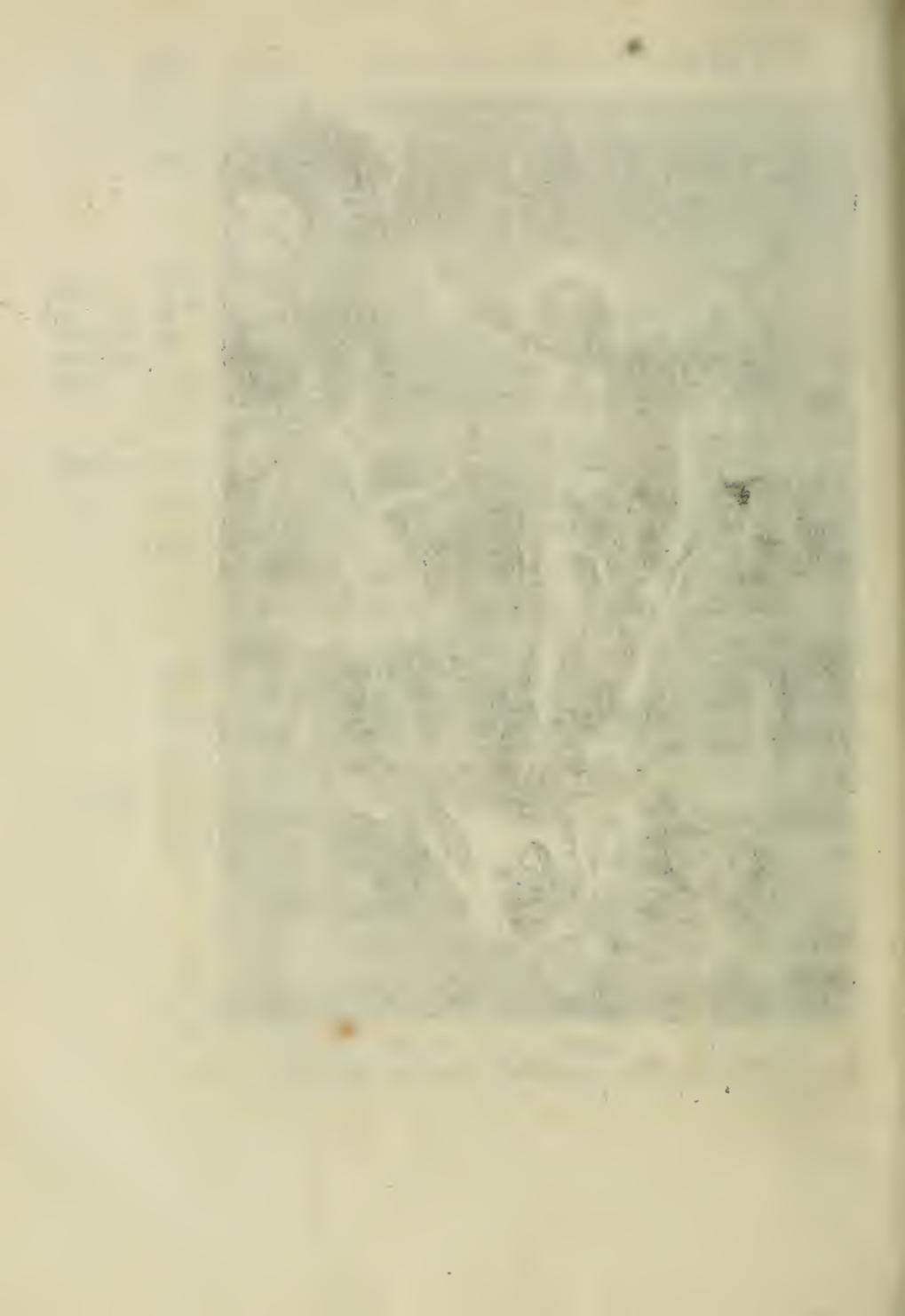
Vianicum.

Hinc haurit moriturus homo innocentiam, ut spiritum purum reddat.

Prodeat in publicum paruum speculum RICHARDI pueri, in quo splendet imago orantis & ægrotantis.

Ut Solem Atlantes, in se redeunte sagittâ,
56. Sic Christum opprobrijs gens recutita petit.

EMBLEMATICA IMAGO LVI.

S.RICHARDI PVERI CRVCIFIXI

EXPLICATA.

RICHARDV^S Gallus, adhuc puer, in no-^{Paulus}
stræ Religionis ludibrium , porrectis in ^{Aemil.}
altum manibus, cruci suffixus à perfidis
Iudæis est. Sacræ eius Reliquiæ in Ec-
clesia sanctorum Innocentium Parisiis asseruantur,
vbi & multa miracula earum veneratione patran-
tut. RICHARDVS innocens erat , & puras manus
erexit , vt dignum de se sacrificium immolaret , to-
tusque Dauidicus ait : *Eleuatio manuum mearum sacri-^{Psal. 140,}*
ficium vespertinum. CHRISTVS ipse primus in preci-^{2.}
bus suis hæc protulit , de quo S.Augustinus Psal-
mo 64. *Extendit manus in cruce , vt diceret : Dirigatur*
oratio mea sicut incensum in conspectu tuo , eleuatio ma-
nuum mearum sacrificium vespertinum. Describit & ip-
se Augustinus libro de Vita CHRISTI , cap. 15. præ-
claras dotes , quibus Richardus mysticus insignitus
esse debet. *Ille meritò ad Deum extollit manus , ille preces*
bona conscientia fundit , qui potest dicere : Tu nosti Do-
mine , quām innocentes , quām puræ sint ab omni fraude ,
quas ad te expando , manus. Sunt qui , dum orant , in

crucis formam se componant , nec dubium , quin
inter se crux & oratio consonent & conueniant.

Sympathia Christi & Richardi Ariticum orationis. Psal. 23,4. Compositus in formam Crucis C H R I S T V S Do-
minus , cùm in Caluariæ monte pateretur , sacras
preces & supplicationes fudit. *Quis ascendet in mon-*
tem Domini , aut quis stabit in loco sancto eius ? Inno-
cens manibus , & puro corde ; RICHARDVS scilicet ,
& qui est Richardo similis. Erectio manuum con-
iuncta cum oratione , mystica est , & sacrum eius
mysterium lib. 7. Stromat. Clemens Alexandrinus
explanat. Caput , inquit , & manus in cælum extendi-
mus vñà cum verbo , corpus à terra ducere conantes , ere-
ctam & eleuatam animam : desiderio meliorum cogimus
in sancta progredi , magno animo corporis vinculum despici-
entes.

Crux RICHARDI , Crux orationis.

Instrumen-tum artis bene vi- uendi. Excitatio laboran- tis. C Orpus humanum erigit & eleuat à terra crux ,
Coratio verò animam in altum tollit , vt Augu-
stinus Serm. 230. de Tempore definit. *Quid oratio , nisi*
ascensio animæ de terrestribus ad cælestia , inquisitio supe-
riorum , inuisibilium desiderium ? Consonat & Dama-
scenus lib. 3. de Fide Orthodoxa cap. 24. Oratio est
ascensio mentis in Deum. Ne palmites terrâ reperent ,
clauiculos , quibus innixi ad superiora contenderent

&

& concenderent, beneficio naturæ acceperunt. Nos omnes palmites sumus, vt ab ipso CHRISTO didicimus, *Ego sum vitis, vos palmites*: ne solo terra re-^{Ioan 15,5.} pamis, sed in cælum ascendamus, imitemur palmitem CHRISTI, qui suarum manuum claviculis usus, ad sublimia graduin facit. Fecit orando David: *Leuavi manus meas ad mandata tua, quæ dilexi.* ^{Psal.118,} vnde Paulus & ipse Dauidicus ait, *Volo viros orare in*^{48.} *omni loco leuantes puras manus.* Quid sic? Respondet^{8.} S.Ephræm in Panoplia: *Verè arcus æreus est contra inimicos, expansæ in oratione manus in scientia orantis; sicut etiam sagitta directa emissæ ab eo qui arcum librat.* Hinc Dauid: *Posuisti vt arcum æreum brachia mea.* Hæc ^{Psal.17,} orandi forma sic placuit, sic arrisit Constantino, vt,^{35.} teste Eusebio lib.3.cap.3. voluerit suam statuam more precantis, manibus expansis, oculisque in cælum sublati, in publico collocari. Quid autem sibi velit gestus prædictus oratoris, exposuit Tertullianus in Apologia cap.30. *Paratus est, inquit, ad omne suppli- cium habitus orantis Christiani: quasi orans protestetur, Præstò sum, necte & plecte, si vis, aut certè miserere.*

Crux RICHARDI, Crux ægrotantis.

QVAM RICHARDVS puer in cruce formam ser-
uauit, seruauerat & Martinus, cùm in lecto <sup>Instrumen-
tum artis
benè moriendi.</sup> iaceret

iaceret infirmus. canit enim Ecclesia: *Oculis ac manibus in cælum semper intentus, inquietum ab oratione spiritum non relaxabat.* Ad hanc ergo normam & formam se omnis æger componat. Extendunt manus medicis curantibus ægrotantes, vt pulsum tangant, explorent, deque statu morbi & eius remediis decernant. Deus omnium medicorum facile princeps est,

Psal. 143, 10.
Excitatio agrotan-
us.

qui dat salutem Regibus. Cum Medico illo diuino a-gendum est, more crucifixi RICHARDI, porrigen-dæ manus sunt, vt quod libuerit, de valetudine no-stra statuat & disponat. Extendebat Eudoxius æger ad Deum & cælum manus, commendatus à Gre-gorio Nazianzeno Epist. 120. apud Basiliū. *Nihil ita, inquit, ad reprimendos doloris affectus facundum reddit, atque ipsa animi passio.* Fluebat quodammodo ser-mo noster; tu verò, cùm loquebar, quasi quibusdam stimu-lis excitatus, manibus in cælum extensis, vultuque quasi ad Orientem verso (Orientem enim aspicere poteras) ex-clamabas: *Gratias tibi ago, Pater, ô conditor hominum.* Admonendus itaque æger est, vt Deo porrigit manus, nec ita Medicis confidat humanis, quemad-modum Rex Asa fidebat, & male cessit. Nec in infirmitate sua quæsivit Dominum, sed magis in Medicorum arte confisus est. Non sic RICHARDVS, nec æger RI-CHARDO similis, qui Dominum salutis quærit, &

2. Paralip. 15, 12.

ad

ad Deum manus extendit. Hæc manuum extensio & eleuatio signum sacrificij est, quo se totum tamque vitam suam in manibus Medici diuini generosè resignat. *Eleuatio manuum mearum sacrificium* ^{Psal. 140.} *vespertinum.* Hæc eleuatio sic frequens & chara Simeoni Stylitæ erat, vt in publicis solemnitatibus ab occasu ad ortum solis, sublatis in cælum manibus, totam noctem steterit, neque somno victus, nec labore defessus. Consule Surium. Hanc etiam formam seruabat deuotus Gerson, qui morti iam proximus, pueros, quos docebat, euocabat ad templum; & ostiis clausis, in medio eorum, porrectis ad sacramentum manibus, dicebat, vt eius historia tradit: *Deus meus, creator meus, miserere pauperis famuli tui Joannis Gerson.* Non precatoris solum, sed & victoris hic gestus est, cum Psalm. 17. dixerit nomine Davidis Bafilius: *Dum manus ad precandum in temptationibus extendo, eas vincō.*

Leuamen laborantis & ægrotantis.

NE iam vltierius dicatur, *Paruuli petierunt panem,* ^{Thren. 3, 4.} *& non erat qui frangeret eis,* ^{Virtus sa-} *paruulis cælestem* ^{tra Eu-} *panem potentibus, & simul orantibus, Panem no-* ^{charistia.} *strum quotidianum da nobis hodie, datur, & in mensa à* ^{Matth. 6,} *CHRISTO frangitur. Hic est panis, qui de cælo descen-* ^{12.} *Ioan. 6, 59.*

Ttt

dit,

dit, ad cuius sacram sumptionem inuitat paruulos.
Proverbiis. CHRISTVS: Si quis est parvulus, veniat ad me. Veniamus humiles omnes, mysticum Richardum in nobis pariter preferamus, Eucharistiam postulantes, & in eamdem formam simul communicantes. Huc pertinet quod lib. 4. de Fide Orthodoxa asserit Damascenus: Accedamus desiderio ardenti, manus in formam crucis formantes, crucifixi corpus suscipiamus. Corporis loco, quod hora mortis deponimus, corpus sacratissimum CHRISTI sumamus & recipiamus, manus formantes in modum crucis, & quidem exemplo pueri, cuius meminit Thomas à Kempis lib. 2. cap. 28. Achaz puer, cum esset annorum septem, & ad mortem æger esset, commeatumque sacrum petret, nec daretur, extensis in cælum manibus, Tu nosti, inquit, Domine IESV, quod summa votorum meorum fuit haec, ut te reciperem, petiui te, feci quod potui, spero confidentius quod tua praesentia non frustrabor.

Prodeat in publicum paruum speculum CHRISTOPHORI pueri, in quo splendet imago ferentis CHRISTVM & morbum.

Dum Christi tormenta refers in corpore, et ipsum
57. Pectore, Christophori nomen et omen habes.

EMBLEMATICA IMAGO LVII.
 CHRISTOPHORI INNOCENTIS
 C R V C I F I X I
 EXPLICATA.

APUD Guardiam in Hispania, dominan-
 tibus Ferdinando & Isabella, CHRISTO-
 PHORVS octennis puer omnia CHRISTI
 tormenta sigillatim passus est: cumque
 crudeliter ad columnam cæderetur, nullum signum
 doloris dedit, solum in ultimis quinque plagis, quæ
 verberum CHRISTO inflictorum numerum exces-
 serunt, conquestus est. Cum esset iam cruci affixus,
 dexterum sibi latus effodienti dixit: *Si cor queris, la-
 tus alterum effodias necesse est.* Sinistro latere effosso, &
 corde per vim extracto, innocens puer regna cæle-
 stia subiit. Christophorus verè erat, qui CHRISTVM Sympathia
& Artifi-
cium Chri-
sti & Chri-
stophori
ferentis
Christum.
 passum crucifixumque in suo corpusculo tulit. Chri-
 stophorus magnus atque procerus parvulum IESVM
 per aquas fluuij transmisit: parvulus verò CHRI-
 STOPHORVS magnum IESVM in se suscepit, & per
 crucem secum in astra traduxit. Qui pro CHRISTO
 crucifigitur, & pro CHRISTO crucem fert, mysti-
 cus Christophorus est, Ergo glorificate & portate Deum 1. Cor. 6,
in 29.

in corpore vestro. Anselmus in Commentario: Glorificate Deum benè operando, tamen portate Deum, iugum eius super vos tollendo: et hoc facite in corpore vestrae, id est, in moderamine corporis vestri, ut nihil in vestro corpore notari queat, quod ad Dei contumeliam spectet, quod non eius gloriam commendet. Non verbis solum, sed rebus

^{2. Cor. 4,8.} Christophorum Paulus agebat, cum diceret, *In omnibus tribulationem patimur, sed non angustiamur: aporiatur, sed non destituimur: persecutionem patimur, sed non derelinquimur: deiicimur, sed non perimus: semper mortificationem IESV in corpore nostro circumferentes, ut et vita IESV manifestetur in corporibus nostris.* Apud Hispanos CHRISTOPHORVS nomine Innocentis gloriatur, cui similis ille est, quem Sermone de Ioanne Euangelista Laurentius Iustinianus describit: *Meritò ab Angelis honorandus est ille, qui diuinæ charitatis flamma succensus, infatigabiliter innatas concupiscentias eradicare conatur, atque terram sui utriusque hominis ad pristinum originalis puritatis reformare decorem.* Huiusmodi plurimum amatur à CHRISTO, qui innocentia auctor, et puritatis semper amator exitit. Sinite (^{inquit ipse}) parulos venire ad me, talium est enim regnum Dei.

^{14.}
Marc. 10,

Crux CHRISTOPHORI, Crux CHRISTVM
ferentis.

PAULUS 1. CORINT. 15,47. Primus homo de terra, ter-
renus; secundus homo de cælo, cælestis. Qualis ter-
renus, tales & terreni: & qualis cælestis, tales & cæle-
stes. Igitur sicut portauimus imaginem terreni, portemus
& imaginem cælestis. Excitat nos Paulus, vt non tam
Adamum quām CHRISTVM in nobis feramus. Commendat nobis Apostolus, vt non tam inuisam
mus CHRISTI imaginem, quām vt illam in nobis
portemus. Venis ad templum, venis ad Sanctua-
rium, inuisis statuas, visitas imagines, veneraris, co-
lis, oras, & adoras, recedis inde facta oratione & ad-
oratione. Amplius hoc loco quærit & requirit Apo-
stolus, vt nimirum viuam imaginem CHRISTI te-
cum portes, tecum feras, vt mysticus Christopho-
rus fias, sicut in Commentario dicit Anselmus: *Im-
aginem terreni hominis induimus propagatione præuaricatio-
nis & mortis, quam nobis intulit generatio; imaginem ve-
rò cælestis hominis induimus gratiâ indulgentiæ, vitaque
perpetuae, quam nobis per CHRISTVM præstat regenera-
tio. Unus enim generat in mortem, alius in salutem. Car-
nis voluptate proles suas generat in mortem Ada-
mus; Crucis verò passione suas soboles CHRISTVS
enititur*

Instrumen-
tum artis
benè vi-
uendi.

Excitatio-
laboran-
tis.

enitur in salutem , & quidem ad formam sui , vt patienti sibi patientes & ipsæ assistant.

Crux CHRISTOPHORI, Crux ægrotantis.

*Instrumen-
tum artis
benè mo-
riendi.*

*1. Cor. 6,
20.*

*Excitatio
ægrotan-
tis.*

Non solum modò sanis , sed infirmis etiam dicatum esto, *Portate Deum in corpore vestro.* Portet & gestet patientem in Cruce CHRISTVM lecto affixus æger, dolores non ægrè sustinens. Summa gloria CHRISTOPHORI est , passum in se paciente CHRISTVM Dominum tulisse ; & summus ægrotanti honor , CHRISTVM patrem futuri sæculi ex mundano incendio plus quam Troiano eripere in seipso , & decorâ sarcinâ onustum de lecto in cælum ascendere. Mysticus Christophorus est , qui per viuam in se fidem CHRISTVM fert , dum laborat & ægrotat , quo cum agens Augustinus lib. de Symbol. ait : *Aduersarius diabolus mortem minando terrebat , sed CHRISTVS vitam æternam promittebat.* Aduersarius diabolus carnem perempturum se esse dicebat , Rex autem noster , vt doceret , quomodo suus exercitus vinceret , in se demonstrauit mortem corporis non esse timendā , dum prior ipse pro omnibus dignatus est mori , ne eius exercitus à diabolo in anima posset occidi. Admonendi sunt ægri , vt hunc CHRISTVM crucifixum gestent in corde , in humeris simul & brachiis. Benè Bernardus monet Serm.8. in-

ter

ter paruos : MARIA portat IESVM in vtero , Joseph in humero in Ægyptum , scilicet iens & rediens , Simeon portat in brachiis . Portet æger cum MARIA CHRISTVM in corde , & expendat quanta sit in cruce passus . Admonendi sunt ægri , sicut Gregorius ait 3 . p . Pastoral . cap . 13 . Ut incessanter , quanta Redemptor noster ab iis , quos creauerat , pertulit mala , considerent . Portet cum Iosepho in humeris suis CHRISTVM , & eius crucem in lecto ferat ægrotus . Ferebat in lecto crucem S. Didacus æger , de quo Seraphica historia testatur , expirasse , dum diceret , Dulce lignum , dulces clavos , dulcia ferens pondera , quæ sola fuerunt digna portare Regem cælorum , & Dominum . Portet tandem in brachiis cum Simeone æger CHRISTVM crucifixum , accipiat illum in manibus , & mysticus Simeon sit , qualis erat Adelphardus Abbas , de quo Surius : Erant oculi eius ad Deum defixi , manus verò ad cælum extensa , inuitansque sanctum Spiritum dicebat : Nunc dimittis Luc. 2, 29. seruum tuum Domine secundum verbum tuum in pace , quia percepit omnia tui mysterij Sacraenta .

Leuamen Crucis & passionis sacra Hostia .

O Sacrum Regis conuiuium ! Paruuli petierunt Eleuata
virtus sa-
cra Eu-
charistia. panem , & adepti sunt Eucharistiam , cuius singulari beneficio mystici Christophori euadunt .

Vvv

Con-

Consonat Cyrillus Ierosolymitanus Catech. 4. *Sic enim efficimur christiferi, hoc est, CHRISTVM ferentes, cùm corpus eius & sanguinem in membra nostra recipimus.* Ita monet sanos & ægros CHRISTOPHORVS; & Petrus 1. Epist. cap. 2, 1. concludit: *Deponentes igitur omnem malitiam, & omnem dolum, & simulationes, & inuidias, & omnes distractiones, sicut modò geniti infantes, rationabile sine dolo lac concupiscite; vt in eo crescatis in salutem: si tamen gustastis, quoniam dulcis est Dominus.* Sua vis est Dominus in sacra sua Eucharistia iis qui patienter ipsum sustinent. Cum sustinentibus se ita se CHRISTVS gerit, vt eos vice reciproca supra se teneat & ferat. Ad hoc vt mysticum suum Christophorum sursum attollat & eleuet, accedit, cùm *Viatricum.* Viatricum ministratur. Tunc impletur, quod Deuter. 32. præcinit Moyses: *Sicut aquila prouocans ad volandum pullos suos, & super eos volitans expandit alas suas, & assumpit eum, atque portauit in humeris suis.* Ita reuerè fit vt christifer, & simul crucifer CHRISTVM portet, & ipse à CHRISTO portetur.

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
corona aurea & laureola.

Honor puerorum alit artem bene viuen- di & mo- riendi.

REx Martyrum idem promittit, idem assignat præmium cruci martyrij, & pueritiæ cruci martyrij

martyrij pro præmio decernit regnum cælorum:
Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quo- Matth. 5,
niam ipsorum est regnum cælorum. Hoc ipsum crucifi-^{10.}
 xis & cruciferis pueris diuinus amator paruulorum
 adscribit & attribuit: *Sinite paruulos venire ad me,* ta- Matth. 19,
lum est enim regnum cælorum.^{14.}

Constituit ante oculos nostros Rex gloriosus ho-
 norarios suos pueros face patientiæ fulgentes , &
 martyrij honore decoros , & monet in singulis pue-
 ris , *Nisi efficiamini sicut paruuli, non intrabitis in regnum* Matth. 18,
cælorum. Efficitur sicut paruulus Martyr , qui no-^{3.}
 uit sine sanguine se litare & immolare in eam for-
 main , quam præscribit S. Ephræm , dum de laude
 martyrum agit. *Huc igitur, inquit, iam age,* & sanctorum te Martyrum discipulum præbe. Nam si te illis in di-
 scipulum dederis , erunt & ipsi vicissim tibi magistri opti-
 mi , addiscesque ab iis passiones quascumque superare ac
 nullatenus locum eis dare : disces quoque ab iisdem perfe-
 ctam fidem , dilectionem Dei , ac ingentem commiserationis
 affectum , futurorumque bonorum desiderium ; nam arden-
 ter hi rogum atque flamمام , virtute Dei , fideque per-
 fæcta extinxerunt atque vicerunt. Quare tu semper pra-
 uæ ac noxiæ concupiscentiæ flamas in te ipse restinguere
 & vincere. Varia illi tormenta superarunt , spe quæ est in
 CHRISTVM , suffulti : vincere igitur & tu tyrannidem

iracundiae iisdem instructus armis. Illi palam martyres fuerunt : at tu in secreto saltem martyrem te præbe. Illi in aperto certamen consummarunt : perfice quoque tu certamen in occulto, ut in die retributionis coronam cum ipsis doneris, ac in caelesti regno sociis gloriae illorum inueniaris, simulque sempiterno gaudio perfruaris. Hic finis gloriosus puerorum Deo inservientium est, vnde meritò Iustiniianus decedens in cælum ait : *Mihi credite, filij, nihil est præstantius, quam seruire Domino.* Hæc consummatio vnius & alterius martyrij est, quæ pendet à tolerantia, in eius elogium Tertullianus libro de Patientia cap. 15. asserit : *Patientia martyria consummat, infirmum non extendit, valentem non consumit. Amatur in puer, laudatur in iuene, suspicitur in sene, in omni sexu, in omni aetate formosa est.* Talis debet esse patientia, quæ comes individua gloriosæ crucis est, quæ per omnes status pertinet, & ubique reperitur ; Oratione enim, *Quod CHRISTVS sit Deus*, Chrysostomus ait : *Hoc mortis genus diademate gloriosius est : nam Reges positis diadematis crucem suscipiunt, mortis symbolum : in purpuris crux, in diademate crux, in precibus crux, in armis crux, et in mensa sacra crux, et in toto orbe crux, et super Solem fulget crux.*

